

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

28'inci Toplantı
16 Nisan 2025 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması
- 2.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Meclis Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e Allah'tan şifa dilediğine ilişkin açıklaması
- 3.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşması esnasında çıkan tartışmada geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 4.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın toplantının bitirilmesine yönelik yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

- 1.- Komisyon gündemindeki (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin torba kanun teklifi olarak getirilip getirilmemesi, tali komisyonlarda görüşülüp görüşülmemesi ve diğer usuli işlemler hakkında görüşme

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

- 1.- Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ve Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir ile 45 Milletvekilinin Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3046)

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel'i'nin, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 2.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin açıklaması
- 3.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ve Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın usul hakkında görüşmelerde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 4.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, Meclis Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in rahatsızlığı nedeniyle toplantının bitirilmesini önerdiğine ilişkin açıklaması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

-----0-----

28'inci Toplantı

16 Nisan 2025 Çarşamba

-----0-----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.07'de açılarak üç oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Mehmet Muş,

Komisyonun bugünkü gündemine,

Meclis Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e Allah'tan şifa dilediğine,

Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın toplantının bitirilmesine yönelik yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşması esnasında çıkan tartışmada geçen bazı ifadelere,
İlişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündemindeki (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin torba kanun teklifi olarak getirilip getirilmemesi, tali komisyonlarda görüşülüp görüşülmemesi ve diğer usuli işlemler hakkında görüşme yapıldı.

Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ve Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir ile 45 Milletvekilinin Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3046), tümü ve maddeleri üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli ve 5 arkadaşının, (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesinin Anayasa'nın 128'inci maddesine aykırılığı dikkate alınarak Meclis İçtüzüğü'nün 38'inci maddesi gereğince gerekli işlemin yapılmasına,

Samsun Milletvekili Erhan Usta ve Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin Anayasa'nın 159'uncu maddesine aykırılığının TBMM İçtüzüğü'nün 38'inci maddesi gereğince tespiti ve Anayasa'ya aykırı olması nedeniyle reddine,
İlişkin önergeleri kabul edilmedi.

İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerini düzelttiğine,

Ankara Milletvekili Orhan Yegin, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ve Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın usul hakkında görüşmelerde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine,

Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı, Meclis Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in rahatsızlığı nedeniyle toplantının bitirilmesini önerdiğine,

İlişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, toplantıya saat 18.10'da son verildi.

16 Nisan 2025 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 10.07
BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)
BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)
SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)
KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)
----- 0 -----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Komisyonumuzun değerli üyeleri, sayın teklif sahibi, sahipleri, değerli milletvekillerimiz, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum, hayırlı sabahlar diliyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Komisyonumuzun 28'inci Birleşimini açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gündemimizde (2/3046) esas numaralı Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ve Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir ile 45 Milletvekilinin Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

(Uğultular)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, teklif sahibine söz vermeden önce ilgili bürokratların kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum ve salonda bir uğultu var; lütfen bu uğultuyu da bitirelim.

Evet, değerli arkadaşlar, bürokratlardan başlayarak kendilerini tanıtınsınlar Komisyonumuza.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, bitti mi değerli arkadaşlar? Başka?

Kendini tanıtmayan bükratımız kalmadı.

Sayın Türel, sizin işğiniz yanıyor.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Ben...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, nedir Sayın Türel?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Usul üzerine.

III.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Komisyon gündemindeki (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin torba kanun teklifi olarak getirilip getirilmemesi, tali komisyonlarda görüşölüp görüşülmemesi ve diğer usulî işlemler hakkında görüşme

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Usul üzerine, buyurun Sayın Türel.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekillerimiz, öncelikle ciddi bir sağlık sorunu geçiren, ağır bir kalp ameliyatı geçiren Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Sırrı Süreyya Önder'e geçmiş olsun diyor, acil şifalar diliyorum. Dilerim en kısa zamanda sağlığına kavuşur ve aramızda olur tekrar.

Şimdi, tabii, bu usul üzerine konuşuyoruz; devamlı da hemen hemen, burada önümüze gelen bütün kanunlarda görüşüyoruz çünkü usul, esasın ayrılmaz bir parçası. Şimdi, gene bir torba kanunla karşı karşıyayız. Önümüze gelen bu torba kanunda 13 kanun ve 1 tane kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapılıyor. Yani bu torba kanunun görüşölme sistematığının son derece yanlış olduğunu, bu şekilde Meclisin kaliteli ve nitelikli yasa yapamayacağını defalarca söylememize rağmen, ileri sürmemize rağmen Plan ve Bütçe Komisyonu gibi, Meclisin âdeta bir alt komisyonu gibi çalışan önemli bir Komisyonun bu şekilde böyle bir kanun yapma sistematığıyla ve pratiğiyle meşgul edilmesini anlamakta güçlük çekiyoruz. Yani burada Plan ve Bütçe Komisyonunun hukukunu kim koruyacak? Bizler değil miyiz milletvekilleri olarak? Defalarca bunu söylememize rağmen aynı şey tekrar geliyor ama burada bugün daha vahim olaylar var, onları da söyleyeceğim.

Diğer taraftan bakıyorum, tali komisyonlar var, 2 tali komisyona sevk edilmiş; Adalet Komisyonu ve Anayasa Komisyonu ama görüşülmemiş her zamanki gibi. Jet hızıyla, âdeta jet hızıyla bir kanun yapma pratiği var. Niye görüşülmedi? Burada baktığımız zaman, maddelere tek tek baktığımız zaman şunu açık ve net olarak görüyoruz: Elbette bunların bir kısmı Plan ve Bütçe Komisyonunu ilgilendiriyor ama Plan ve Bütçe Komisyonunu hiç ilgilendirmeyen, mali hükümler de içermeyen, direkt olarak adalet, yargı, hukuk üzerinde hukuki düzenlemeleri yapan bir kısım maddeler var burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bunların ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekirdi ve işin daha vahimi, 2 tane daha tali komisyona sevk edilmesi gerekirken sevk edilmemiş. Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunu ilgilendiren maddeler var, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunu ilgilendiren maddeler var. Yani Meclis İhtisaslaşmanın olması gerektiği üzerine, fıkri üzerine oluşturulmuş bir İç Tüzük. Farklı farklı hem konu alanlarına göre, aynı zamanda milletvekillerinin seçimini de ilgili komisyonlarda belirleyerek bir ihtisaslaşmanın sağlanması ve kaliteli ve nitelikli yasa yapma üzerine kurulmuş bir mantık var ama ne yazık ki işlemiyor. Yani buna ilişkin olarak Sayın Başkan, İç Tüzük'teki maddeler

gereğince Plan ve Bütçe Komisyonunun... İç Tüzük madde 34'te de çok açık ve net biçimde tanımlanmış ilgili tali komisyonlarda görüşülmesinin talep edilmesini istiyoruz. İlgili komisyonlarda görüşülsün, arkadan gelen raporlar üzerine konuşalım.

Fakat burada daha da vahim bir olay var. Bakın, 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş maddeleri var, hususları var, onları görüşüyoruz burada. Ben size söyleyeyim değerli arkadaşlar: 283 tane iptal kararı var 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname üzerine. Bunların bir kısmını daha önceki torba kanunlarda görüştük. Şimdi, burada da bir madde hariç hepsini görüşeceğiz ama arkadaşlar, yaklaşık 200'e yakın iptal kararı var. Şöyle mi yapacağız? Yani bundan sonra her on beş günde bir 40 maddelik, 30 maddelik, 40 maddelik, 50 maddelik torba kanunlar mı gelecek bize? Böyle bir şey olabilir mi? Bakın, biz, size öneriyoruz: Gelin, hangi... Eğer ciddi anlamda... Tabii, Anayasa Mahkemesi iptal kararları var, bunların hayata geçmesi, kanuni bir çerçeveye oturtulması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türel, dört dakika verdim, toparlayın lütfen.

Buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bunların hepsini bir araya toparlayalım. Hatta şöyle yapalım: Bütün komisyonları çalıştıralım. İlgili kaç madde var, 200 madde mi var şu an da daha bekleyen? Çünkü bunların haziran sonuna kadar bitmesi gerekiyor. Hepsini bunların gelsin, böyle peyderpey görüşülmesi üzerine Meclisteki ilgili komisyonlara dağıtılsın, her komisyon kendi görev alanıyla ilgili olanlara baksın, Plan ve Bütçe Komisyonu da baksın; başlayalım, bitirelim, bu sorunu da çözelim ama böyle çözmüyoruz. Plan ve Bütçe Komisyonuna bu şekilde, burada gerçekten baktığınız zaman sadece bir Anayasa Mahkemesi iptal kararını yerine getirme, onun dışında aslında ciddi hemen hemen hiçbir yarar sağlamayan bir görüşme sistematikliğini müzakere etmek zorunda bırakmayı yanlış buluyoruz, önerimiz budur. Şu anda kaç tane daha Anayasa Mahkemesi... Bu konuda da bilgi almak isteriz Plan ve Bütçe Komisyonundan; kaç madde daha var Anayasa Mahkemesinin bu şekilde 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamesi'nde iptal edilmiş? Çünkü bunları duyuyoruz, dört tane, beş tane daha torba kanunun hazırlandığını ve bunların peyderpey bize geleceğini duyuyoruz. Ee, ne olacak yani bunları mı görüşeceğiz? Memleketin bu kadar sorunu varken bunları mı görüşeceğiz? Dediğim gibi, varsa bir şey görüşelim ama bir sistematik içinde. Buradaki iptal kararları Meclis içindeki hangi ihtisas komisyonunu ilgilendiriyorsa oralarda görüşülsün, hep beraber toparlayalım, on beş yirmi gün içinde bu işi bitirelim ve bu sorunu da çözmüş olalım. Meclis böyle çalışır arkadaşlar, Meclis böyle gayriciddi bir biçimde çalıştırılmaz. Bunu son derece yanlış buluyoruz. Bu önerimiz önemlidir, bu önerimizin dikkate alınmasını istiyoruz. Diğer grupların da bu konudaki düşüncelerini duymak isteriz, bilmek isteriz. Yani yoksa Plan ve Bütçe Komisyonuna, böyle bir on günde, on beş günde bir önümüze bir torba kanun getirerek Anayasa Mahkemesi iptal kararlarına kanuni bir çerçeve oluşturma sistematikliğini son derece yanlış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bitiriyorum, tamamlıyorum.

Bu şekilde bir yere de varamayız.

Bakın, Türkiye'nin birçok sorunu var ve bu sorunlar bekliyor. Her gün maillerimize, mail kutularımıza yüzlerce mail geliyor. Gelin, bunları konuşalım, Türkiye'nin sorunlarını çözelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Türkiye'nin sorunlarını çözmek yok ki yani Anayasa Mahkemesi iptallerini getiriyorsunuz önümüze. Türkiye'nin sorunlarını çözeniz bakın, verdiğiniz sözleri yerine getirirsiniz Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Sözcüsü...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bunları söylemek sadece milletvekilinin değil bir vatandaşlık görevi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, teşekkür ediyorum.

Sizin sözcünüz konuştu, şimdi, Sayın Bozdağ'ın bir talebi var, siz de usul üzerine mi Sayın Bozdağ?

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Evet.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli hazırım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biliyorsunuz, dün akşam saat on civarında Meclis Başkan Vekilimiz Sırrı Süreyya Önder ciddi bir rahatsızlık geçirdi, aort diseksiyonu; kalpten çıkan büyük damarda meydana gelen bir yırtık diye tanımlayabilirim. Tam nedeni şu anda tabii bilemiyoruz ama damar sertliği veya tansiyon gibi nedenlerden dolayı sıklıkla ortaya çıkan ve sonuçları itibarıyla de ciddiye arz eden bir durum aslında. Şu anda yoğun bakımda, uzun bir ameliyat süreci oldu, sabah bir süre ameliyattan çıktıktan sonra ameliyathanede bekletildi ve sonra yoğun bakıma alındı. Şu anda takipte, öyle belirtiyim. Kendisine çok geçmiş olsun diyorum ben.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Çok geçmiş olsun.

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Teşekkürler, çok sağ olun.

Umarım en kısa sürede aramıza katılacak.

Biliyorsunuz, kendisi aynı zamanda İmralı heyeti üyesiydi ve barış, demokratik toplum süreciyle ilgili olarak da ağır bir sorumluluk yüklenmişti. Bu süreçlerin aslında hepimizin sorumluluğunda olduğunu, bu sorumlulukların paylaşılmasının aslında hem yükümüzü azaltacağı hem stresimiz azaltacağı hem de önümüzü daha kolaylaştıracığı bilinciyle, sorumluluğuyla hareket etmekte, böyle bir sorumluluk anlayışıyla süreçleri yönetmekte de aslında bence fayda var diye belirtmek isterim.

Geçmiş olsun dilekleri için tekrardan teşekkürler.

Biz de aslında -Sayın Türel'e teşekkürler- Türel'in belirttiği usul üzerine konuşmalarına katılıyoruz. Torba yasayla getirilen kanun tekliflerinin toplumun derdine çare olmadığını hepimiz görüyoruz. Sıkıştırılmış, bir arada, birbirinden farklı konuların burada tartışmaya açılması ve bizden bunun onayının istenmesi, bunun da çoğunlukçu bir tahakkümle gerçekleştiriliyor olması hiç de demokratik değil. Hazırlanış aşamasında da buradaki aslında tartışma usulü açısından da demokratik kamuoyunun, demokratik kitle örgütlerinin, meslek örgütlerinin ve aynı zamanda da konunun taraflarının konuyu iyice tartışmadıklarını da biliyoruz ve

hazırlanış aşamasında önerilerinin alınmadığını da görüyoruz. Bu nedenle, genel anlamda hem tartışmaya hem de toplumun dertlerine çare olmayan bir usul olduğunu biz de belirtmek isteriz. Cumhurbaşkanlığı sistemiyle getirilen Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle, kanun hükmünde kararnamelerle bu sürecin yönetiliyor olması, sıklıkla da Anayasa Mahkemesi tarafından bunun geriye dönmesi, geriye döndükten sonra biriktirilip tekrar bir torba kanun içerisinde önümüze getirilmesi hiç doğru değil. Biz de bu açıdan bu usulün yanlış olduğunu, ülke yönetimi açısından da dertlere çare açısından daha faydalı olmayacağını belirtmek istiyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de öncelikle Meclis Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e geçmiş olsun diyorum, inşallah bir an evvel görevine döner.

Şimdi, Sayın Başkan, Aşkın Bey'in söylediği hususlar doğru. Anayasa iptalleri nedeniyle önümüzde bir belli bir vakte kadar yapmamız gereken epeyce iş var. Bilmiyorum, buna AK PARTİ Grubu bir planlama yaptı mı? Biz bir bilgilenelim filan diyoruz da sizin önünüzde bir şey var mı yok mu, onu da bilmiyoruz ama önce bunun işte, bürokrasinin, Cumhurbaşkanlığı ve AK PARTİ Grubunun bir planlamasını yapması lazım. Ondan sonra bu planlamanın da bizimle paylaşılmasını, siyasi partilerle paylaşılmasını da buradaki işleri kolaylaştırmak açısından önemli olduğunu düşünüyorum. Tabii, amacımız sağlıklı bir kanun yapmaksa... AK PARTİ Grubunun çok fazla böyle bir amacı olmadığını da biliyoruz. Yani şimdi bu 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye istinaden bu yetkiler kullanılırken bunun Anayasa'ya aykırı olduğu bürokrasi tarafından bilinmiyor muydu? Biliniyordu. Bunlar bile bile yapıldı. Buradan başka kanunlar da geçirildi. Biz Anayasa'ya aykırı olduğunu söylüyoruz ama tabii, Anayasa Mahkemesinin bunları görüşmesi, etmesi, iptali, tekrar vakit vermesi nereden baksanız beş altı yılı alıyor. İşte 2018'de yapılmış düzenlemeler - muhtemelen hemen gidilmiştir Anayasa Mahkemesine- ancak geliyor, yedi sekiz yıl sonra veya altı yedi yıl sonra geliyor. Bunu yapmamak lazım yani "Anayasa Mahkemesi iptal ederse etsin, biz yapalım edelim sonra bakarız." şeklinde bir yaklaşımın ben Türk devletine veya kurumlarımıza, ülkemize zarar verdiğini düşünüyorum. Bundan kaçınmak lazım ama maalesef, bundan ne siyasi parti olarak iktidar partisi ne de iktidar partisinden uzun süredir atamış olduğu, getirmiş olduğu bürokratlar bundan kaçınmıyor. Bu önemli bir husus, hiç olmazsa bundan sonra kaçınmak lazım. Mesela, bugün görüşeceğimiz... Onu genelini konuşurken söyleyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Şimdi de Anayasa'da ne geçiyor? "Adalet Bakanlığı Müsteşarı" geçiyor. Müsteşar var mı? Yok. Bu yetkiyi kim kullanıyor? Bir başka maddede, Adalet Bakanlığı müsteşarına verilmiş görevin Bakan Yardımcısı eliyle kullanacağını söylüyor. Bu Anayasa'ya uygun mu? Değil ama bu düzenlemeyi biz burada feveran edeceğiz, Anayasa'ya aykırı bir şey yapıyorsunuz diyeceğiz ama bunu gene yapacaksınız. İşte, üç beş yıl sonra bu da iptal edilecek, o zamana kadar Allah kerimdir. Böyle bir şey olmaz arkadaşlar. Ya bu, hukuk devletin temel ilkeleriyle bağdaşmıyor. Göz göre göre, bu kadar aleni bir şekilde Anayasa'ya aykırı olan düzenlemeleri yapıyoruz, ondan sonra... Bakın, şu mevzuatı anlayabilmek için vallahi göbeğimiz çatladı ya. O orada, o orada, o iptal edilmiş, iptal edilen iptal edilmiş, bilmem ne filan; bütün bürokrasi de bununla uğraşüyor emin olun. Yani bir kördüğüm yapıyoruz, o kördüğümü açmak için bütün bir millet olarak uğraşıyoruz ya, enerjimizin ne olduğunu anlamaya çalışıyoruz; çözmeye falan değil yani meseleyi kavramaya çalışıyoruz. Bu bizim yarattığımız bir hukuki ortam, bundan kaçınmak lazım. Bundan kaçınmanın yolu da buradaki süreçlerin hem hazırlanış sürecinin hem de buradaki süreçlerin düzgün olmasıyla olur. İşte, Aşkın Bey'in dediği gibi bunu her defasında söylüyoruz, diyoruz ki: Arkadaş, şu ilgili komisyonlar çalıştırılın. Ben ne bilirim Anayasa Komisyonunun yapacağı veya Adalet Komisyonunda çözülecek bazı işleri; biz Plan ve Bütçe Komisyonu üyesi olarak bu işin mütehassısı değiliz ki biz yapamayız. Orada yapılsın, onların görüşleriyle gelsin; burada çok daha sağlıklı bir şey yapmamız lazım. Bundan ısrarla kaçınıyorsunuz Sayın Başkan, burada sizin sorumluluğunuz var. Plan ve Bütçe Komisyonu buranın en itibarlı Komisyonudur, en prestijli Komisyonudur. Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanının istediği bir işin diğer komisyonlar tarafından yapılamaması diye, yapılmaması, ıskalanması diye bir şeyi ben asla kabul etmiyorum. Bu geçmişte de hep böyle olmuştur, bunu da sağlamak lazım diye düşünüyorum. Umarım bunlar yapılır ve bunlar yapılırsa daha düzgün bir iş yapmış oluruz ama şu planlama işi önemli yani bundan sonra bizim önümüze ne kadar iş gelecek, hangi takvimde bunu yapacağız, nasıl bir usulle yapacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Tabii, şimdi, torba kanuna karşı olmakla birlikte torba kanun dışında başka bir şekilde yapılma imkânı da yok, mecburen bunu şimdi torba da yapacağız ama hiç olmazsa bu yapılırken burada daha düzgün bir şey yapalım, yeni iptallerle karşılaşmayalım, birbirimizi de yormayalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kısacık, buyurun lütfen.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de Meclis Başkan Vekili Sayın Sırrı Süreyya Önder'e geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum, Rabb'imden acil şifalar diliyorum; inşallah iyileşip bir an önce aramıza döner.

Şimdi, tabii, bugün burada 32 maddelik kanun teklifini görüşüyoruz, 13 farklı kanunda ve bir de KHK'de, kanun hükmünde kararnamede bir değişiklik olmak üzere toplam 14. Şimdi, geçen Komisyon toplantısında da belirtmiştim. Bu torba yasa teklifi Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine cuma günü saat dört buçukta geliyor, cuma günü saat dört buçuk yani seçim bölgesinde olduğumuz veya yolda olduğumuz zamanlar. İşlenmiş metin de geliyor, etki analizi de dün saat 12.17'de geldi. Biz bugün saat 10.00'da Plan Bütçede bu kanunu görüşüyoruz. Bakın, 13 farklı kanunu ilgilendiren bir torba yasa için sadece birkaç günlük... Hatta etki analizini de işin içine alırsak değerlendirip burada kaliteli bir Plan ve Bütçe faaliyeti gerçekleştirmemiz için saatler var.

Bu saatleri biz nasıl karşılayacağız? Eğer biz kaliteli bir yasa yapmak istiyorsak, Plan ve Bütçeden kaliteli bir şekilde geçirmek istiyorsak -geçende de söylemiştim- belki bunun bir hafta öncesinden gelmesi lazım. Hani, yine bu kanunlar biraz daha düzenleme içeriyor ama başka torba yasalarda derinlemesine analiz gerektiren yasalar var. 12-13 yasayı biz iki üç günde nasıl çalışacağız, nasıl değerlendireceğiz, burada nasıl kaliteli bir yasama faaliyeti gerçekleştireceğiz? Bizde gerçekten de bu torba yasa artık kültür hâline geldi. Bu torba yasa kültürünü Türkiye Büyük Millet Meclisinden kurtarmamız gerektiğini düşünüyorum. Şunu unutmayalım: Siyasetin kalitesi, burada yaptığımız kanunların kalitesi ülkenin kalitesiyle bire bir, ülkenin devlet yönetiminin kalitesiyle bire bir orantılı. Biz buradan ne kadar kaliteli, ne kadar düzgün, ne kadar iyi çalışılmış, sahada karşılığı olan bir kanun geçirirsek, kanunlar geçirirsek sahada da bunun karşılığını, devlet yönetiminde de bunun karşılığını alırız diyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Kısacık.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakanlıklarımızın, kamu kurumlarımızın, sendikalarımızın, basınımızın değerli temsilcileri; öncelikle hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Evet, Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Sırrı Süreyya Önder'e Cenab-ı Allah'tan şifalar niyaz ediyorum, inşallah en yakın zamanda kendisini aramızda görürüz.

Usul üzerinde görüşüyoruz, şunu ifade edeceğim: Torba düzenlemelerle ilgili Milliyetçi Hareket Partisinin görüşü net, bunu defalarca ifade ettik. Bu düzenlemede farklı bir durum var, şöyle: Hani, biz geçmişte de torba düzenlemelerin istisnai hâllerle sınırlı kalması diyorduk, bu da tam buna uyuyor yani istisnai hâl, neden? Çünkü ortak bir amaç var, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği düzenlemelerin kanunlaştırılmasıyla ilgili bütün maddeler ortak bir amaca yönelik getirilmiş. Yeni bir düzenleme yok, bazı mevzuattaki gelişmelere bağlı olarak düzeltmelerin dışında yeni bir düzenleme yok. Yedi yıldır yürürlükte, Anayasa Mahkemesi kararı da bildiğim kadarıyla hazırda devreye girecek yani iptal hükmü. Bu düzenlemelerin Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda kanunlaştırılmasını görüşüyoruz. Yani, şunu da ifade edeyim: Sistem çalışıyor, yargı görevini yapıyor, yürütme yapıyor ve şimdi de Türkiye Büyük Millet Meclisi yapıyor.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Daha gelecek, bekliyor; 200 küsur madde bekliyor.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Tek adam diyorduk ya, tek adam...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Çok güzel çalışıyor, Anayasa'ya aykırı olduğu... Sistem bayağı çalışıyor!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Canım, erken tespit etselerdi, ne yapalım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri, herkes görüşlerini tutanaklara yansıtıyor, lütfen...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Tabii, Erhan Bey, o süreci çok iyi analiz etmek lazım. Gerçekten Türkiye çok köklü bir reform gerçekleştirdi ve yanlış bilmiyorsam 233 maddelik 703 sayılı Kararname'yle geçiş hükümleri düzenlendi. Bunlarla ilgili Anayasa Mahkemesi kararlarına baktığımız zaman, bazı maddelerle ilgili oy birliği de yok yani demek ki tartışmalı, hukuken de tartışmalı konular var, içerikle ilgili esastan bir şey yok. Neticede şartlar böyle bir durumu getirdi, keşke daha önce Anayasa Mahkememiz -tabii, iş yükünü bilemiyorum- karar verseydi, daha önce bunu kanunlaştırsaydık ama kaybedilen bir şey yok, neticede bu hükümler uygulanıyor, şimdi de kanunlaşacak.

Teşekkür ediyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Keşke bunları kanunla yapsaydınız yani kanun hükmünde kararnameyle değil de kanunla yapsaydınız da bunlarla uğraşılmasaydı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) - Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri, bürokratlar, Bakan Yardımcıları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum

Sırrı Süreyya Başkanımıza geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz, Allah şifa versin; hem grubuna hem Meclisimize inşallah en kısa zamanda döner.

Tabii, torba kanunu savunacak değiliz. Şahit oluyoruz, Komisyon Başkanımızın da kendi grubumuzun da Cumhur İttifakı olarak bu konuda çok hassas olduklarını biliyoruz. Bunun bir yol olarak da Mecliste devam etmeyeceğini ama 21'inci Dönemde, 22'nci Dönemde, 23, 24, 25, 26, 27 ve 28; devam eden bir usul. 21'inci Yasama Döneminde 1.567 madde bu usulle çıkmış çünkü hızlandırılması gereken yasalarda bu yöntem kullanılıyor. Komisyonunun dışında, farklı komisyonlara dair yasada arkadaşlar gelip burada da fikrini söyleyebiliyor ama bu dediklerim tabii ki bir yol olarak değil, Mustafa Bey'in de dediği gibi, iptal kararlarının, ortak yönde bir çalışmanın burada görüşülmesi. Meclisimiz birçok şeyle uğraşıyor, hepsinin de üstesinden gelir; Türkiye Büyük Millet Meclisi savaş yönetmiş bir Meclis, 2 kere Gazi olmuş bir Meclis. Allah'ın izniyle bütün çalışmalarını da en güzel şekilde yapar.

Ben de usul olarak bu yöntemin kalıcı değil ama Mecliste önemli bir ihtiyacı giderdiğini belirtmek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, usulle alakalı dile getirdiğiniz görüşlerle alakalı birkaç açıklama ihtiyacı hissediyorum.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türel, buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Çok kısa bir şey söyleyeyim.

Konuşmamda önce tabii, torba kanun sistematüğünü eleştirdim tali komisyonlar konusunda da ama sonrasında bu 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin iptal edilen çok maddesi var. Benim oradaki diğer gruplara ilişkin söylediğim de şuydu: Bunlar anlaşılıyor ki peyderpey gelecek yani daha dört beş tane bize torba kanunu gelecek ve bunlarla uğraşacağız. Bunların hepsinin bir arada, birlikte gelmesine ihtiyaç var. Madem böyle bir değişiklik var, yine bunların hepsi Plan ve Bütçe Komisyonunu da ilgilendirmiyor; bir karar alınır -sonuçta iktidar grubu bunu yapabilir- ilgili komisyonlara verilir, o komisyon içinde... Bir kısmı da Plan Bütçeye gelir ve bunların on beş yirmi gün içinde hepsini çözeriz, bitiririz, ondan sonra Plan ve Bütçe Komisyonu olarak kendi

gündemimize bakarız. Buradaki hikâye bu, devam ediyor çünkü bunlar, hazirana kadar gelecek. 283 tane husus iptal edilmiş yani bunların bir kısmı daha önce geldi; burada gelenler var, daha önceki kanunlarda gelen bir kısım 703'le ilgili düzenlemeler var. Yani bunun çözülmesine ihtiyaç var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Türelî...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bu konudaki fikirleri, arkadaşların, grupların fikirlerini bir araya getirirler, konuşurlar bunlar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, tabii, bu dile getirdiğiniz mesele gruplarla alakalı, Komisyonun üyelerinin yapacağı bir şey yok. Ben görüşlerinizi dikkatle dinledim, bunu kendi ilgilileri de...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Komisyon Başkanı olarak buradaki iş yükünü artıracak Sayın Başkanım, Komisyonumuzu ilgilendiriyor. Komisyonunda, burada yapılacak olan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ben farkındayım.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bizler çalışıyoruz burada hepimiz milletvekilleri olarak.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Yani "Bizi ilgilendirmiyor, buradan bize geldi otomatik. Ne yapalım biz? Onlar gönderiyorlar bize." Böyle bir usul var mı? Yani Plan ve Bütçe Komisyonunun hukukunu korumak sizin de bir göreviniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, mutlaka benim görevim. Ben böyle bir usul var demedim, beni ilgilendirmez demedim sizlere. Müsaade ederseniz, gündeme, usule yönelik dile getirdiğiniz eleştirilerle alakalı ben de bir izahat yapmak istiyorum.

Bu tali komisyon meselesi... Değerli arkadaşlar, tali komisyon meselesi, farklı komisyonlarla alakalı. Biz ana Komisyonuz, tali komisyon olarak havale ediliyor ve o komisyonlar da bize görüşüp görüşmeyecekleriyle alakalı bir yazı iletiyorlar. Dolayısıyla, bu geldikten sonra bana, ben bunu gündeme almamakla ilgili bir şey yapamam. Dolayısıyla, gündeme almayla alakalı önümde herhangi bir engel yok.

Sayın Kısacık'ın dile getirdiği "Ya, bu bize son dakikalarda geliyor." Orada da İç Tüzük'e uyuyorum, kırk sekiz saat kuralını uyguluyorum. Burada daha fazla zaman için buna dikkat edeceğimizi ifade etmek isterim yani kırk sekiz saat değil, daha fazla bir süre çalışmanız için buna daha fazla dikkat edeceğimi ifade etmek istiyorum.

Şimdi, değerli milletvekilleri, özellikle...

ERHAN USTA (Samsun) - Başkanım, önümüzdeki işleri planlama konusunda düşüncelerinizi paylaşırsanız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Onunla alakalı da... Şimdi, şöyle, değerli arkadaşlar: Tabii, burada Anayasa Mahkemesinin kaç tane iptali var ve bunların kaç tanesi yeniden getirilecek, bununla alakalı herhangi bir bilgiye hâkim değilim şu an. Ama dediğinizle alakalı, bununla ilgili hem bizim grupla hem de... Çünkü yasama faaliyetiyle alakalı teklifleri milletvekilleri grupta hazırlıyorlar; onlarla görüşürsem en azından sizinle de bir takvim, bir planlama yapabilirim. Onlarla bir konuşayım, ondan sonra siz de...

ERHAN USTA (Samsun) - Yani böyle bir ihtiyaç olduğunu vurgularsanız o gün...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Onu onun şey yapayım. Tabii, siz de nihayetinde -takviminiz- ona göre dersiniz ki: "Ya, bizim..."

ERHAN USTA (Samsun) - Hepimiz için.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ona göre bir planlamanızı yaparsınız. Ben onu kendi grubumuzla da konuşacağım tekliflerle alakalı. Kaç tane daha planlıyorlar? Ne kadar iptal var? Kaç tanesini bunun vermeyi düşünüyorlar? Onu konuşacağım kendileriyle.

Şu anki teklif içerisinde değerli arkadaşlar, çoğu madde aslında Plan Bütçe Komisyonu ile ilgili. Personel istihdamına ilişkin maddeler var; kadroyla alakalı, kadro denklikleri var; idari para cezaları var; sağlık giderlerinin karşılanması var; çalışma hayatına ilişkin esaslar var. Aslında, Plan ve Bütçe Komisyonu çok geniş bir alanla ilgilendiği için bunlar kendi konularımız. Doğrudan Plan ve Bütçeyle alakalı burada dile getirdiğiniz SSK'yle ilgili bir iki konu var. Tabii, bunları bir komisyonun görüşemeyeceği anlamına gelmiyor ama ihtisas komisyonu ile alakalı bir eleştiri dile getirdiniz. Değerli arkadaşlar, mutlaka teklif sahipleri de bunlara daha fazla dikkat edeceklerdir diye düşünüyorum.

Burada tümünü görüştüğümüzden sonra, Komisyona gelen Anayasa'ya aykırılık önergeleri var, onları gündeme alacağım. Ama önce bir tümünü görüşüp milletvekilleri burada bir tartıştıktan sonra bunu gündeme alacağım değerli arkadaşlar.

Teşekkür ediyorum.

Teklif sahibine söz vereceğiz. Ben de...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Ben, çok kısa bir söz, çok kısa...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Türelî, bir türlü geçemedim.

Buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Evet, teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Kısacık da söyledi, buradaki etki analizinin aslında kanunla beraber gelmesi gerekiyor çünkü mantıklı olan şu: Eğer bir şey hazırlanıyorsa onun etki analizi de o sürecin, hazırlama sürecinin içinde olur -değil mi- ona göre etki analizine bakılır. Bugün -buradaki şeye de- çok fazla belki bir ek yük gelmemiş olabilir bütçeye ama genel anlamda geliyor. Bunlar birlikte değerlendirilir ve etki analiziyle birlikte gelir. Ama buradaki yöntemden anlıyoruz ki önce kanun teklifi hazırlanıyor, ondan sonra etki analizi hazırlanıyor. Yani o zaman etki analizinde ne getirip ne götüreceği kanun teklifi hazırlanırken dikkate alınmıyordu; buradan çıkan sonuç bu yoksa birlikte gelmesi gerekir. Eğer böyle bir usul varsa bundan sonra kanun teklifi Komisyonumuza, bizlere gönderildiği zaman etki analizini de görmek istiyoruz; olması gereken çünkü bu, birlikte hazırlanması. O etki analizinin ne getirip ne götüreceğinin o kanun teklifinin hazırlığında dikkate alınması gerekir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Türeli, bunun alakalı bir gayretim olduğunu ifade etmek isterim. Nihayetinde, bunlar bir çalışma gerektiriyor, daha önce müzakere ediliyorken dağıtılıyordu ancak o zaman yetiştiriyorlardı.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Birlikte gelsin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, burada ciddi bir yaklaşımımız var ve bunu mutlaka öncesinde almaya çalışıyoruz.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Sayın Başkan, sonradan hazırlanması doğru değil, beraber hazırlanması gerekiyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, değerli arkadaşlar, burada Sayın Kocacık'a söz vereceğim.

(Uğultular)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye değerli arkadaşlar, herkes görüşlerini ifade etti.

Sayın Kocacık'a teklif sahibi olarak bir söz vereceğim.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Meclis Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e Allah'tan şifa dilediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ben de burada değerli milletvekilleri, Meclis Başkan Vekilimize Allah'tan şifa diliyorum, inşallah sağlığına bir an önce kavuşur ve Cenab-ı Hak kendisini sevdiklerine bağışlar.

Evet, Sayın Kocacık, buyurun lütfen.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ve Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir ile 45 Milletvekilinin Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3046) ¹

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok Değerli Başkanı, Kıymetli Komisyon üyelerimiz, Sayın Bakan Yardımcım, kıymetli bürokratlar, sivil toplum kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, çok değerli basın mensupları; ben de öncelikle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili ve DEM PARTİ İstanbul Milletvekili Sayın Sırrı Süreyya Önder'e geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum, Allah'tan acil şifalar diliyorum kendisine.

Ayrıca, ülkemizin çeşitli illerinde meydana gelen zirai don olayı nedeniyle etkilenen tüm üreticilerimize ve çiftçilerimize de geçmiş olsun dileklerimi ileterek her birinizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tokat Milletvekilimiz Sayın Cüneyt Aldemir ve Osmaniye Milletvekilimiz Sayın Seydi Gülsoy'la birlikte ilk imza sahibi olduğum, 32 maddeden oluşan Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'mizi sizlere sunmak üzere huzurlarınızda bulunuyoruz. Öncelikle, bu kanun teklifimizin ülkemize ve aziz milletimize hayırlar getirmesini temenni ediyorum. Yapacağımız değerlendirmeler ve sağlayacağınız katkılar sebebiyle de şimdiden her birinize ayrı ayrı teşekkür etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malumunuz olduğu üzere, 21 Ocak 2017 tarihinde kabul edilen ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile birlikte daha etkin ve daha hızlı karar alma mekanizmalarını bünyesinde barındıran Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçiş yapılmıştır. Bu köklü sistem değişikliği sonrasında Türkiye Büyük Millet Meclisimiz Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla Bakanlar Kuruluna 7142 sayılı Kanun'la, çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde gerekli uyum düzenlemelerini yapma yetkisini vermiştir. Bu kapsamda, artık Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde hukuki karşılığı kalmayan Başbakanlık, Bakanlar Kurulu, kanun tasarısı, tüzük gibi kavramların mevzuatımızdan çıkarılması ve ayrıca Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle düzenlenmesi öngörülen konuların, kanun ve kanun hükmünde kararname metinlerinden çıkarılması sağlanmıştır. Ancak Anayasa Mahkemesi tarafından yapılan tetkikler neticesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinden alınan yetki çerçevesinde hazırlanan 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle yapılan bazı düzenlemelerin yalnızca kanunla düzenlenmesi gereken hususları içerdiği ya da bu düzenlemelerin dayanağını oluşturan yetki kanununun kapsamı dışında kaldığı gerekçeleriyle Anayasa Mahkemesi tarafından çeşitli iptal kararları verilmiştir. Bu iptal kararlarıyla birlikte sistem değişikliğine uyum sürecinde yapılan bazı düzenlemelerin hukuki temeli ortadan kalkmış ve ortaya çıkan bu hukuki boşluğun giderilmesi amacıyla iptal kararlarının Resmî Gazete'de yayımlanmasından itibaren bir yıl içinde kanun yoluyla düzenleme yapılması gerekliliği söz konusu olmuştur.

Kanun teklifimizle amacımız, hem Anayasa Mahkemesinin verdiği iptal kararlarının gereğini yerine getirmek hem de uygulamada doğabilecek tereddütleri bertaraf ederek sistemin işlerliğini güçlendirmektir. Bu kanun teklifi, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin kurumsal mimarisinin daha da sağlamlaştırılmasına ve milletimizin iradesiyle şekillenen bu sistemin hukuk zemininin daha da tahkim edilmesine katkı sağlayacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifimizde 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle getirilen düzenlemelerin önemli bir kısmı aynı şekilde, bazılarıysa düzenleme tarihi esas alınıp revize edilerek yeniden düzenlenmiş bulunmaktadır. Örneğin, Anayasa Mahkemesi iptal kararı ve uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi doğrultusunda 112 Acil Çağrı Merkezini meşgul etmek amacıyla arayarak görevlilerle konuşan veya ısrarla çağrı bırakan kişilere uygulanan müeyyidenin artırılmasına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Ayrıca, bu teklif, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı teşkilatının 174 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği şeklinde değiştirilmesi sonucu çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelerdeki bu hususa ilişkin uyum düzenlemeleri içermektedir.

Özetle, teklifimizde yer alan düzenlemeler hâlihazırda mevzuatımızda ana hatlarıyla uygulaması devam eden ve Anayasa Mahkemesi kararı ve gerekçesi doğrultusunda kanun yoluyla mevzuatımızda yeniden yer almasının sağlanması amaçlanan düzenlemelerdir.

¹(2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifimizdeki maddelere bakıldığında, bakanlıklarda özel önem ve öncelik taşıyan konularda bakana danışmanlık yapmak üzere bakanın görev süresiyle sınırlı olmak üzere ve bakanın görevi sona erdiğinde görevi sona erecek bakan müşaviri kadrosunun ihdas edilmesi sağlanmış ve bu kadroların özlük hakları belirlenmiştir. Söz konusu düzenlemenin mevcut hâli Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildiğinden bu düzenlemenin aynen 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na dercedilmesi sağlanmaktadır.

Bir diğer düzenleme, kariyer meslek olan uzman ve uzman yardımcılarının merkez teşkilatlarda istihdam edilebilmesine yönelik 657 sayılı kanunun ek 41'inci maddesine ilişkindir. Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının merkez teşkilatında uzman ve uzman yardımcısı istihdamı, bu personelin görev alanları, mali ve sosyal hak ve yardımları ile denetim ve teftiş yetkilerinin hüküm altına alınması hedeflenmektedir. Bununla birlikte, taşra teşkilatında istihdam edilen uzman ve uzman yardımcılarının mesleğe giriş süreçleri, yetiştirilme esasları ile mali ve sosyal hak ve yardımlar ile denetim ve teftiş yetkisine ilişkin düzenleme yapılmakta ve bu suretle, düzenlemenin 657 sayılı Kanun'un ek 44'üncü maddesine dercedilmesi amaçlanmaktadır.

Aynı şekilde, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 24'üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında bakanlık, kurum ya da birim düzeyinde müfettiş, denetmen, denetçi, kontrolör, aktüer ile bunların yardımcı ve stajyerlerinin istihdamına ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Bir diğer madde de Danıştay üyeleri için öngörülen sağlık giderlerinin Danıştay bütçesinden karşılanmasına ilişkin düzenlemenin, kapatılan askerî yüksek idare mahkemesinin emekliye ayrılmış askerî hâkim sınıfından olan başkan, başsavcı, daire başkanı ve üyeleri hakkında da uygulanacağı düzenlenerek söz konusu hükmün 2575 sayılı Danıştay Kanunu'na dercedilmesi sağlanmaktadır.

Teklif kapsamında bir diğer konu, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı teşkilatının 174 sayılı Kararname'yle "Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği" şeklinde değiştirilmiş olması nedeniyle çeşitli kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de uyum mahiyetinde düzenlemeler yapılmaktadır.

Bununla birlikte, teklifte, 2879 sayılı Kanun'da Cumhurbaşkanınca atananlar hakkında 5434 sayılı Kanun'un 40'inci maddesinin birinci fıkrasının uygulanmaması ve emekli aylıklarının kesilmemesi, ayrıca Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatı ile Devlet Denetleme Kurulu hakkında bazı kanunların uygulanmamasına ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır.

Teklifimize 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'a da söz konusu uyum değişiklikleri ve buna ilişkin geçiş düzenlemeleri dercedilmektedir.

Diğer taraftan, Savunma Sanayii Başkanı ile Başkan Yardımcısının kadrolarının mali ve sosyal hak ve yardımları ile emeklilik hakları bakımından sırasıyla Savunma Sanayii Müsteşarı ve Müsteşar Yardımcısına denk kabul edilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Bir başka madde, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yürütülen hizmetler kapsamında özel gelir ve hesap uygulamasına ilişkindir. Bu kapsamda, Bakanlık tarafından mevzuat çerçevesinde elde edilen gelirlerin özel gelir olarak kaydedilmesi, gelirlerin karşılığı özel ödenek öngörülmesi ve söz konusu ödeneklerin kullanımı ve mali işlemlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi sağlanmaktadır. Böylelikle, Gençlik ve Spor Bakanlığının çok daha hızlı aksiyon alabilmesi amaçlanmaktadır.

Bir diğer maddemizde kamu görevlileri arasından sendika üyesi olamayacaklara yönelik düzenleme yapılarak, bu hükümlerin 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na dercedilmesi amaçlanmaktadır. Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatı, bağlı kurullar, Diyanet İşleri Başkanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı ve İletişim Başkanlığı hariç bağlı kuruluşlar ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği gibi bazı kurumların personelinin sendika üyeliği dışında kalacağı düzenlenmektedir.

Teklifimizde kamu işveren heyetinin oluşumu ve Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşekkülüne dair düzenlemeler yapılmakla beraber, Devlet Personel Başkanlığı kapatıldığı için bu kurumun görev ve yetkilerinin Cumhurbaşkanlığının ilgili birimlerine aktarılmasını içeren uyarılama düzenlemeleri yapılmaktadır.

Diğer düzenleme ise 112 Acil Çağrı Merkezine yapılan asılsız çağrı ve ihbarlara yönelik idari para cezalarının artırılarak yeniden belirlenmesidir. Çağrı merkezini gereksiz yere meşgul eden, amacı dışında arayan ya da ısrarla çağrı bırakan kişilere 1.500 TL, asılsız ihbar yaparak ekiplerin sahaya yönlendirilmesine neden olanlara ise 15 bin TL idari para cezası uygulamasını öngörüyor bu madde. Ayrıca, bu fiillerin bir yıl içinde tekrar edilmesi durumunda cezalar 2 katı olarak uygulanacaktır. Yine, madde açıklamasında konuşacağız ama şunu belirtmek istiyorum: Sayısal verileri incelediğimizde, 2024 yılında, 112 acil çağrı merkezlerine gelen çağrılarının sadece yüzde 34'ünün asıllı çağrılar olduğunu görmekteyiz, yüzde 38'i anons sırasında kapanan ve yüzde 28'i ise asılsız çağrılardan oluşmaktadır. Hayati anlarda saniyelerin bile önemli olduğu hepimizin malumu. Bu düzenlemeyle, hayati anlarda kullanılan 112'nin meşgul edilmesinin önüne geçerek aynı zamanda kamu kaynaklarının da israf edilmesinin önlenmesi ve sistemin daha etkin işlemesi amaçlanmaktadır.

Bir diğer madde de Dışişleri Bakanlığı Diploması Akademisi Başkanlığında ücret karşılığı kurum içi, talep hâlinde kurum dışı veya ikili anlaşmalar çerçevesinde yabancı ülkelerin diplomatlarına yönelik eğitimler kapsamında ders veren eğitimcilere ödenecek ders ücretinin miktar esas ve sınırlarına ilişkin belirleme yapılmaktadır.

Yine, birbiriyle bağlantılı olarak 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nda 3 maddede düzenleme yapılmaktadır. Bu kapsamda, Adalet Bakanlığı Müsteşarı Hâkimler ve Savcılar Kurulunu oluşturan üyeler arasından belirlenmekte, bu düzenleme neticesinde Adalet Bakanlığı Müsteşarına verilen görevlerin Adalet Bakanlığının bu işlerle görevlendirilen Bakan Yardımcısına verilmiş sayılacağına ilişkin hüküm yürürlükten kaldırılmaktadır. Bununla birlikte, geçici madde olarak Adalet Bakanlığı Müsteşarına verilen görevlerin anılan kadronun ihdas edilip bir atama yapılmıncaya kadarki sürede Adalet Bakanının belirlediği Bakan Yardımcısı tarafından yerine getirilmesine yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklif kapsamında 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'na ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır. Bu düzenlemelerle Kamu Denetçiliği Kurumu Genel Sekreteri ve Kamu Denetçiliği uzman ve uzman yardımcılarının mali ve sosyal hak ve yardımları ile Başdenetçi ve denetçilerin emekliliklerine yönelik denklilikler belirlenmektedir.

Bir diğ er maddeye baktığımızda, G    İdaresi Genel M  d rl   n n "G    İdaresi Başkanlığı"  eklinde değiştirilmesi nedeniyle uyum düzenlemeleri yapılmakta ve G    İdaresi Başkanlığı teşkilatında yer alan 11 ilde 13 merkez olarak hâlihazırda 100 bin kişilik kapasitesi olan ve asrın felaketi 6  ubat depremlerinde 45 binden fazla depremzede hem  hrimizin barınma ihtiya ını sağlayan geçici barınma merkezlerinin işletilmesi ve yönetilmesi amacıyla tahsis edilen ödeneklere yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Diğer bir maddeye baktığımızda ise 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nda Kurul  yelerinin sayısı, seçim usulleri, göreve ba lama koşullarıyla alakalı usuller belirlenmektedir. Bununla birlikte, Kurul  yeli ine son verilebilecek h ller ve son verme şartları düzenlenmekte, bu sebeple Kurumun i leyi inin sekteye uğramaması amaçlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifte 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararname'de çeşitli düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda, öncelikle belirtmek isterim ki daha önce sözü edilen Cumhurbaşkanlığı İdari İ ler Başkanlığı teşkilatının Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterli ine dönüşümünden kaynaklanan uyum düzenlemeleri 375 sayılı KHK ve ekli cetvellerinde de yapılmaktadır.

Ayrıca, 375 sayılı KHK'nin ek 25'inci maddesinde yapılan düzenlemeyle kamu personelinin diğer kurumlarda bir yıla kadar geçici görevlendirilebilmesi ve bu görevlendirmenin gerektiğinde uzatılabilmesi sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, devlet memuru istihdam edilmeyen kamu kurum ve kuruluşlarından te kilatlanmasına ilişkin ilgili mevzuatında öngörülenlere ait hizmetlerin idari hizmet sözleşmesiyle istihdam edilen personel eliyle yürütülmesi ve bu istihdama ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir. Kamu hizmetlerinin verimliliği artırmak ve kamu kaynaklarının etkili kullanılması teminen sözleşmeli personel istihdamına olanak sağlıyor bu madde.

Sonraki maddede ise yine devlet memuru istihdamı bulunmayan bazı kamu kurumlarında hizmetlerin aksamadan yürütülmesi için i  mevzuatına tabi personel çalıştırılması amaçlanmıştır.

Mali ve sosyal haklara ilişkin özel bir düzenlemesi olmayan bazı yönetici kadrolarının mali ve sosyal hak ve yardımları ile emeklilik haklarına ilişkin belirlemeler yapılmıştır. Bazı kurumlardaki yöneticilere emsalleriyle kurumlardaki denk kadrolarıyla e de er haklar tanınarak mağduriyet yaşanmaması amaçlanmakta ve teklifin genelindeki uyum düzenlemeleri yapılmaktadır.

Bir diğer maddeyle 375 sayılı KHK'nin ek 35'inci maddesinde üst kademe y neticili ine atanma, görevden alınma, görev sonrası haklar ve bazı ba kanlıklara atanmış olanlara yapılacak ödemelerle ilgili hükümler yeniden düzenlenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - İki dakika ekliyorum s renize.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Teşekkür ederim Başkanım.

Bu maddeyle, en az iki yıl üst kademe görev yapmış kişilere görevden alınması hâlinde iki yıl daha genel müdür seviyesini a mayacak şekilde mali hak sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca kamu görevlileri arasından Cumhurbaşkanlı ına bağlı ofislere başkan ve başkan yardımcısı atananlardan, görevlerinden alınanlara iki yıl süreyle mevcut aylıkları nispetinde ödeme yapılmasına ilişkin düzenleme bu maddeyle kaldırılmaktadır. Bununla birlikte, kamu kurumlarının merkez ve taşra teşkilatında bazı üst düzey kadrolara atanabilmek için gereken öğrenim şartı dışında aranmayacak diğer şartlara yönelik düzenleme yapılmakta ve bu atamalara yönelik esaslar belirlenmektedir.

Son maddemizde ise 9 Temmuz 2018 tarihinden önce m  avir kadrolarda bulunup bakanlık m  avirli i kadrosunun kaldırılması nedeniyle bu görevleri sona erenlerin bahsi geçen kadrolara yeniden atanarak unvanlarını almaya yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Saygıdeğer Başkanım ve kıymetli milletvekilleri; kanun teklifine ilişkin sizlere sunmak istediğim hususlar bunlardan ibarettir. Yine, maddeler üzerindeki g r  melerimizde ayrıntılı olarak görüş ve düşüncelerimizi ifade edeceğimizi belirtmek istiyor, şimdiden sizlere katkılarını için teşekkür ediyor, kıymetli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi öncelikle s zc lerden ba lamak üzere grup sözcülerine, sonrasında söz talep eden sayın milletvekillerine kanunun geneli üzerinde söz vereceğim. Bu söz taleplerini kar ıladıktan sonra bir araya gideriz, sonrasında devam ederiz.

İlk olarak Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın Türeli, buyurun lütfen.

RAHMI AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli  yeleri, değerli b rokratlarımız, değerli kamu kurum ve kuruluşlarının, sendikalarımızın temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tabii, usulde de konuştuk yani aslında önümüze yeni bir şey getirmeyen, kanun hükümünde kararnameyle düzenlenen hususları Anayasa Mahkemesinin iptal etmesi üzerine, kanuni bir  er eve oluşturulması için önümüze gelmiş olan bir kanun teklifini g r  yoruz burada. Tabii, bugün burada geline nokta ı bir biçimde öncesiyle beraber ele almanın son derece yararlı olduğunu düşünüyorum.

Bir kere açık ve net olarak  unu söylemek gerekiyor: AKP iktidarı kendisinin hazırlanmasına ve yasala masına önayak olduğu 2017 referandumuyla kabul edilen Anayasa'nın hükümlerine uymamaktadır. Bakın, 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 17'nci maddesiyle 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na eklenen geçici 21'inci maddenin (B) fıkrası ne diyor? "Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu Kanunla yapılan değişikliklerin gerektirdiği Meclis İ t z    de i ikli i ile diğer kanuni düzenlemeleri yapar." Referandum olmuş, arkasından -sonuçta altı aylık bir süre var- kanun var bu konuya ilişkin. Normaldir çünkü var olan bir kısım değişikliklerin, Anayasa'da yapılan değişikliklerin hem kanunlarda hem de Meclis İ t z   'nde hayata geçirilmesi gerekiyordu ama yapılmamış yani Anayasa'da yapılan değişikliklerin kabulünü müteakiben yasalarda yapılması gereken değişiklikler yapılmamış. Bu, çok büyük bir ihmaldir; bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yok sayılmasıdır. Sıkıntı buradan ba lıyor. Normal  artlar içinde altı ayda yapılıp bitecek olan hususlar... Ki bakın, Mecliste yapılacaktı bunlar, burada hep söylediğimiz o: Kanun hükümünde kararnamelerle değil ya da Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle değil; Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir müzakere ortamında

bunlar görülecekti ve Anayasa'nın gerektirdiği değişiklikler hem kanuni çerçeveye oturtulacaktı hem de Meclis İçtüzüğü'ne taşınacaktı fakat yapılmamış, yapmamışsınız. En büyük ihmal burada başlıyor.

Sonra ne yapmışsınız? Cumhurbaşkanlığı seçiminin de erkene alındığını düşünüyoruz, tabii normalde 2019'da olacaktı, 2018 Cumhurbaşkanlığı ve genel seçimi birlikte... Bakanlar Kurulunun son gününde bir yetki yasası çıkarılmış ve o yetki yasasıyla bir kısım değişikliklerin yapılması söz konusu olmuş. Bu yetki yasasına dayanarak 2/7/2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle birçok kurumla ilgili teşkilat ve diğer konulardaki kanun ve kanun hükmünde kararnamelerin birçok maddesinde değişiklik yapılmış veya birçok madde ve kanun yürürlükten kaldırılmış. Yani başta yapılması gereken kanuni düzenleme Mecliste yapılmamış, sonra bir yetki kanunu çıkarılmış ve yetki kanununa dayanarak da 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname çıkarılmış. Fakat 703 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname'nin ne kadar yanlış hükümler içerdiğini, ne kadar sıkıntılı olduğunu işte Anayasa Mahkemesi iptal kararlarından görüyoruz. Buradaki hata, ikinci hata yani başta yapılmayan düzenleme burada da tekrar devam ediyor. Yani bu yetki yasası ve buna dayalı olarak çıkan bu 703'de ve arkadan da Cumhurbaşkanlığı kararnameleri var.

Buradaki temel sorun şu: Devletin yapısı tepeden tırnağa kadar değiştirildi arkadaşlar; zaman içinde Türkiye Cumhuriyeti devletin devlet gelenekleri, kurumsal yapısı, ihtiyaçlara göre şekillenen ve büyüdükçe, nüfus arttıkça daha iyi organizasyon yapabilme, kamu hizmetlerini daha iyi biçimde sağlayabilmeye ilişkin örgütlenme yapısı, bürokrasi yapısı bu şekilde bu kanun hükmünde kararname ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle iptal edilmiştir. Aynı zamanda, bu "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" denilen ucube sistemle tek adama dayalı, Cumhurbaşkanının her şeye karar verdiği ve kararnamelerle devlet yapısını yeniden yapılandığı bir sürece doğru gidildi; birçok kamu kurumu, kuruluş, kurul kapatıldı ya da dönüştürüldü ya da birleştirildi ve onun sonucunda da personel rejiminde de çok ciddi sıkıntılar oluştu. Bürokraside yetişen bir kişi olarak açık ve net söyleyeyim: Devlet hafızası, kurumsal hafıza yok edilmiştir. Bugün baktığımız zaman, var olan yapı içinde Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle yapılan düzenlemelerin zaten var olduğunu düşündüğümüzde; bir de diğer taraftan Cumhurbaşkanlığı bünyesinde kurulan politika kurulları, ofisler, başkanlıklar eliyle âdeta paralel bir devlet yapısı oluşmuştur. Bunların mevcut merkezî yönetim sistemiyle, bakanlıklarla ilişkileri net değildir.

Bakın, şimdi, en son yeni bir değişiklik var. Biliyorsunuz, 4 tane ofis vardı, hepsi birleştirildi, tek ofis hâline getirildi. Neden 4 ofisti, neden şimdi tek ofis yapıldı? Neden Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği kaldırıldı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı oldu, şimdi yeniden, tekrar Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği kuruluyor kanun hükmünde kararnameyle yani ona dayalı olarak buradaki düzenlemeyle? Adalet Bakanlığı Müsteşarı, HSK... Anayasa'da gerekli değişiklik yapılmadığı için yeniden belki müsteşarlık sistemine dönmek söz konusu oldu.

Şimdi, bakın, bunlar hafıza açısından, süreklilik açısından son derece sıkıntılı olan noktalar ve çok ciddi anlamda baktığımızda, bunlar devlet yapısında, devlet organizasyonunda sorun oluşturmıştır. Bunların hepsi devletin örgütlenmesi, bürokrasinin örgütlenmesiyle ilgili ise yapılması gereken, bu şekilde Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle -1, 2, 3, 4 sayılı Kararnamelerle- birtakım düzenlemeler yapmak yerine ilgili bir kod yasasının yeniden çıkmasıdır. Bakanlıkların görev ve yetkilerini, kuruluşlarını belirleyen bir kod yasasına ihtiyaç vardır; 1984 tarihli 3046 sayılı Kanun böyle bir kanundu. Sonuç itibarıyla, bakanlıklar nasıl kurulur, hangi işleri yapar, hangi birimleri içerir yani devlet olmak demek böyle bir şey demek, bir süreklilik demektir, bir hafıza demek, zaman içinde var olan birtakım değişikliklerin olumlu anlamda bu sürece yansması demek ama ne yazık ki hiçbir şekilde bunlar olmamış.

Şimdi, burada baktığımız zaman, biraz önce de usul üzerine konuşmamızda da söylediğimiz gibi, 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin birçok hükmü Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş; bir kısmı bizim önümüze geldi, bir kısmı da bekliyor, yolda gelecek. Bunların hepsinin bir bütün içinde konuşulmasına ihtiyaç var, bunların hepsi birlikte getirilsin ve ilgili ihtisas komisyonlarında görüşülsün. Dediğim gibi, kısa bir süre içinde bu iş biter; en azından, burada yapılması gereken hukuki değişiklik, yargısal değişiklik de hayata geçmiş olur. Yoksa, onun dışında, dediğim gibi, Plan ve Bütçe Komisyonuna getirilen, burada olduğu gibi, bu kanunda olduğu gibi bizi hiç ilgilendirmeyen bir kısım hükümleri yine biz Plan ve Bütçe Komisyonunda konuşmak zorunda olacağız.

Tabii, burada birçok madde var. Diğer taraftan, buna ilişkin olarak yine bizim en çok sıkıntılı gördüğümüz hususlardan biri şudur: Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş hükümlerin yeniden -yakın zamanda hatırlarsanız, gelen birçok kanun teklifinde de gördük, torba kanun teklifinde- tekrar Anayasa'ya aykırılıklar içermesidir yani Anayasa'ya aykırılıkla ilgili bir hüküm oluşturulmuşsa artık onun üzerine gitmemek, oradaki olumsuzluğu ortadan kaldırmak gerekiyor ama ne yazık ki öyle olmuyor, yeniden yeniden, tekrar Anayasa Mahkemesine gidiliyor ve işte görüyorsunuz, Anayasa Mahkemesi de normal şartlar altında 2018 yılında çıkan bir tane kanun hükmünde kararnameye 2023 yılında yani çok ciddi anlamda bir gecikmeyle -iş yükü açısından da düşündüğümüzde- karar veriyor.

Ama bütün bunların ötesinde yapılması gereken, dediğim gibi, kamu sisteminin, devletin, bürokrasinin yeniden örgütlenmesidir, bunların hepsinin kanuni bir çerçeveye oturtulmasıdır, böyle önümüzde bölük pörçük değil bir kod kanun olarak getirilmesidir. Bir kod kanun yazılır -işte vardı, 3046 sayılı kod Kanun böyleydi ama biliyorsunuz, kaldırıldı bu KHK'yle- yeniden böyle bir kod kanun hazırlanır; onun içinde hangi bakanlıklar var, neleri, hangi birimleri içerir, hangi görevleri yapar, bunların hepsi son derece açık ve net bir biçimde ortaya konur ve Türkiye Büyük Millet Meclisinden de geçer ve burada bu çerçevede de bunları konuşuruz.

Maddelere geçtiğimiz zaman gene hepsiyle ilgili ayrıntılı bir biçimde konuşacağız. Anayasa'ya aykırılıkla ilgili bir önergemiz var, onu da birazdan Divana iletacağız.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi de Sayın Usta...

Hazırsanız buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, sivil toplum kuruluşlarımızın çok değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; öncelikle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de yapılan iptaller, Anayasa iptalleri nedeniyle getirilen kanun teklifini görüyorsunuz. Tabii, bugün -belki bir tevafuk- 16 Nisan. 16 Nisan hatırlarsınız, bu Anayasa değişikliğinin, bu en son sistem değişikliğine ilişkin Anayasa değişikliğinin yapıldığı referandum günüydü. Yani aradan sekiz yıl geçti, biz hâlâ aslında o işle uğraşıyoruz. Belki Sayın Mustafa Kalaycı başlattığı için, "Sistem tıkır tıkır çalışıyor." dediği için sadece bir cümle olarak söylemek istiyorum: Türkiye o sistem değişikliğini yapamadı değerli arkadaşlar. Yani yapılması iyi miydi, kötü müydü ayrı bir şey ama Türkiye bir sistem değişikliğine gitti, daha doğrusu ona ilişkin yapılması gereken uyarlamaları yapamadı, sadece mekanik değişiklikler yapıldı. İşte, falan ibare filan ibareyle değiştirildi, türlü değişiklikler yapıldı ama yeni yapılmak istenen sistemin ruhuna uygun ne iş yapış tarzı açısından ne de yapılanma açısından, bakanlıkların yapılanmasından al da iş yapış tarzları veya yetkilerin tekrar bir gözden geçirilmesi açısından bence onlar yapılamadı.

Tabii, bu, tartışılabilir bir konu ama mesela bir örnek olsun diye söyleyeyim: Bakanların durumu. Şimdi, eski sistemde bakanlar neydi? Parlamentoya karşı sorumluydu. Hani, milletvekilinden de olabilir, dışarıdan da olabilir, ekseriyetle milletvekillерinden seçiliyordu, güçlü bir siyasi kişiliği vardı. Şimdi bakanların birçoğunun ismini hiçbirimiz bilmiyoruz. Yani kendi bakanlığında bakanın ismini bilmeyen personel olduğuna da iddiaya girebilirim yani muhtemelen vardır. Şimdi, durum bu, belki de normal bu sistemde ama biz hâlâ eski sistemdeki gibi daha güçlü bir bakan statüsü... Ama devam ediyor bir başka yönüyle baktığımızda; Parlamentoya karşı sorumluydu, şimdi sadece Cumhurbaşkanına karşı sorumlu. Eskiden bir güven oyu mekanizması vardı, mesela bakana karşı güvensizlik oyu, şimdi onlar yok. Mesela, bir Bakanlar Kurulu kararı vardı, çok güçlü bir şeydi, bakanı çok güçlü yapan bir şeydi. Mesela bütçe kanunu tasarısını her bakanın imzalaması gerekiyordu, bir bakan imzalamadığı zaman hükümet bütçe kanunu tasarısını Meclise gönderemiyordu; şimdi, bakanların tamamı itiraz etse Cumhurbaşkanı kendi imzasıyla bütçe kanun teklifini gönderebiliyor Meclise.

Yani çok ciddi bir değişiklik var. Fakat biz neyini değiştirdik bunun dışında? Statü değişikliği var fakat buna uygun diğer değişiklikler yapılamadı. Mesela -birazdan söyleyeceğim- müsteşarlık devletin hafızasıdır, müsteşarlık yeniden gelmelidir diyoruz. Şimdi, siz inat ediyorsunuz, müsteşarın yerine bakan yardımcısı diye bir şey getirildi. Aslında bakan yardımcısı bu sistem değişikliğinden önce gelmişti biliyorsunuz, hem müsteşar hem bakan yardımcısı vardı bir ara sistemimizde, sonradan müsteşarlar tamamen kaldırıldı. Hani bu gelmeli, bana göre kesinlikle gelmeli. Bunu getirmiyorsanız o zaman bir başka gerekçe olması lazım. Belki de bu sistemdeki bakan, eski sistemdeki müsteşar, o zaman onun her şeyini de ona göre ayarlamak lazım. Yani sistem değişikliği tamamlanamadı, yapılamadı derken kastım bu. Birçok şey değişmiş ama eski bakan gibi davranıyoruz, ondan sonra bir taraftan müsteşarı kaldırılıyorsunuz falan. Atamalarla ilgili, mesela vali ataması; eskiden Bakanlar Kurulu kararıyla atanıyordu, şimdi Bakanlar Kurulu kararı kaldırıldı veya üçlü atamalar vardı -Cumhurbaşkanı, Başbakan, bakan, ilgili bakan- Başbakan Cumhurbaşkanını biraz dengeliyordu yerine göre ama şimdi bunların hepsi kaldırıldı, bu atamaların tamamını tek bir kişi yapıyor. O zaman bu sistemin ruhuna uygun bir şekilde devletin "check and balans" sistemi içerisinde belki Parlamentonun yetkisini artırmamız lazımdı bu tür atamalarda yani eski sistemde olmayanı bu sefer Parlamentoyu devreye sokarak, mesela Amerika'daki başkanlık sisteminde olduğu gibi...

Yani o yüzden bu sistem değişikliğini Türkiye yapamadı, sadece mekanik değişiklikler yapıldı. İşte "Çalışıyor." dediğiniz sistemde yedi yıl sonra Anayasa Mahkemesi iptalleri geliyor, sistemin çalıştığı falan yok. Eğer Türkiye'nin bir tek adam rejimine dönüşmesi sistem çalışması olarak anlaşılıyorsa, o şekilde değerlendirilebiliyorsa o zaman sistem çalışıyor; çok güzel bir tek adam sistemi var Türkiye'de ama bu sistemin amacı, bu değişikliğin amacı bu değildi arkadaşlar. Uzunca oldu ama bunu bir not olarak düşmek istedim.

Şimdi, bu Anayasa Mahkemesi niye iptal etti? İki nedenle iptal etti: Bir, dedi ki "Kardeşim, sizin aldığınız yetki kanunu bu tür değişiklikleri, KHK'yle yapılan değişiklikleri yapmaya size yetki vermiyor." O yüzden bazılarını öyle iptal etti, bazıları için de "Bu konu KHK'ler kapsamı dışındadır yani KHK'yle düzenleyemezsiniz Anayasa'da yer alan hükümler çerçevesinde o yüzden iptal ediyorum." dedi. Az önce usul üzerinde söylerken ifade ettim, bence bunların iptal edileceği biline biline yapıldı ama işte, bu da yanlış bir şey yani Türkiye açısından yanlış bir şey, hukuk devleti açısından yanlış bir şey; bunlar bilinmeyen hususlar değildi.

Şimdi -703- bunlar niye KHK'yle düzenlendi? Dikkat ederseniz ben az önce konuşurken yani 703 niye yapıldı, KHK'yle niye bunları yaptınız, KHK'yle düzenleme yaptınız demedim. Madem böyle köklü bir değişiklik yani köklü demeyeyim de fazla bir değişiklik yapılacak bunların mecburen işin pratikliği açısından bir kanun hükmünde kararnameyle yapılması bir zorunluluktan ama orada anayasal sınırları içerisinde kalınması gerekiyordu. Yanlışlık, anayasal sınırlar içerisinde kalınmaması yani şu 2 iptal gerekçesini doğuracak düzenleme yapılmasında yanlışlık yani ama mecburen bir KHK'yle yapılması şey yani diğer türlü bunların hepsini kanunla yapma imkânı zaten olmayacaktı o dönemde. Şimdi, bu mesele böyle.

Değerli arkadaşlar, birkaç tane konu var; tabii, bu için geneli konuşmak çok kolay değil çünkü geneli diye bir şey olmadığı için ama birkaç tane önemsedğim hususu dile getirmek istiyorum.

Bir: Devleti ve kurumları bir oyuncak gibi, yerine göre bir lego gibi gören anlayıştan artık vazgeçmek lazım. Yani birisinin aklına bir şey geliyor, artık hiçbir mekanizma da yok, Parlamentoya gelmiyor; orada hemen bir tane kararname, belki bir tane daire başkanının, bir tane Cumhurbaşkanlığındaki bir başkanın aklına gelen bir husus hemen devletin sisteminde bir değişiklik olarak ortaya çıkıyor. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği meselesi, nereden çıkmıştı bu? Yani yıllardır Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği olmuş, özgün bir kavram aslında, baktığınızda çok az var; işte, Mecliste Genel Sekreterlik var, Planlamada Genel Sekreterlik vardı -onu da kaldırdılar filan- ondan sonra, birkaç yerde olan, Millî Güvenlik Genel Sekreterliği gibi aslında daha özgün bir şeydi. "İdari İşler Başkanlığı" bilmem ne falan denildi, şimdi aradan zaman geçti; bu ne için konuldu, ne için kaldırılıyor, değil mi? Yani buna bir bakmak lazım ya, niye yapılıyor bunlar? Bu bir sürü zaman israfı, enerji israfı, kaynak israfı, yazık günah değil mi ya bu devlete? Ama "Ben yapıyorum, oluyor." İşte; o zaman yaparken onu savunuyorsun, bu sefer yaparken bunu savunuyorsun; nasıl olsa şakşakçılarınız da var, hep yaptığınıza "Doğru." diyen bir Parlamento grubu da var veya medyası var, akademisyeni var, "Ya, bu yaptığı doğru." tersini yapıyor "Bu da hakikaten doğru ya, bu da daha doğruymuş." falan deniliyor.

Eskiye dönülüyor gene doğru, eski değiştiriliyor gene doğru; böyle bir şey olmaz ya, böyle devlet yönetimi olmaz yani bunu maddesinde biraz daha konuşacağız.

Bu müsteşarlık meselesi önemli, mutlak surette bu ülkeye müsteşarlığın tekrar gelmesi lazımdır. Müsteşarlıklar ülkenin, devletin hafızasıdır; bakın, o hafıza kayboldu. Arkadaşlar, bakan yardımcılığıyla bu iş gitmez, bakan yardımcılarının zaten birçoğu teknisyen kökenli falan da değil; ya orada bir hafıza, bir arşiv bile oluşmuyor. Gördük işte, bakan yardımcılarını; devlette biz ayrıldıktan sonra sistem değişikliği oldu ama bakan yardımcılarının olduğu döneme de biz de devletten yetiştik yani böyle bir şey yok. O zaman eğer müsteşarlığı getirmiyorsak... Bana göre şu andaki bakanın statüsü müsteşardır, bakan yardımcısı da eski müsteşar yardımcısıdır. Onu zaten ben iddia ediyorum da ama o zaman bakanı eski müsteşar tam konumuna getirelim yani hafızayı ona göre oluşturalım, sorumlulukları ona göre belli olsun, her şeyini ona göre yapmak lazım. Dediğim gibi, sistem değiştirilemedi dediğim husus burasıydı ama tabii "müsteşar" kavramıyla gelmesi bence bunun en doğusu olur.

Şimdi, bu uzman meselesi var. Maalesef 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'den itibaren daha önceden de bir anlayış olarak vardı. Tutanaklara geçmesi açısından söylüyorum, iki isim vereceğim; birisi milletvekili, birisi değil ama ikisinin de bize cevap verecek mecraları var. Efkân Ala ve Naci Ağbal bu memlekete çok büyük kötülük yaptılar -birisi Başbakanlık Müsteşarıydı, birisi de Maliye Müsteşarıydı- o dönemde 666'yı yaparak. Yani o toplantılara katılmış eski bir bürokrat olarak söylüyorum; tamamen uzmanlığı hedef alan, uzmanlığı böyle hedef tahtasına koyup "Bunun nasıl içini boşaltırız?" anlayışıyla düzenlemeler yapıldı bu ülkede değerli arkadaşlar. Çok detayına girmeyeceğim ama özellikle bunlar tutanaklara geçsin istiyorum ve bana cevap versinler, bunu tartışalım çünkü uzmanlık müessesesi önemlidir. Yani bir devlette, bir kurumda, bir bakanlıkta 30 bin uzman olmaz arkadaşlar ya, 30 bin uzman ya! Bu, 666'yla yapılmış değil öncesinde de yapıldı. Maliye Bakanlığı içini boşaltmak için yaptı bunu ya, bu ülkedeki uzmanlığın içini boşaltmak için. 30 bin uzman! Küçümsemek için söylemiyorum, güvenlik görevliliğinden uzmanlığa geçiş olur mu arkadaşlar ya?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Şimdi, hepsine aynı torbada bakılıyor yani on saatlik tez jüri üyelerinden geçerek uzman olan kurum personeli var, onunla dediğim gibi çok sıradan bir memuriyetten geçenlere aynı uzmanlık statüsü falan deniliyor. Şimdi, burada bu yanlışlığı kurumsallaştıran bir düzenleme var. Taşraya uzman koyuyorsunuz; taşrada uzman olmaz ya, bunu anlayın artık arkadaşlar ya! Uzman karargâh personelidir, uzmanın sayısı sınırlıdır, uzmanın statüsü yüksektir, uzmanın maaşı iyi olmalıdır, kaliteli olmalıdır; bu ülkenin önünü açacak, pastayı büyütecek kişi "uzman" dediğimiz kişidir. Büro memurluğu yapacak kişi ayrıdır -küçümsemek için söylemiyorum bunu- ona "büro memuru" dersiniz ama "Ben kendi personelime biraz fazla para vereyim, adına 'uzman' diyeyim; planlamadaki, hazineadaki, BDDK'deki kaliteli uzmanların da bu şekilde en azından şey yaparak -onları aynı statüye- içini boşaltmış oluruz." hıncıyla hareket edildi bu ülkede ya! E, şimdi niye devam ettiriyorsunuz bunu? Taşraya uzman koyuyorsunuz; o yetmiyormuş gibi, şimdi uzmanlara teftiş, denetim yetkisi getiriyorsunuz; ya, bu hangi akıl ya! Şunu bana birisi izah etsin arkadaş ya! Ya, müfettiş ayrı şey, uzman ayrı şey; daha kavramlara bir şeyiniz yok, kavramları bilmiyorsunuz ya! Uzmanla teftiş yetkisi veriliyor. Niye? Pratikteki bir sıkıntıdan dolayı. Gelir uzmanı vergi incelemesi yapsın isteniyor. O zaman arkadaşlar -bakın, ben siyasetçiyim -siyaseten ne demem lazım- ama devlet gibi, devlet insanı gibi düşünmemiz gerekiyor bazen de ya; her yerde de böyle popülizm, popülizm, popülizm olmaz ki! Benim muhalefet milletvekili olarak yapmadığım popülizmi siz iktidar milletvekilleri veya iktidar grubu olarak yapıyorsunuz. Tamam, oradaki, taşradaki 20-30 bin gelir uzmanının kazanılmış haklarıyla ilgili bir mağduriyeti olmasın ama onlara farklı bir isim verelim, farklı bir statü verelim, maaşlarını da iyileştirelim, ona da bir şey demiyorum ama arkadaşlar, şimdi "büro uzmanı" de, gel bu tarafta yurt dışında hangi kuruma gitse, hangi uluslararası kuruluşa müracaat etse oradan kabul alabilecek çok nitelikli uzmanları olan kurumlardakilerle aynı statüye getiremezsiniz, yapmayın bunu; bu ülkeye zarar veriyorsunuz, bunu anlayın artık ya! Ve bunu burada sistemleştiriyorsunuz, böyle bir şey olabilir mi? Olmaz. Bundan kaçının, Allah rızası için kaçının ya, yazık; bu ülke bizim, hepimizin ya! İktidarlar bugün vardır, yarın yoktur ama bunun zararını, bedelini hepimiz fakirleşerek, yoksullaşarak; haklarımızı, hukukumuzu kaybederek, dış politikada sıkıntıya girerek ödüyoruz. Dolayısıyla...

Ha, tabii biz bunları söyleyeceğiz, kalacak çünkü irade yok yani kimseyi rencide etmek istemiyorum ama yani bunu buraya getirenlerin bu konuda değişiklik yapma iradesi yok, burada savunmaların bunda değişiklik yapma iradesi yok, parmak kaldıranların değişiklik yapma iradesi yok. Bu da olmaz işte, "sistem değişikliği yapamadığımız" dediğimiz bu. Ne diyordu bu sistem? Bu sistem diyor ki: "Meclisteki kanunu milletvekilleri yapar." Ya, Allah rızası için bir tane kanun, kendi hazırladığınız bir tane kanun getirdiniz mi? Bürokrasi hazırlıyor, bu tarafa getiriyor, işte en iyisini yapabilirse...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Toparlayın, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Başkanım, toparlayacağım.

Milletvekilinin kimisi çalışabiliyor, kimisi çalışmıyor, kimisi hâkim oluyor, kimisi hâkim olamıyor; ondan sonra da getiriliyor. Sistem değişikliği, tanımlanan sistem yok, dediğim bu arkadaşlar. Ya bunu yapmayacaktık ya o zaman yine hükümet getirecekti kanun tekliflerini ama eğer milletvekili kanun teklifi yapacaksa hakikaten milletvekilinin kanun teklifi yapması lazım. Öbürünün getirdiğini... Eski sistem devam ediyor, getiriyorsun, imzayı burası atıyor, getiriyor. Sorumluluk kimde? Belli değil. Niye bakanlar buraya gelmiyor, niye gelmiyor bakanlar buraya? Eskiden kanunu görüşürken bakanlar geliyordu buraya. Yani, böyle bir şey... Ama kim hazırlıyor? Bakan hazırlıyor veya işte Cumhurbaşkanlığı hazırlıyor ama sayın vekillere de burada zarar veriyorlar; gerek yok buna, gerek yok. Anlatabildim mi? Hani "Sistemi değiştirdik, tıkr tıkr çalışıyor..." "Tıkr tıkr çalışıyor" dediğiniz bu işte; buna "sistem" diyebilirsiniz, bir tıkr tıkr çalışmıyorsa çalışan bu.

Neyse bu uzmanlık meselesi önemli. Sayın Başkan, maaşları düzeltelim diye bakın burada gündeme getirdim; siz -sağ olun- "Çok iyi olur." dediniz; Cevdet Yılmaz buradaydı, o da "İyi olur." dedi; bütün parti gruplarında da hem uzmanların hem de denetim elemanlarının maaşlarını düzeltelim konusunda fikir birliği var; Meclisteki müşavirler, danışmanlarınız da dâhil olmak üzere. Ya, arkadaş, gelmiyor işte; burada gelmeyecek de nerede gelecek? Hadi işte, al, uzmanlarla ilgili dünya kadar maddenin

olduğu bir kanun teklifi. Niye getirmiyorsunuz, niye getirmiyorsunuz? Getirin bunu. Ha, biz getirelim ama bizim getirdiğimizi reddediyorsunuz. Biz getirmiş olunca daha kötü oluyor diye, zarar veriyoruz diye biz getirmiyoruz ama getirin, hepimiz destekleyelim ve çıkartalım. Ya, kaç kuruş maliyeti var? Bunlar bu ülke için kıymetli insanlar, buraları güçlendirmemiz lazım, nitelikli insan çalıştırmamız lazım. Devlette insan tutamıyoruz ya, bunu görmüyor musunuz? Ha, tabii "nitelik" diye bir problem olmadığını biliyoruz da sizin öyle bir kaygınız yok ama bizim böyle bir kaygımız var. Dolayısıyla bunun yapılması lazımdır.

Şimdi, bakan yardımcısı meselesini de söyledik yani tabii, burada komik şeyler oluyor, teknik bir zorunluluk; "bakan yardımcısı" ifadesi "bakan yardımcısı" olarak değiştirilmiştir. Farkındasınız değil mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

Maddelerine de geleceğiz.

ERHAN USTA (Samsun) - Bitiriyorum Başkanım. Her maddede konuşmayacağız.

"Bakan yardımcısı" ifadesini "bakan yardımcısı" olarak değiştiren bir kanun teklifi bu; sembolik olsun diye söylüyorum, diğer maddelerde de maalesef böyle komik meseleler var.

Değerli arkadaşlar, bu sendika meselesinde de... Yaptığınız bu düzenleme de Anayasa'dan geri dönecek yani sendikalar konusunda bu ülkede çok daha özgür veya daha geniş kapsamlı bir sendikalaşma varmış, daha sonra bir miktar kısıtlanmış, şimdi 703'le bu iyice kısıtlandı, özellikle Cumhurbaşkanlığına bağlı bazı kuruluşlar açısından filan. Ya, Diyanet İşleri Başkanlığında sendika kurma, sendikaya üye olma var -703'te de vardı, şimdi getirdiğiniz kanun teklifinde de var- ama mesela Strateji ve Bütçe Başkanlığında yok; bunun mantığını bana birisi söylesin Allah aşkına ya! Ya, sendika kötü bir şeyse veya sendika böyle siyasi ayrım filan filan gibi bir şeye neden oluyorsa bunu engellememiz gereken yer Diyanet İşleri Başkanlığı olmalı; engellensin diye demiyorum, serbest olmalı çünkü daha önce serbestti. Strateji ve Bütçe Başkanlığındaki uzman niye sendika üyesi olamaz? Geçmişte oluyordu, niye olamaz? Diyanet İşleri Başkanlığında niye olur, burada niye olamaz; bunu bana Allah rızası için birisi söylesin. Yaptığınız düzenleme bu ya; bunu şimdi nasıl savunacaksınız, buna nasıl el kaldıracaksınız ben bilmiyorum.

Dolayısıyla, burada hiç olmazsa bu 703'ten önceki şeyi getirin yani o sınırlar içerisinde kalmanın ben doğru olduğunu düşünüyorum, çok kısıtlamamak lazım -maddesi geldiğinde detaylarını biraz konuşuruz ama- bu şekilde kısıtlamanın... Ya, kesin Anayasa Mahkemesinden dönecek çünkü daha önce iptal kararları var; işte, Millî Saraylar için yapılmış, Meclis için yapılmış ve orada kısıtlanmış, Anayasa Mahkemesi "Bu, Anayasa'ya aykırıdır; olmaz." demiş, oraları iptal etmiş. Yine, aynı iptallerle bu sefer de... Şimdi, buradaki bu maddeyle ilgili, sendikayla ilgili iptal ne için geliyor? 703'yle yapamazsınız bunu diye iptal geliyor. Zaten oradan iptal etmiyor ki içeriğine bakmıyor. Ama yarın kanunla... KHK'yle yapamazsınız, 703 demeyeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Başkanım, bitiriyorum; kusura bakmayın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - "KHK'yle yapamazsınız." diye iptal ediyor, zaten orada iptal ettiği için içeriğine bakmıyor ama yarın bir gün kanunla yaptığınızda, bu kanun teklifi geçtiğinde bu sefer de "Bu, Anayasa'ya aykırıdır." yani "Kanunla da olsa bu şekilde bir sınırlama yapamazsınız." diye bu iptaller olacak. Burada da yine göz göre göre... Ama ne olacak? İşte "Bir beş yıl daha bunu engelleriz..."

E, şimdi bağlı kuruluşlar üzerine... Arkadaşlar, bakın, objektif bir kriter konulsa içim yanmayacak. Bir kriter koyalım, mesela "savunma ve güvenlik" diyelim; saygı duyuyorum, orada sendika olmasın çünkü bizde sendikalaşma biraz daha böyle "İnsanlar politize oluyor." filan gibi bir şey. E, din adamında niye var? Din adamı politize mi olmalı ya? Ha, din adamlarının hepsinin AK PARTİ'li olduğunu düşünüyorsunuz, bunda da sendikal haklar olsun, bilmem ne olsun filan diye mi yapıyorsunuz bunu ya? Ya, Allah rızası için bana burada bir kişi cevap versin. Niye Diyanet İşleri Başkanlığında sendika var da Strateji ve Bütçe Başkanlığında sendika yok? E, bağlı kuruluşlar... Hep devletle oynuyorsunuz ya, şimdi Cumhurbaşkanlığına bağlı bir kuruluşu bir bakanlığa bağladığınızda buradaki kanuna göre sendikasızlıktan sendikalı durumuna geçebilecek. E, ne olacak şimdi? Bir anda herkes sendikasızdı, hepsi sendikalı olabilecek. Yarın Cumhurbaşkanına bağladığınızda, bir anda... Çünkü orada "3 tane kuruluşun dışındaki bağlı kuruluşlarda sendika üyesi olamaz." diyor. Ne olacak ya? Böyle bir şey olabilir mi ya? Adamlar hop bir bağlı kuruluş... Nerenin bağlı kuruluşu olduğuna göre sendikalı olacak, sendikalılığı düşecek; böyle bir şey olmaz, bu komik ya. Ya, bu komikliği kendinize layık görüyorsanız zaten diyecek bir şey yok.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kısacık, buyurun lütfen.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon üyelerini, değerli milletvekillerini, değerli bürokratları ve değerli basın mensuplarını saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tabii, bugünkü görüştüğümüz kanun teklifinin temelini Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi belirliyor. Aslında "sistem" deyip geçmemek lazım, her kurulan sistemin kalitesi oradaki yönetimin kalitesini de belirliyor. Şimdi, Cumhurbaşkanlığı sisteminin yönetim kalitesine baktığınız zaman, Cumhurbaşkanlığı başkanlık sistemine geçtiğimiz günden bugüne kadarki gerek ekonomik gerek sosyal gelişmişlik gerekse kamu yönetiminin çeşitli parametrelerinin grafiklerine baktığımız zaman durumun ne olduğu belli oluyor yani bu sistem Türkiye'ye uymadı ama şunu da söyleyeyim: Aslında, sistemin kendisine baktığınız zaman sistem düzgün bir sistem de biz sistemi gereği gibi uygulamıyoruz yani şu anda biz başkanlık sistemini uygulamıyoruz, farklı tür bir sistem uyguluyoruz. Mesela, bu başkanlık sisteminde benim en çok hoşuma giden kavram politika kurullarıydı; çok güzel bir sistem yani her bakanlığın üzerinde bir politika kurulu var, alanında uzman kişilerden oluşuyor, bu kurul asıl politikayı belirliyor, bakan burada aynı bir CEO gibi icracı, yukarıda bir yönetim kurulu var; güzel bir sistem. Dolayısıyla, eskiden bakandan bakana politika değişirdi en azından şimdi bir kurul var, o kurul iyi çalışacak, çok yönlü bir kurul, çok sayıda kişi var, çok sayıda uzman var

ama uygulama öyle oldu mu? Uygulamalara baktığınız zaman bu politika kurulları doğru dürüst hiç bir politika geliştiremedi. Şimdi, geçen hafta yeni atamalar yapıldı, ondan önce ben Mecliste de dile getirdim bana, şimdi, vatandaşa, bürokrata veya Mecliste vekillere "Bana 3 politika kurulu başkanı say." desek kimse politika kurulu başkanının ismini bile bilmez.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Sayması gerekiyor mu?

SADULLAH KISACIK (Adana) - Gerekir Başkanım. Niye gerekir? Çünkü politika kurulu dediğimiz ki... Sağlık Politikası Kurulu Başkanıysa adam hastaneye gidecek, politika için sivil toplumları dinleyecek, sendikaları dinleyecek yani bu kişi asıl politika üreten kişi, bakan icracı o sisteme göre.

Peki, bu politika kurulları nasıl oluştu? "Ya, işte, seni vekil yapamadık, kongre oldu seni genel merkeze de alamadık. Ne yapalım? Sen şu politika kurulunda ol, sana bir titr verelim." Bakın, politika kurulları eksildi, yıllarca toplantı yapmadı ama geçtiğimiz hafta politika kurulları oluştu, niye oluştu geçtiğimiz hafta? Çünkü AK PARTİ kongresi bitti, genel merkeze giremeyen bazı arkadaşlar o kurullarda görev aldı. Ya, şimdi, biz politika kurullarını "Aman işte, sana şurada koltuk veremedik, burada da koltuk veremedik, hadi şurada koltuklar verelim." diye oluştursak o politika kurulu yine çalışmaz, çalışmayacak da çünkü burada liyakat, uzmanlık, bilgi, tecrübe değil; burada biz eski arkadaşlara koltuk verelim, araya da birkaç profesör, birkaç sevilen adam serpiştirelim mantığı var. Dolayısıyla, bu politika kurullarının etkin bir şekilde çalışması şu anda bu sistemin kalitesi açısından elzemdir, onu net olarak söyleyeyim.

Şimdi, buradaki diğer bir konu şu anda bakanlıklardaki müşavirler. Aslında bakarsanız, evet, bir bakan geliyor, tabii ki beraber çalışmak isteyeceği arkadaşları olacaktır, bu sürenin bakanın bakanlık yapma süresiyle alakalı olması da güzel. Peki, şimdi, şunu merak ediyorum: Bakan gitti, bakan gidince genelde bakan yardımcılarını da gidiyor, müsteşar zaten yok, müşavirler de bakanla gitti; ya, bu devletin aklı nerede, bu bakanlığın hafızası nereye gitti şimdi? Bakanlığın hafızası nerede? Şimdi, bakan yardımcılarını bildiğim kadarıyla 4 kişi falan, doğru mu? 4 kişi. Şimdi, bu hafıza bile o 4'e bölünüyor yani hafıza bile normal şartlarda 4'e bölünüyor. Onun için, bu müsteşarlık sistemi aslında gerekli bir sistemdi, kaldırılması... Bakın, müsteşar en azından devleti temsil ediyordu, devletin hafızası, devletin aklıydı ve birçok Avrupa ülkesinde aslında müsteşarlık kadrosu daimi kadrodur, o adam orada devlettir yani. Ama biz bakan yardımcılarını siyasi kadro yaptık, siyasi kadro adı üzerinde, belki iktidar değişse bakan yardımcısı dediğimiz adam bir daha bakanlığa bile giremez. Şimdi, devlet aklı nerede? Ya, biz devleti yönetirken "Aman biz üç yıl, beş yıl, on yıl, yirmi yıl yönetelim de gerisi Allah büyük." dememeliyiz, biz devlette bir sistemi kurarken "Bu sistem yüz yıl nasıl işler, iki yüz yıl nasıl işler, üç yüz yıl nasıl işler?" onu yapmalıyız ve şu anda gerçekten de devlet aklında, devletin hafızasında tüm bakanlıklarda ciddi sıkıntılar olduğunu görüyorum. Bakanlıklarımız, devletin kollarıdır, bakanlıkların toplam hafızası devletin hafızasını oluşturur ama şu anda bizim bu uyguladığımız yöntemle maalesef bakanlık hafızasının yok olduğunu, dolayısıyla devlet hafızasının büyük bir yara aldığını görüyoruz.

Şimdi, diğer taraftan, evet, bakanla beraber müşavirler geliyor ama istisnai kadroların da kullanılması maalesef devam ediyor. Bakın, on binlerce gencimiz KPSS sınavına girip, en iyi üniversitelerden mezun olup, kendini yetiştirip atama beklerken bakanlığa gelen kişilerin dışarıdan açıktan atamaya üst düzey pozisyonlara gelmesi veya yine ilgili bakanlıklarda çok değerli bürokratların yıllarca çalışıp, didinip, kariyer basamaklarını tırmanıp, bir kurumsal hafıza elde edip, üst düzey pozisyona gelmeyi beklerken bir değişiklikten dışarıdan birilerinin gelmesi gerçekten de hem kurum vicdanında hem de millet vicdanında yara açıyor. Ben şunu görüyorum: Devlet kurumlarında ciddi küsmüş bürokrat arkadaşlarımız var. Niye? Çünkü bakanlıklarda atamalar kişinin durumuna göre yapılıyor yani bakan bir geliyor, komple kadroyu değiştiriyor. Hatta geçmişte yaşadık, bir bakan değişti yani aynı iktidarda olmasına, aynı partinin bakanı olmasına rağmen il müdürlerine kadar hepsini değiştirdi, ya, sanki iktidar değişti de işte, aman, bu öbür partinin, diğer partinin bürokratyımsı gibi davranıldı. Dolayısıyla bakanlıklarda, devlette şu kültürü getirmemiz lazım ve bu, iktidarın görevidir. Bakın, kültür önemlidir, bu kültürü oluşturmak da iktidarın görevidir. Ya, bürokratlar devletin bürokratıdır, bürokratin tamam, oy vereceği yer olur ama partisi olmaz, partizanlığı olmaz. Biz bürokrati değerlendirirken yaptığı işe göre, tecrübesine göre, birikimine göre, mevzuat bilgisine göre, uygulamasına göre, yaptığı yayınlara göre değerlendirmeliyiz; ya, işte "Bu, şu görüşten; bu, bu görüşten." filan dersek biz devletin yönetimini sekteye uğratırız. Onun için, devletimizin bekası açısından ben bu bürokrat yönetiminin çok önemli olduğuna inanıyorum ama özellikle son birkaç yıldır kutuplaşmanın artmasıyla birlikte gerçekten de bakanlıklarda hem partizanlık anlamında hem de liyakat anlamında çok büyük bir erozyon görüyorum ve bu, kamu vicdanını çok yaralıyor; bunu net olarak söyleyeyim. Bir an önce bu kültürü iktidarın oluşturması lazım. Zaten bu kültür geçmişte az çok vardı aslına bakarsanız da ama şimdi bayağı bir azaldığını görüyoruz. "Benim adamım olsun da bir şey bilip bilmemesi önemli değil." mantığı gidiyor, o şekilde gidiyor; bunu bu şekilde düzeltmemiz lazım.

Şimdi, kamuya girişin Anayasa'mızın amir hükümlerine göre de özellikle liyakat temelli olması gerekirken yine şu anda vatandaşa sorsak desek ki "Kamuya alımlar şu anda liyakatle mi yapılıyor?" Ezici çoğunlukla hayır, kayırma, torpil, tanıdık, bildikle alındığını görürsünüz. Bu mülakatların kaldırılmasına söz verilmişti, maalesef şu anda hâlâ kamuya alımda mülakatlar kaldırılmamış durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık, buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, kendinizi şunun yerine koymanızı istiyorum: Doğunun bir vilayetinde bir işçi çocuğu okumuş, üniversiteyi bitirmiş, zor şartlarda KPSS'ye girmiş, yüksek puan almış ama biliyor ki kendini yetiştirmesi önemli değil, mutlaka iktidardan bir tanıdık bulunması lazım, partiden bir kaynak bulması lazım, öyle işe girecek. Ya, gençler bunu görürse çalışır mı? Gençler bunu görürse kendini geliştirir mi, yetiştirir mi? "Aman ben alanımda iyi olayım da beni takdir etsinler." der mi? Bakın, biz bu sistemle gençlerin idealizmini öldürüyoruz, geleceğe bakışını öldürüyoruz. Onun için, gençler şu anda partilerin kapılarında, milletvekillerinin kapılarında "Aman beni şuraya aldır, buraya aldır." vesaireyle bakanlıkların, yetkililerin kapılarında bekliyor; gençler bu kapılarda beklememeli. Gençlere kendilerini geliştirebilecek, kendilerini yetiştirebilecek şartları sağlamalıyız. Biz şimdi söylesek, bakanlıklara baksak, "Şu anda bu istisnai kadrolardan kimler yararlanıyor?" diye. Adamın babası milletvekili, oğlu istisnai kadrodan faydalanmış; adamın eniştesi bakan, yeğeni istisnai kadrodan faydalanmış. Biz illerde görüyoruz, birçok belediye başkanıyla

anlaşma yapılıyor, belediye başkanı gidiyor, özel kalemden belediyeye alıyor, özel kalemden daha sonra bir bakanlığa geçişi yapılıyor; yazık, günah!

Yine benim en çok vicdanımı kanatan şey: Müşavirler, direkt devlet memuru olan bakanlık müşavirleri şu anda bakanlıklarda yığılmış durumda, bunlar sadece bankamatikçi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Adana) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Ben birçok üst düzey yöneticiyle de konuştum, gerçekten de diyorlar ki: "Bir kadro değiştiğinde o üst düzey kadroya biz diyoruz ki 'Kardeşim, maaşını al, bakanlığa da gelme çünkü sorun çıkıyor, tartışma çıkıyor.'" Şimdi, tasarruf tedbirleri kapsamında Audiler satıldı, bazı küçük tedbirler alıyoruz, araba satmayı falan bir şey zannediyoruz da ben baktığım zaman kamuda binlerce kişiye bakanlığa gelmeden, işe gelmeden maaş veriyoruz; bundan daha büyük kara delik olamaz, buna da bir son vermeliyiz. Adam genel müdür olmuş, sonra görevden alınmış, hâlâ genel müdür maaşıyla -belli bir süre- oturduğu yerden maaş alıp hiçbir şey de yapmıyor ve idare de diyor ki: "Kardeşim, sen maaşını al, gelme." Yani bakın, bunlar hep bizim devletimizin kasasından çıkan şeyler, bunlara sistem kurmak gerekir diyorum.

Diğer konuları maddelere geçince görüşeceğiz.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Evet, bilindiği üzere, Türk milleti 16 Nisan 2017 halk oylamasıyla Anayasa değişiklik paketini kabul etmiş ve Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine onay vermiştir. Yine bilindiği üzere, Anayasa'da değişen maddelerin bazıları Cumhurbaşkanı ve milletvekili genel seçimlerine ilişkin takvimin başladığı tarihte, bazıları da Cumhurbaşkanının göreve başladığı tarihte yürürlüğe girmiştir.

Uyum düzenlemeleriyle ilgili eleştiriler oldu. Aslında geçici 21'inci maddede öngörülen zorunlu düzenlemeler yapıldı, şöyle: 13 Mart 2018 tarihli ve 7102 sayılı Kanun'la yeni sistemin doğasına uygun şekilde siyasi partiler arasında ittifak kurulabilmenin yasal altyapısı oluşturuldu. Yine, 25 Nisan 2018 tarihli ve 7140 sayılı Kanun'la Cumhurbaşkanı ve milletvekili genel seçimlerine ilişkin takvimin başladığı tarihte yürürlüğe giren Anayasa değişikliklerine uyum amacıyla Siyasi Partiler Kanunu ve Seçim Kanunu ile diğer bazı kanunlarda değişiklikler yapıldı. 10 Mayıs 2018 tarihli ve 7142 sayılı Yetki Kanunu'yla da Cumhurbaşkanının göreve başladığı tarihte yürürlüğe girmesi öngörülen Anayasa değişikliklerine uyum sağlamak amacıyla çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılması hususunda düzenlemelerde bulunmak üzere Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verildi. Bu Yetki Kanunu çerçevesinde 4 Temmuz 2018 tarihli 698 sayılı, 6 Temmuz 2018 tarihli 699 sayılı, 7 Temmuz 2018 tarihli 700 sayılı ve son olarak 9 Temmuz 2018 tarihli 702 ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler düzenlendi. Görüştüğümüz kanun teklifi de -baştan beri de hep söylediğimiz üzere- 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'deki bazı maddelerin Yetki Kanunu'yla KHK'yle düzenlenmesine yetki verilmesi kapsamında olmayan düzenlemeler ya da Yetki Kanunu kapsamına girmeyen düzenlemeler olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi iptal etti ve Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği maddelerle ilgili de bu teklifi görüşüyoruz kanunlaştırmak üzere. Aslında burada şunu belirteceğim: Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine ya da Anayasa değişiklikleriyle birlikte yasama yetkisinin Meclisin elinden alınması anlamına gelen KHK çıkarma yetkisi konusu Anayasa'dan çıkarıldı yani yeni Anayasa'da artık kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi yok, sadece OHAL'le ilgili düzenlemeler var. Tabii, biz de şunu arzulardık: Aslında, bu 703 sayılı KHK ve önceki çıkarılan KHK'ler daha önce kanunlaştırmak üzere Meclise gelebilirdi yani ona katılırız; Anayasa Mahkemesi kararını beklemeden nasıl olsa KHK'yle yapılmış düzenleme, onu kanunlaştırmış olurduk.

Maddelerle ilgili Ertuğrul Bey zaten izahat verdi. Ben, bazı maddelerle ilgili görüşlerimizi ifade edeceğim.

Evet, 2'nci ve 3'üncü maddelerde uzmanlara ve uzman yardımcılara, merkez ve taşradaki uzmanlar ile uzman yardımcılara çok geniş yetki veriyoruz. Yani şunu eski bir denetim elemanı olarak kabul etmem mümkün değil: Yani teftiş ve soruşturma yetkisi verilmemeli yani bu sefer "Uzman nedir, denetim elemanı nedir?" Yani birbirine giriyor her şey. Yani bu, tabii, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen kurumlara mahsus bir düzenleme ama esastan yanlış bir düzenleme. Şu olabilir: Uzman ve uzman yardımcılara analiz, inceleme, denetim yetkisi verilebilir ama teftiş ve soruşturma ayrı bir şeydir. Yani bu konuda madde gelinceye kadar arkadaşlarımız bunun üzerinde durursa önemli bir konu, bizim görüşümüz burada bu.

4'üncü maddede biliyorsunuz, yine, Anayasa değişiklikleriyle bir reform niteliğinde biliyorsunuz yargılanabilirlik sağlandı, askerî mahkemeler kapatıldı. 4'üncü madde kapsamında Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesi üyelerinin sağlık yardımı konusunda Danıştay ve Yargıtay Başkan ve üyelerinin usulüne tabi olması, daha doğrusu milletvekillerinin, Meclisin usulüne tabi olması öngörülüyor. Orada bir hüküm dikkatimi çekti "emekliye ayrılmış olanlar" diyoruz yani emekliye ayrılmadıysa yani o hâlen yargıda çalışıyorsa yani Askerî Yargıtay üyesi, Askerî Yüksek Mahkeme üyesi emekliye ayrılmamış, idari yargıda, adli yargıda görev alıyor, bunları kapsamamız lazım. Ben, bunu araştırdım, 14 kişi varmış ve bu konuda da kurumlarımızın olumlu görüşü olduğunu söylediler bana. Yani bu 14 kişinin de bu kapsama alınmasının doğru olacağını yani hakkaniyet açısından, eşitlik açısından doğru olacağını düşünüyorum.

13'üncü madde, bu acil çağrı merkeziyle ilgili konu. Yani maddeye katılıyorum ama bir muğlaklık var mı tereddüde düştüm. Şöyle: Maddede diyor ki "112 Acil Çağrı Merkezini meşgul etmek amacıyla arayarak görevlilerle konuşan..." Ya, bu biraz muğlak geliyor bana "görevlilerle konuşan" yani "meşgul etmek amacıyla" Bunun nasıl tespitini nasıl yapacağız? Hani ısrarla çağrı bırakan tamam, onda şey yok. Yani buna daha bir amacımız neyse net, somut bir ifade bulmanız uygun olur diye düşünüyorum. İkinci fıkra tamam, "Yapılan ihbarın asılsız olduğunun olay yerine giden ekiplerce tutanakla tespit edilmesi hâlinde kişiye, il valileri tarafından onbeşbin Türk Lirası idari para cezası verilir." Ama ilk fıkra yani biraz bize muğlak geldi, o konu biraz netleştirilebilir.

Evet, 5'inci maddede, yine, daha önce de çok konuştuğumuz kamu ihale sistemi, Taşıt Kanunu, Harcırak Kanunu'ndan muafiyetle ilgili bir düzenleme var. Aslında, bunu hep söylüyoruz yani bu konularda gerek kamu ihale sisteminin yani tam rekabeti sağlayacak, her kurumunun ihtiyacını karşılayabilecek bir şekilde yeniden düzenlenmesi gerekiyor, bu konuda çalışmalar da olduğunu biliyorum ama bunun, kamu ihale sistemini reforme edecek teklifin bir an önce gündeme gelmesi bizim görüşümüz. Aynı şekilde, Taşıt Kanunu yani taşıt kullanımında etkinlik, verimlilik sağlamaya yönelik Taşıt Kanunu'nda da bir düzenleme yapmak gerekiyor. Yani her kurum istisna hâline getirdik, istisnalar maddesi, Kamu İhale Kanunu'nda hakikaten artık alfabenin harfleri yetmez hâle geldi.

Bir diğer konu, bu teklifte de gördüğümüz üzere, personelle ilgili, özlük haklarıyla ilgili birçok düzenleme var. Şu anda, gerek personel sistemi gerekse ücret sistemi karmakarışık bir yapıya dönüştü yani bu alanda da bir düzenleme, bir reform anlamında bir düzenleme yapmamız gerekir. Sayısını bilmiyorum, yani ücretliye ödemelerin sayısı kaçta çıktı açıkçası bilmiyorum. Statü karmaşası zaten var personelle ilgili. Bu konuda bir düzenleme yapılması ihtiyacı var. Yani personel sisteminin, ücret sisteminin mutlaka sıfırdan bir reform olarak yeniden düzenlenmesi gerekir diyorum. Diğer konuları maddelerde ifade ederiz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Gülsoy...

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Değerli Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, Değerli Bakan Yardımcım, değerli genel müdürlerimiz, bürokrasinin kıymet yöneticileri ve uzmanları, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin görüşmelerinin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Komisyon sürecinde vereceğiniz destekler için şimdiden teşekkür ediyorum.

Sakarya Milletvekilimiz Sayın Ertuğrul Kocacık ve Tokat Milletvekilimiz Sayın Cüneyt Aldemir'le birlikte imza sahibi olduğum Bazı Kanunlar ve 378 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin Komisyon görüşmelere başlamış bulunmaktayız.

Değerli Başkanım, sayın milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifimizin maddelerinin neredeyse tamamı hâlihazırda uygulamakta olduğumuz veya çok yakın bir tarihe kadar yürürlükte olan Cumhurbaşkanlığı kararnameleridir. Teklif maddelerimiz, Anayasa Mahkemesinin usul yönünden kanunen düzenlenmesi gerekçesi gibi sebeplerle bozmuş olduğu Cumhurbaşkanlığı kararnameleridir. 2017 yılında Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişi sağlayan Anayasa değişikliği, yürütmenin kanun hükmünde kararname ve tüzük çıkarma yetkisini kaldırılmıştır. Cumhurbaşkanının halkın oyuyla seçilmesi de dikkate alınarak anayasal sınırlar içerisinde yasaya aykırılık arz etmemek üzere Cumhurbaşkanına kararname düzenleme yetkisi vermiştir. Yürütmeye verilmiş olan bir Anayasa yetkisidir, bu sebepten denetimi de Anayasa Mahkemesine aittir. Anayasa Mahkemesinin iptal etmiş olduğu Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, kanun olarak düzenlenmesi gerekçesiyle iptal edilmiştir. Anayasa Mahkemesinin iptal kararı ve gerekçesi dikkate alınarak getirilen mevcut hükümler, kanuni düzenleme yapmak suretiyle ilgili kanunlara dercedilmektedir. Bu düzenlemelerle, oluşacak hukuki boşluğun doldurulması ve uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Aynı zamanda teklifte, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı teşkilatının 174 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle "Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği" şeklinde değiştirilmesi nedeniyle çeşitli kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde bu hususta uyum düzenlemesi yapılması öngörülmektedir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifimizle 112 Acil Çağrı Merkezine gelen çağrıların önemli bir kısmını oluşturan asılsız çağrı, haklı bir nedene dayanmaksızın 112 Acil Çağrı Merkezini meşgul etmek amacıyla görevlilerle konuşan veya ısrarla çağrı bırakan kişilerce yapılan çağrıları ifade etmekte olup 2025 yılı itibarıyla söz konusu oran, 81 ilde bulunan 112 Acil Çağrı Merkezine gelen toplam çağrının yaklaşık yüzde 30'unu oluşturmaktadır. Bu durum personelin iş yükünü artırmakta, performansını düşürmekte ve etkin çalışmasına engel olmaktadır. Asıl çağrıların yüzde 1'ini de oluşturan asılsız ihbarlar ise 112 Acil Çağrı Merkezine yapılan ihbarın asılsız olduğunun olay yerine gelen ekiplerce tespit edilmesi durumunu da oluşturmaktadır. Yapılan bu ihbarlarla acil yardım hizmeti veren kurum, kuruluşların personel, ekipman, yakıt ve zaman israfı ortaya çıkmakta; acil yardım ekiplerinin asıl acil yardım ihbarına müdahale etmesi gereken ve bunun sonucunda telafisi mümkün olmayan can kayıplarına neden olan zararlar oluşmaktadır. Maddeyle, Anayasa Mahkemesinin iptal kararı ve gerekçesiyle uygulamada karşılaşılan sorunlar dikkate alınarak 5326 sayılı Kanun'da düzenleme yapılmaktadır. Düzenlemeyle, çağrının asılsız olduğunun tespit edilmesi hâlinde uygulanacak idari para cezalarında caydırıcılık sağlanmasını teminen artırımı gidilmekte ve ayrıca uygulamada asılsız çağrıların yanı sıra asılsız ihbarlara acil yardım hizmeti veren kurum ve kuruluşların sundukları acil yardım hizmetlerinde aksamalara neden olan kişilere yönelik idari para cezası öngörülmektedir.

Bir diğer düzenlemeyle bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşların merkez teşkilatlarında uzman ve uzman yardımcılarının istihdam edilmesine ve uzman ve uzman yardımcılarının mali haklarının belirtilmesiyle ilgili bunlarla diğer görevlilerinin yanı sıra araştırma, analiz, teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma yaptırabilmesidir. Ayrıca Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda uzman ve uzman yardımcılarının da sınav, yeterlik, tez ve uzmanlığa atanması gibi hususlar bakımından bu maddede yer alan hükümlere tabi olarak istihdam edilmesi amaçlanmaktadır.

Bir diğer maddeyle bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatında uzman ve uzman yardımcılarının istihdam edilmesini ve bunların atanma şartları ile mali ve sosyal haklarına ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığı Diploması Akademisi Başkanlığının görev ve yetkileri 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 149'uncu maddesinde düzenlenmiş olup bu kapsamda Diploması Akademisi Başkanlığı Dışişleri Bakanlığında görev yapan, göreve yeni başlayan her düzeyde aday personele yönelik temel ve hazırlayıcı eğitimler ile çeşitli pozisyonlarda ilk kez yurt dışına göreve atanacak personel için hizmet eğitimi düzenlenmektedir. Öte yandan, talep edilmesi hâlinde diğer kamu kurumları personeline hizmet içi hazırlayıcı eğitim programları ile yabancı ülkelerin diploması akademileriyle yapılan ikili anlaşma kapsamında yabancı diplomatlara da yönelik eğitim programı düzenlenmektedir.

Diplomasi Akademisi Başkanlığı bünyesinde kadrolu akademisyen bulunmamakla birlikte, ihtiyaç duyulan eğitimcilerin çoğunluğu Dışişleri Bakanlığının ilgili birimlerinin yetkililerinden oluşmaktadır. Ayrıca, Bakanlık personeline karşılanamayan ve uzmanlık gerektiren konularda üniversitelerden veya diğer kamu kurumlarından eğitimci yardımı alınacaktır. Diplomasi Akademisi Başkanlığının söz konusu eğitim programlarında görevlendirilen eğitimcilere ödenecek ücretin belirlenmesi amacıyla 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 6004 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde değişiklik yapılmış ancak söz konusu değişiklik Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 tarihli Kararıyla iptal edilmiştir. Maddeyle Anayasa Mahkemesinin iptal kararı ve gerekçesi dikkate alınarak 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 6'ncı maddesiyle getirilen bu hükmün, kanun düzeyinde yapılması suretiyle 6004 sayılı Kanun'a dercedilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Mahkemesi, ilgili kararlar ile 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle getirilen hükümlerin önemli bir kısmını Anayasa'nın mülga 91'inci maddesi uyarınca kanun hükmünde kararnameyle düzenlenemeyecek hususları, içerikleri veya 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin dayanağı olan 7142 sayılı Yetki Kanunu kapsamında olmadıkları gerekçesiyle iptal etmiştir.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle Anayasa Mahkemesince verilen iptal kararlarının oluşturacağı hukuki boşluğu doldurulması ve uygulamada yaşanabilecek tereddüdün giderilmesi amacıyla Anayasa Mahkemesi kararlarının gerekçesine uygun olarak iptal edilen hükümlerin kanunla düzenlenmesi öngörülmektedir. Bu sebeple, kanun teklifimize vereceğiniz destekler için şimdiden teşekkür ediyor, Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerimize saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi de Sayın Akay...

Buyurun lütfen.

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri, çok kıymetli bürokratlar; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Söz konusu kanun teklifi, kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenen ve Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilen hususların aynen veya kısmen değişikliğiyle kanun şeklinde önümüze gelmesiyle oluşmuş. 13 tane kanunda değişiklik yapıyor, 1 tane de kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapıyor. Şimdi, baktığımız zaman, örneğin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda, 2879 sayılı Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'da, 3238 sayılı Savunma Sanayisi ile ilgili Kanun'da, böyle devam ederek gidiyor.

Baktığımız zaman Meclis esasında bir terzi titizliğinde elbiselerin dikildiği, yasamanın yapıldığı, kanunların titiz ve doğru bir şekilde hayata geçmesi için çalıştığı bir kurum; Türkiye Büyük Millet Meclisinden bahsediyoruz. Fakat bir taraftan bakıyoruz, bu kanun hükmündeki kararnamelerde Anayasa'ya aykırı olan hususlarla ilgili olarak söz konusu komisyonlar, Genel Kurul bu kanun tekliflerinin tadilatlarıyla uğraşır vaziyete gelmiş ve çok da zaman kaybetmiş. Mesela daha iki ay önce Sanayi Komisyonuna gelen TUBİTAK'la ilgili 8 maddelik teklifin 7'si Anayasa'ya aykırı olduğu için iptal edildi. Sayın Sözcümüz, Sayın Türel de ifade etti, "283 iptal var, tahminen 200 daha önümüze gelecek olan var." diye bahsetti. Hakikaten Meclisin ve Komisyonumuzun verimli bir şekilde çalıştırılmadığını görüyoruz.

Yine, bakıyoruz "müsteşarlık" kavramıyla ilgili olarak; kaldırılmıştı, bakan yardımcılıklarına görevler verilmişti, bu konuyla ilgili Anayasa değişikliği yapılmadı. Şimdi, Adalet Bakanlığında tekrar müsteşarlık kavramı oturtuluyor ve yine birkaç ay sonra tahmin ediyorum diğer bakanlıklarda da müsteşarlıklar tahsis edilecek, hayata geçecek çünkü Anayasa değişikliği yapılmadı. Hani bürokrasiden şikâyet edildiği için, daha hızlı hareket edilmesi gerektiği için bu sistemin doğru olduğu -Cumhurbaşkanlığı Hükümet sisteminin- ifade ediliyor fakat tekrar doğru olmadığını beraber yaşayarak görüyoruz ve bu şekliyle de düzeltmeler de devam edecek gibi görünüyor.

Şimdi, maddelerle ilgili bazı hususları da kısaca belirteceğim, detayları da konuşacağız mutlaka. 657'siz atama var yani bakanlıklara doğrudan, bakanların uygun görmesiyle müşavir atamaları var fakat bu, 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nın koşullarına uymadan, atanma, sınav, kademe ilerlemesi, derece yükselmesi gibi hususlar göz ardı edilerek yapılıyor. Bakanın da süresiyle kısıtlı, daha sonra da bunlar görevlilerinden alınıyor veyahut da bakanın süresi bittiğinde otomatikman bunlarla ilgili de ilişik kesilmiş olacak ve zaten müşavirlerle ilgili yoğun bir birikim var. İfade edildi, her bakanlığa 15 adet, toplam sayıyı çarptığınız zaman 255 adet; bakıyorsunuz 110 adet atanmış şu anda. Bir taraftan etki analizine baktık, şimdi 255 adede kadar atanma yapılabiliyorsa etki analizinde bir maliyet oluşturmayacağı belirtilmiş bunun. Şimdi, bakan bir müşavir atarsa bu sayıyı 255'e kadar kullanabilir, orada bir maliyet artışı da olabilir. Buradaki durumun da tespit edilmesi... Tabii ki bir belirsizlik var, hangi bakanın ne kadar müşavir atacağını da bilmiyoruz. Burada liyakat pozisyonu, liyakatli atamalarla ilgili endişe olabilir çünkü sınava tabi olmadan, kademe ilerlemeleriyle ilgili hususlar dikkate alınmadan, uzmanlıklar belirtilmeden, dikkate alınmadan bazı atamalar olabilir. Liyakatli atamaların önem arz ettiğini bir kez daha buradan vurguluyoruz.

Şimdi, kamu kurumlarına uzman ve uzman yardımcısı ataması. Bunlara teftiş, soruşturma, inceleme, denetleme yetkisi veriliyor. Yani bu yetkiler -teftiş kurulları var, teftiş kurulu başkanlıkları var, ilgili kurumların iç denetim mekanizmaları var- bunlar uzmanlık alanı isteyen alanlar. Teftiş ve soruşturma yetkisi her kuruma verilmemeli; bu konu önemli. Burada Sayın Kalaycı da bahsetti, görüşüne de katılıyorum. Kesinlikle soruşturma ve teftişle ilgili hususlarda uzman ve uzman yardımcılarının ihtisas sahibi olduğu başka alanlar vardır, bu ayrı bir olay. Zaten bir sürü kanun çıkarttık, Devlet Denetleme Kuruluna geniş yetkiler verdik. TMSF'yle ilgili kayyum atamalarından tutun da... Şimdi denetlemeyle ilgili bir sıkıntı varsa bu kurumlara gerçekten bu işleri yapabilecek veya kurum içerisinden müfettiş yardımcısı olanlar olabilir, bunların sınav koşullarıyla beraber güçlendirilmesi ve hızlı bir şekilde müfettiş kadrolarının da genişletilmesi mümkün olabilir. Uzman ve uzman yardımcılarının analiz görevleri, inceleme görevleri olabilir ama soruşturma ve teftiş yetkileriyle ilgili önümüzdeki dönem içerisinde sıkıntılar yaratacağını düşünüyorum.

Bir de şimdi bazı yasalardan muaf tutulması olayı var Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinin, Cumhurbaşkanlığı Yardımcılıklarının, Politika Kurullarının, Devlet Denetleme Kurulunun yani işte, Taşıt Kanunu, Harcırah Kanunu, Devlet İhale Kanunu, Kamu Konutları Kanunu gibi durumlarla alakalı. Tasarruf tedbirleriyle ilgili durum aklımıza geliyor şimdi burada. Tasarruf

tedbirleriyle ilgili bir genelge çıktı, bunlara herkesin riayet edilmesi istendi ve ta Cumhurbaşkanlığından başlayıp bütün bakanlıkların buna riayet etmesi gerekir.

Şimdi, bakıyoruz, en son 2025 Mart sonu itibarıyla bütçe rakamları çıktı. Üçüncü ay sonu itibarıyla bütçe 710 milyar açık vermiş; bu çok ciddi bir rakam yani ve bunun yüzde 65'i faiz giderlerinden kaynaklanıyor, 463 milyar. Bir taraftan, 2025 yılında 1 trilyon 931 milyarlık bütçe açığı olacağı tahmin ediliyor ama şimdiden bunun yüzde 37'si gerçekleşmiş, realize olmuş durumda. Şimdi, biz o zaman kamuda tasarruf yapmayacaksak, israfları engellemeyeceksek, yolsuzlukları ve usulsüzlükleri bitirmeyeceksek ve kamu kurum ve kuruluşlarında üst düzey yöneticileri liyakate göre atamayacaksak bütçe disiplini nasıl sağlayacağız, bütçe açıklarını nasıl gidereceğiz, faiz giderlerine nasıl önlem alacağız? Şimdi, geçen yılın aynı dönemiyle baktım rakamlar ne kadar oynamış diye; 2024'ün Mart sonu itibarıyla 2025 Mart sonu -az önce ifade ettiğim 463 milyar- yüzde 82 oranında artmış yani bu çok ciddi bir rakam. "19 Mart hukuki darbe" diye ifade ediyoruz, 19 Mart olayıyla yaşadığımız pozisyonların ülke ekonomisine verdiği maliyetler, katkılar belli. Sadece faiz ve kur farkı gideriyle ilgili 950 milyar, 1 trilyona yakın bir kayıp söz konusu. Rezervlerde 50 milyar dolara yakın bir kayıp söz konusu. Merkez Bankası zararı 1,5 trilyonu aşmış, değerlendirme hesabıyla beraber 2 trilyonlara dayanmış ama biz bir taraftan buradaki liyakatli atamalar dâhil yolsuzluk, usulsüzlük ve kamu kaynaklarının verimli kullanılmasıyla ilgili gerekli tedbirleri maalesef yeterince almıyoruz.

En son yaşadığımız, çiftçilerimizin mağdur kaldığı zirai don olayıyla ilgili 120 ile 160 milyar arası bir maliyet çıkacak 36 ilde. Yani çiftçi zaten perişan, kaynaklara ulaşamıyor, Ziraat Bankası yeterince desteklemiyor, mevcut kredilerinin vadesi gelenlerini ödeyemiyor, faiz giderleri almış başını gitmiş; bir de böyle bir pozisyonla karşılaştık. Bunlarla ilgili önlemlerin de mutlaka alınması gerekir çünkü tarım sigortası TARSİM'le ilgili hususlar da yeterli değil. Bu sigortanın da fon büyüklüğü açısından desteklenmesi, çiftçiye sağlanan primlerin ve desteklerin oranlarının artırılması gerekiyor; burayla da ilgili bir önlem almamız şart. Neden? Çünkü önümüzdeki dönemde buradaki bazı ürünlerin arz kıtlığıyla karşılaşacağız, fiyat artışıyla karşılaşacağız, ithalata ağırlık vermek zorunda kalacağız ve bu şekliyle maliyet enflasyonu da tekrar tetiklenmiş olacak.

Yine, maddelerde detay tabii ki konuşacağız ama Gençlik ve Spor Bakanlığıyla ilgili bir özel ödenek olayı var, özel gelir olayı var; bu da bir özel hesapta takip ediliyor. Sayıştay raporlarında bu konuyla ilgili Gençlik ve Spor Bakanlığının merkez teşkilatı dışındaki yerel teşkilatlarda bir yeknesaklık olmadığı ifade ediliyor Sayın Vekilim; bunu buradan özellikle vurgulayalım. Tahakkuk ettirmeden tahsilatlar ve yeterli şekliyle özel hesapta biriken paraların nerelere harcandığıyla ilgili takiplerin yeterli yapılmadığı görülüyor çünkü tahmin ve gerçekleşmeyle ilgili, örneğin 2024 yılında 4,5 milyarlık ekstra bir gelir oluşmuş; bu nerelere harcanmış? Maddede de soracağız bunu yetkililer buradayken. Bu gelirle hangi hizmetler ifa edilmiş? Bu yıl da 5 milyonun üzerinde tahmin ediliyor. Bununla ilgili bize açıklamalar yapılırsa memnun olacağız.

Sendikal haklarla alakalı... Sendika hakkı, Anayasa'dan kaynaklı bir haktır. Bazı kurumların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVDET AKAY (Karabük) - Toparlayacağım Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Sendikal haklar, Cumhurbaşkanlığında Diyanet İşleri Başkanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı, İletişim Başkanlığı gibi kurumlara verilirken, başkanlıklara verilirken Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine verilmiyor veyahut da bağlı kuruluşlara verilmiyor. Sendikaya üye olmak ve sendika kurmak en doğal haktır. Bu durumun da burada mutlaka düzeltilmesi gerekir.

Sınavsız atamalar var, hedefe ulaşamayan yandı. Şimdi, bazı kamu kurum ve kuruluşlarına geçici görevlendirmelerle atanan üst düzey yöneticiler için belirli hedefler verilecek. Bu hedefler yerine getirilmediği takdirde bunların işine son verilecek. Yani, burada işle ilgili iş güvencesi de ortadan kalkmış oluyor. Şimdi, özel sektörde biz zaten bunu bazı kurumlarda yaşıyoruz. Bu, bankalarda sık yaşadığımız bir şeydir. Bankanın hedefleri vardır; mevduat hedefi, plasman hedefi, yeterince bunu getiremeyen şube müdürü ve yöneticilerin iş akdi feshedilir. Şimdi, aynı durumu, Cumhurbaşkanlığı bünyesinde veya kamu kurum ve kuruluşlarda göreceğiz; iş güvenliği açısından bunu da sakıncalı buluyoruz.

Maddeler üzerinde ifade edeceğimiz konular olacak.

Teşekkür ediyorum Başkanım, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Akay, teşekkür ederim.

Sayın Erdem, sonra Sayın Ocaklı...

Buyurun.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli katılımcılar, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi ben de saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Meclis Başkan Vekili Sayın Sırrı Süreyya Önder'e de acil şifalar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, AKP iktidarı kendisinin hazırlanmasına ve yasalaşmasına önyak olduğu 2017 referandumuyla kabul edilen Anayasa'nın hükümlerine uymamış, Anayasa'daki "kanunla düzenlenmiş bir alanda Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenleme yapılamayacağı" yönündeki hükme rağmen çok sayıda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarmıştı. Bildiğiniz gibi, devlet örgütlenmesi ve bürokratik yapı tek adamın belirleyici olacağı biçimde yeniden yapılandırılmıştı. Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin birçok maddesi Anayasa Mahkemesince iptal edildi, buna rağmen aynı düzenlemeler bu teklifte de görüleceği üzere buraya getirilip neredeyse hiçbir değişiklik yapılmadan kanunlaştırılmak istenmektedir.

Değerli arkadaşlar, başta şunu belirtmek isterim ki Komisyonumuz ve milletin Meclisi iktidar mensuplarının getirdiği, halkın sorunlarından uzak bu ve benzeri kanun teklifleriyle âdeta boşa mesai yapmaktadır. Ülkenin sorunu hukuksuzluktur, adaletsizliktir, yoksulluktur, işsizliktir. Ülkenin sorunu geçim sıkıntısıdır. 2025 yılı başında yapılan maaş artışları daha yılın ilk çeyreğinde büyük ölçüde eridi. Asgari ücrete yapılan yüzde 30'luk zamlarla 22.104 liraya yükselen tutarın alım gücü üç ay içinde 2.000 lira geriye düştü. Memur ve emekli maaşlarının alım gücü aynı oranda azaldı. İktidarın ülkeyi getirdiği noktada açlık sınırı 23.615 TL, yoksulluk sınırı 76.922 TL'ye çıktı yani asgari ücret açlık sınırının altında kaldı. 14.000 lira seviyesinde maaş alan milyonlarca emekli ise açlık sınırının neredeyse yarısı kadar ücretle yaşamaya çalışıyor.

Başka ülkelerin vatandaşları emekliliklerini doyasıya yaşarken bizim emeklilerimiz sayenizde yaşamak için bu yaşta çalışmaya mahkûm edildi. 60 yaş üstü vatandaşların İŞKUR'a başvuru sayısı hızla artıyor. Bu sayı geçen yılın mart ayına göre 1.857 kişi artarak 30.367 kişi olmuş ama bakıyoruz, bu teklifte emekliye, yaşlılarımıza yönelik hiçbir düzenleme yok.

Bu yılın ilk üç aylık döneminde ise en az 455.574 kişi işvereni tarafından işten çıkarılmış ama size sorarsanız ekonomi iyiye gidiyor. Yurttaş, işsizlik ödeneği alabilmek umuduyla İşsizlik Sigortası Fonu'na başvurdu. İşsizlik Sigortası Fonu'na başvurularda geçen yılın aynı dönemine göre 47.437 kişilik bir artış var.

Bu iktidar, ülkeyi olduğu gibi vatandaşı da borç batağına sapladı. Aldığı ücretle yüksek enflasyon karşısında derin bir yoksullukla boğuşan halk, tarihin en büyük borç yükü altında eziliyor. Vatandaşların bankalar ve finans kuruluşlarına olan bireysel kredi ve kredi kartı borçları 4 Nisan itibarıyla 9,7 milyar lira artarak 4 trilyon 329 milyar liraya yükselmiş. Bu yılın ocak-şubat döneminde 298.652 kişi bireysel kredisini, 344.680 kişi de kredi kartı borcunu temerrüt süresinin de sonuna kadar ödeyemediği için bankalar ve finans kuruluşları tarafından icra takibine alınmış. Hem bireysel kredi hem de kredi kartı borcu yüzünden takibe alınanlar tek kişi sayıldığında iki ayda toplam 502.827 kişi bankalar tarafından takibe alınmış, hâlen 4 milyon kişi takipte. Bu teklifi getiren arkadaşlara "Buna bir çözüm var mı?" diye sorsak maalesef yok.

Tarım sektöründe de tablo aynı. Şubat ayı verilerine göre çiftçinin bankalara olan kredi borcu 46,2 milyar lira artarak 935,9 milyar liraya çıkmış, çiftçi üretemez hâlde. Geçtiğimiz günlerde ülke genelinde şiddetli dolu ve ardından gelen don felaketiyle birçok ürün zarar gördü. Mesela bu teklifte bu çiftçilerin, üreticilerin zararlarını karşılamayla ilgili tek bir öneri var mı? Tabii ki yok. Bunun üstüne bir de iklim değişikliği yasasını Meclisten geçirmeye çalışarak üretimi, hayvancılığı, doğayı yok etmeye çalışıyorsunuz.

Sanayi üretimi, yine aynı. Ocakta bir önceki aya göre yüzde 2,4 oranında azalan sanayi üretiminde şubat ayında da ocak ayına göre yüzde 1,6 oranında düşüş yaşanmış. Var mı çözümünüz ya da öneriniz? Yok. Çünkü bu iktidar tek adam rejimine hizmet eden sermayeyi ve yandaşları besleyen bir iktidar. O nedenle sermayeye teşvikler, vatandaşın payına ise açlık düşüyor. O nedenle milyonlarca vatandaşımız açlık sınırının altında yaşamak zorunda kalıyor. O nedenle elektrige, doğal gaza üç ayda bir korkunç zamlar yapılırken vatandaşın refahı değil yandaş dağıtım şirketlerinin kârları düşünülüyor değerli arkadaşlar.

Yani bütün bunlardan görüyoruz ki bu iktidarın bu halka ve ülkeye verilecek zarardan başka bir şeyi kalmamış, bunu artık halk da biliyor. İşte, tam bu yüzden korkuyor iktidar. Hâlâ buraya tek adam rejiminin devamını sağlayan kanun tekliflerini, düzenlemeleri getiriyor. Koltuklarını bırakmamak için çırpınıyor âdeta; ne Anayasa tanıyor ne yasa tanıyor ne de hukuk. Bu iktidar ve saray rejimi artık miladını doldurdu. Yerel seçimlerde hezimete uğradıklarından bu yana sandık korkusuyla baş edemediler. Çareyi; hukuksuz tutuklamalarda, belediyelere kayyum atamalarda, demokrasiye ve sandığa darbe yapmakta buldular. 19 Mart demokrasi darbesinin nedeni budur. Kaybedeceklerini bildikleri için rakiplerini elemeye çalışıyorlar. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu ve diğer yol arkadaşlarımızın gözaltına alınmasıyla başlayan ve tutuklanmalarıyla devam eden süreç bir yargı süreci ya da adli bir süreç değildir. Bu siyasi bir operasyondur, toplumda karşılığı kalmayan AKP iktidarının yargıyı sopası hâline getirerek rakiplerini ve kendine itiraz edenleri eleme operasyonudur. Tek adam, âdeta bükemeyeceği bileğe kelepçe takmıştır. Bu yürütülen, bir yargı süreci değil hak gasbidir, millet iradesini yok saymıştır. Fakat ülkede yaşayan gencinden yaşlısına, toplumun tüm kesimlerinden milyonlar bu hukuksuzluğa "Durl!" demiş, iktidarın operasyonu ayaklarına dolanmıştır. Bu adaletsizlik karşısında anayasal haklarını kullanarak bugüne ve geleceğine sahip çıkmak için barışçıl tepkilerini ortaya koyan milyonlar, kanunsuz emirlerle şiddete maruz kalmış, gözaltına alınmış ve tutuklanmışlardır. Yüzlerce öğrencimiz bayramı hapisnede geçirmiştir, onlarca öğrencimiz ise hâlâ anayasal haklarını kullandıkları için hapisnelerdedir. Tüm bu yaşananlar demokrasi ayıbı değildir de nedir değerli arkadaşlar?

Bakın, bu darbe sadece demokrasiyi değil ekonomiyi de vurmuştur. İki yıldır milletin boğazına çökülerek toplanan Merkez Bankasının net rezervi 19 Mart darbesini izleyen son üç haftada toplam 34,1 milyar dolar azaldı ancak analitik bilançodan 10 Nisan itibarıyla yapılan hesaplama ise Merkez Bankasının 19 Mart ve onu izleyen günlerde yaptığı döviz satışının 46 milyar dolara ulaştığına işaret ediyor. Dolar, euro ve altındaki artışı, Türk lirasının ve borsadaki şirketlerin değer kaybını buradan söylemiyorum, zaten hepiniz biliyorsunuz ama Sayın Mehmet Şimşek çıkıp diyor ki: "Bu rezervler bugünler için vardı." Yazıktır, yazıktır. Bu açlığa mahkûm ettiğiniz emekliler, çiftçiler, işçiler, halk size hakkını helal etmeyecektir.

Bir kez daha söylüyorum: Ülkenin gündemi yoksulluktur, adaletsizliktir, işsizliktir, hukuksuzluktur. İktidarı gündeme dönmeye davet ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Erdem, teşekkür ederim.

Sayın Tahsin Ocaklı...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon üyelerimizi ve bürokratlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Çok üzücü, Sırrı Süreyya Önder'in geçirdiği kalp krizi nedeniyle gerçekten biz de üzüldük. Ona buradan geçmiş olsun dileklerimizi, bir an önce sağlığına kavuşmasını ve Parlamentodaki görevine...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Kaybetmişiz.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Duyamadım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Kaybetmişiz.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Aman tanrım! Of çok kötü, çok üzücü bir haber; biz geçmiş olsun dileklerimizi iletmeye kalkalım derken Sırrı Süreyya Önder'i kaybetmişiz, çok üzüldüm; hepimizin, bütün Parlamentonun, bütün ailesinin başı sağ olsun. Barışa olan desteği çok kıymetliydi, umarım düşünceleriyle bizimle birlikte olmaya devam eder.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Tahsin Bey, bir düzeltme yapalım. Allah ömrünü inşallah uzatmıştır. Çalışma, Plan Bütçe devam ediyor ama "Genel Kurulu açık kapatacağız." denince ben yanlış anlamışım; Allah uzun ömür versin inşallah, hayat mücadelesi devam ediyor.

Kusura bakmayın.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Olsun, yaşasın da biz kusurlu olalım, önemli değil.

Neyse bu düzeltmeden sonra ben sözlerime devam edeyim.

Değerli hazırun, biliyorsunuz, 2016 yılında olağanüstü hâl şartları kapsamında Cumhurbaşkanlığı seçim sistemine geçilmek üzere bir referandum yapılmıştı ve bu referandum mühürsüz oyların da kabulünü gördüğümüz bir biçimde sonuçlandı ve Cumhurbaşkanlığı sistemine geçildi. Peki, ne oldu Cumhurbaşkanlığı sistemine geçirilince? Asıl bize ne söyleniyordu? Bu ülkenin fotoğrafını çekerken ekonomi çok hızlı uçuşa geçecek, hızlı kalkınma hamleleri yapılacak, yargıda kararlar hızlı olacak; ekonomiden eğitime, sağlığa, her şeye kadar her şey çok iyi gidecekti. Ne oldu peki dokuz yıl geçti? Dokuz yıl geçtiğinde nereye vardık peki bu süreden sonra? Bu sistemin, Cumhurbaşkanlığı sisteminin meydana getirdiği sonuç ortada ve bu ülke perişan hâlde. "Yerliyiz, milliyiz." diye başladınız ama ne yazık ki şu anda ABD ve İsrail'in sözünden çıkamayan bir ülke durumuna geldik. Özellikle Amerika, İsrail dese ki "Papaz elbisesi giyeceksiniz." belki de giyersiniz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yapma!

TAHSİN OCAKLI (Rize) - "Yapma" değil, yapıyorum çünkü bu "Papazı vermem." deyip papazı özel uçakla Amerika'ya göndermenizden anlaşılan bir konudur.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Siz İngiltere'den medet umuyorsunuz. "Yalnız bırakıldık." dediniz.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Şimdi, buraya getirdiğiniz kanun teklifi, Cumhurbaşkanının yetkisini aşarak yaptığı işlemleri yasal çerçeveye oturtma niyetiyle yapılıyor ama bütün hikâye şudur: Değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanı kararnamesiyle ve ardından yapılan işlemlere göre yasa çıkarmak istemektesiniz. Önce yasa çıkması ve ardından işlem tesis edilmesi gerekiyor. Siz Anayasa'ya uymuyorsunuz, Anayasa Mahkemesi de bu kararları iptal ettiğinde arkasından bunu düzeltmek için yasa getiriyorsunuz. Birçok hatip arkadaşım söyledi, bugün biz bu hataları düzeltmek yerine ülkede meydana gelen don olayından dolayı çiftçilerimizin uğradığı zararlarını karşılamayı konuşacağımız kanun teklifini görüşmek istedik. Bugün biz bunun yerine Öğretmenlik Mesleği Kanunu'yla ortaya çıkan proje okulları nedeniyle işlerinden men edilen öğretmenlerimizle ilgili düzenlemeyi konuşmak istedik. Emeklileri konuşacaktık, işçileri konuşacaktık, köylüleri konuşacaktık ama yapılan yanlışların, Cumhurbaşkanlığının hatalı aldığı kararların ceremesini konuşmak üzere bu Komisyon bugün burada toplandı.

Cumhurbaşkanlığının aldığı kararların Türkiye Büyük Millet Meclisinde tartışılması ve yargının bazen iptal kararları vermesinin ülkenin kalkınmasının önünde engel teşkil ettiği, dolayısıyla bu ayak bağlarından kurtulmak için Cumhurbaşkanlığı sistemine geçtiğinizi iddia ettiniz ama bu sistem bizi ne yazık ki batırdı. Başlangıç itibarıyla bir kurtarıcı olarak gördüğünüz Mehmet Şimşek'in ortaya koyduğu ekonomi programında var olan hedef faiz, enflasyon oranlarının üstüne çıktı bugün bu yani onlarca yıldır bu insanlardan istediğiniz tasarrufun bedelini ne yazık ki çöpe attınız. "Arkadaşlarım 45 milyar dolar." dedi, ben 50 milyar dolar diyorum, 12 milyar swap olarak sadece Merkez Bankasında. Bu tutuklu yargılama yüzünden ortaya çıkan zararı bu halka ödeteceksiniz şimdi; olmaz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Siz boykot yapın.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Biz boykot yaparız, biz boykotu elbette ki yapacağız, bu demokratik bir haktır. Biz hukuksuz yargılamalara karşı yapılacak olan her türlü tavrı takınacağız. Ümit Özdağ'ın iddianamesini doksan günde hazırladınız. Profesör Ümit Özdağ, Genel Başkan diyor ki: "Doksan gün boyunca tutuklu tutuldum." İddianame hazırlanması için delil toplamaya çalışmak, delil üretmeye çalışmak, hukuksuzca şirketlere kayyumlar atamak; bu, sizin Ekrem İmamoğlu'nun Cumhurbaşkanı adayı olmasından korktuğunuz için yaptığımız bir şeydir. Bunu biliyoruz ama şuna emin olun...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Maddelerle ilgili bir şeyler söyleyin.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - ...önümüzdeki iki üç ay içinde ya Cumhurbaşkanlığı seçimi için sandığı getireceksiniz ya da bu halk size gereken dersi verecek; bunun başka yolu yok. Yapılması gereken şey şudur: Eğer bu yaptıklarınızın doğru olduğunu düşünüyorsanız o zaman buyurun, bir seçim takvimi açıklayın ama üzülerek söylüyorum, AKP sıralarında oturan milletvekillerinin, MHP sıralarında oturan milletvekillerinin bununla ilgili hiçbir düşüncesini beyan etmesi dahi hiçbir işe yaramayacaktır, kararı verecek olan Cumhurbaşkanıdır; bunu biliyoruz. Biz de bu vesileyle çağırıyor Sayın Cumhurbaşkanına yapmış olalım, sandığı getirsin, sandıkta vatandaşın ne dediği belli olsun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Kararı millet vermiş zaten. Ne zaman seçim olacağı belli değil mi?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen karşılıklı atışmayalım.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Önümüzdeki günlerde göreceksiniz, Ekrem İmamoğlu'nun Cumhurbaşkanlığına adaylığını destekleyen 30 milyona yakın yurttaşın imzasını göreceksiniz. Erdoğan 27 milyon oy almıştı; göreceksiniz, 30 milyonu geçeceğiz ama siz, bu halktan korktuğunuz için sandığı kurmaya gitmiyorsunuz. Bunun başka çaresi yok arkadaşlar; bu seçim gelecek, bu seçimde de akla kara meydana çıkacak.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Ocaklı, teşekkür ederim.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım, bir şey ifade etmek istiyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Orhan Bey, söz aldığınızda verelim.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bir hakaret oldu Başkanım.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Geri alsın, hakaret oldu, bize hakaret etti.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Hiçbir hakaret yok, ne hakareti ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Papaz elbisesini siz giyin o zaman hakaret değilse.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım, şurada sessiz sessiz oturuyoruz, bir gündem var, eleştiri olur, ağır eleştiri olur, hepsine eyvallah ama bu "Papaz elbisesi dahi giyersiniz." ve benzeri hakaretler... Şimdi, döndürsem ben aynı tonda veya daha üst bir tonda bir ithamda bulunsam burası karışacak.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - "Giyemeyiz." dersiniz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Dolayısıyla yani kocaman kocaman adamlarsınız ya, yakışanı yapın ya, yakışanı yapın.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Orhan Bey, tutanaklara girdi.

Tabii, temiz bir dille konuşulmasını her zaman istiyoruz.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Orhan Bey, biz bir eleştiride bulunduk, bu eleştiride "Biz böyle bir şey yapmayız kardeşim." dersiniz; doğru olan da bu olur, buna itirazımız olmaz, eleştiri hakkımız önemli değildir.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Böyle şey olur mu ya!

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Papazı gönderdiğiniz doğru mudur Orhan Bey? "Papazı bırakmayız." dediğiniz hâlde özel uçakla gönderdiğiniz doğru mudur?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Anladığıysan benim için kâfi. Siyaset bu ama insana hakaret ederek yapmak zorunda değiliz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Arkadaşlar, teşekkür ederim.

Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Arkadaşlar, memleket yanıyor, takıldığınız konuya bak. Bakın, Şam'da bir Yahudi'nin evi yıkılıyor, cami yapılıyor "Şike edildi." diyorlar, Hazreti Ömer diyor ki: "Camiyi yık ama adaleti yıkma." Siz camiye de yıktınız, adaleti de yıktınız. Bu yaşadığımız son olaylarda hakikaten hiç kimsenin ne can güvenliği kaldı ne mal güvenliği kaldı ne de namus güvenliği kaldı.

Değerli arkadaşlar, otuz üç yıllık diplomayı iptal ederek devletin hafızasını yok ettiniz. Yani bu yaşadıklarımız dünyanın hiçbir ülkesinde yaşanacak olaylar değil. Bakın, elinizi vicdanınıza koyun; ya, otuz bir yıl önce alınan diploma iptal ediliyor, içinde profesörler var. Adam yüksek lisans yapmış...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Nasıl alınmış?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Vallahi gayet güzel alınmış, o günkü şartlara göre gayet güzel alınmış. Bakın, Orhan Bey, bunu sizin vicdanınıza, sizin ahlakınıza havale ediyorum. Eğer bunu savunuyorsanız sizin vicdanınıza ve ahlakınıza havale ediyorum. Değerli arkadaşlar...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ben merak ediyorum, nasıl alınmış bir anlat, anlat da doğruyu senden öğrenelim.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Vallahi nasıl alındığı... Girmiş üniversiteye, İstanbul Üniversitesi ilan açmış, o ilana başvurmuş, hakkıyla girmiş.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Denklik var mıymış?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Onun gibi giren yüzlerce insan var. Bakın, bunu ahlaken, vicdanen, hukuken savunmak mümkün değil arkadaşlar.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kardeşim anlat, öğrenelim; bağıırıp çağıırma!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Gayet net anlatıyorum. Bakın, sizin İstanbul Valisi, birçok insan o okuldan mezun olmuş.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bir iddia var, deniliyor ki: "Bu diploma doğru değil." Sen de doğrusunu anlat bize.

VELİ AĞBABA (Malatya) - İddia şu: Adam Kıbrıs'ta bir üniversiteyi kazanıyor, İstanbul Üniversitesi ilana çıkıyor, o ilana başvuruyor. O ilan neticesinde İstanbul Üniversitesine kabul ediliyor, üniversiteyi bitiriyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - O zaman denklik var mıymış?

VELİ AĞBABA (Malatya) - O zaman böyle bir şey yok beyefendi, o zaman böyle bir şey yok. A Haber'i izleyerek konuşma! Denklik aranmıyor o dönem.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Denklik aranmıyor arkadaşlar ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Denklik her zaman var, ne demek aranmıyor, olur mu öyle şey!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bak, burada var ya, burada ne ahlak var! Burada hukuk yok ama vicdan da yok, ahlak da yok.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - "Denklik aranmıyor." ne demek ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bak Kırkpınar, dünya âlem biliyor ki bu siyasi operasyondur, dünya âlem biliyor ki bunu savunanlarda ahlak aramak da doğru değil.

ORHAN YEGİN (Ankara) - İzah et kardeşim.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bakın, bunu savunanlarda, bu diploma ihlalini savunanlarda ahlak aramak mümkün değil. Ya, arkadaş...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - İzah et, izah!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Anlatıyorum ben sana.

Adam üniversiteyi kazanmış, İstanbul Üniversitesi ilan vermiş, denklik aranmıyor. A Haber izleyerek gelip karşımda konuşmayın, A Haber izleyerek karşımda konuşmayın! Dünya âlem biliyor ki bu diplomanın iptali Ekrem İmamoğlu'nun adaylığının önünü kesmektir, nokta; başka bir açıklaması yok. Bunun ahlaki açıklaması yok, vicdani açıklaması yok. Bu diploma iptalini savunanlarda da ahlaki bir şey aramak mümkün değil, o kadar söylüyorum ben size.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Denklik var mı, yok mu Sayın Ağbaba?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kardeşim, o zaman İstanbul Üniversitesine tek giren Ekrem İmamoğlu değil ki onlarca insan var.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Hukuki güvenlik ilkesi var.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Efendim, merak ettiğimiz için soruyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Otuz yıl önce evlenmişsin, senin var ya nikah cüzdanını alırlar elinden, memleketinde nikâh cüzdanını alırlar. Böyle bir şey var mı ya, böyle bir şey var mı! Ya, şimdi mi aklınıza geldi, şimdi mi aklınıza geldi bu diploma iptali!

AHMET KILIÇ (Bursa) - Sizin arkadaşlarınız şikâyet etmiş.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hadi oradan, hadi oradan! Tamamen siyasi ve ahlaki olmayan bir operasyonla karşı karşıyayız, tamamen Türkiye'de siyaset dizayn edilmeye çalışılıyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Operasyonla ne alakası var ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Başka bir konu... Bakın, arkadaşlar, bu insanların, 24 tane firmanın malına el konuldu, çöküldü. Kimden öğrendiniz bu taktiği? 2015'te FETÖ'yle ilgili yapmıştınız, şimdi onu buraya uygulamaya çalışıyorsunuz. Bakın,

MASAK raporlarında böyle bir suç olmadığı 6 Nisandaki MASAK'ın açıklamasıyla belli. Ne diyor MASAK? Diyor ki: "Savcılık makamının bilgisinde." Değerli arkadaşlar, 46 sorunun 31'i gizli tanık ifadesine dayanıyor ve somut delil yok. Bakın, bu gizli tanık hikâyelerini biz 2012'den biliyoruz. Genelkurmay Başkanına, üniversite hocalarına PKK'daki insanları gizli tanık yaptınız. Şimdi kimin gizli tanık olduğu belli değil; tamamen, duydum, gördüm, bildim. Ya, elinizi vicdanınıza koyun, 24 tane şirketin malına el konuluyor.

Bakın, değerli arkadaşlar, hukuk, adalet öyle önemli bir şey ki yarın sizi de vurur. Bakın, o FETÖ'yle iş birliği yaptığınız dönemde milletin malına mülküne el koyuyordunuz, hatırlıyor musunuz? Şimdi aynı FETÖ taktikleriyle milletin malına mülküne el koyuyorsunuz. İmamoğlu İnşaata el koyuyorsunuz; adamın kırk yıllık, elli yıllık şirketine el koyuyorsunuz. Çok çeşitli insanlar var, isimlerini vermek istemiyorum, Türkiye'nin en önemli şirketleri var, Amerika'da madenleri var, AVM'leri var, Türkiye'de onlarca işletmeleri var. Geliyorsunuz, kırk yılda kazandıklarına İstanbul Belediyesiyle iş yaptığı için bir günde el koyuyorsunuz. Bakın, bu büyük bir ahlak sorunu, büyük bir vicdan sorunu, büyük bir hukuk sorunu. Türkiye'de hiç kimsenin mal güvencesi yok, kimsenin can güvencesi yok, kimsenin namus güvenliği yok değerli arkadaşlar. Siz sırf muhalif diye, sırf İBB'yle iş yaptı diye, somut delile dayanmayan, hakkında mahkeme kararı olmayan insanlara kayyum atıyorsunuz. FETÖ şirketlerine el koydunuz, bir servet transferi yaptınız ya, aynı onun gibi. Ve maalesef bunun da hazırlığı bu Plan ve Bütçe Komisyonunda başlamış, 19 Mart darbesinin hazırlığı şubat ayında burada başlamış. Şubat 2025'te getirdiğiniz kayyum maddesiyle 19 Mart darbesinin mali ayağı hazırlanmış. Bakın, burada büyük bir suç var. Bunu yapanlar mutlaka yargılanacaktır. 19 Martta yapılan darbe girişimi sadece Ekrem İmamoğlu'na yapılmış bir darbe girişimi değildir. Bu ülkenin yoksullarına, bu ülkenin emeklisine, bu ülkenin sanayicisine, bu ülkede yatırım yapmaya çalışan herkese karşı yapılmış bir darbe girişimidir. Dolayısıyla, bu darbe girişimine direnmeye devam edeceğiz.

Çok çeşitli şirketler var isimlerini bildiğim, şahsen tanıdığım, geçmişte ne iş yaptıklarını bildiğim, nereden para kazandığını bildiğim birçok şirket var Orhan Bey. Elinizi vicdanınıza koyun, bunu savunmayın. Bakın, adam 1991'de geliyor, bir şirket açıyor, emeğiyle büyüyor, çeşitli işler yapıyor ve sizin partili, sonra İBB'yle iş yaptığı için -ki işinin yüzde 5'i bile değil bu iş- adamın bütün mal varlığına el koyuyorsunuz. Ya, arkadaş, burada kimin güvencesi var? "İBB'yle iş yapıyorsan, hangi partili olursan ol suçlusun..." Adamın bütün mallarına el koyuyor. Anlatıyor, "Oğlum şirkete gitti, oğlumun arabasını elinden aldılar, odasına sokmuyorlar. Neyle geçineceğimizi bilmiyoruz, nasıl geçineceğimizi bilmiyoruz. Ben Avrupa'nın en büyük işletmelerinden birine sahibim. Bu, Ekrem İmamoğlu döneminde İBB'yle başlayan bir süreç de değil. Benim 2018'de servetim belli, 2015'te belli, 2000'de belli servetim." diyor ve geliyorsunuz siz, adamın kırk yılda, elli yılda biriktirdiği malına el koyuyorsunuz.

İmamoğlu İnşaat... Beylikdüzü'ne giden herkes İmamoğlu İnşaatın tabelasını görür ve İmamoğlu İnşaata el koyuyorsunuz değerli arkadaşlar. Bir manipülasyonla, kirli bilgilerle "Efendim, İmamoğlu İnşaat 2019'dan sonra şu kadar mal edinmiş..." Ya, müteahhitlik yapanlar var içinizde; adam kat karşılığı yapıyor, kat karşılığı veriyor, ondan edindiği mallar. Türkiye adına üzülüyorum arkadaşlar. Bakın, bunlar gelip geçecek, Türkiye adına üzülüyorum. Bakın, bu kürsülerde hep beraber bulunduk, 2013'te, 2014'te siz Balyoz ve Ergenekon davalarını savunuyordunuz, askerî casusluk davalarını savunuyordunuz, "Savcısıyız." diyordunuz. O gün söylediklerinizden bugün biraz utanın, bugün söylediklerinizden de yarın utanacaksınız.

Değerli arkadaşlar, bakın, ben size söyleyeyim, yarın biri gelip "Bu nikâh cüzdanını aldım." derse vallahi namus güvenliğiniz yok bu memlekette. Ya, otuz bir yıl önceki diploma iptal edilir mi? Adamın mallarına el konulur mu? Adam 2019'dan sonra veya 2023'ten sonra çalışmış İBB'yle, sırf İBB'yle çalıştığı için bütün herkesin malına el koyuyorsunuz ve bu suç değerli arkadaşlar, bu büyük bir suç. Bu memlekette 19 Mart darbesiyle beraber, Türkiye ekonomisinde o sizin büyük dehanızla "faiz sebep, enflasyon netice" meselesinden, kur korumalı mevduat sisteminden sonra reel ekonomiye geçtiniz ya Mehmet Şimşek'le, o reel ekonomiye geçtikten sonraki zararlarımıza bakın: 45 milyar dolar rezerv yakılmış, borsada 31,5 milyar dolar zarar yazılmış, Türkiye'nin risk primi -benzer ekonomilerde- yüzde 50'nin altında olması gerekirken 371'e yükselmiş. Bakanlık da borçlansa belediye de borçlansa vatandaş da borçlansa on yıl ileriye dönük ödeyeceğimiz faizler artmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu darbenin Türkiye'ye toplam maliyeti, bu salondaki herkesin cebinden aldığı para 20 bin TL. Belki sizin için 20 bin TL'nin önemi yok ama bir emekli için 1 emekli maaşı.

Değerli arkadaşlar, bakın, darbeden önce yani bundan dört hafta önce asgari ücret 6,5 gram altın ediyorken -ki arttı biraz önce gram altın, izledim- bugün 5,5 gram altın ediyor. Sadece asgari ücretlinin maaş üzerinden kaybı 4 bin TL.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ons arttı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, biraz önce, daha yeni. Ne onsu? Geç, geç; ona kendin inan.

"En düşük emekli aylığını asgari ücrete çıkarın." demiştik, "Para yok." dediniz. Bir yıl önce 33 milyardı, ince hesap yaptılar, "100 milyar para lazım." dediler. Bugün 14 bin lira alan her emeklinin 22 bin lira alması için 100 milyar lazım. Ekrem İmamoğlu korkusuyla 17 katını yaktınız değerli arkadaşlar ama korkunun ecele faydası yok. Bakın, korkunun ecele faydası yok. Bu memlekette hâlâ tek güvencemiz sandık, sandığı da çalmaya çalışıyorsunuz; eskiden oyları çalışırdınız, şimdi adayımızı çaldınız ama o adayı size teslim etmeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hemen bitiriyorum.

Bu memlekete tekrar hukuk güvencesi gelecek, sizin çocuklarınız için de tüm çocuklar için de sizin aileniz için de hepimiz için de hukuk güvencesi gelecek ve bu ülke bu kepezeliği yaşamaktan kurtulacak.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Ağbaba.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Keşke maddelerden bahsetsen...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Neden bahsetsem?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Maddelerden.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Tamam, madde bu. Ne var bunda?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Güneş, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Öncelikle, bu kanun teklifimizin milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Tabii, ondan önce de tüm hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder bir rahatsızlık geçirdi, ona da acil şifalar diliyorum inşallah.

Tabii, bu kanun teklifinde temel olan şu: 2017 yılında Türkiye bir referanduma gitti, burada bir sistem değişikliğine gidildi ve sistem değişikliği neticesinde parlamenter sistemden tabii ki Cumhurbaşkanlığı sistemine geçildi; hızlı bir uyum sağlanması açısından da o dönemde bir kanun hükmünde kararname çıkarıldı. Bu kanun hükmünde kararname, 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname 233 maddeden oluşmaktaydı; devletin yeniden dizayn edilmesi, yeniden düzenlenmesi anlamında yapıldı. Tabii ki bizden önceki konuşmacılar da burada... Bu kanun hükmünde kararnamenin kanunlaşması gerekirdi, uzun zaman geçtve dolayısıyla Anayasa Mahkemesi bu maddelerin kanun hükmünde kararnameyle düzenlenmeyeceğine yönelik iptal kararı verdi ve şimdi bunu bizim hazıranı kadar kanunlaştırmamız lazım.

Bu kanundaki maddelerin büyük bir kısmı şimdi yürürlükte olan ve dolayısıyla aşağı yukarı 2018'den beri uygulanan kanun hükmünde kararnameler. Bunun yanında yeni maddeler de var, arkadaşlar yeni maddeler de getirmiş; 112'ye yönelik maddeler. Konya Milletvekilimiz, Sayın Mustafa Kalaycı Vekilimiz de ifade etti. Burada, tabii "Bu 112'yle çıkarılabilecek kanunda mesela diyelim ki art niyetli insanlar bunu kullanabilir mi?" diye benim aklımdan geçiyor.

Diğer taraftan, burada, mesela, ihbarın asılsız çıkması... Bu 112 sadece sağlık hizmetleri değil; aynı zamanda bir sürü, işte emniyetle olsun, diğer yangınlarla ilgili bizim acil başvuru hattımız 112 olarak tek numaraya indirildi. Burada diyelim ki herhangi bir olay oldu, ben bunu ihbar ettim, o olayı yapanlar kaçtı, gitti ve polisler de geldi, dedi ki: "Sen burada asılsız ihbar yaptın, gel bakalım, 15 bin lira ceza öde." Bu gibi durumlarda bunun altından nasıl kalkılabilecek?

Tabii, burada Cumhurbaşkanlığı sistemini eleştirdi arkadaşlar, eleştirebilirler ama neticede de şu var arkadaşlar: Biz bu Cumhurbaşkanlığı sistemine 2018 yılında geçmiştiz, bununla ilgili bir hükümet uygulaması yapmışız ve neticesinde de arkasından da 2023 seçimlerine gitmişiz, vatandaş "Kardeşim, sizin bazı eksikleriniz olsa da biz size güveniyoruz." demiş ve neticede tekrar bize, Sayın Cumhurbaşkanımıza bu yetkiyi vermiş.

Tabii, burada bazı milletvekillerimiz işte özellikle kamu görevlilerinde partizanca yaklaştığımızı ifade ettiler; buna katılmak mümkün değil arkadaşlar. Bunun en somut örneği burada, işte, Komisyonumuzun da üyesi olan İYİ Partili Samsun Milletvekili Erhan Usta seçimlere katılmadan önce bizim bürokratlarımızdan biriydi değil mi? Demek ki partizan bir yaklaşımımız olmadığının en iyi örneği de Erhan Usta'dır. Yani şimdi şöyle bir şey var, önemli olan...

ERHAN USTA (Samsun) - İyi ki boğazımı sıkımadınız. Kaç tane kararnameden döndüm.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Fiiliyata bakmak lazım, şimdi fiiliyata bakmak lazım. Neticede sanki... Şimdi, şöyle bir şey var: Eski dönemde, parlamenter sistemde, hükümetler geldikleri zaman arkadaşlar müsteşarlarını, müsteşar yardımcılarını, genel müdürlerini hiç değiştirmiyormuş da sanki biz bunu değiştirmişiz gibi bir algı operasyonu yapıyorsunuz, bu doğru değil, doğru değil. Neticede, bizden önceki dönemlerdeki... Bunu çalışmak istemeyebilirsiniz ve yeni gelen hükümet, bürokratlarını, kendi üst düzey bürokratlarını kendi seçebilir ama ne olur? Mahkemeye gidiyorlar ve mahkemeye gidince de geri yerine geliyorlar ve bununla ilgili bir çözüm üretti AK PARTİ. Neticede de bu bürokratlar da o görevi yaptıktan sonra da aldıkları maaşın aynısını alma süresini de üç yıla sınırlandırdılar. Burada aynı şekilde, diyelim ki bakanlık müşavirlerinin kadro almaması yönünde diyelim ki adım atıldı bakanla gelip bakanla gidecek diye.

Diğer taraftan, tabii ki burada Veli Ağbaba'nın söylediklerine katılmak mümkün değil. Bir kere tabii ki diploma kardeşim, şöyle, ben söyleyeyim: Eğer Türkiye'de hiçbir üniversite kazanamamış bir insanın yurt dışında bir üniversitede okuyup da Türkiye'nin en iyi üniversitesine gelmesini siz vicdani olarak...²

VELİ AĞBABA (Malatya) - Mehmet Muş da burada, Mehmet Muş'a diyorsun, Mehmet Muş da aynı okuldaydı! Hiçbir okul kazanamamış da Mehmet Muş da oraya gitmiş! Bülent Turan da oraya gitmiş!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Onu demiyorum ben ama onlar Türkiye'nin en iyi üniversitesine gelmemişler, orada bitirmişler. Neticede bunu vicdani olarak siz onaylıyorsanız onu bilemiyoruz biz. Diğer taraftan sizin adayınızı madayınızı çaldığımızı... (CHP sıralarından gürültüler) Yok kardeşim, ben size şunu söyleyeyim: Sizin adayınız sizin olsun ve bizim adayımız bize yeter, dolayısıyla da sizin adayınızdan korkma gibi bir endişemiz de yok bizim. Ben size şöyle bir söyleyeyim...

VELİ AĞBABA (Malatya) - "Türkiye'de hiçbir üniversiteyi kazanamamış, Kıbrıs'a gitmiş." dedin! Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanına hakaret!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ben size şöyle bir şey söyleyeyim: 2023 seçimlerinde diyelim ki ekonominin ağır şartlarında, deprem geçirmişiz biz ve dolayısıyla da bu zor şartlara rağmen millet bu yetkiyi size vermeyip de Sayın Cumhurbaşkanımıza veriyorsa sizin oturup 10 kere düşünmeniz lazım, 10 kere düşünmeniz lazım, "Ya, biz niye kazanamadık bu şartlarda?" demeniz lazım arkadaşlar. Dolayısıyla, 2024 seçimlerinde milletimiz bize bir uyarı verdi ama size de güvenmiyor arkadaşlar, güvenmiyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hulusi Akar'ın kızı biyolojiye girip tıp bitirdi tıp!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Şunu söyleyeyim, Veli Ağbaba, şimdi şöyle bir şey, ben milletin okuluyla dalga geçmiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Dalga geçiyorsun! "Türkiye'de hiçbir yeri kazanamamış, yurt dışında bir yere gitmiş." diyorsun!

² Bu ifadelere ilişkin düzeltme bu toplantı tutanağının ...'nci sayfasında yer almaktadır.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Hayır, hayır. Şöyle bir şey: Türkiye'de en düşük puanla girilebilecek bir yere giren kişinin en yüksek üniversitede okumuş olmasına, geçmiş olmasına bunu adalet olarak siz buna razı mısınız diyorum ben. Diyelim ki örnek olarak, bugün, Uşak'ı kazanmış bir kişinin kalkıp da ODTÜ'ye geçmiş olmasına vicdanen uygun mu diyorsunuz? Buna vicdani olarak da uygun mu diyorsunuz?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hulusi Akar'ın kızı biyoloji okuyor, Hacettepe Tıbbi bitiriyor!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Şimdi, onu yapanlar yanlış yapmışlar, yanlış yapmışlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hulusi Akar'a söyle Hulusi Akar'a, kızı biyolojiden giriyor, tıptan çıkıyor!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Neticede olay düzgün değildir ve hakkaniyetli değildir yani.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye, müsaadenizle.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Biyolojiden giriyor tıptan çıkıyor, buna da bir şey söylesene!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Başkanım, ben konuşamıyorum ki ya.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye müsaade eder misiniz. Sayın Ağbaba... Sayın Güneş...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hulusi Akar'la konuş, bir derdin varsa Hulusi Akar'la konuş. Türkiye'de ikili bir hukuk sistemi var, dayın varsa işin çözülür ama muhalifsen diploman iptal ediliyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sen konuş, sen merak ettiğin bir şey varsa git Hulusi Akar'la konuş.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - O zaman dayısı varmış demek ki İmamoğlu'nun?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bunu savunmayın! Ya, Hulusi Akar'ın kızı biyoloji bölümüne giriyor, tıptan çıkıyor; olacak iş mi ya, sen de doktorsun ya!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, bir saniye...

Sayın Güneş, toparlayın konuşmanızı.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkanım, zamanım bitti.

Şimdi, arkadaşlar, şöyle bir şey var...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sen Kıbrıs'ta okuyan herkese hakaret ettin!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Başkanım, böyle bir şey yok yani Allah Aşkına.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kıbrıs'ta okuyan herkese hakaret ettin, Başkana bile!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ben de vereceğim cevabını, bir saniye.

ERHAN USTA (Samsun) - 112 Acil doğru mu, yanlış mı? Yapılan şeyi bir söylesene, niye giriyorsun bunlara.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ben o konuyu konuştum, siz burada yoktunuz galiba.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri... Bir saniye Sayın Güneş.

Değerli milletvekilleri, kimin ne konuşacağına biz karışmıyoruz, lütfen, hepiniz görüşlerinizi ifade ettiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Arkadaşlar, burada açık öğretimi bitirmiş gelmiş, en iyi yerlere gelmiş, burada, bürokraside de var...

ERHAN USTA (Samsun) - Ne demek "Karışmıyoruz." Sayın Başkanım, burada kanun teklifini konuşmamız lazım, bunu söylememiz lazım, olur mu öyle şey? Aşağıda kalmış şeyler...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, İsmail Güneş hararetli bir konuşma yapıyor. Fakat hararetimizi fazla yükseltmeyin Sayın Güneş.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Tamam.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hararet yükselmesi iyi değil, lütfen tansiyonu düşürelim değerli arkadaşlar, tansiyon iyi olmuyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Türkiye'de ikili hukuk sistemi var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, bir saniye Sayın Ağbaba, kayıtlara geçti.

Sayın Güneş, tamamlayın sözünüzü.

Buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Tabii, adalet hepimize lazım, tamam mı? Ve dolayısıyla da adil bir yargı hepimizin isteğidir ama şu var arkadaşlar: Sizin sadece bu İstanbul Belediye Başkanıyla olan olayı "darbe" olarak tanımlamanız yanlış arkadaşlar. Bir de olayın içeriğine bakmanız lazım. Benim sizden istirhamım şudur: Ya, burada iddialar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Araştırılsın, yargılsın kardeşim!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yargılsın, yargılanmasına kim ne diyor?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, bir saniye...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hodri meydan. Canlı yayınla, yargılanmasında sıkıntı yok ki.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, zaten mahkemeler devam ediyor.

Bir saniye değerli arkadaşlar...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Sende mi o okulda okudun Sayın Başkan?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Güneş, ilave iki dakika süre vereceğim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Biz isteriz ki: Ya, burada iddialar var arkadaşlar, bu iddiaların karşısında sizin de araştırıp...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yargılsın Sayın Güneş, yargılsın.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ve neticede adil yargılanmasının önünü açmanız lazım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, biz mi önünü kapattık? Yargılsın, gelsin, yargılsın.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Siz mahkemelere baskıda bulunuyorsunuz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Tutuksuz yargılansın, hodri meyan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Şimdi ben şunu söylüyorum: Mesela iddialardan bir tanesi diyor ki: Ben bilmem. "Adam 95 milyonluk şerbetli tatlıyı doğudan bir yerden bir tane bakkaldan almış."

VELİ AĞBABA (Malatya) - O da ortaya çıktı. Sağlık Bakanlığına iş yapıyor, bakanlıklara iş yapıyor. Adamın suçu ne?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Biliyorum ben.

Bakın, şimdi şöyle bir şey...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Adamın suçu ne? Hakkârili olması; böyle bir şey olur mu ya?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Hayır, alabilir, alabilir.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Böyle bir şey olur mu? Hakkârili olunca hemen "PKK'lı"...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - "PKK'lı" demiyoruz biz, adam işletme sahibi değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Adam Sağlık Bakanlığına iş yapmış mı? Yapmış. Adam diğer...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye... Sayın Ağbaba, bir saniye...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Olayı başka yere çekme. Ya, böyle bir şey yok ki.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Güneş, bir saniye...

Ya, burası mahkeme salonu değil arkadaşlar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Vallahi, ne AKP'li belediye ne kamu kuruluşu kalır...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Gürer...

Değerli arkadaşlar; burası mahkeme salonu değil, dolayısıyla biz yargıç da değiliz, hâkim de değiliz, iddia makamı da değiliz. Yani biz şimdi oturup da kimin suçlu, kimin suçsuz olduğuna karar verecek durum da değiliz, böyle bir yetkimiz yok.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - İsmail Bey, sen başhekimlik yaptın değil mi? Çikolatayı nereden aldın?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Hiç çikolata almadım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye değerli arkadaşlar...

İkincisi, bu, bizim konumuz değil.

Değerli arkadaşlar, sizden istirham ediyorum, lütfen, bu konuşacağınız konuları basın toplantısı var, orada bu polemikleri yapabilirsiniz. İmamoğlu'nun diplomasıyla alakalı "Haklı mıydı, haksız mıydı?" görüşlerinizi lütfen oralarda ifade edin, bunlar Komisyonun gündeminde olan meseleler değil, süren bir yargılamayla alakalı da konuşmak doğru değil. Peşinen birisini "suçlu", peşinen birisini "haklı", "suçsuz" ilan etmek de bizim yetki alanlarımız içerisinde değil. Neticede mahkemenin ne karar vereceğini göreceğiz.

Lütfen -bir dakika süre daha ekliyorum- Sayın Güneş, tamamlayın.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Tamam.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, siz de müdahale etmeyin.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Başkanım, burada şöyle bir şey var: Yani burada şikâyet eden biz değiliz ve dolayısıyla da şikâyet eden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, bu da sizin yalanınız ya. Kim şikâyet etti? Gizli tanık. Ya, ne kadar odun varsa hepsini gizli tanık yapmışsınız.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - O Şişli Belediye Başkan Danışmanını şikâyet eden sizden biri değil mi arkadaşlar?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Odun var, odunlar var, meşe var, çınar var...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Attınız mı onu, bilmiyorum yani...

Şimdi, şunu yapmak lazım...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ne kadar odun varsa gizli tanık yapmışlar.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bizim iddiamız şu arkadaşlar: Burada bir hukuksuzluk varsa mutlaka yargının buna karar vermesi lazım. Biz CHP'ye falan, Ekrem İmamoğlu'na herhangi bir darbe yapıldığına inanmıyoruz. Eğer böyle bir darbe yapılmışsa bunu da yapan CHP'nin kendileri. CHP kendi içinde kendine darbe yapıyor arkadaşlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Geç onu, geç onu.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ben size şunu söyleyeyim: Kendi içinizdeki problemleri Türkiye'nin problemi gibi yansıtmayın.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Geç onu.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Kendi genel başkanlarınız arasındaki çekişmeyi Türkiye'nin problemi gibi öne sürmeyin.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kardeşim, gizli tanık, gizli tanık... 46 tane sorunun 31 tanesi gizli tanık... Gördük, duyduk; gördük, duyduk.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ve dolayısıyla da kendi problemlerinizi bizim üzerimizden başka yöne yönlendirmeyin arkadaşlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Şemdin Sakık'ı gizli tanık yapacaklar biliyor musunuz?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ve dolayısıyla da zaman her şeyin ilacıdır, zamanı geldiğinde seçim de gelecektir ve siz de göreceksiniz kim kazanacak, kim kaybedecek.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Tecavüzcü var, katil var, tacizci var; çalıştığınız adamlara bakın, çalıştığınız adamlara.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Katil, tecavüzcü, tacizci; hepsini gizli tanık yapmışsınız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba...

Hepinize teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kıbrıs konusuna ne diyorsunuz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Diyor ki: "Türkiye'de üniversite kazanamamış, en düşük puanı alıp, Kıbrıs'a gitmiş." Size söylüyor.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşması esnasında çıkan tartışmada geçen bazı ifadelerle ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, bir saniye, müsaade edin, ben de bir açıklama yapayım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Buyurun Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, ben 2011'de milletvekili seçildim.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ama onun istediği...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Aynı dönem...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye...

Ticaret meslek lisesi mezunuyum. Türkiye'de -biliyorsunuz- 28 Şubatla beraber bir katsayı uygulaması getirildi, imam-hatipler ve meslek okullarının...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Siz mağdur...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, bir şey diyor mu...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ya, bir saniye arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kıbrıs'ta okumuş...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ya, bir saniye...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir dakika, adam açık öğretimde okumuş, çalışmış, gelmiş, profesör olmuş, ne diyeceksin? Bürokrat olmuş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - O öyle değil...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, Sayın Güneş, Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, okul aşağılanır mı ya?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Aşağılamıyor...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Aşağılıyor, "Düşük puanla... Kazanamamış da..." Adamın şartı uygun değildi...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hastası vardır, babasına bir şey olmuştur... Üniversite sınavına girmediniz mi siz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Böyle olaylar yaşanmıyor mu Türkiye'de?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Arkadaşlar, bir saniye değerli milletvekilleri...

Değerli arkadaşlar, bir şey izah etmeye çalışıyorum.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, Türkiye'de Refah-Yol Hükûmetinin postmodern bir darbeye devrilmesinden sonra millî eğitim alanında bazı düzenlemeler yapıldı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ticaret lisesine gidenler bölümlere yüksek puanla girebiliyorlardı Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hayır, giremiyorlardı, sadece iki yıllık muhasebe bölümlerine, teknikerliğe...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Dört yıllık işletmeye girebiliyordunuz, iktisata girebiliyordunuz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hayır, giremiyorlardı, hayır, öyle bir şey yok arkadaşlar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bu açtığınız yolla...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - ...profesör olup da...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye değerli arkadaşlar...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - ...profesör kalmaz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye... Sayın Gürer, bir saniye...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Son yirmi yılda profesör olanlar incelendiği zaman...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Gürer, değerli arkadaşlar; bir saniye...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - ...profesörlüğü gidecek.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, meslek liseleriyle alakalı katsayı uygulamaları vardı. Ben mezun olduğum...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, sizin ne kadar zeki olduğunuzdan kuşkumuz yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye...

Mezun olduğum okullar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Güneş diyor ki...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir açıklama yapayım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - ...Türkiye'de okulu kazanamayanlar...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir müsaade edin de bir bitirelim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Bir dur ya!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, değerli arkadaşlar; bir müsaade edin.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, bizim sizin başarınızdan, zekânızdan şüphemiz yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, öz geçmişimde de hangi okullara hangi tarihte girdiğim, çıktığım, mezun olduğum yazıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, bana bakarak konuşmayın, oraya bakarak konuşun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Dolayısıyla, polemiklerinizin içerisine...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Lütfen, bana bakmayın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye, ikinize de bakıyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bana bakmayın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - İkinize de bakıp... Dolayısıyla, Sayın Güneş ve Sayın Ağbaba; aranızdaki polemiklerin içerisine beni ya da burada olmayan başka kişileri katmayın. Kendi aranızda polemik yapacaksanız buyurun dışarıda yapın polemiklerinizi. Burayla alakalı YÖK'ün, diğer kurumların da uygulamaları var Sayın Güneş. O zaman uygulamaları da kaldırmak için bir müracaatta bulunun siz de, kaldırın o uygulamaları da. Dolayısıyla, burada kendi içerinizdeki tartışmalara farklı boyuta taşımamanın ve şahsımı doğrudan bu işin içine katmanın bir manası yok. Kendimle alakalı açıklamayı da zaten size yaptım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, ben katmadım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Yegin'e söz vereyim.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Size sonra söz vereyim, önce Sayın Yegin'e vereyim, sonra vereceğim size.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Çok kısa bir şey diyeceğim bu şeyle ilgili.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî'nin, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Şimdi, Sayın Güneş konuşmasında talihsiz bir beyanda bulundu yani "Türkiye'de üniversite kazanamayanlar yurt dışında okuyor." şeyi doğru değil. Bakın, siyasetçiler olarak bizim ağızımızdan çıkanı kulağımızın duyması lazım; bu olmaz bu şekilde. O dönemin şartları öyledir, ailevi durumu vardır, başka bir şeyi vardır, sıkıntısı vardır, psikolojik sıkıntısı vardır, o dönem o anda kazanmaz, başka bir şey olur. Yani zaten her zaman oturup eleştirdiğimiz bir hikâyedir, çocuklarımızın, gençlerimizin belli bir dönemde bir tane sınav üzerinden geleceklerinin belirlendiği bir şeye zaten karşıyız. Bu anlamda, böyle bir ifade doğru bir ifade değil, böyle bir ifadeyi lütfen kullanmayın.

Onun dışında, bakın, hukuki güvenlik ilkesi önemli diplomada da. Yani, bakın, kanunlarda bile "kanunların geriye yürümezliği" diye bir ilke var. Bir kanun değişikliği olduğu zaman geriye doğru yürümüyor çünkü o dönemde birçok kişi hak sahibi olmuş oluyor ve burada yargı, genellikle de hem yargı hem yüksek yargı da hep sonuç itibarıyla burada menfaate hâle gelen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Türelî, meramınız belli oldu.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bitireceğim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - ...ona sıkıntı gelmiş olan insanlar lehine kullanır. O yüzden hukuki güvenlik ilkesi açısından da şey değil. Bizim her zaman savunduğumuz çok açık ve nettir: Eksiksiz bütün kurum ve kurallarıyla bir demokrasi. Türkiye'nin ihtiyacı olan budur. Güçler ayrılığı; yargının yargı görevinde denetleyici denge ve denetleme mekanizması olarak çalışmasıdır. İktidarın, yürütmenin... Bugün içinde yaşadığımız sistemin sıkıntısı da budur. Yasamanın... Yürütme hem yasama hem de yargı üzerinde çok ciddi anlamda nüfuz sahibidir hem oraların yapılarının belirlenmesine hem de işleyişlerine ilişkin. Bunlar olmaz. Demokrasi... Bu dünyanın neresine giderseniz gidin, hangi sistem olursa olsun ister parlamenter ister yarı başkanlık ister başkanlık, güçler ayrılığı çok açık ve nettir. Bu yüzden buradaki hikâyede daha çok demokrasiye ihtiyaç var. Yargının iktidarın bir aracı olarak kullanıldığı, sopası olarak kullanıldığı şeylere karşıyız, her zaman da karşı olmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Yegin...

2.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkan, bir düzeltme yapayım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Güneş, vermeyeceğim söz polemik üzerine.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Başkanım, şöyle: Polemik değil...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - On dakika düzelttiniz kendinizi.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Özür dileyecek herhâlde.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Başkanım...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, söz vermeyeceğim.

Sayın Yegin...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Başkanım, bir yanlış anlaşılmayı...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, yanlış anlaşılmanızı...

Yani, Sayın Güneş, söz verdim size, yanlış anlaşılmayı düzeltseydiniz, ben ne yapabilirim? Yani şimdi neyini düzeltteceksiniz, ben onu anlamıyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bu tabii ki "Bir yeri kazanamamış, Kıbrıs'ı kazanmış." demem yanlış oldu, onu düzeltiyorum.³

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bambaşka bir şeyin içerisine soktunuz bizi.

³Bu düzeltmeye ilişkin ifadeler bu toplantı tutanağının ...'nci sayfasında yer almaktadır.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Şöyle bir şey var, düzeltiyorum ama bizim itirazımız şunadır: Daha düşük puan alan bir kişinin Türkiye'nin en yüksek puanlı yerine gelmiş olması. O açıdan ben konuyu belirtmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Yegin, buyurun.

3.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ve Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın usul hakkında görüşmelerde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ben çok uzatmadan birkaç şeyin altını çizmek istiyorum.

Birincisi şu: Hakaretle konuşmamak çok önemli. Eleştiri olacak, ağır eleştiri olacak, farklı perspektiflerden baktığımız için, farklı partilerdeyiz, farklı siyasal görüşlerde olduğumuz için cümlelerimiz elbette farklı çıkacak ama lütfen, lütfen bize hakaret etmeden konuşmaya gayret edin. Yani bu doğru bir yöntem değil. Biz burada size hürmet etmeye çalışıyoruz. Sizin hem yaşıma hem partilerinizdeki konumunuza hem aynı çatı altında görev yapıyor olmamıza hürmeten eleştiri yapıyoruz. Bazen gülüyoruz, bazen birbirimize iğneleyici laflar da söylüyoruz, bunlar da olacak ama hakarete girersek bunun sınırı yok. Senin ettiğin hakaretin bir üst seviyesine ben çıkıp seni ezmeye kalkarsam, sen onun üstüne çıkmaya kalkarsan, burada oturulmaz ya. Biz, birbirimizi hakaretle küçük düşürmeye değil, siyasetlerimizle birbirimizin önüne geçmeye gayret edelim. Bence mücadeleimiz bu olmalı, bunun altını özellikle çizmek istiyorum.

İkincisi: Şimdi "İmamoğlu'nun diplomasının iptaline itiraz etmeyenlerde ahlak aramamak lazım." gibi bir cümle oldu yine. Yani "Onlar da ahlak aramamak lazım, buna itiraz etmeyenlerde ahlaki bir şey aramamak lazım." gibi bir cümle oldu.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bunu savunanlara dedim Sayın Yegin.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bakın, arkadaşlar, ben ne hâkimim ne YÖK'te bir kadrom var ne İmamoğlu'nun diplomasıyla ilgili verileri alıp inceleyip onların ne olduğuna ilişkin hüküm icra edecek bir konumdayım. Ben de senin gibi, sizler gibi olayları takip edip anlamaya çalışıyorum. Sonuçta, az önce bahsedilen, Kıbrıs'taki üniversite denilen üniversite, Doğu Akdeniz Üniversitesi değil, o çok farklı bir üniversite ama bizim kamuoyundan duyduğumuz şey şu: O dönemde Girne Amerikan Üniversitesi denilen bir üniversite var. Üniversitenin Türkiye'deki üniversitelerle denkliği yok, denkliği olmadığı bir dönemde de bir yatay geçiş müracaatı yapılarak bölüm değişikliğiyle beraber buraya gelmiş diye bir...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Adam rektör mü?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bir dakika, üstat bir dakika...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Adam dekan mı?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Böyle bir şeyler konuşuluyor ortada. Bunu inceleyen bir savcı var, YÖK bununla ilgili inceleme yapmış, o dönemki kurulun aldığı kararın o dönemki mevzuatla uyumu uyumsuzluğu konusunda bir şeyler söylüyor. Kim söylüyor bunları? Bunları araştırmakla, bu verilere ulaşmakla üniversitede, YÖK'te ve yargıda görevli kişiler bir şeyler söylüyor ve bir karara varıyor. Şimdi, biz ortada bu kararlar varken sadece Veli Ağbaba'ya olan muhabbetimizden dolayı, onun o çakırkeyif hâlimden zaman zaman hoşlanıyor olmamızdan ama çoğu zaman gıcık olmamızdan dolayı da kalkıp o böyle söylüyor diye onun dediğini bunca söylenen birçok şeyin üzerine hüküm kabul edip de düşünce içerisine girip bunu savunmamızı bizden beklemenin asıl ahlaki bir temeli olmadığı kanaatindeyim. Sizin teziniz size, onların tezleri onlara, yargının tezi yargıya, YÖK'ün tezi YÖK'e, sizin teziniz size. Kim de neye inanırsa, ne yaparsa ama doğru olan sanki şu, bana öyle geliyor: Az önce Sayın Türel bir şey söyledi. Aslında o belli ki o cümlenin altında bir altyapı var yani. Diyor ki: "Ya, ne olursa olsun kanunun geriye yürümezliği ilkesinden hareketle, 'mevcut durumun kanunun kişinin lehine yorumlanması gerekir' ilkesinden hareketle..." Adam bir şeyler söylemeye çalışıyor. Yani ben şunu anlıyorum üstü örtülü, Sayın Türel'i den değil de sizin bazı partililerin söylemlerinden: "Ya, arkadaş, tamam, burada bir şeyler olmuş, biz de bunun farkındayız."

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Öyle bir şey söylemedik.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Seni demiyorum zaten. "Ya, evet, burada bir şeyler olmuş. Böyle bir imkân yokken birtakım ilişkiler kurulmuş, orada bir düzen olmuş, burada bir düzen olmuş. Ne yapsın o da öğrenci bunu yapmaya çalışmış ama bunun üzerinden otuz sene geçmiş ya. Ya, yapmayın, bu kadar zaman geçmiş." Kardeşim, o benim işim değil, o yargının işi, o üniversitenin işi, o fakültenin işi; tamam mı?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, otuz yıl önce cinayet işleyen adam siciline...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Dolayısıyla, ben ne yargıcım, ben ne YÖK temsilcisiyim. Kamuoyundaki belgeden, veriden sizler kadar, diğer arkadaşlar kadar haberim var.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Savunun o zaman!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Dolayısıyla, bana bu meselede İmamoğlu'nun arkasında durmamayı, bu diplomanın iptaline karşı çıkacak cümleler kurmamayı "ahlaksızlık" olarak değerlendirmenizi son derece yanlış buluyorum, bunu düzeltmeni istiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, kardeşim, mahkemeye gitsin, tutuksuz yargılsın arkadaş!

ORHAN YEGİN (Ankara) - İkincisi...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, bunun siyasi darbe olduğunu çoluk çocuk biliyor, senin bilmemen mümkün değil. Siyasi bir operasyon olduğunu dünya âlem biliyor, kundaktaki bebek biliyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, anlaşıldı meramınız.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Tamam, ya, bu siyasi yorumunu yap, buna bir şey demem. De ki: "Bu siyasi kumpas, siyasi darbe; korktular, ettiler." ama buna karşı durmamayı ahlaksızlık olarak tanımlaman direkt beni suçlamandır; Ağbaba, bunu yapamazsın.

VELİ AĞBABA (Malatya) - "Ahlaksızlık" demedim, "ahlaksız bir mesele" dedim.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bunu yapamazsın yani. Sen o diplomayla ilgili şüphe duyan herkesi ahlaksızlıkla... Ya, beni suçlarken aslında bu toplumda o diplomanın gerçekliğiyle ilgili şüphe duyan vatandaşı, emekliyi, çalışanı, herkesi sen ahlaksızlıkla suçluyorsun; bunu yapma, bunu yapma.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Geç onu! Emekli mi yapıyor operasyonu, işçi mi yapıyor operasyonu, vatandaş mı yapıyor operasyonu? Allah Allah!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Peki.

Sayın Usta da bir şey söyledi, hani onun altını çizmek isterim. Ya, bu CBK'ler yapılırken "Biz bunları yapalım, ne de olsa Anayasa Mahkemesi bunları beş altı yıl sonra geri gönderir, arada işler yürür." gibi bir niyet okudu, bir niyet ortaya koydu. Böyle bir şey söz konusu değil yani Anayasa Mahkemesinin verilen bir kararı ancak beş altı yılda inceleyip ondan sonra döndüreceği, o zamana kadar "ohoo" yolunu alıp gidileceği; bunlar doğru şeyler değil. Anayasa Mahkemesi kendisine yapılan bir müracaatla ilgili bir hususu öncelik yapar...

ERHAN USTA (Samsun) - Anayasa'ya aykırı işlem yapılırca...

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...önemli görür, bir şey yapar, alır, inceler, altı ayda da üç ayda da beş ayda da geri gönderir. Böyle niyetle yapılmış işler değil, bunlar Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçişte acil olarak yapılması gereken düzenlemelerdi, bu düzenlemeler bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yapıldı. Bugün de onların...

ERHAN USTA (Samsun) - Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yapılmadı, KHK'yle yapıldı.

ORHAN YEGİN (Ankara) - İşte neyse, KHK'yle yapıldı, affedersin. Yapıldı, bugün de onların...

ERHAN USTA (Samsun) - KHK'yle yapılması gerektiğinin zorunluluk olduğunu ben söyledim zaten. Bak, benim niye eleştirdiğimi bile anlayamıyorsun Orhan sen. Ben onun bir zorunluluk olduğunu söyledim ama verilen yetkinin niye dışına çıkıyorsun?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

ORHAN YEGİN (Ankara) - O gün yapıldı, bugün de...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Ya, niye cevap veriyorsun?

ERHAN USTA (Samsun) - İsmimi söylemesin. İsmimi niye söylüyor?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye...

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...onların kanunla yapılması gerektiğine ilişkin Anayasa Mahkemesinden bir karar geldi, bugün de o kararın gereği icra ediliyor. Biz de güçler ayrılığından yanayız, güçler ayrılığını çok önemsiyoruz. Yapılan referandumlar, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçiş; bunların hepsi güçler ayrılığını daha da tahkim etmek üzere planlanmış, yapılmış şeylerdi ama arkadaşlarımızın güçler ayrılığından beklediği şey şuydu böyle bir şey olmaz: Bütün güçler ayrı olsun ama herkes gücünü CHP'nin arkasına, CHP'nin tezlerinin arkasına, CHP'nin doğrularının arkasına koysun; böyle bir güçler ayrılığı asla olmayacak, iyi ki de olmayacak.

Teşekkür ederim.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ve Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir ile 45 Milletvekilinin Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3046) (Devam)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, Komisyon üyesi milletvekillerimizin söz taleplerini karşıladım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bir de beni karşılayın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Karşılacağız da siz boyuna laf atıyorsunuz bize ya, zaten istihkakınızı doldurdunuz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Atmadım, nerede laf attım? Bak, zorla laf attırıyorsun adama.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ben bile baş edemiyorum yani ne yapayım Sayın Gürer, lütfen...

Parlamentomuzun en çalışkan milletvekillerinden Sayın Ömer Fethi Gürer.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bak, yumuşama, yumuşama.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ben Bakanlıktayken gelen soru önergelerinin yüzde 80'i Sayın Ömer Fethi Gürer'indi zaten, yüzde 80'i. Onları cevapladık mı zaten istatistik yüzde 80 düzeliyordu.

Beş dakikanız var.

Buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Değerli arkadaşlar, akşam Sayın Cumhurbaşkanını dinlerken sizin buradaki konuşmalarınız ile onu buluşturduğumda hiçbir konuda suçlu olmamanızın yarattığı psikolojiden dolayı ben sizi kutlarım. Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki: "Son ırmak kurduğunda, son ağaç yok olduğunda, son balık öldüğünde beyaz adam paranın yenmeyen bir şey olduğunu anlayacak." Şimdi, bu ülkenin yirmi iki yıllık yönetimi, yirmi yıl da belediyede görev yapan, Sayın Cumhurbaşkanının döneminde burada çıkan çoğu yasayla, bizim muhalefetimize rağmen, "Ormanlar talan ediliyor, bitki, böcek olan yerler orman alanı dışına çıkarılıyor." diye itiraz ettiğimizde o kanunlar geçti gitti. Çarpık kentleşme AK PARTİ iktidarları döneminde kentlerde yaygınlaştı, tarım alanları kent çevrelerinde yok edildi, Büyükşehir Yasası'yla bir günde köylerimiz kırsal mahalleye çevrildi ve bununla ilgili yapılanların sonucunda Türkiye'de gerçek anlamda tarımda hem ekilen alanlar azaldı hem çiftçi sayısı azaldı hem destekler doğru verilmedi, çıkan kanunun 21'inci maddesine göre millî gelirin yüzde 1'i verilmesi gerekirken verilmedi. Bakın, o Kızılderili ne güzel bir laf daha etmiş, onu da burada kayıtlara geçireyim: "Beyaz adam, annesi olan toprağa ve kardeşi olan gökyüzüne alınıp satılacak, işlenecek ya da yağmalanacak bir şey gözyle bakar. Onun bu ihtirası toprakları çölleştirecek, her şeyi yok edecektir." Bu mantık, bu anlayış ne acı ki Türkiye'de AK PARTİ iktidarları döneminde ana omurga oldu. Ormanların yağmalanması, maden alanlarının açılması, 2010 yılından sonra 10 milyon hayvan ithalatı, hepsi bu dönemde oldu

ama baktım ki konuşmada sanki bunları iktidarda değil, muhalefette birileri yapıyor, Cumhurbaşkanı da o bağlamda genelin değerlendirmesi içinde.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, ben Plan ve Bütçe Komisyonuna geliyorum, yaklaşık 100 madde son dönemlerde Anayasa Mahkemesinin iptalinden oluşuyor. Anayasa Mahkemesinin iptal ettikleri buraya geliyor, tekrar görüşülüyor, tekrar çıkıyor. Bunlar geriye doğru işlemeyeceği için ortaya çıkan tahribat da değerlendirilmiyor. Biraz evvelki tartışmalarda otuz yıl öncesine gittiğinizde göre sizin döneminizle ilgili gelecek süreçte şöyle bir düzenlemeye gidilse, "Anayasa'ya aykırı olarak bu konuda hüküm icra edenler hakkında işlem yapılır." diye bir kanun çıkarılsa, Anayasa Mahkemesinin bir madde değiştirme noktasında -benim bildiğim, diyorum ya, 100'e yakın madde son dönemde gelen var- sorumluluk addedilse ve sizi sorgulamaya çağırırsalar oradaki ifadeniz ne olacak?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yasama yapmayalım mı?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Yani yasamayı yapıyorsanız Anayasa'ya uygun yapacaksınız. Her çıkardığınız kanun Anayasa Mahkemesine gidip, iptal olup geri geliyorsa demek ki siz Anayasa'ya uygun bir düzenleme yapmıyorsunuz. Anayasa'yı ortadan kaldırmaya yönelik bir maddeyi burada getirip kanunlaştırıyorsunuz, sonra da Anayasa Mahkemesi bunu iptal ediyor, bir daha geliyor. Bakın, beş yıl önce çıkmış, geçen Cumhurbaşkanlığının 1 no.lu Kararnamesi'nin beş yıl sonra... Peki, beş yılda onunla ilgili uygulamada ortaya çıkan, uygulama sonucu oluşan durumla ilgili mağdur olanların hakkını kim koruyacak? Yani, o uygulamayı yaparken niye buraya gelen kanunlar Anayasa Mahkemesine uygun biçimde düzenlenmez? Bunları milletvekili arkadaşımız getiriyor da bürokratlar hazırlamıyor mu? O bürokratla ilgili ne işlem yapılıyor? Mesela, ben şunu merak ediyorum: Buraya tekrar tekrar gelen, bütçede görüşülen bu maddelerle ilgili düzenlemeyi sağlayan bürokratlara "Gel bakalım arkadaş buraya. Ya, bunu niye böyle yanlış yaptınız?" diye bir sorgu, sual var mı? Öyle olunca her dönemin yapılanlarını geriye dönük sorgulatmaya başlatırsanız öylesi sorunlarla karşılaşırız ki bugün Türkiye'de çok profesör unvanına sahip olmuş kişinin nasıl profesör olduğu tartışılıyor, yarın onlarla ilgili diplomalar da tartışmaya açılır, profesörlük süreçleri tartışmaya açılır. Bunlar, geriye doğru bir şey yaratmak için yaratılan olumsuzluklar iyi bir şey değil. Biz 12 Eylül öncesini gördük; sağcılık, solculuk adına insanların birbirlerini yok ettirildiği ama aynı silahın iki tarafa kullanıldığı süreçleri, evreleri yaşadık. Erdiğiniz iktidar gücünü sınırsız kullandığınız zaman birçok konuda ortaya çıkan problemlerin bu ülkenin zararına olduğunu deneyimledik, tekrar tekrar aynı noktalara evrilmesi bu süreçte doğru değil. Gelindi buraya, mesai harcıyorsunuz. Ne için harcıyorsunuz? Baktığım kadarıyla, yanlış olmasın, herhâlde 30'u da kapsam içinde, Anayasa Mahkemesi iptallerinden oluşuyor. Yani Meclisin, milletvekilinin bu konudaki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Son cümlem bağlayayım Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bağlayın, mikrofon açmıyorum Sayın Gürer, kayıtlara geçiyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - İşçinin, çiftçinin, esnafın, emeklinin, dar gelirlinin, sabit gelirlinin yaşadığı sorunlar var. Kurban Bayramı geliyor, asgari ücretle bu ülkede bir kurban alınamıyor. Bunun gibi çözülecek, değerlendireceğimiz birçok alan varken en önemli konularda bakıyorum...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Gürer, teşekkür ediyorum. Meramınız kayıtlara geçti.

Sayın Bakırlioğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sayın Başkanım, esasında ben konuşmayacaktım şimdi, maddeler üzerinde konuşacaktım ancak konuşmak hasıl oldu. Biraz evvel burada tartışmalarda, Büyükşehir Belediye Başkanımız ve Cumhurbaşkanı adayımız Ekrem İmamoğlu'nun diplomasıyla alakalı birtakım ithamlarda bulunuldu, onunla ilgili hususları ben tane tane anlatmaya çalışacağım yani denklikten bahsedildi diplomanın iptaliyle alakalı.

Şimdi, elimizde bir yönetmelik var, 1982 yılında çıkmış bir yönetmelik. "Yükseköğretim Kurumları Arasında Önlisans ve Lisans Düzeyinde Yatay Geçiş Esaslarına İlişkin Yönetmelik" Daha sonra bu yönetmeliğin 1989 yılında ve 1990 yılında bazı maddelerinde değişiklik olmuş. En son hâli şu, şimdi, bu yönetmeliğin 1'inci maddesi şunu söylüyor: "Öğrencilerin bir yükseköğretim kurumundan diğerine geçişlerinde 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7'nci maddesinin (e) fıkrasına göre hazırlanan bu yönetmelik hükümleri uygulanır." Bu yönetmelik hükümleri uygulanacak. Madde 2: "Yatay geçişler ancak eşdeğer eğitim programları uygulayan yükseköğretim kurumları arasında, yıl sistemi uygulanan yükseköğretim kurumlarında, ders yılı başında; yarıyıl sistemi uygulanan yükseköğretim kurumlarında her yarıyıl başında ve dersler başlamadan önce geçiş için başvuru fakülte ve yüksekokulların yönetim kurullarının kararı ile yapılır." Bakın, burada şunu söylüyor, diyor ki: "Fakülte ve yüksekokulların yönetim kurullarının kararı ile yapılır." diyor. Şimdi, burada, 11'inci madde de yurt dışından, yabancı ülkelerden gelen öğrencilerin ne şekilde yatay geçiş yapacağını hükme bağlıyor. 11'inci maddeyi okuyorum: "Yabancı ülkelerdeki yükseköğretim kurumlarından yurdumuzdaki yükseköğretim kurumlarına geçiş için, öğrencinin yabancı ülke yükseköğretim kurumunda, yabancı dil hazırlık sınıfı hariç en az bir yıl (iki yarıyıl) okumuş, yıl sonu sınavlarını başarı ile vermiş ve bu yönetmeliğin 5. ve 6. maddelerindeki diğer hususları yerine getirmiş olması şartları aranır." Şimdi, Ekrem İmamoğlu Kırıba'da Amerikan Üniversitesinde bir yıl hazırlık okuyor, ardından da bir yıl işletme fakültesinde okuyor, 1'inci sınıfı okuyor. Yani bakıldığı zaman, bir yıl hazırlık okumuş, iki yarı dönem, bir yıl da işletme fakültesinde okumuş yani madde 11'deki gereklilikleri yerine getiriyor ve şunu söylüyor: "5'inci ve 6'ncı maddedeki şartlar aranır." 5'inci ve 6'ncı maddedeki şartlara baktığımız zaman şunu söylüyor 5'inci ve 6'ncı madde...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Denklik en temel şartlardan biri.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Denklik falan yok burada, bakın hiçbir şey yok.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Denklik en temel şartlardan...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Denklik diye bir şey yok bakın.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Denklik yoksa tanımlıyorsunuz demektir.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bakın, yönetmelikte şöyle bir şey yok: Şu okullar aranacak, şu olacak, böyle bir şey yok burada.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bakın, bu anayasa gibi bir şeydir, denklik yoksa...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Arkadaşım, 2010 yılında o kavramlar giriyor. 1990 yılında böyle bir şey yok, diyor ki...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Ne demek yok ya? 1992'de, 91'de...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, yönetmelik burada, açıp okuyabilirsiniz, bakabilirsiniz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Nasıl yok?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, Sayın Vekilim, sen yönetmeliğe baktın mı?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yönetmelik doğrudur ama denkliğin yoksa senin için yok hükmündedir orası.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bakın, yönetmeliğin 1'inci maddesi şunu söylüyor: "Öğrencilerin bir yükseköğretim kurumundan diğerine geçişlerinde bu yönetmelik hükümleri uygulanır." Bu yönetmelik hükümleri neyse ona göre geçebiliyor, yurt içinden de yabancı ülkeden de ve burada bütün şartların hepsini Ekrem İmamoğlu sağlıyor. Bakın, burada hiçbir şey yok.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sizden ricam şu: "Denklik nedir?" Lütfen bir sorun bildiğiniz birisi varsa, bir anlayın, ondan sonra bu tezinizi bir daha bir gözden geçirin.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Arkadaşım, bakın, bu yönetmelikte öyle denklik diye bir şey yok burada.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bir sorun siz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Siz de bir sorun. Şu yönetmeliği bir kere okur musunuz? Eğer şu yönetmeliği bir kere okursan...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Denklik bu işin felsefesidir, anayasasıdır, denkliğin olmadığı yer senin için yok hükmündedir.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Arkadaşım, bakın, şu elimizdeki yönetmelik, bu yönetmeliğe uygun olarak İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü de ilana çıkmış temmuz ayında, diyor ki "Yatay geçişler ancak eşdeğer eğitim programları uygulayan yükseköğretim kurumları arasından yapılır."

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Eş değer ne demek?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, işletmeyse işletme yani bu şeydeki gibi yanlış anlamayın, işletmeyse işletme. Yani burada işte Hulusi Akar'ın kızı biyoloji okuyor, daha sonra Hacettepe Üniversitesinde tıba yatay geçiş yapıyor, esas sıkıntı bu. "Eşdeğer" dediği, işletmeyse işletme; işletme fakültesinden işletme fakültesine geçmiş. İki: "Ancak herhangi bir yükseköğretim kurumunda kayıtlı öğrenci yatay geçişlerini de yapılabilir." diyor, tamam. 5'inci madde ara sınıflardan yatay geçişin şartlarını koymuş, "Öğrencinin ayrılacağı kurumdaki bütün sınavlarında başarılı olması" olmuş, (b) "Gececeği sınıftan önceki öğretim sürecinde sağladığı not ortalamasının en az yüzde 60 olması..."

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri, Sayın Bakırlioğlu; bakın, ben hiçbirinizin konuşmasına müdahale etmiyorum. Kanunla alakalı müzakere... Başka konuları da söylüyorsunuz, ya, mesele şuraya döndü: Ekrem İmamoğlu'nun diploması. Mahkeme karar verecek ne olacağına yani istirham ediyorum, konu anlaşıldı, tamam, adam geçmiş, etmiş, yapmış, neyse karar verilecek. İstirham ediyorum, Sayın Bakırlioğlu, rica ediyorum...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, şimdi Sayın Başkanım, öncelikle lütfen, bizim burada konuştuğumuz konularda lütfen müdahale etmeyin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kanunla alakalı... Bir dakika Sayın Bakırlioğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Biraz evvel burada bir tartışma vardı, ben de...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakırlioğlu, bakın, altı dakikadır Ekrem İmamoğlu'nun diplomasını konuşuyoruz, yönetmelik konuşuyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Evet.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ya, bir kanunu konuşuyoruz, bir kanunun geneli üzerinde siz teknik bir Komisyonda milletvekilisiniz. Bir anlatırsınız, iki dakika, üç dakika, geçersiniz kanun maddelerine. Yani Ekrem İmamoğlu'nun diplomasını savunuyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Evet.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ya, arkadaşlar, biz mahkeme değiliz. Söylersiniz, yanıltı, doğrudu, oturursunuz...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Mahkeme olduğumuzu zaten iddia etmiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ya ama bir de şu kanunla alakalı, geneliyle alakalı bir şey söylersiniz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, bu kanunla alakalı o zaman şunu söyleyeyim: 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye... Değerli arkadaşlar, bir saniye...

Ama yani bu olmaz ki ya. Döndü Ekrem İmamoğlu'nun diploması meselesine iş ya. Bu Komisyonda... Biz onu konuşacak yer değiliz ki, biz onun... Politika yaparsanız yaparsınız ama bu yeri değil ya, lütfen ya...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, bakın, buradaki karar tamamıyla siyasi bir karardır, biz de siyaset yapıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, siyasete biz karşı değiliz ama bu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Hukuki bir karar değildir, yanlış yerde verilmiştir zaten.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Lütfen ya...

Teşekkür ediyorum.

Devam edin ama bu uyarımı lütfen dikkate alın arkadaşlar.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Zaten şurada üç dakikam kalmış...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Sayın Başkan, sizin milletvekilinin konuşmasına müdahale hakkınız yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türeli, ben...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - İçeriği istediği gibi belirleyebilir, karışamazsınız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türeli, bir saniye...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Böyle bir şey yok Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türeli, lütfen... Yani ben konuya sizi davet etmek zorundayım. Burada bir düzenimiz var, bir alışkanlığımız var. Hiçbirinizin ne konuştuğuna şimdiye kadar tek kelime etmedim ama geneli üzerine bir konuşma alınıp... Belediye başkanıyla alakalı bir soruşturma yürütülüyor. On dakikanın tamamını buraya ayırmak doğru değil ki.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Karşılıklı polemik var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Onda da uyardım, o da...

(Gürültüler)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye... Değerli arkadaşlar... Konuşmasının bir kısmını o da ayırdı, ona da gerekenleri söyledim. Ya, bizim konumuzun dışına lütfen çıkmayalım, rica ediyorum.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Sayın Başkan, gene de sizin müdahale hakkınız yok, lütfen yapmayın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türeli, ben konuya davet etmek zorundayım sizi, bana tüzüğü öğretmeyin.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Hayır, edemezsiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ederim, ederim değerli arkadaşlar.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Milletvekilinin... Edemezsiniz, milletvekili istediğini konuşur.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Konuya davet ederim değerli arkadaşlar.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Edemezsiniz, dinlemek zorundasınız.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sayın Başkanım, siz konuya davet ettiniz...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Böyle bir usul var mı, böyle bir usul var mı!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türeli, bir saniye... Sizin mikrofonunuzu açmadım.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Böyle bir usul yok., böyle bir usul yok. Lütfen yeni usul getirmeyin buraya.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türeli, bir saniye... Bana usulü...

Değerli arkadaşlar...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Böyle bir usul yok, böyle bir usul yok Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Mikrofonunuzu açmadım ben sizin.

Sayın Bakırlioğlu, siz devam edin.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Siz beni uyardınız değil mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sizin sürenize ekleyeceğim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Tamam. Siz beni uyardınız, eğer izin verirsiniz ben de konuşmamı tamamlamak istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Vereceğim, vereceğim, iki dakika ekleyeceğim size.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Tamam. İki dakikaya da gerek yok, aslında tamamlamıştım yani burada söylemek istediğimiz şey şu: Esasında bu konuştuğumuz şeyler tam da bu konuyla alakalı yani burada konuşulması gereken şeyler bunlar. Burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekili olarak şunu gördüğüm zaman bir insanın -yönetmelik ortada, her şey açık ortada, evraklar ortada- otuz bir yıl önce almış olduğu diplomasına el konulmasına hepimizin itiraz etmesi lazım arkadaşlar. Ve söylüyoruz yani yönetmelik bu. Zamanında başvuru yapmış, bütün koşulları yerinde sağlamış ve yani normalde idare hukukunda bir diplomayı kim veriyorsa, bir kararı kim veriyorsa onunla ilgili iptal kararını da onun vermesi lazım. Yazıyor zaten burada: "İlgili fakültenin yönetim kurulu karar verir." diyor. İlgili fakültenin, işletme fakültesinin yönetim kurulunun bu iptal kararını vermiş olması lazımdı; o vermiyor, üniversite yönetim kurulu veriyor yani neresinden bakarsanız bakın elde kalan bir şey bu. Yapmayın, etmeyin arkadaşlar yani bir İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı... Bırakın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanını ya, herhangi bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşının alınının teriyle kazanmış olduğu, hak ettiği bir diplomasının alınmasının bu kadar kolay olmasına itiraz ediyoruz kardeşim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, teşekkür ediyorum.

Görüşmelere 14.30'a kadar ara veriyorum, 14.30'da buluşmak üzere.

Kapanma Saati: 13.24

İKİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.35
BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)
BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)
SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)
KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)
----- 0 -----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, 28'inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Şimdi Sayın Mullaoğlu ve Sayın Gülcan Kış'ın söz talepleri var.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, Meclis Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in rahatsızlığı nedeniyle toplantının bitirilmesini önerdiğine ilişkin açıklaması

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Başkanım, biliyorsunuz, Genel Kurul, grupların birlikte kararıyla Sırrı Süreyya Önder'in rahatsızlığı nedeniyle kapandı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, doğru, kapandı, ara verdiler.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Ben de Komisyonumuz üyelerine biz, Genel Kuruldan daha yukarıda değiliz, aynı şekilde bu toplantıyı da bugün bitirmemizi öneriyorum Sayın Başkanım.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALAR (Devam)

4.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın toplantının bitirilmesine yönelik yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şöyle, kanunu bitirip mi bitirelim toplantıyı, bitirmeden mi bitirelim?

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Yani bence Meclisten daha yukarıda değiliz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şöyle, ikisinin arasında bir hiyerarşik mukayeseye gerek yok Sayın Ocaklı, ikisinin arasında bir mukayeseye gerek yok. Genel Kurul, tabii, Başkan Vekili olduğu için öyle bir karar almış. Biz nihayetinde bir Komisyonuz, biz çalışmadığımız zaman Genel Kurul da çalışamaz. Yani bazı milletvekillerimizin programları da var yarın. Dolayısıyla uygun görürseniz yani burada, görüşlerinizi ilgili yerlerde dile getirin ama uygun görürseniz bitirelim, yoksa yarın gündemimize devam etmek durumunda kalabiliriz.

Ama ben tartışmalı veya muhalefetin dikkat çektiği birkaç tane husus görüyorum burada, ana yaklaşımını görüyorum. Burada belki belli bir tartışma yapıp diğerleriyle alakalı da bir usulümüz var zaten.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Sakarya Milletvekili Ertuğrul Kocacık ve Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir ile 45 Milletvekilinin Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3046) (Devam)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kış, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

GÜLCAN KİŞ (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün hepimiz çok üzgünüz. İstanbul Milletvekili, Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Sırrı Süreyya Önder'e geçmiş olsun dileklerini iletmek istiyorum. Sırrı Başkanımız güçlüdür, biliyorum ki en kısa zamanda sağlığına kavuşacak ve aramıza dönecektir.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunda bugün önümüze konulan bu torba teklif aslında bir mevzuat enkazının üstünü örtme girişimidir. Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş onlarca düzenleme hiçbir anlamda değişiklik yapılmadan yalnızca "kanun" etiketi yapııştırılarak yeniden Meclise sunulmaktadır. Bu metinde ne bir reform öneriliyor ne bir vatandaş lehine iyileştirme geliştiriliyor ne de hukuka duyulan saygının gereği yerine getiriliyor. Bu teklifte değişiklik yok, düzenleme yok, kamu yararı da hiç yok. Peki, ne var? Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği bir düzenleme ve her düzenleme bu noktada virgüle, noktasına dokunulmadan torbaya doldurulmuş durumda. Vatandaşa bir hak yok ama yürütmeye kurtarma operasyonu var diyebiliriz. Hukuka bir katkı yok ama iktidarın siyasi hesabına da bir kılıf var. Bizim görevimiz burada halkın hakkını korumak değerli arkadaşlar. Bu torba kanunda baktığımızda, düzenlemek istediğiniz konularda Anayasa Mahkemesi yıllar önce net ifadelerde bulunmuştu. Anayasa Mahkemesi yıllar önce şunu demişti: "Mülkiyet hakkını, kamu hizmetine girme hakkını, özel hayatın gizliliğini ilgilendirir, dolayısıyla kanun hükmünde kararnamede düzenlenemez." Ama siz ne yaptınız? Aynı maddeleri bu kez kanun kılığında hiçbir içerik denetimine tabi tutmadan tekrar bizlerin önüne getirdiniz. Neden? Çünkü iktidar "Mahkeme iptal etse bile biz süre daha yürütürüz." anlayışıyla hareket ediyor. Oysa şunu unutmayın: Anayasa'ya rağmen devlet yönetilemez, hukuka direnen düzen ayakta kalamaz.

Sayın Başkan, bu teklif, sadece içeriğiyle değil, izlenen yöntemle de sorunlu bir teklif. Teklifteki maddelerin önemli bir kısmı Adalet Komisyonunun, Anayasa Komisyonunun, Sağlık ve Eğitim Komisyonlarının görev alanındadır ancak oralara hiç sevk edilmemiş, tali komisyon raporları yok, görüş yok, değerlendirme yok. Bu, Meclisin sağlıklı ve ihtisaslaşmış yasa yapma sürecine de açıkça zarar vermektedir, milletvekillerini neyi neden onayladığını bile bilmeyen formalite figüranlara çevirmek demektir. Arkadaşlar, Meclis yasayı torbadan çıkaramaz, Meclisin kamu yararını esas alarak yasa üretmesi gerekmektedir. Bu teklifin içinde, geçtiğimiz hukuki karmaşayı ne kadar büyüttüğünü de görmek zorundayız. Bugün tartıştığımız pek çok hüküm daha önce iptal edilmiş, bazıları yeniden yazılmış, sonra tekrar iptal edilmiş, tam bir yapboz tahtasına dönmüş; bir yanda yürürlükte ama uygulanmayan maddeler, öbür yandan iptal edilmiş ama yine torbaya konulmuş düzenlemeler. Ortada artık bir mevzuat değil, bir

hukuk labirenti olmuş durumda; vatandaş bilmiyor, bürokrat anlamıyor, hukukçu çözmekte zorlanıyor. Devletin enerjisi bu kördüğümü çözmek için değil anlamaya çalışmak için bile yetemez noktaya gelmiştir. Açıkça ifade etmek isterim ki bu teklif, Anayasa Mahkemesinin kararlarını uygulamak için değil, onları etkisizleştirmek için hazırlanmıştır. Bu teklif, yürütmenin geçmişte yaptığı Anayasa'ya aykırı işlemleri yasama eliyle meşrulaştırma çabasından başka bir şey değildir.

Sayın Başkan, madem 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de 283 madde iptal edildi, o zaman şunu yapalım: Bütün bu maddeleri ilgili komisyonlara sevk edelim, hangi düzenleme, hangi uzmanlık alanına giriyorsa orada değerlendirilsin; takvimli, açık, şeffaf bir planlamayla bu süreci gerçek bir yasama faaliyetine dönüştürelim ama her on beş günde önümüze bir torba koyup geçir geçirebildiğini anlayışıyla hareket edilirse bu Meclis gerçek işlevini de kaybeder arkadaşlar. Hukuk torbaya sığmaz diyorum ve her birinizi bu konuda duyarlı olmaya davet ediyorum.

Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ben teşekkür ediyorum Sayın Kış.

Sayın Mullaoğlu, buyurun lütfen.

SERVET MULLAOĞLU (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Ben de Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Sırrı Süreyya Önder'in bir an önce sağlığına kavuşmasını Allah'tan niyaz ediyorum. Umarım en kısa sürede sağlığına kavuşur ve aramıza karışır tekrar.

Değerli hazırun, hepimizin bildiği gibi, yasaların yapım usulü ve sahip olmaları gereken biçimsel ve maddi özellikler demokratik hukuk devletin önemli konularından birisidir. Torba kanun uygulamasının birçok sakıncaları var. İşte, bugün bu taslakta da görüldüğü üzere Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği birçok husus yeniden düzenlenerek önümüze geliyor. Demek ki bu da şunu gösteriyor: Kanun yapım süreçlerinin çok iyi işlemediğini gösteriyor çünkü torba yasası uygulaması geleneksel komisyonları devre dışı bırakıyor çünkü her kanunun belli bir maliyetle ilgili olduğu iddia edilerek hepsi Plan ve Bütçe Komisyonuna geliyor ama uzmanlık komisyonlarına kanun teklifleri gitmiyor ve sivil toplum örgütlerinin de çok ciddi bir şekilde sürece katılması da engellenmiş oluyor. Hepimizin bildiği gibi, ta Roma döneminde, milattan önce 98 yılından itibaren kanunlarda konu birliği ilkesi kabul edilmiştir. Burada her yerden torbaya bir şey konulduğu için konu birliği olmuyor ve uygulamada ihtilaf olduğu durumlarda kanunların yorumlanması çok ciddi sıkıntı oluyor. Dolayısıyla sistematik bir şekilde kanun- düzenlenmediği için sistematik yorumun önü de tıkanmış oluyor.

İlk bölümde diplomadan bahsedildi. Tabii, orada, burasının mahkeme olmadığı, bizim işimizin olmadığı ifade edilmiş olsa da önümüzde bir cinayet işlendiği zaman hiçbirimiz sırtımızı dönmeyiz. Bu tür haksızlıklar, hukuksuzluklar aslında bütün insanlığın ortak sorumluluğudur. Kaldı ki Hükûmet üyelerinin bu konuda sorumluluktan kaçmaları da mümkün değildir. Şimdi, otuz yıl önce alınmış bir diplomanın bugün iptal edilmesi "hukuki güvenlik" ilkesine tamamen aykırıdır, idare hukukunun temel prensiplerinden "idari istikrar" prensibine aykırıdır, "idari işlemlerin geriye yürüyemeyeceği" ilkesine aykırıdır. Bir de hepimizin bildiği gibi yönetsel işlemlerin yetki, şekil, sebep, amaç yönlerinden hukuka uygun olması gerekiyor, bütün bu unsurların tamamen hepsine aykırıdır. Eğer biz bu aykırılıklara "Bizim işimiz yok." dersek o zaman hiçbirimizin hukuki güvenliği korunmuş olmaz. Dolayısıyla hepimiz çok ciddi sıkıntılar yaşarız. Hepimizin hukuk fakültesinde eleştirdiğimiz... Hukukçular varsa çok iyi anlayacaklar, hocalarımız tutuklama tedbirinin ülkemizde çok kötüye kullanıldığını ifade ederler, o zamandan beri eleştirirler. Tutuklama öyle bir noktaya geldi ki tamamen ceza niteliğine haiz oldu. Dolayısıyla, yargılarımızın tutuklama tedbirine başvururken gerçekten kuvvetli şüpheyi dikkate almaları gerekir çünkü hürriyeti tahdit etmek çok önemlidir. İnsanın en temel hakkını tahdit ediyorsunuz, tutuklama tedbirinin cezaya dönüşmemesi gerekmektedir. Biz kimse yargılanmasın demiyoruz, kimsenin kanunlar karşısında bir üstünlüğü yoktur, elbette herkesin yargılanması gerekiyor ama herkesin de eşit bir şekilde yargılanması gerekiyor yani ülkedeki hukukun Çağlayan'da da aynı hukuk olması gerekiyor, Ankara'da da, Diyarbakır'da da aynı hukuk olması gerekiyor ama pratikte Çağlayan'da başka bir hukukun uygulandığını görüyoruz ki buna her platformda itiraz etmek hem siyasetçi olarak hem vatandaş olarak hem de hukukçu olarak temel görevimizdir ve bunu her platformda dile getireceğiz çünkü hukukun önemini çok iyi kavramamız gerekiyor arkadaşlar. Hukukta yapılan haksızlıklar devleti içeriden kemirir ve devleti işlemez hâle getirir. Boşuna demiyorlar gerçekten "Adalet mülkün temelidir." diye. Adalet mülkün de toplumun da temelidir, adaletin olmadığı yerde anarşi doğar ve herkes kendi hukukunu korumaya çalışır ki bunu hiçbirimiz arzulamayız. Dolayısıyla, hukuka her şekilde sahip çıkmak durumundayız. Örneğin, Sayın İmamoğlu, hepimizin bildiği gibi Cumhurbaşkanı adaydır, kaçma şüphesinden dolayı tutuklanıyor. Oysa, biliyoruz ki, bence en çok Hükûmet kaçmasını ister, kaçarsa siyaseten daha kazançlı çıkarsınız ama çok daha iyi biliyorsunuz ki kaçma gibi bir durumu asla söz konusu değildir. Dolayısıyla hukuk herkese lazım. Hukuk oluştururken şuradan başlayan kanun yapma sürecinin de Anayasa'ya ve vicdana, hukuka uygun olması gerekiyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Mullaoğlu, teşekkür ediyorum.

Sayın Kaya, buyurun lütfen.

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sözlerime başlarken Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Sırrı Süreyya Önder'e geçmiş olsun dileklerini iletiyor, Yüce Allah'tan şifalar diliyorum.

Bu teklifin bazı bölümlerini olumlu buluyor ancak bazı kısımlarının olası sakıncalar doğurabileceğini düşündüğüm için endişelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Öncelikle AYM kararlarının gereğinin yerine getirilmesi, temel hak ve özgürlüklere ilişkin konularda kanun yapma yoluna gidilmesi, idarenin bütünüyle ilgili önemli düzenlemelerin yasal çerçeveye kavuşturulması olumlu gelişmelerdir ancak bu hâliyle kanun teklifindeki TMSF uzmanları ve diğer uzmanlık statülerindeki belirsizlik, kişisel verilerin korunmasında muğlaklık, geniş yetkili yönetmelik düzenlemeleri ve sendikal haklar konusunda yeterince ayrıntılandırılmamış hükümler gibi hususlar da dikkatle ele alınmalıdır. TMSF uzmanlığı gibi özel mevzuata tabi kurumların genel kamu uzmanlığı sistemine eklemlendirilirken farklı statülerinin objektif kriterlerle korunmasına veya açıkça uyumlaştırılmasına özen gösterilmelidir. Daha önce kurumlardaki maaş düzenlemeleri nedeniyle SPK gibi önemli kurumlarda ciddi insan kaynağı kayıpları yaşanmıştı ve bir daha bu tür kayıpların yaşanmasını istemeyiz. Uzmanlara tanınan denetim için gizli dahi olsa her türlü belge, kayıt ve defterleri

talep edebilme yetkisi AYM kararlarında da vurgulandığı üzere özel hayatın gizliliği ve kişisel verilerin korunması haklarıyla çelişmemelidir. Bu hususta net çerçeveler çizilmezse resmî veya özel, tüzel kişiliklere ait hassas verilerin paylaşımı konusunda keyfî uygulamalara yol açılabilir. Burada gerekli yasal güvencelerin, açık ve net istisnaların mutlaka yer alması gerekir.

Sözleşmeli personelin hangi usulle alınacağı, hangi hâllerde işten çıkarılabileceği ve haklarının ne olduğu konularında bir belirlilik sağlanması olumlu bir gelişme. Burada da çok geniş bir yönetmelik alanı bırakılıyor. "İlgili kurum çıkaracağı yönetmelikle detayları belirler." yaklaşımı her bir kurumun farklı ve tutarsız uygulamalara yönelmesine kapı aralayabilir. Devlet Personel Başkanlığının kapatılmasından sonra bu görevlerin neye bağlanacağı, nasıl koordine edileceği de önemlidir. Eğer düzenleme, yeterli çerçeve normları içermez ve her şeyi idarenin takdirine bırakırsa, yine Anayasa'nın 128'inci maddesinde bahsedilen "kamu görevlerinin kanunla düzenlenmesi" ilkesi zarar görebilir. HSK ve Adalet Bakanlığı müsteşarlığı konusunda yargı bağımsızlığını güçlendirecek açık ve net ilkelere yasada yer verilmeli, yürütmenin yargı üzerindeki etki gücünü azaltacak denge denetleme mekanizmaları güçlendirilmelidir.

Sendikal haklar bağlamında üye olamayacak kamu yöneticileri konusunda objektif ve dar kapsamlı bir sınırlamayla yetinilmeli, aksi takdirde örgütlenme özgürlüğü ihlalleri gündeme gelebilir.

112 Acil Çağrı Merkezi konusunda elbette hepimiz acil çağrıların gerçek ihtiyaçlara yanıt verebilmesi için bu tür ihlallerin caydırılması gerektiğine katılıyoruz. Ancak düzenlemenin suistimali önlerken vatandaşların acil durumlarda ihbar yapmaktan çekinmeyeceği bir dengeyi gözetmesi önem arz ediyor. Bunun için asılsız ihbarın tanımı ve denetim mekanizması daha açık yazılmalıdır.

Kamu Denetçiliği Kurumunda personelin mali ve sosyal haklarını AYM iptal kararlarından sonra kanunla düzenlemek pozitif bir adımdır. Diğer taraftan aynı düzenlemeyle Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu üyelerinde seçim sürecinde Cumhurbaşkanının geniş atama yetkisine devam edilmesi sivil toplum ve bağımsız insan hakları denetimi açısından bazı eleştirilere neden olabilir. Bu Kurumun kuruluş amacına uygun şekilde bağımsız ve tarafsız olması önemlidir. Üye seçiminin tek elde toplanması Kurumun etkinliğine ve tarafsızlığına gölge düşürebilir. Sonuç itibarıyla bu teklifin Anayasa'nın yetki kanunu gerekliliklerini karşılamak için çıkarıldığı açıktır. Burada yapılan birçok düzenleme kamu personel rejimi ve kamu hizmetinin yürütülmesi açısından önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Ancak metnin bazı kısımlarında gördüğümüz muğlaklık ve geniş takdir yetkisi tehlikesi temel hak ve özgürlükler ile idari istikrar arasındaki dengeyi zedeleyebilir. Komisyonumuz bu maddeleri daha titizlikle gözden geçirerek fazladan risk yaratabilecek kısımları netleştirmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Değerli milletvekilleri, ekranıma bakıyorum, milletvekillerinin söz taleplerini karşıladığımızı görüyorum.

Sayın teklif sahibi, sizin bir talebiniz var mı?

AYKUT KAYA (Antalya) - Başkanım, on saniye...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kaya, uygulamamızı bozmayalım olur mu?

AYKUT KAYA (Antalya) - Yirmi saniye daha...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

AYKUT KAYA (Antalya) - Hayır, bitireyim, son paragraf.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kaya, teşekkür ediyorum. Herkese aynı uygulamayı yapıyorum. Daha önceki çalışmalarımızda da şahit oldunuz.

Sayın Kocacık, var mı bir söz talebiniz?

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Sayın Başkanım, uygun görürseniz maddeler üzerinde görüşürken orada paylaşalım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Peki.

Değerli milletvekilleri, Komisyonumuzda maddelerin oylamasına geçeceğim ancak 2 tane Anayasa'ya aykırılık önergesi var. Teklifin tümü müzakere edildi. Bu bağlamda verilen bu 2 önergeyi okutup işleme alacağım ve buna göre bir karar Komisyonumuz takdir edecektir.

Önergeleri okutup işleme alıyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3046) esas numaralı Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesinin Anayasa'nın 128'inci maddesine aykırılığı dikkate alınarak Meclis İçtüzüğü'nün 38'inci maddesi gereğince gerekli işlemin yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

Ahmet Vehbi Bakırhoğlu
Manisa

Cevdet Akay
Karabük

Mustafa Erdem
Antalya

Veli Ağbaba
Malatya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türeli... Sayın Ocaklı... Anayasa'ya aykırılık önergesi var. Gerekçe mi okutayım? Sizin önergeniz.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Gerekçeyi okutun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Meclis İ t z   n n 38'inci maddesi "Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle y k ml d rl r. Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder" hükmünü taşımaktadır.

G r   lmekte olan (2/3046) esas numaralı Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde yer alan 24' nc  maddeyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 25'inci maddesi de i tirilmektedir.

Söz konusu madde kamu kurumları arasında geçici görevlendirmeyi düzenlemektedir. Düzenlemeyle hâkim ve savcılar ile bu meslekten sayılanlar hariç olmak üzere, statülerine bakılmaksızın bir kadro veya pozisyona dayalı olarak kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilenlerin, kurumlarının muvafakatiyle bir yılı geçmemek üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarında geçici görevlendirilmesi ve bu görevlendirmenin uzatılabilmesi öngörülmektedir. Bunların mali ve sosyal hak ve yardımlarının kadrolarının veya pozisyonlarının bulunduğu kurumlardan alınacağı, geçici görevlendirmede aranan şartlar ve bunların görevlendirildikleri kurumlardaki mali ve sosyal haklardan faydalanması ile sosyal güvenlik statülerine ve haklarına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Maddeyle getirilen düzenlemede altı aydan fazla geçici görevlendirmede personelin rızasının alınması getirilmiştir. Maddenin son fıkrası ile de geçici görevlendirme yapamayacak kurum ve kuruluşlar ile görevlendirmeye ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirleneceği düzenlenmiştir.

Söz konusu maddenin son fıkrası hariç aynen yeniden düzenlenmesinin gerekçesi Anayasa Mahkemesinin verdiği iptal karardır.

375 sayılı KHK'nin 178'inci maddesiyle 375 sayılı KHK'ye eklenen ek 25'inci madde Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 tarihli ve E:2018/117; K:2023/212 sayılı kararıyla iptal edilmiştir. Söz konusu kararda kararın yürürlük tarihi olarak 4/6/2025 tarihi de düzenlenmiştir.

Bu nedenle maddeyle 703 sayılı KHK ile getirilen düzenlemeler aynen yeniden getirilmiştir.

Maddede AYM kararına konu olan düzenleme haricinde yapılan değişiklik son fıkrada yapılmıştır. Kurumlar arası geçişlere ilişkin usul ve esasları hazırlayarak Cumhurbaşkanının onayına sunacak olan Devlet Personel Ba kanlı ının kapatılması nedeniyle bu yönetmeliğin hazırlanması görevi doğrudan Cumhurbaşkanlı ına verilmektedir. Ayrıca, geçici görevlendirme yapamayacak kurum ve kuruluşları belirleme görevi de Cumhurbaşkanına yönetmelikle düzenleme yetkisi d hilinde verilmektedir.

Dolayısıyla kamu görevlilerinin atanma, nakil, görevlendirme, özlük hakları gibi konuların kanunla düzenlenmesine yönelik Anayasa'nın 128'inci maddesindeki kanunilik ilkesi zedelenmekte ve Cumhurbaşkanına sınırları belirsiz bir yetki devri yapılmaktadır. Bu nedenle, "geçici görevlendirme yapamayacak kurum ve kuruluşlar ile" ibaresi Anayasa'nın 128'inci maddesine aykırılık taşımaktadır.

Bu kurumlar maddenin birinci fıkrasında açık bir biçimde tanımlanmalı veya sayılmalıdır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler...  nerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve B t ce Komisyonu Ba kanlı ına

G r   lmekte olan Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin Anayasa'nın 159'uncu maddesine aykırılı ının TBMM İ t z   n n 38'inci maddesi gereğince tespiti ve Anayasa'ya aykırı olması nedeniyle reddini arz ve teklif ederiz.

Ayyüce T rke  Ta 

Adana

Erhan Usta

Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu kanun teklifinin 17'nci maddesinde ne diyor arkadaşlar geçici maddeyle, geçici madde 8: "Bu kanunda Adalet Bakanlığı m ste arına verilen görevler anılan kadro ihdas edilip atama yapılıncaya kadar Adalet Bakanının belirlediği bakan yardımcısı tarafından yerine getirilir."  imdi, Anayasa'nın 159'uncu maddesinde Hâkimler ve Savcılar Kurulunun  yeleri sayılıyor değil mi? Açıkça sayıyor ve tahdidi olarak yani sıralanıyor. Şimdi, Anayasa maddesinde "Adalet Bakanlığı m ste arı Kurulun tabii üyesidir." hükmü de açıkça yer alıyor. Şimdi buna rağmen teklifte Adalet Bakanlığı m ste arına verilen bu yetkinin veya bu görevin -her neyse, kadrosu da yok da- bu kadro ihdas edilinceye kadar i te görevlendirilecek bir bakan yardımcısı tarafından yerine getirilmesi. Böyle bir şey olamaz. Ya, bir şey Anayasa'ya daha ne kadar aykırı olabilir, daha nasıl aykırı olabilir? Bu kadar net bir şekilde Anayasa'ya aykırı bir madde burada g r  lecek. Dolayısıyla biz... Sadece lafzı da değil, bu hem lafzı hem ruhu itibarıyla Anayasa'ya aykırıdır. Yani Anayasa'da m ste ara verilen HSK yetkisinin geçici bir madde aracılığıyla bakan yardımcısına devrini öngörüyorsunuz. Böylece Anayasa'yla öngörülmemiş, isterse  ng r lm   olsa bile öngörülmemiş bir makam üzerinden anayasal bir görevin yerine getirilmesi düzenlenmektedir. Bu, Anayasa'nın açık hükümlerinin geçici bir yasa maddesiyle askıya alınması anlamına gelir. Dolayısıyla böyle bir yetki devrinin olması mümkün değildir, bu yapılamaz, bu Anayasa'ya açıkça aykırıdır. Bu anlamda, bir defa bu maddenin kanun teklifinden çıkarılması gerekir.

Bu maddeyle ilgili söyleyeceğim bunlar fakat Sayın Başkanım, az önce söz almadım ama diğer bir husus... Yani İsmail Bey'in şöyle bir argümanı oldu "Bizim h k metlerimiz bürokratlara karşı politik davranmadı." diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Hemen bir cümleyle bunu ifade etmem lazım: "Politik davranmadı." diye bir argümanı benim üzerimden desteklemeye çalıştı "İ te  yle olmuş olsaydı Erhan Usta da görevden alınırdı." filan diye. Öyle bir şey yok, bu yanlış bir  rnek. Ben istisnai bir durumum, onu söyleyeyim. Ben bu H k met geldiğinde Devlet Planlama Te kilatında Genel M d rd m ve H k met geldi, bir ay içerisinde filan Genel Müdürlükten istifa etmek istediğimi söyledim. Yurt dışı görev talep ettim, benim talebim  zerine Londra Planlama M  avirli i kararnamem  ıktı. M T'te eğitim oluyor, Dı i lerinde bir eğitim oluyor, o eğitimleri filan

aldım. Tam gidecekken bana müsteşarın -çok sevdiğim bir abimizdi- özel ricası ve isteği üzerine ben görevde kaldım. Kararnamem burada zaten, istediğin zaman alabilirsin ama bizim senin yerine konulacak bir...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Başarıya önem vermişler.

ERHAN USTA (Samsun) - Dinle... Hayır bir dakika... Başarıya önem değil, yerine koyacak adam bulamadılar. Aynen söylediği şey de bu zaten, bak devletin kayıtlarına geçiriyorum, hepsi sağ orada, onlara gidip sorabilirsiniz: "Bizim sen gidersen sizin yerinize koyacak bir şeyimiz yok." -tamam mı- ondan sonra "Bu görevde kalın." diye... Ben rica üzerine o görevde kaldım. Ondan sonra ikinci yıl da rica edildi, daha sonra da zaten şey yapmanın bir gereği kalmadı. Ha, eğer politik davranıp davranılmadığı konusunda bir kanaate ulaşmak istiyorsan benim Hazine Müsteşarlığı, BDDK Başkanlığı, Planlama Müsteşarlığı şeylerim defalarca gündeme geldi ve her defasında "Bu adam ülkücüdür." diye -tamam mı- benim kararname aşamasına gelinmeden onlar kapatıldı. Kararname aşamasına gelmiş olan da, ben en son siyaset için, siyaset yapmak için görevimden ayrıldığımda benim Enerji Müsteşarlığı kararnamem Cumhurbaşkanının önündeydi. Bir buçuk ay falan beklediği için ben bunu -o zaman da Müsteşar Yardımcısıyım- kendime bir güvensizlik olarak addederim. Madem benim kararname çıkmıyor, ben o zaman Müsteşar Yardımcılığı da yapmıyorum deyip ayrılmış birisiyim. Eğer öyle bir şey olsaydı yani sizin dediğiniz gibi böyle politik davranılmamış olsaydı benim bu kararnamelerden bir tanesi çıkardı. Bir buçuk...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - AK PARTİ'yle birlikte kaç yıl görev yaptın?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar... Sayın Usta... Sayın Güneş... Bir saniye...

Değerli arkadaşlar, ya, lütfen burada yaptığımız işleri... Daha önce bir tartışma oldu "Adaydık, değildik." tartışması. Ya, herkes her şeyi görüyor. Lütfen yani bu tartışmayı açmayalım değerli arkadaşlar ya. Lütfen ya.

ERHAN USTA (Samsun) - Bu tartışma falan değil...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, sol tarafa bakarak konuşun lütfen.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ben sola hiç bakmıyorum, hep sağa bakarım.

Sayın Usta, toparlayın.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, ben ben devletin memuru olarak yaptım. Ben hiçbir iktidarın, şunun bunun memuru falan filan gibi bir şey değildim, tamam mı? Yani benim o görevimde öyle gecenin üçüne kadar, beşine kadar, sabahlara kadar çalışacak bir enayi bulabilseydiniz zaten yapacaktınız ama o bulunamadığı için Erhan Usta orada kaldı ama müsteşarlık nihai... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - İnsanları enayi olarak mı...

ERHAN USTA (Samsun) - Bir dakika, beni dinle, beni dinle.

Nihai imza sahibidir müsteşar. Müsteşar yardımcısı olarak üç bin yılına kadar da olsa orada beni her iktidar zaten tutardı ama benim her defasında kararnamelerim şey yapıldı.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Oradaki bürokratlar hâlâ öyle çalışıyorlar.

ERHAN USTA (Samsun) - Kim çalışıyor? Çalışanı görüyoruz, gelen şeyleri buraya.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ayıp!

ERHAN USTA (Samsun) - Konuşma! Ayıp senin yaptığın, tamam mı?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

ERHAN USTA (Samsun) - Bir şey üzerinden... Bak, kardeşim...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Oradaki bürokratları enayi olarak mı değerlendiriyorsun?

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Böyle bir şey olabilir mi ya!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

ERHAN USTA (Samsun) - Ya, çalışmıyorlar zaten, merak etme. Ne çalıştı?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bu, vatanseverliktir.

ERHAN USTA (Samsun) - O zaman...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Böyle bir şey olamaz.

ERHAN USTA (Samsun) - Ya, yanındakilere sor. Niye bir tane o zaman...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sözlerini geri al, sözlerini. Vatan, millet için...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar... Sayın Güneş...

ERHAN USTA (Samsun) - Planlamanın müsteşarı, müsteşar yardımcıları, bütün genel müdürleri değiştirdi. Onları niye değiştirdiniz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye... Değerli arkadaşlar...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Enayi olarak değerlendiremezsiniz bunları.

ERHAN USTA (Samsun) - Hepsi niye değiştirildi o zaman kardeşim?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

ERHAN USTA (Samsun) - Siyaset yapıyorsun...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ben siyaset yapmıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar... Sayın Güneş... Sayın Usta...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Enayi olarak değerlendiriyorsunuz, sözünüzü geri alın.

ERHAN USTA (Samsun) - Sözümü geri alacak hiçbir şey yok. Ben sabahlara kadar çalışmışım...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, görüşmelere 15.10'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.03

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.15

BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

----- 0 -----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, 28'inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Kaldığımız yerden devam edeceğiz.

İYİ Partinin Anayasa'ya aykırılık önergesi vardı, onu oylarınıza sunacağım.

İYİ Partinin önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, böylece teklifin geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, şimdi teklifin maddelerinin görüşmelerine geçiyoruz.

Görüşme usulüne ilişkin, eğer sizler de uygun görürseniz, daha önceki toplantılarımıza uyguladığımız gibi ilgili maddeleri tek tek okutmayacağım, size dağıtıldığı şekliyle geçeceğiz. Bir de birbiriyle ilgili maddelerin müzakerelerini birlikte açacağım, tartışmasını birlikte yapıp oylamasına birlikte geçerez.

Teklif sahibinden açıklama alıp söz taleplerini karşıladıktan sonra maddeleri ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci maddeyi müzakereye açıyorum.

Teklif sahibi, 1'inci maddeyle alakalı buyurun lütfen.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Teşekkür ederim Başkanım.

Bu madde bakanlıklarımızda özel önem arz eden konularda bizzat bakanlara danışmanlık yapacak bakan müşavirliği kadrosunu tanımlamaktadır. Bu görevlere atama, memuriyet şartlarına bağlı olmadan esnek biçimde yapılarak bakanın ihtiyaç duyduğu uzmanlık ve liyakatin hızlıca sisteme kazandırılması hedeflenmektedir yani buradaki amaç, bakanın özel önem arz eden konularda danışmanlığını yapacak kişilere uygun pozisyon açılsın ve bu kişiler bakanla göreve gelip bakanın görev süresi bittiğinde ise ilişkileri kesilsin. Etki analizinde de var, şunu belirtmek istiyorum: Bakanlıklarımızı kapsayacak şekilde 255 bakan müşaviri hakkının yalnızca 110 adedi doludur yani "Bir hak verildi, ihtiyacımız yokken kullanalım." gibi bir uygulama bakanlarımız tarafından söz konusu değildir ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 505'inci maddesinde de bakan müşavirlerinin sayısının her bakanlıkta 15'le sınırlandırılması kararlaştırılmıştır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

1'inci madde üzerine söz talebi? Yok.

1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3046) esas numaralı Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle değiştirilen 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 61/A maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bakan müşaviri

Madde 61/A - Bakanlıklarda, özel önem ve öncelik taşıyan konularda bakana danışmanlık yapmak üzere 15 adedi geçmemek üzere bakan müşaviri atanabilir. Bakan müşavirleri doğrudan bakana bağlı olarak çalışır.

Rahmi Aşkın Türel
İzmir

Tahsin Ocaklı
Rize

Veli Ağbaba
Malatya

Mustafa Erdem
Antalya

Cevdet Akay
Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun Sayın Türel.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kanunla, buradaki "15" sayısının kanuni bir sınırlama olarak kanuna dercedilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci, 3'üncü ve 23'üncü maddeleri birlikte müzakereye açıyorum.

Sayın Kocacık, buyurun lütfen.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2'nci maddeyle bakanlıklarımız ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının merkez teşkilatında uzman ve uzman yardımcılarını istihdam edilmelerinin ve istihdam edilen uzman ve uzman yardımcılarının mali haklarının belirlenmesinin yanı sıra bu kişilere diğer görevlerine ek olarak araştırma, analiz, teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma yaptırılabilmesini öngörüyoruz. Böylece personelin kurum için daha etkin şekilde çalıştırılması amaçlanmaktadır. TMSF uzman ve uzman yardımcılarının da sınav yeterlilik, tez ve uzmanlığa atanma gibi konular bakımından

maddede yer alan hükümlere tabi olarak istihdam edilmeleri sağlanacaktır. Burada dağınık hâlde bulunan hükümleri standardize edip tek bir maddede topluyoruz aslında. Mevcut durumda 15.546 uzman ve uzman yardımcısı görev yapmaktadır. Bu maddenin bütçeye herhangi bir mali yükü bulunmamaktadır. Bu hususta Anayasa Mahkemesi iptal kararı ve gerekçesi dikkate alınarak gerekli kanuni düzenlemeler yapılmış ve 657 sayılı Kanuna dercedilmesi hedeflenmiştir.

3'üncü madde de esasen bir önceki maddeyle aynı diyebiliriz. Önceki madde, kamu kurum ve kuruluşlarının merkez teşkilatındaki uzman ve uzman yardımcılarının mali haklarını düzenliyordu, burada kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatlarındaki uzman ve uzman yardımcılara ilişkin mali haklar düzenleniyor. Bu madde, uzmanlaşmayı teşvik ederek kamu hizmetlerinin kalitesini artırmayı hedeflemektedir. Uzman ve uzman yardımcılarının görev tanımlarının genişletilmesi, mali ve sosyal haklarının güvence altına alınması ve esnek düzenlemelerle daha fazla adayın istihdam edilmesine olanak tanınmasının kamu yönetiminde etkinlik ve verimliliği artıracak önemde olduğu hepimizin malumudur. Mevcut durumda taşra teşkilatlarında 37.582 uzman ve uzman yardımcısı görev yapmaktadır. Bu maddenin bütçeye herhangi bir mali yükü bulunmamaktadır. Yine, bu maddede de Anayasa Mahkemesi iptal kararı ve gerekçesi dikkate alınarak gerekli kanuni düzenlemeler yapılmıştır.

23'üncü maddeye baktığımızda, kamu kurumlarında denetim ve kontrol mekanizmalarını güçlendirmeyi arz eden, müfettiş, denetmen, denetçi, kontrolör ve aktüer gibi uzman kadroların istihdam edilmesiyle alakalı bir maddemiz. Bu maddeyle kamu hizmetlerinin etkinliğini artırırken denetim süreçlerinde şeffaflık ve hesap verilebilirlik sağlamaktadır. Ayrıca, esnek düzenlemelerle daha geniş bir aday havuzuna erişim sağlanması kamu yönetiminde uzmanlaşmayı teşvik etmektedir. Hâlihazırda 18.948 kişi bu kadrolarda görev yapmaktadır. Bu maddenin de bütçeye herhangi bir mali yükü söz konusu değildir.

Arz ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim.

Şimdi, bu maddelerdeki bu uzman meselesinin teklifin genelini konuşurken de bir miktar üzerinde durduk. Değerli arkadaşlar, kamu kurumlarında kariyer uzmanlığı önemli bir konudur, dolayısıyla buraya gereken önemi vermek lazım. İşin tekrar tafsilatına girmeyeceğim, aynı şeyleri söylemeyeceğim. Özellikle 666'yla uzmanlık kavramının ve uzmanlık mesleğinin Türkiye'de maalesef içi boşaltıldı. Dolayısıyla, uzmanlığı yeniden kıymetli bir meslek hâline getirmemiz lazım; bu birincisi.

İkincisi: Taşra teşkilatlarında uzman olmaz. Yani uzman dediğimiz şey, uzman karargâh personelidir. Bakanlıklarda uzman veya bütün bakanlıklara uzmanlığın yaygınlaştırılması fikrine tamam, yani bir şey demiyorum ancak bunların sayısının da çok sınırlı, makul olması lazım, çok nitelikli bir şekilde test süreçlerinden geçmesi lazım. Yani alımından sonraki yetiştirilmesi safhası da önemli. Bu anlamda uzmanlığa yeteri kadar kıymet verilmesi lazım. Maalesef bunlar yapılmadı. Yani uzmanlığı bütün kurumlarda yaygınlaştıralım derken uzmanlığın içi boşaltıldı; bundan kaçınmamız gerekiyor. Yani normal büro memurunuz varsa büro memuru olarak alacaksınız, buna "uzman" demenin bir mantığı yok. Bundan kaçınmak gerekiyor.

Diğer bir konu, yine geneli üzerinde kısmen durmuştum. Uzman ve uzman yardımcılara teftiş, denetim ve soruşturma yetkisinin verilmesi kamu yönetiminde çok ciddi bir kargaşa yaratır. Yani bu işleri yapacak kişiler müfettişlerdir, denetim elemanlarıdır, onlar da tanımlanmıştır. Şimdi, aralarda konuşurken bazı arkadaşlardan şöyle bir gerekçeyle bunu yaptıklarını anlamış oluyoruz: Yani işte, bazı kurumlarda teftiş kurulları yok. Bunlar yüz yıldır yok veya altmış yıldır yok. Eski Devlet Planlama, şimdi Strateji ve Bütçe Başkanlığında teftiş kurulu yok arkadaşlar ama burada bir sorunla karşılaşılmıyor, devlet bunun da sistemini kurmuş. Teftiş kurulu olmayan yerlerde ne yapıyorsunuz; her kurumun bağlı olduğu bir bakanlık veya Cumhurbaşkanlığı var. Cumhurbaşkanlığına bağlıysa, orada ciddi bir yolsuzluk şüphesi ortaya çıktıysa Devlet Denetleme Kurulu veya bir bakanlığa bağlı ama bir teftiş kurulu olmayan bir kurum varsa orada bakanlık müfettişlerine hemen bir görev verilir ve o görevler o çerçevede yapılır. Yoksa burada "Efendim, teftiş kurulu yok, yeni müfettiş de almak istemiyoruz, kadrolar şişmesin." Ne yapalım? "Uzman, müfettişlik yapsın." Böyle bir şey olmaz. Bu, müfettişe de haksızlık, bu uzmana da haksızlık ve ciddi bir kaos yaratır. Bundan vazgeçmek lazım. Dolayısıyla, bu son derece önemli bir şey, çok ciddi bir yanlış yapılıyor. Bunu zannediyorum... Maliye Bakanlığının veya Gelir İdaresinin taşrada bir kısım gelir uzmanları var. Bunlar da 2 türlü aslında, bunlardan kariyer meslek olarak girip gerçekten sınavlarla girenler var, bir de değişik kanunlarla, değişik şekillerde uzman yapılmış kişiler var. Yani sayı 30-35 bin, olmaz, 30-35 bin uzman filan olmaz, yani bir kurumda en fazla 50-100 uzman olur, o da kurumuna göre. Planlamada kaç tane uzman var? Eski Planlama için söylüyorum -şimdi Strateji- benim bildiğim kadarıyla işte, 300 civarında uzman vardı, Türkiye'nin bütün meseleleri orada görülüyordu. Bu böyledir. 30 bin uzman olmaz, 30 bin memurunuz olabilir işlerinizi gördürmek için. Şimdi, bunlara "uzman" dediniz zaman öbür tarafta problem oluyor. Alınmış, "uzman" denilmiş, bunlar da mağdur edilmesin elbette. Bunlara ya başka bir ünvan verilsin... Başka bir şekilde çözmek lazım. Yoksa, fiilî bir durumdan hareketle tutup da bütün sistemi bozmaya hiçbirimizin hakkı yok, bundan ülke zarar görür, bundan kamu bürokrasisi çok ciddi bir şekilde zarar görür.

Diğer bir husus, bu maaş düzeltmesi meselesi. Tekrar, yine burada gündeme getirmek istiyorum. Yani burada siyasi partiler arasında tam bir mutabakatın olduğunu değişik vesilelerle gördük, biliyoruz. Yani bunların, hem uzmanların hem de bu denetim elemanlarının maaşlarını düzeltmemiz lazım. Daha nitelikli insanları devlete hem alabilmemiz, devlete girmiş olanları da devlette tutabilmemiz açısından da maaş düzeltmesini yapmamız lazım. Buna biz destek vereceğimizi buradan ifade ediyoruz. Buna ilişkin düzenlemenin AK PARTİ Grubu tarafından getirileceği de bize ifade edildi zaman zaman değişik vesilelerle ancak bu niyeyse bir türlü gelmiyor. Buna kim engel oluyor, nasıl oluyor, onu bilmiyorum. Burada bir Parlamentoysak biz, hepimizin de bu konuda bir mutabakatı varsa bununla ilgili düzenlemeyi de yapmamız gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Akay, buyurun lütfen.

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Söz konusu uzman ve uzman yardımcılara teftiş, soruşturma, denetleme, inceleme yetkisi veriliyor. Bütün bakanlıklarda veya ilgili kurumlarda teftiş kurulları var, iç denetim birimleri var -burası ayrı bir uzmanlık alanı- müfettişleri var,

müfettiş yardımcılarını var. Şimdi, uzman ve uzman yardımcılarını teftiş ve soruşturma yetkisi verilmesini sakıncalı buluyoruz. Şimdi, bu yetki niçin veriliyor, ilgililer bize açıklarsa. Hangi bakanlıkta veya başkanlıklarda... Cumhurbaşkanlığı birimlerinde mi var veyahut da hangi kurumlarda böyle bir ihtiyaç hasıl oldu? Eğer bir ihtiyaç varsa, oradaki kurullarda, bakanlıklarda, başkanlıklarda ihtiyaç neredeyse sınav açılır, teftiş kurulu birimlerine müfettiş yardımcısı alınır, yetiştirilir, yeterliliklerini alırlar, müfettiş olarak devam ederler. Bu şekil bir karışıklık olması, soruşturma ve teftiş yetkisinin de verilmesi sakıncalı.

Uzmanlar çok kıymetlidir, kendi alanlarında, kendi birikimlerinde, bilgi, birikimlerinin olduğu alanlarda önemli çalışmalar mutlaka yaparlar, analizler, incelemeler yaparlar. Bu konunun dikkate alınması önemli. Bu açıdan sakıncalı bulduk. Burada ilgililer bu soruma da cevap verirse sevinirim. Ne kadar kişiye ihtiyaç var?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Soracağım.

Evet, değerli milletvekilleri, şimdi...

Sayın Kocacık, burada sayın milletvekillerinin dile getirdiği konuyla ilgili buyurun lütfen.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Sayın Başkanım bu konuyla ilgili araştırma, analiz, teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma yetkisi olan kariyer uzmanları şöyle: 1 sayılı CBK kapsamında MASAK'ta (Mali Suçları Araştırma Kurulu) görevli Hazine ve Maliye uzmanları var. 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'nda Tarım Bakanlığına bağlı Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığında görevli tarım, orman uzmanları var. Yine, 4 sayılı CBK kapsamında İklim Değişikliği Başkanlığı uzmanları var. Yine, 7 sayılı CBK kapsamında Savunma Sanayi Başkanlığı uzmanları var. 12 sayılı CBK kapsamında Millî Saraylar uzmanları var. 14 sayılı CBK kapsamında İletişim Başkanlığı uzmanları var. 47 sayılı Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulu uzmanları var. Teftiş elemanı bulunmayan kurum veya birimlerde kariyer uzmanı meslek personelinin, araştırma, analiz, teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma yapabilmesi amacıyla Cumhurbaşkanlığı kararlarında öngörülmesi ve yönetmeliklerde usul ve esasların belirlenmesi şartıyla bu madde hükmü düzenlenmiş bulunmaktadır.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Toplam sayı nedir?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Toplam sayı nedir Bilal Bey?

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - Nihai olan uzman açısından soruyorsanız bu değişkenlik arz ediyor, standart bir sayısı yok onun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, burada temel problem şu...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Kadro açısından, kadrolar bellidir, kaç kişilik?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Burada, sayın milletvekillerinin sorduğu şey şu: "Bu uzman kariyer meslek mensuplarına bu denetim yetkisini vermeyelim." diyorlar fakat Sayın Usta, arada ben de biraz sordum arkadaşlara, bazı kurumlarda evveliyatında, işte, mesela Planlamada kendi içerisinde bir denetimi yok -işte, başka kurumlar da var- fakat bu uzmanlar marifetiyle bunu çözüyorlarmış. Evveliyatında, 2018 öncesinde böyle uygulamaları varmış, bana verdikleri bilgi. Şimdi, bununla alakalı bir bilgi verirsiniz, bu getirdiğiniz ile onun arasında bir fark var mı yok mu, bu iş tam bir anlaşılabilir, ona göre kafalarda bir soru işareti kalsın. Burada şimdi bir ihtiyaç varsa neyi çözdüğümüzü...

Evet, Sayın Bilal Şentürk, Cumhurbaşkanlığı Personel Prensipler Genel Müdürü.

Sayın Şentürk, buyurun.

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri, kıymetli hazırım; bu uygulama yeni getirilen bir uygulama değil, 2018 öncesinde de yine bazı kurumlar bünyesinde bu işlemler, denetim faaliyetleri özellikle, icrası bakımından yapılan şeylerdi ama 2018'den sonra Başkanlık sistemine geçilmesiyle beraber az önce sayın vekilimizin saymış olduğu birimlerde CBK'sinde yani o kurumun görev ve sorumluluklarını belirleyen CBK'de belirtilmesi şartıyla, usul esasları da Cumhurbaşkanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenmek suretiyle belirli kurumlara tanınmış bir yetki. Yani burada da her konuyu kanununa taşımak yerine, özellikle de kamuda denetimsizlik algısının önüne geçmek bakımından da uzman personel eliyle de yapılan denetimlerde sonuçta denetçinin uyguladığı veya uzman kişinin yaptığı işlem sonucunda uyguladığı bir cezai işlem, bir para cezası gibi farklı ceza mahiyetinde sayılabilecek yani kanunla düzenlenebilecek bir tasarrufla bulunabilmesi açısından yetkilendirilmesi bakımından buna ihtiyaç duyuldu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teftiş Başkanlığı varsa bu kanun kullanılabiliyor mu orada? Yani orada da uzmanlar marifetiyle teftiş yapabiliyor mu?

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - CBK'sinde yer aldığı takdirde o esneklik var ancak belki öyle bir tasarrufla bulunabilir Teftiş Kurulu Başkanlığı olduğu takdirde.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, ne diyorsunuz buna? Teftiş Başkanlığı varsa orayı kapatalım diyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) - Başkanım, şimdi, mesela ben merak ediyorum, bu teftiş kurulu olmayan kurumlarda nasıl bir sorun çıktı? Şimdi, bakın, her kurumun... Bir kurumda olmayabilir ama bir bakanlığa bağlı olur genelde, bir de Cumhurbaşkanına bağlı olanlar var, Cumhurbaşkanlığı için Devlet Denetleme Kurulu var, bakanlıklarda bakanlık teftiş kurulu var. Böyle bir şey ortaya çıktığında zaten bakanlık teftiş kurulundan soruşturma yapılması talep edilebiliyor. Yani bakın, Türkiye Cumhuriyeti devletini yeniden kurmuyoruz. 2018 öncesi nasıl böyle bir sistem var diyorsunuz, böyle bir sistem yoktu.

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - Şöyle Sayın Vekilim: Şimdi, görev özellikleri itibarıyla kendi alanı... Mesela MASAK'ın görev alanına giren bir konuyu biz vergi müfettişine denetlettiğimiz zaman onun etki ve sonuçları farklı olacaktır.

ERHAN USTA (Samsun) - Orada o zaman çok ciddi bir ihtiyaç varsa orada bir teftiş kurulunun kurulması lazım. Belki şunlar bile tartışılacak ileride, bakın, şimdi bir de iç denetim var bizde 5018'le gelen. Şimdi, bazı kurumlarda biliyorsunuz hem iç denetçi var hem teftiş kurulu var, müfettiş var, bir de ayrıca bazı kurumlarda denetmen de var. Belki eğer bir şey yapılacaksa bunların aynı çatı altında toplanması fakat iş bölümünün ona göre tanzim edilmesi gibi bir şey düşünülebilir. Bakın, böyle bir şeyle gelerseniz bu tartışılabilir ama yani Devlet Planlama Teşkilatında bugüne kadar -60 yıllık kurum yani 60 yılı da geçti, 1965, 65 yıllık kurum yani burada herhangi bir şekilde bir sıkıntı görülmedi, başka kurumlarda da böyle. Çok gerekirse, bakın, muhakkik tayin etmek gerekirse zaten onu uzmandan da tayin edebilirsiniz, yöneticiden de tayin edebilirsiniz veya bunun bağlı olduğu bir birim

vardır, bir bakanlık vardır, oradan müfettiş istersiniz. Yani mesela Faruk Bey, işte, eski teftiş kurulundan, o da düşüncesini paylaşsın madem öyle bizimle. Yani bir eski müfettiş olarak bu yapılan işlemin doğru olduğunu savunuyorsa ben bir şey demeyeceğim ama bu olmaz ki yani müfettişlik ayrı bir nosyon, ayrı şekilde yetiştiriliyor, uzman ayrı yetiştiriliyor, müfettiş ayrı yetiştiriliyor. Yani siz bir olaya özgü olarak bir şeyin soruşturulmasını isterken yani orada yapılacak işlem için, tamam, sınırlı kurum için veriyorum diyorsun ama yarın yaygınlaştıralım bunu dersin. Önünde nasıl bir engel var? Yani ben sistemden bahsediyorum. Sistemi bu hâle getirdikten sonra yarın teftiş kurulunu beğenmeyiz oradaki, tamam mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Çünkü müfettişlerin belli bir özerkliği de var kendi içerisinde. Tamam, ondan sonra orayı beğenmeyiz, siz gidersiniz, başka bir hükümet gelir, bunu yapar. Ondan sonra uzmanı müfettiş görevlendirir, müfettiş orada oturur. Bunun önünde bir engel var mı? Yok, sistemi böyle kurduğunuz zaman.

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - Sayın Vekilim, şöyle görmek lazım. Yani bizim kurum ve kuruluşlarımızın teşkilat yapıları da görevlendirdikleri uzman veya farklı statüdeki personelleri de o hizmeti kamuya en nitelikli şekilde sunmak üzere dizayn ediliyor ve mümkün mertebe de kurumları hantallaştırmadan yani 200-250 personeli olan bir kuruma da ayrıca bir teftiş kurulu kuralım, denetime ihtiyaç duyduysa dediğimiz zaman, orada da hantallaşmaya dönük yani gereksiz bir bürokrasi oluşturma, teşkilatları büyütme gibi bir durumla da karşı karşıya kalınıyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Özel bir görev değil mi müfettişlik yani nasıl yapacak onu?

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - Şimdi, Sayın Vekilim, zaten yapamayacağı mahiyette olan bir konuyu ona vermeyeceklerdir yani siz müfettişi görevlendiriyorsanız ondan onun yapabileceği bir işi beklediğiniz için görevlendirirsiniz. Yani şimdi mesela Devlet Planlama Teşkilatı şimdi Strateji Bütçe Başkanlığında hâlen CBK'sinde de yok. Yani orada da teftiş kurulu kurulsun veya kurulmasın noktasında aynı diğer kurumlar gibi ama ihtiyaç duyulan kurumların CBK'sine konmuş ve az önce sayılan kurumlarda var bu.

ERHAN USTA (Samsun) - 2018 öncesinde bir defa böyle bir örnek yok. Yani şimdi, bakın, CBK'yle yaptığınız işleri burada bize emsal olarak getirirseniz olmaz zaten, adı üzerinde Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yapılmış yani Parlamentodan geçmiş, Parlamento tarafından hani karar verilmiş, böyle bir sistem kurulmuş, biz ondan vazgeçilsin filan demiyoruz ama oradaki bir yanlışı burada şimdi kanunlaştırarak buraya taşırsak yazık olur ya. Bunu nasıl savunabiliyorsunuz? Ben anlamıyorum hakikaten bunu.

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - İnisiyatif tanıma...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Şentürk, bir saniye.

Sayın Aksu...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Evet, teşekkür ediyorum.

Şimdi, bu aslında geçmiş uygulamalardan kaynaklanıyor esas itibarıyla. Şöyle, geçmişte kanunla denetim yetkisi verilmiş olan uzmanlar da vardı belli kurumlarda, bunları sayabiliriz ama bu 2018'den sonra bütün kadrolar tekleştirildiği için, mesela işte MASAK uzmanlığı ayrıydı ve denetim yetkisi vardı zaten ama şimdi hepsi Hazine ve Maliye uzmanı olarak kadroda birleştirildi. Mesela geçmişte müfettiş vardı, denetçi vardı, murakıp vardı, uzman denetçi vardı, bunların hepsi vardı. Yani uzman denetçilik nereden çıkmıştı? Aslında uzmanlıktı ama bir taraftan da denetim fonksiyonu ifa eden bir yerdeydi bu kadro ve bu kadroyla çözülmüştü bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Şimdi, bunların hepsi toplu olarak bugüne taşınınca böylesi bir pratik çözüm bulunmuş ve burada da atıf Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde bu yetkinin münhasıran verilmiş olmasına bağlanmış. Şeye katılıyorum ben de, evet, teftiş bambaşka bir şey, teftiş ve soruşturma bir bütündür ve oradaki arkadaşları öyle yetiştiririz, ona göre baştan itibaren alınıp ve hazırlanır. Uzmanlık da ayrı bir şeydir, o da ona göre yetiştirilir. Dolayısıyla ikisinin ayrı mütalaa edilmesi doğru olandır ama bugün itibarıyla mevcut kanunlar içerisinde bunların tefriki, ayıklanması, ondan sonra da ayrı unvanlarla yeniden tanımlanması ayrı bir çalışmayı gerektirir, bunun yapılması gerekir ilerleyen zamanda ama bugün itibarıyla bunun topluca daha pratik bir yöntemle çözülmüş olduğunu görüyoruz burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Bu zaten var olan bir uygulama, şimdi de kanunlaştırıyoruz ama dediğim gibi, buna katılıyorum, arkadaşların söylediği teftiş sisteminin mutlaka ayrı olması lazım çünkü dediğim gibi yetiştirme tarzı, uygulama şekli, her şeyi farklı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Aksu.

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - Devlet Personel Kanunu'nda da denetim yetkisi var efendim yani oraya konu, Devlet Personel için de söz konusu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türel, buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, bu konu ciddi bir konu yani bakın, burada aslında var olan sorun şu: Personel sistemi delik deşik oldu. Kamuda eskiden bir ölçü vardı; mesleki kurallar, meslekte yetiştirme, bunların kendi arasındaki ilişkisi, bunların hepsi altüst oldu. Bu 2018'den sonra geçirilen sistemde Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kamu bürokratik sistemi altüst edildi; kurumlar kapatıldı, birleştirildi, elemanları alındı, bir yerlere, başka kurumlara gönderildi, havuza atıldı. Ciddi bir tahribat var ve aslında bizim konuşmamız gereken tahribat da bu zaten. Ve buna ilişkin olarak özlük haklarında da ciddi problem oluştu. Aynı yerde çalışan insanlar, benzer işi yapanlar arasında da farklar oluştu, işte, uzmanlık dediğimiz müessese birdenbire o kadar genişledi ki kariyer uzmanlığı ve onun dışındaki uzmanlık arasındaki fark ortadan kalktı yani burada bir sıkıntı var. Şimdi biz şöyle bir şey yapıyoruz: Yani ilerleyen zamanda bu sorunu çözeriz ama böyle devam ederiz yaklaşımı doğru değil. Bir de siz konuşurken iki şey söylediniz, o iki ifade dikkatimi çekti: Biri "Kamuda denetimsizlik algısının önüne geçmek." dediniz. Algının önüne geçme diye bir şey yok, denetimsizlik varsa bunun gerekli şeylerini kurarsınız. Eğer denetim yapmıyorsanız algıyla malgiyla bu iş olmaz. Ne demek algı,

algı ne demek, algı diye bir şey mi olur? Denetimsizlik algısı... Varsa bir denetimsizlik yaparsınız denetimi. Algıyla işimiz yok. Ve diğer taraftan "Teftiş kurulları kurulduğu zaman personel sayısı artacak." diyorsunuz. Şimdi, bakın, biraz önce arkadaşlarımız da milletvekillerimiz de söyledi, uzmanlığın ve denetim elemanlığının, ikisinin de mesleğe alınmasından, hatta girdikleri çoğu yerde sınavlara, mesleğe alınma, orada yükselme, yapılan iş niteliği itibarıyla tamamen ayrı fonksiyonlar icra ediyorlar. Bunları alıp şimdi bir uzman statüsü içinde bunu oturup da genelleştirmek... Ve burayı kime verdiğimizizi de bilmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Hepsî, şu anda bütün uzmanlar bu şeyi alabilir, bu yetkiyi alabilir. Böyle bir şey olmaz. Bakın, burada çok açık ve net... Bir kere buna karşıyız. Bu denetim yetkisi, teftiş yetkisi, soruşturma yetkisi zaten ilk planda buradan çıkmalı ama "inceleme yetkisi" dediğimiz şey zaten doğal olarak uzmanın yapacağı bir iştir, işin parçasıdır. Uzmanın önüne bir iş gelir, bir görev gelir, uzman o konuyla ilgili gerekli incelemeleri, analizleri yapar, ona göre birtakım fikirleri varsa onu koyar.

Diğer taraftan, teftiş kurulları çoğu zaman -geçmişte de öyleydi- Türkiye sisteminde uzmanlığın dışındadır hatta çoğu zaman bakanlara bağlıdır çünkü herhangi bir biçimde yaptığı iş itibarıyla doğal olarak sonuçta birlikte çalıştığı insanları da belki denetleyecek, teftiş edecek. Bu anlamda da bunlar ayrı bir kurul içinde, teftiş kurulu içinde tutulurdu ve o şekilde görevlerini yaparlardı hatta çoğu zaman bakana bağlı olurlardı, bu şekilde bir teftiş kurulu geleneği vardı. O gelenek de yok edildi. Yani burada baktığımız zaman biz bunu sıkıntılı görüyoruz. Yani buradaki bu maddelerin kalkması bizim açımızdan önemlidir. Yani eğer burada bir iş yapacaksak gerçekten bu kamu personel sisteminin daha iyi işlemesine ilişkin buradaki madde, şeyler sıkıntılıdır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, İsmail Bey'in de açıklamalarını dinledik.

Şimdi, çok istisnai olan bir durumu yani teşmile yayılmaya müsait bir sistem hâline getiriyoruz. Burada yapılan şey o. Şimdi, MASAK mevzusunu biliyoruz. MASAK uzmanlarına denetim yetkisi veya teftiş yetkisi verilmesi meselesi yani Maliye Bakanlığının kendi içerisindeki iç çatışmalarından, iç sıkıntılarından ortaya çıkmış bir durumdur arkadaşlar. Yani oradakiler müfettişlik ünvanını kıskandıkları için oralarda müfettiş teftiş kurulları kurdurulmayıp... Tamam mı? Çünkü maliye müfettişleri vardı bu ülkede. Yani şimdi, tabii, her şeyi konuşmuyoruz, konuşmak da istemiyoruz. Ondan sonra o ünvan orada burada dağıtılmasın falan diye, tamam mı, uzman denildi. "Hadi siz teftiş meftiş işlerini de gerekirse yapın." denilmiş bir şey. Bu zaten kötü bir örnek. Şimdi biz bu kötü örnekten hareketle bunu bütün bir sisteme teşmil ediyoruz. Evet, yani CBK'de yazılan kuruluşlar olacak diyorsunuz ama yarın bir gün ona "Ya, bu bütün kurumlarda olabilir, gayet de iyi gidiyor." diyebilir birisi iyi gitmese bile. Yani o yüzden sistemi hani... Herhâlde hemfikiriz bunların ayrı meslekler olduğu, ayrı şekilde yetiştirildiği... Mesela müfettiş suç bulma güdüsüyle hareket eder, normali budur çünkü teftiş yapıyor ama uzman öyle değil, uzman işin önünü açmaya çalışır, uzman başka bir şey yapar yani şimdi, her şeyi farklı ya, meselelere bakış açıları farklı. Anlatabildim mi? Yani bir MASAK örneğinden giderek böyle bir şey yapmak bence son derece yanlış olur, bunu yapmayalım. Yani orada bir şey varsa oradaki sorunu o şekilde bir çözüm veya neyse Vergi Teftiş Kurulunda... Niye? Vergi Teftiş Kurulunda MASAK'ta teftiş yapabilecek şekilde bir kısım insanlar yetiştirebilirsiniz, uzmanlaştırabilirsiniz. Vergi Teftiş Kurulunun bildiğim kadarıyla 10 bine yakın filan müfettişi var zaten. Yani uzmanın yaptığı işi teftiş nosyonu almış birisi yani kendi bakanlığıyla ilgili bir konuda teftiş niye yapamasın? Çok net yapılabilir. Dediğim gibi yani birtakım kurum içi böyle hani kurumsal taassuplarla yapılmış bir şeyden, kötü örnekten yola çıkarak bunu bir sistem hâline getirip bütün kamuya yayarsak bence yanlış bir şey yapmış oluruz.

Daha da fazla söylemeyeceğim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Aksu...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Öncelikle şunu söylemek lazım: Teftiş kurulları, tabii, gene var kurumlarda ve yine en üst amire bağlı olarak yani o dediğiniz gelenek devam ediyor, onun aksi düşünülemez zaten yani en yetkili kişiye bağlı olarak çalışmak durumundalar.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bazı yerlerde rehberlik...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - O ayrı ama o da bir ihtiyaçtan dolayı...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bu tarz şeyler değişti.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Hayır, hayır, şöyle: İç denetçilik sistemi yani aynı kurumda hem teftiş kurulu var hem de iç denetçilik var. İç denetçiliğin fonksiyonu daha farklı. O bir rehberlik hizmeti veriyor yani onu teftiş olarak kabul etmiyoruz zaten o anlamda. Fakat yine hani teorik olarak konuştuğumuz şeylerin haklılığı anlamında bir iç denetçilik sistemi de var. Orada da işte muhakkiklik vesaire gibi görevler olduğu zaman yaptırılabilir. Aynı kurumda bir de uzman var. Dolayısıyla uzmana çok iş düşmüyor artık bu anlamda. Ama şöyle bir haklılık ve tutarlılık var bu düzenlemede: Az önce ifadeye çalıştığım gibi geçmişten gelen bir şey. Sayın vekilimizin okuduğu kurumlar tam da geçmişte bir şekilde yasayla yetki verilen, denetim anlamında yetki verilen ama bugün ünvanları değişmiş, toplulaşmış, uzman olarak ifade ettiğimiz kişiler. Onlara ayrı bir düzenleme yapılabilirse Erhan Bey'in söylediği gibi, adına yeniden "müfettiş" denirse filan tamam, olabilir bunlar ama bütün bunlar behemehâl yapılabilecek işler de değil, üzerinde oturulup çalışılması lazım.

Tekraren ifade ediyoruz: Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak hep bu Komisyonda da söyledik, çeşitli defalarda dile getirdik; Türkiye'de personel rejiminin yeniden masaya yatırılıp ele alınması lazım, reforme edilmesi lazım, günün şartlarına uygun hâle getirilmesi lazım. Tek başına bu da yeterli değil yani teşkilatlanmanın, beraberinde personel sisteminin birlikte düşünülmesi lazım. Ama bütün bunlar için de kapsamlı bir çalışmaya, onun için de bir zamana ihtiyaç var. Eminim bunlar da yapılacaktır ama bugün itibarıyla bu yapılan kendi içerisinde tutarlıdır, onu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Türelî...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Evet, teşekkür ederim.

Şimdi, tabii, burada, bazı eğer önemli kurumlar, gerçekten bu işi yapması gereken yani yapılan işin niteliğiyle -ki MASAK o anlamda bir örnektir- varsa bunları sayalım, kanuna dercedelim, koyalım. Yani burada Cumhurbaşkanı kararnamesine bırakmayın, burada ne olacağı belli değil. Bunu varsa özel olarak alalım. Onun dışında bunları kaldıralım maddenin içinden ama orada "şu, şu, şu, şu kurumlar" gibi sayalım. Biz her zaman onu söylüyoruz; bu iş kararnamelerle değil, bu iş kanunla yapılır. Kanunları burada alırsız açık ve net, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak geliriz, bir ihtiyaç olduğu söylenirse "Tamam, demek ki o kurum için gereklidir" deriz. Zaten hemen hemen her kurum bakanlığa bağlı olduğu için -bağlı kurumlar- zaten bakanlığın teftiş kurulları devreye giriyor. Başbakanlık müfettişliği vardı, şimdi Devlet Denetleme Kurulu var. Bir biçimde zaten onların teftiş kurulları geliyor oraya bağlı kuruluşlarda, ilgili kuruluşlarda. Yani çok özel bir şey varsa bu kanuna dercedilir ama bu şekliyle, bu hâliyle girmesini son derece sakıncalı ve yanlış buluyoruz. O yüzden bu ifadelerin çıkartılması gerektiğini düşünüyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, değerli milletvekilleri, değerli teklif sahibi ve değerli bürokrat arkadaşlar; şimdi, burada, bu düzenlemeyle alakalı bir ihtiyaç olduğu, geçmişte uygulandığı aşikâr.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Madde 3'te de gene benzer...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Anayasa Mahkemesinin iptalinden sonra yasal bir yetki var. Şimdi, burada milletvekilinin dile getirdikleri, diyorlar ki: Müfettiş ve uzmanı birbirine karıştırmayın. Yani fazla yetki daha büyük işlere gidebilir. Bugün böyle bir niyeti yoktur, böyle bir şey yapma iradeniz yoktur, böyle bir düşünceniz de yoktur ama bunun önünü açtığınız zaman bu yaygınlaşabilir; bu uzman ile müfettişlerin ayrımını net yapalım. Hem sizin ihtiyaç duyduğunuz bu işi çözelim hem de burada dile getirilen endişeyi giderecek şekilde maddeyi düzenleyebiliriz. Bununla alakalı, değerli arkadaşlar, bu konu düşünülebilir, vaktimiz var.

Ben hayatta şöyle inanırım: Ölümünden başka dünyada her şeyin çaresi var. Dolayısıyla, yetkiyi veren burası olacağı için onayladığı zaman yetkiyi almış oluyorsunuz.

Evet, Sayın Özçelik, buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN YARDIMCISI FARUK ÖZÇELİK - Sayın Bakanım, saygılar sunuyorum.

Efendim, burada karışıklık, sanırım "araştırma, analiz, teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma" kavramlarının geçmesinden dolayı fakat hemen akabindeki cümlede diyor ki: "Denetime tabi gerçek ve tüzel kişiler, denetim için gereken gizli dahi olsa bütün belgeleri ilgili uzmana vermek durumundadır."

Yani demek istediğim şu: Teftiş kurulları zaten faaliyette. Teftiş kurullarının kapsamıyla alakalı, onların görev alanıyla alakalı düzenleme değil bu. Tamamen uzmanların kendi alanlarında, kendi görev alanlarında... Bir örnek olarak vereyim hemen: Rekabet Kurumu uzmanlarının denetim esnasında denetime tabi kişinin bilgisini alabilmesi anlamında inceleme dediğimiz veya bilgisine başvurması anlamında soruşturma diyebileceğimiz ifade alma gibi, beyanda bulunması gibi işlere müracaat ediyorlar. Bu tamamen uzmanların görev alanıyla alakalı bir alan yani teftiş kurullarıyla hiç karıştırmayalım. Burada -2018'de çıktı bu kanun- 2018'den bu yana CBK'de bir düzenleme de yapılmadı yani ikinci bir işte o detay düzenleme yapılmadı. Neden? İlgili kurumlar zaten bu işleri yapıyorlardı. Yani Rekabet Kurulunun uzmanları şu anda zaten bu işi yapıyorlar. Onun için ikinci bir CBK çıkmasına ihtiyaç duyulmadı veya MASAK elemanları zaten bu görevi yerine getiriyorlar. MASAK için bir düzenleme yapmadık biz. Yani bu yeni bir şey değil. Denetimi teftiş kurullarıyla hiç ilgilendirmeden o 4483 sayılı Kanun çerçevesinde veya bakanlıkların diğer faaliyet alanlarıyla alakalı teftiş kurulları, müfettişler zaten görevlerini sonuna kadar yapıyorlar. Bu, tamamen ilgili uzmanın sadece kendi görev alanıyla ilgili görevini yaparken eğer denetime tabi kişinin ifadesine müracaat edecekse, ondan bilgi alabilecekse veya ilgili, baktığı işle alakalı başka bir kurumdan belge isteyecekse bunların teminini sağlamak için getirilmiş bir madde. O nedenle ikisi ayrı ayrı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Şentürk...

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - Sayın Bakan Yardımcımız konuyu aslında güzel izah etmiş oldu. Tabii, idareye güvenmeden yani...

ERHAN USTA (Samsun) - O zaman biz hiçbir şey anlamamış gibiyiz.

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - Sayın Vekilim, şöyle: Yani şimdi, burada sanki idare çok keyfî bir şekilde bazı tasarruflarda bulunur gibi... Sonuçta idare kamu hizmetini en etkin şekilde sunmaktan sorumlu olduğuna göre, burada kullanacağı birimlere hangi görevleri vereceğiyle ilgili inisiyatifin de idarenin uhdesinde olması, bu noktada yasal olarak da yetkili olarak bu işi yapmasının gerekliliğini düşünüyoruz biz. Yani onun için burada Meclisten kanunen bir idareye yetki alıp kadroyu ihdas eden, ünvanı ihdas eden, ona görev veren idari birimlerce de bu görevlerin yapılabilmesini sağlamak arzusuyla bu teklif buraya geldi.

Yine, Bakan Yardımcımızın belirttiği gibi, 2018'den beri uygulamada olan, ondan önce de yine kurumların kendi uhdesinde yaptıkları görevlerle bağlantılı olarak... Yani MASAK'ta 2018'den önce müfettiş var mıydı? Yoktu. MASAK uzmanları nasıl denetim yapıyor idiyse şimdi de aynısını yapıyorlar, burada da bir değişiklik yok. Yani yapacakları işlerin tanımında da bir değişiklik getirmiyoruz bu düzenlemeyle. 2018'den beri, ondan öncesinde de kanunda olan kurumlarca, bazı kurumların görevleri kanunlarla belirlenirken 2018'den sonra bunlar CBK'ye taşındı; dolayısıyla onun için vardı yani. Tütün Piyasası Düzenleme Kurulu vardı, onun kanununda vardı; o sonra kurul olmaktan çıktı, Tarım Bakanlığının bir daire başkanlığı oldu. Orada aynı uzmanlar yine aynı görevi yapmaya devam ediyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Peki.

Sayın Türelî, buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Teşekkür ederim.

Şimdi şöyle: Tabii ki kamunun elbette işi güzel yapması, düzgün, etkin, verimli biçimde gerçekleştirmesini bir teori olarak hepimiz söylüyoruz zaten yani doğrusu bu, bürokrasi işini güzel yapmalı. Buradaki hikâyede -ben tekrar söylüyorum- teftiş, denetim, soruşturma yani bu ikisi, bu denetim elemanı, denetim elemanı ile uzmanlığı ayıralım, ikisini birleştirmeyelim, ikisini birbirinden ayıralım; burada birleşiyor, daha da birleşiyor; bir.

İki, burada kapsam belli değil. Bakın, diyor ki: "Bu madde kapsamında istihdam edilen uzman ve uzman yardımcılarını teşkilatlanmaya ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde öngörülmesi kaydıyla..." Şu ana kadar var olanların dışında Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle -teorik olarak söylüyorum- hepsine, bütün kurumlara bile verilebilir. Buradaki işin Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle olmasına zaten karşıyız. Yasa gelir, yasada tanımlayalım bunları. TBMM niye var? Bizim en çok eleştirdiğimiz konulardan bir tanesi bu; bu işlerin Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle belirlenmesi. Teşkilat yasasına, biraz önce, sabahleyin tümü üzerine konuşmada da söyledik, bir kod kanuna ihtiyaç var. Bakanlıkların, ilgili kamu kurum ve kuruluşların hepsinin çalışmasını düzenleyen bir kod kanun olması gerekiyor. Geçmişte vardı böyle bir kod kanun, kaldırıldı. Bu yüzden neyin ne olduğu belli değil ve kararnamelerle bir sürü şey getiriliyor. Bu doğru bir sistem değil, bunun yanlış olduğunu söylüyoruz ısrarla. Bu yüzden, gerçekten söylüyorum yani bu sıkıntılı, bunun yeniden değerlendirilmesi gerekiyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Türel, ben bir ifadede bulunacağım.

Sayın Şentürk, buyurun.

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - Bir cümle kuracağım ben 2018'den beri uygulamada olan bir hususla ilgili, 2024 yılında da Anayasa Mahkemesinde iptal edilmiş olan bir hükümlerle ilgili olarak.

Yedi yıl boyunca uygulanan hususla ilgili, sizler milletvekilisiniz, sahadasınız, kurumların uygulamalarından mütevellit intikal etmiş bir şikâyet söz konusu oldu mu yani "Yanlış uygulandı." diye bir durum söz konusu mu? Yani, bu konu, bu madde buraya gelince fark edildi. Hâlbuki bu, yedi yıldır yürürlükte olan bir hüküm ve bu kurumlar da hizmetlerini buna uygun olarak icra ediyorlar. Dolayısıyla yani yeniymiş gibi değerlendirilmesinin çok doğru olmayacağını düşünüyoruz.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Sayın Genel Müdürüm, böyle bir değerlendirme olabilir mi? Yani belki de var biz bilmiyoruz. Böyle bir değerlendirme olur mu ya? Nasıl konuşuyorsunuz, ne kadar belirsiz ifadelerle konuşuyorsunuz! "Var mı bir şikâyet?" Belki var. Böyle bir değerlendirme mi olur ya?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye...

Sayın Aksu...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Şimdi, tabii, yasama, ünvanı uzman olmasa da ambar memuruna da denetleme yetkisini verir, başka kimseye de verebilir ve o yetkiyle teçhiz edilmiş olur; bundan yana bir sıkıntı yok. Burada tartışılan mesele nedir? Ünvan, tanımlanmış görev yeri olarak tanımlanıyor yani yürütülen hizmet alanlarına göre bizde ünvanlar belirlenmiş. 1983 yılında işte bir çalışma yapılmış, ünvanlar belirlenmiş. Eğer bir ünvanla bütün meseleleri halledabiliyor olsak o zaman bu kadar, bin küsur tane ünvana ne gerek var? Hepsine uzman derdik, müfettiş derdik, bütün işleri de yaptırabilirdik buna. Demek ki bu ünvan tanımlamasının bir anlamı var. Görev, yetki, sorumluluk çerçevesinde onunla mütenasip bir ünvan belirlenmiş. Burada tartıştığımız konu bu. Yoksa bugüne kadar yanlış uygulandı, doğru uygulandı, böyle bir tartışma söz konusu değil. Yasayla Sayın Cumhurbaşkanımıza bu yetki verilmiş. Az önce bunun için izah etmek istedim. Aslında var olan hükümler yeni sisteme geçerken torba hâlde şey yapılmış. Şimdi, Tütün Kurulu uzmanlığı, Tütün Kurulu kalkınca ne oldu bunlar? Tarım Bakanlığı uzmanı oldu ama bu adamın bidayetden gelen yetkileri var; denetim yetkisi var, bilmem nesi var, şu var, bu var. Onu taşımak için bir torba hüküm konulmuş yani uzmana da şu şu yetkiler verilebilir. Verilebileceği anlamına gelmiyor bu, bunların hepsine verileceği anlamına da gelmiyor. Onun için hani ilerleyen bir zamanda bunları tefrik edip kadro ünvanıyla da uyumlu bir şekilde tarif etmek, yazmak, çizmek doğru olandır. Burada Sayın Genel Müdürüm tartışmaları belki farklı değerlendirdi ama burada bunları tartışmıyoruz. Yani, idare yanlış uyguladı; idarenin kendi denetim sistemi var, yargı var, yanlış uygulasa o dengeler içerisinde zaten bunlar kontrol edilir ama bizim burada olması gerektiğini ifade ederek söylemeye çalıştığımız budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Şöyle yapalım...

ERHAN USTA (Samsun) - Başkanım, çok kısa...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, bayağı bir konuşuldu.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - İsmail Bey'in söylediklerine katılıyorum. Yani burada aslında şu sonuç da çıkıyor: Demek ki aslında geçmişte -bir kısmı hani kanunla yapıldıysa- daha özenliymiş kamu yönetimi yani belli kurumda belli şekilde bunlar işte istisnai durumda verilmiş.

Şimdi, şöyle bir mazeret olamaz arkadaşlar: Bu iptal edileli yaklaşık bir yıl oldu veya birkaç ay sonra bir yıl doluyor. Yani "Biz bunları oturup çalışmadık -tamam mı- hadi gel şimdi bir torba, bir şey yapalım, bu işi de böyle çözelim." gibi bir noktaya geldiyse bugün Cumhurbaşkanlığı, bu yanlış bir durum. Bir yıl içerisinde bunlar tek tek yapılıp, ondan sonra hangi kurumda böyle bir şeye ihtiyaç var, geçmiş örneklerden de bakarak ederek; yanlış da taşıyarak değil.

Bakın, MASAK örneği, iddia ediyorum, bildiğim için söylüyorum, yanlış bir örnek ama Tütün Kurumunda belki de doğru olabilir yani. Ama mesela o zaman kendi kanunuyla yapılmış değil mi? Yani kanunla konulmuş, orada sınırlandırılmış, bir sistem hâline getirilmeden bunlar yapılmış. Şimdi, yeniden bunu -daha doğrusu sistem değil yapılan da- bütün kamuya teşmil etmek yanlış. Biz bu yanlış söylüyoruz. Yoksa ben bilemem ki nerede ne olmuş! Yani bir yerde belki de aksama vardı, onu bilmediğimiz zaman yapılan işin doğru olduğu anlamına gelmez ki.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Kamuda tasarruf amacıyla da yapılmış, Maliyede 178 sayılı KHK'de değişiklik yapılarak geçmişte belli uzmanlara denetim yetkisi de verilmiş. Bunların örnekleri var ama biz olması gerekeni konuşuyoruz. Bu anlamda diyoruz böyle yapıldı diye.

ERHAN USTA (Samsun) - Neyse, o zaman keşke... Bu düzenleme bir yıl içerisinde yapılamaz mıydı yani yapamaz mıydık bunu? Bürokrasi bunun kanunlarını hazırlayıp, bu kadar zaman geçmiş...

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - Yani buradaki yetkinin Cumhurbaşkanlığında olması mı yoksa kanunla Meclise taşınması mı meselesi? Biz de diyoruz ki bu icraatın, hizmet sunan

birimin ihtiyacından kaynaklanacak. O hizmeti daha etkin sunabilmesi açısından ihtiyaç duyduğu bir konu olduğu için bunun CBK'yle düzenlenmesinin doğru olacağını değerlendiriyoruz, başkanlık sistemi içerisinde böyle olmasını değerlendiriyoruz ama sonuçta bu bir siyasi karar olur ama uygulayıcılar olarak biz bunun CBK bünyesinde düzenlenmesi gerektiğinin doğru olacağını düşünüyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, değerli arkadaşlar, teşekkür ediyorum, kıfayetimüzakere.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada milletvekillerinden genel itibarıyla meselenin çözümünüyle alakalı ihtiyaca pek bir itiraz görmüyorum ben. Ancak bu yöntemle alakalı bazı tereddüt ve endişeler dile getiriyorlar. Şimdi, tabii, bu Komisyondaki müzakerelerden sonra bunun bir Genel Kurul safahatı var. Benim size tavsiyem şu olur: Buradaki tereddütleri de giderecek, üzerinde çalışılabileceğiniz, netleştirebileceğiniz bir çalışma yürütebilirseniz -önümüzde nereden baksanız belki bir haftalık zaman olacak- bu süre zarfında hem sizin işiniz çözülür hem de burada dile getirilen -normalde yapılmak istenene çok bir karışıklık yok burada, bir endişe var- bu endişeyi giderecek şekilde işi formülize ederseniz hem sizin işiniz çözülmüş olur hem de milletvekillerinin burada dile getirmiş olduğu konu çözülür. Biraz üzerinde kafa yormak lazım değerli arkadaşlar.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Sayın Cumhurbaşkanımızın bir genelgesi oldu denetimle ilgili...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Duyamıyoruz.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Sayın Cumhurbaşkanımızın bir genelgesi oldu bundan iki ya da üç ay evvel denetim sistemiyle ilgili malumunuzdur. Orada da önemli şeyler var, o genelgede. Belki oradaki mantık, düşünce sistematığı de dikkate alınarak düşünülebilir bu mesele.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın teklif sahibi, siz artık zaten bundan sonra teklif veremiyorsunuz, artık diğer arkadaşlar önerge verirlse aşağıda...

Bürokrasinin değerli temsilcileri, sizler de kanaati, yaklaşımı burada gördünüz. Dolayısıyla bir bakın meseleye, biraz bence irdelenirse mesele hem buradaki tereddütler giderilir hem de sizin yapmak istediğiniz mesele bir çözüme kavuşturulmuş olur.

Teşekkür ediyorum değerli milletvekilleri.

Şimdi, 2'nci madde üzerinde...

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ÖZER AVANAŞ - 3'üncü madde üzerinde söz istiyoruz Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, 2'nci maddeyi görüşüyoruz şu an. Tek tek maddede oylamadan önce veririm size söz.

Şimdi, 2'nci madde üzerinde 2 tane önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3046) esas numaralı Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin dördüncü fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türelİ
İzmir

Tahsin Ocaklı
Rize

Cevdet Akay
Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Kamu yönetimine uzman olarak istihdam edilmek üzere alınanlara ayrıca teftiş, denetim, soruşturma işlevlerinin yüklenmesi kamu yönetiminde telafi edilemeyecek zararlara neden olacaktır. Bu yüzden madde metnindeki fıkrayı yani fıkranın çıkartılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Elleri göreyim arkadaşlar. Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyoruz.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin çerçeve hükmü ile değiştirilmesi öngörülen 657 sayılı Kanun'un Ek 41'inci maddesinin dokuzuncu fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayyüce Türkes Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Gerekçeyi okuyalım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanına giren konularda çalıştırılmak üzere merkez teşkilatlarında uzman, ve uzman yardımcısı ünvanıyla yüksek nitelikli personel istihdam edilmesi devletin işleyişi açısından büyük önem arz etmektedir. Teklifte, söz konusu personelin araştırma, analiz, teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma gibi görevleri de yerine getirmesi istenmektedir. Uzmanlık ile müfettişlik veya denetmenlik birbirinden çok farklı görevlerdir. Teftiş personelinin uzmanların görevlerini yerine getirmesi gibi uzmanların da teftiş personelinin görevlerini yerine getirmesi doğru değildir. Önergemizle uzmanların görev ve yetkilerine eklenmek istenen araştırma, analiz, teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma gibi görevler madde metninden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, 2'nci maddeye ilişkin bir redaksiyon ihtiyacı bulunmaktadır. Maddeyle 657 sayılı Kanun'un ek 41'inci maddesinde değiştirilen dokuzuncu fıkrasının 3'üncü cümlesinde yer alan "araştırma" ibaresinden sonra gelen "inceleme" ibaresinin mükerrer kullanımının önlenmesi amacıyla madde metninden çıkarılması ve aynı fıkranın son cümlesinde yer alan "kurumsal yönetmelikle" ibaresinin kanun yazım tekniğine uyum sağlanması amacıyla "kurumlarınca çıkarılan yönetmelikle" şeklinde redaksiyona tabi tutulması gerekmektedir.

Maddeyi redaksiyon doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir. Müttekip 3'üncü maddeye geçiyorum.

Burada önergeler var, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3046) esas numaralı Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesiyle değiştirilen 657 sayılı Kanun'un ek 44'üncü maddesinin dördüncü fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

Tahsin Ocaklı
Rize

Cevdet Akay
Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Zaten 2'nci maddeyle aynı. Uzmanlara teftiş, soruşturma yetkisinin verilmesi telafi edilemeyecek kamu zararı oluşacağı için fıkranın metninden çıkarılmasını talep ediyoruz, madde metninden.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müttekip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayyüce Türkş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Gerekçeyi okuyalım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bakanlıklar ile diğer kamu kurum ve kuruluşların görev alanına giren konularda çalıştırılmak üzere merkez teşkilatlarında uzman ve uzman yardımcısı ünvanıyla yüksek nitelikli personel istihdam edilmesi devletin işleyişi açısından büyük önem arz etmektedir. Yıllar boyunca bu şekilde istihdam edilen uzmanlarla kritik kamu görevleri yerine getirilmiştir. Uzmanlık görevleri merkez teşkilatlarına özel olup sayıca az fakat nitelik bakımından yüksek personel tarafından yerine getirilmiştir. Ancak devlet teamüllerimize aykırı olarak kamu kurum ve kuruluşlarının taşra teşkilatlarında uzman istihdamı başlatılmıştır. Taşra teşkilatlarında yerine getirilen görevler ile merkez teşkilatlarında yerine getirilen görevler birbirinden farklılık göstermektedir. Bu nedenle merkez ve taşra teşkilatlarında aynı ünvanla personel istihdamı uygun değildir. Bu durum uzmanlık kariyerinin önemini zayıflatmaktadır. Bu nedenle taşra teşkilatlarında istihdam edilen personel için farklı bir ünvan tespit edilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Evet, sendika temsilcilerimizin söz talebi vardı.

Buyurun lütfen.

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ÖZER AVANAŞ - Teşekkür ederim.

Aslında ben tam da bu 3'üncü maddede tartışılan gelir uzmanıyım, aynı zamanda Büro Emekçileri Sendikasının Genel Başkanıyım.

Şimdi, bu "gelir uzmanlığı" kavramı 2005'te 5345 sayılı Kanunla yani Gelir İdaresinin Maliye Bakanlığından ayrılıp özerk hâle gelmesiyle mevcut yönetime girdi. O dönemde çok tartışıldı bu ünvan, Maliye Bakanlığının parçalı hâle geleceği, bunun yürümeyeceği çok tartışıldı, yirmi yıldır da tartışılıyor bu hâliyle. 2011'de 666 sayılı Kararname'yle taşra uzmanları mali haklar anlamında daha zayıflatıldı, merkez uzmanları daha avantajlı hâle getirildi. Bizim o zaman da sendika olarak talebimiz -Maliye Bakanlığının yani totalde buradaki tartışılan uzmanların toplam sayısı 34 bini Maliye Bakanlığında istihdam ediliyor- Maliye Bakanlığı bünyesinde çalışanların genel idare hizmetleri sınıfından ayrılıp mali hizmetler sınıfı olarak yeniden ihdas edilmesi yönünde bir şey istiyoruz, talebimiz bu yönde.

Aynı zamanda 666'yla... Yani 2005'te bu gelir uzmanları 5345'in 29'uncu maddesine göre alınmışlardı, kariyer memuru olarak alınmışlardı, öyle istihdam edildiler. Ama şu anda gördüğüm kadarıyla şey tartışılıyor yani bunların uzmanlıkları tartışılıyor. Bunun da doğru olmadığını, yeniden kariyer ünvanı olarak bunun ihdas edilmesinin doğru olduğunu düşünüyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Başka söz isteyen var mı? Yok.

Şimdi, değerli milletvekilleri, 3'üncü maddeye ilişkin bir redaksiyon ihtiyacı bulunmaktadır. Maddeyle düzenlenen 657 sayılı Kanun'un ek 44'üncü maddesinin dördüncü fıkrasının son cümlesinde yer alan "çıkarılacak kurumsal yönetmelik" ibaresinin kanun yazım tekniğine uyum sağlanması amacıyla "kurumlarınca çıkarılan yönetmelikle" şeklinde redaksiyona tabi tutulması gerekmektedir.

Maddeyi redaksiyon doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Kocacık, buyurun.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - 4'üncü maddemizde 2575 sayılı Danıştay Kanunu'nun geçici 29'uncu maddesi kapatılan Askerî Yüksek İdare Mahkemesi mensuplarından emekli olanların sağlık giderlerinin Danıştay bütçesinden karşılanması, bu kişilerin sağlık güvencesinin kesintisiz bir şekilde devam etmesiyle alakalı bir madde. Danıştay üyeleri için öngörülen sağlık giderleri kapatılan Askerî Yüksek İdare Mahkemesi emeklilerine de uygulansın diye. Zaten mevcut durum da böyle. O sebeple ilave bir mali yükü de bulunmuyor maddenin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Ağbaba, sizin sanırım bir söz talebiniz var.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Tabii, bu Danıştayın sağlık giderlerinin karşılanmasıyla ilgili bir olumsuz düşüncemiz yok ama her gün "Bu da mı olur?" diye yeni şeyler çıkıyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, elimde bir belge var, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Siyasi Partiler Sicil Bürosu bir üyelik kaydı bu. Burada darbenin birinci sanığı Akın Öztürk AK PARTİ üyesi olmuş 2023 yılında. Bunu da dikkatlerinize sunmak istiyorum. Tabii, çok sürpriz değil yani Akın Öztürk cezaevinde yatıyor, kaç kez ağırlanmış müebbet hapis yedi, bilmiyorum ama 2023 yılında AK PARTİ'ye üye olmuş, Sincan ilçe örgütüne üye olmuş, Sincan Cezaevinde yatıyor, biliyorsunuz. İnşallah, Fetullah Gülen'i de üye yapmamışsınızdır çünkü o öldü ama onu da üye yapmış olabilir misiniz? Yapmış olabilirsiniz. Yani tabii bu darbeciler sizin siyasi akrabalarınız, bir kısmı da biyolojik akrabalarınız biliyorsunuz. İnsan her gün bir şeye şaşıyor.

Yani tabii, bu AK PARTİ üyelik konusunda... Geçtiğimiz günlerde Faruk Bildirici de üye olmuş, ombudsman. Şimdi, bu haberi de -hakını yemeyeyim- Müyesser Yıldız yapmış, gazeteci Müyesser Yıldız. Siz ondan da çok hazzetmezsiniz, her yıl ortalama birkaç kez cezaevine atıyorsunuz Müyesser Yıldız'ı ama bunu ibretiâlem için gündeme getirmek istedim. Akın Öztürk, darbenin birinci sanığı, AK PARTİ üyesi.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - İsim benzerliği olabilir.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kendi isteğiyle mi olmuş, bilemem ama kendi isteğiyle olmayan binlerce AK PARTİ üyesi var. "11 milyon üzerinde üyemiz var." diye övünüyorsunuz. Devlet memurlarını, önünüze geleni üye yapıyorsunuz. Çok suç duyurusu var bu konuda. Bunu da dile getirmek istiyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - İsim benzerliği olabilir, böyle bir şey olabilir mi ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Vallahi her gün insanın ağız açık kalıyor. Bak, muhafazakâr...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bir konuşurum mahcup olursun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir muhafazakâr yani yaşananlara bakınca bu özellikle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Gündüz kuşağı programlarına bakınca insanın ağız açık kalıyor, "Bu da mı olur?" diyor. Yani dün bir olay yaşandı, burada anlatmayayım yani olacak iş değil. Bu gündüz kuşağı programları aslında Türkiye'nin ahlaken ne hâle geldiğini de üzüntüyle gösteriyor. Yani üzülenlere görüyoruz, hakikaten facia var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, 4'üncü maddeyle alakalı herhangi bir önerge bulunmamaktadır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın teklif sahibi, Sayın Kocacık, buyurun.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Teşekkür ederim Başkanım.

Bu maddede de Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı teşkilatı "Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği" şeklinde değiştirilmiş olduğundan 2879 sayılı Kanun'da uyum düzenlemeleri yapılmaktadır.

Cumhurbaşkanınca atananların emeklilik veya yaşlılık aylıklarının kesilmemesi, yazılı talep durumunda ise Sosyal Güvenlik Kurumuyla ilişkilendirilmesi sağlanmıştır.

Bu düzenleme atanan kişilere sosyal güvence açısından esneklik sunmaktadır. Şunu da belirtmek istiyorum ki bu mesele yeni bir mesele değil, rahmetli Süleyman Demirel dönemine kadar uzanıyor. Hep böyleymiş aslında. Bizim yaptığımız yeni bir uygulama, yeni bir kanun maddesi değil.

Bir de şuna açıklık getirmek istiyorum: Cumhurbaşkanlığı madde içerisinde belirtilen yasalardan muaf ancak Cumhurbaşkanlığı kendi yönetmeliğine tabi olarak yine çok benzer şekilde kurallarla alımlar yapıyor. Bunun sebebi ise bürokratik süreçlerle vakit kaybetmeden hızlı aksiyon alınabilmesini sağlamak ve bu alımlar yargı denetimine tabi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, buyurun, devam edin.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Yani şunu net bir şekilde belirtmek istiyorum: Öyle kuralı, kayıtsız bir durum da söz konusu değil ve bu maddenin de bütçeye herhangi bir maliyeti söz konusu değildir.

Arz ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bir şey sorabilir miyim Sayın Usta'dan önce.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Neden tekrar bu eski sisteme dönüldüğüne ilişkin bir ihtiyaç tanımlaması mı oldu, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği...

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - İdari İşler Başkanlığı kapatıldı.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Neden kapatılmıştı?

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Sadece ismi değişti.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir şeyi hem Cumhurbaşkanlığı İdari İşler yaparken savunuyorsunuz hem Genel Sekreterliği yaparken savunuyorsunuz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, Sayın Usta'nın söz talebi var.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Evet, teşekkür ederim.

Şimdi, aynı soruyu ben de soracaktım. Bu, 2018 öncesi Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği idi, değil mi? Daha sonra o kararnamelerle, yanlış hatırlamıyorsam, işte Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı oldu. Ondan sonra, geçen yılın aralık ayında tekrar bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Genel Sekreterlik geri geldi.

Şimdi, bize bunu yani bize falan değil, Parlamente'ye karşı kendinizi ne kadar sorumlu hisseder idare onu falan bilmiyorum da yani bunu bir vatandaşla izah etmek lazım. Niye değiştirildi, ne amaçlanıyordu, ne amaçlandı gerçekleşmedi de şimdi tekrar eski sisteme dönüyoruz? Eski sistem zaten Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği idi. Tamam mı? Bunu bir defa burada bize söylemeniz lazım, teklif sahibi mi söyler, idareden birisi mi söyler ama bunun bir söylenmesi lazım. Bunun bir gerekçesinin olması lazım, bu değişikliğin. Burada kanunundaki yapılan değişikliğin ne olduğunu anlıyoruz. Kanunda değiştirilmesi gereken şeyleri değiştiriyorsunuz. Bu değişiklik zaten Cumhurbaşkanı kararnamesiyle yapıldı yani bundan birkaç ay önce yapıldı. Şimdi, bir defa bunu bir anlatmanız lazım.

İki, bu, efendim, hadi Harcırah Kanunu'nu falan biraz belki anlayabiliyorum ama Devlet İhale Kanunu'ndan falan Cumhurbaşkanlığı niye muaf olsun, hayır, niye muaf olsun ya? Bunun mantıklı bir gerekçesi var mı? Başka kurumlarda bir şeyin acil, hızlı olması gerekiyorsa veya olağanüstü bir durum varsa bunların zaten istisnaları var ama bir kurumu komple yani İhale Kanunu dışına almak... İhale Kanunu dışında olmak iyi bir şeyse bütün kurumları İhale Kanunu dışına çıkartalım, iyi bir şeyse bu. Yani "Ben Cumhurbaşkanlığıyım, ben bunun dışındayım, ben bir şeyi tanımam." Yani böyle bir şey yok. Bunu bize birisi izah etsin. Dolayısıyla bu son derece yanlış. Yani bu, bütün sınırlamaların dışında. Dediğim gibi yani hakikaten iyi bir şeyse bu niye başka kurumlara eziyet ediyoruz? Ha "Başka kurumdakiler sahtekârlık yapabilir, Cumhurbaşkanlığındakiler sahtekârlık yapamaz." mı diyorsunuz yani bütün bir kamuyu töhmet altında mı bırakıyorsunuz? Bunu bize birisi izah etsin ya.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Soruları not alıyorsunuz değerli arkadaşlar.

ERHAN USTA (Samsun) - Kurumsal bazda böyle bir şey olmasının yanlışlığını vurgulamaya çalışıyorum. Duruma göre...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, toparlayalım, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Yani acil durumdur filan, onlar zaten var veya küçük iştir, büyük iştir, her neyse ihale işi -çok bildiğim bir mevzu değil- ama bir kurumu böyle komple ihale mevzuatının dışına almak akla şunu getiriyor: O zaman yani siz İhale Kanunu'nu bazı konularda sınırlandırıyor, siz bu sınırlara tabi olmaksızın o zaman kamuyu zarara uğratacak şekilde alım mı yapacaksınız, hizmet veya mal mı alacaksınız? Bunu bize birisi izah etsin. Eğer bu teklif sahibininse, idareden gelmediyse, teklif sahibi arkadaşlar bunu buraya koyduysa onlar izah etsin bize. Ha, bunun böyle olmadığını biliyoruz da ama bu izahatta bulunmak lazım.

Dediğim gibi, bir de şu şey yani Genel Sekreterlik vardı, İdari İşler Başkanlığı yaptınız, şimdi tekrar Genel Sekreterlik... Ya, devlet oyuncak filan değil, devlet Lego da değil yani onu al oraya koy, bozdum, şuraya taktım, buraya taktım. Bunların her birinin kamuya -parasal anlamda diye düşünmeyin yani- ciddi maliyeti var, bunları görmek lazım. Yani şu anda yaptığınız iş zaten işte sonradan yaptıklarınızı bozup eskiye dönmekten başka bir şey değil.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Evet, burada Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığıyla ilgili bütçe kanununda bazı yetkiler var. Burada Strateji ve Bütçe Başkanlığından arkadaşlar var. Cumhurbaşkanlığının veya İdari İşler Başkanlığının gerek görmesi durumunda menkul mal, gayrimenkul mal, mal ve hizmet gibi ihtiyaçlarını diğer bakanlıklardan veya kamu kurum ve kuruluşlarından isteme hakkı var. Zaten acil bir durum olursa yetmediği durumlarda bunlardan yararlanma hakkı var. Kullanıldı mı bilmiyorum, açıklarsanız da memnun olurum. Şimdi, tasarruf tedbirlerinin çok önemli olduğu bir noktada, harcırahı ben de bir tarafa bıraktım ama işte burada taşıtlarla ilgili var, kamu ihalesiyle ilgili var, ihale sözleşmeleri var. Buradaki bu kanunların uygulanması önemli, uygulanması gerektiğine de inanıyorum. Ayrıca, şimdi, siz Genel Sekreterlik olarak tekrar tanımlıyorsunuz bunu, bazı maddelerde değişiklik yapılmış, bütçe kanununda da "İdari İşler Başkanlığı" diye geçiyor bazı maddelerde, onu da dâhil ettiniz mi, var mı?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, ben de aynı konuyu konuşmak istiyorum. Hakikaten, bu değişiklikle, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerinin Cumhurbaşkanlığı makamı, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, Cumhurbaşkanlığı Yardımcılıkları, Cumhurbaşkanlığı Politika Kurulları ve Devlet Denetleme Kurulu hakkında uygulanmayacağı... Tabii, burada birçok şey var; Harcırah Kanunu, Taşıt Kanunu, Kamu Konutları Kanunu yani âdeta burası farklı bir ülkenin... Kanunsuz bir hâle dönüştürülüyor. Ya, bu doğru bir şey değil, mutlaka Anayasa Mahkemesinden tekrar döner. Niye acaba Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ya da Cumhurbaşkanı Yardımcıları, Politika Kurulları bu yasalardan muaf tutulacak, anlamak mümkün değil, bunun izahı da yok. Nedir durum, bilmiyoruz. Bu çok doğru bir şey değil. Yani devletin bir kurumuna bu kanunları uygulayacaksınız, bir kurumuna uygulamayacaksınız. Sonuçta Cumhurbaşkanlığı da bu devletin yapısında olan bir kurum. Bu doğru değil, bu izaha muhtaç bir durum. Bunu söylemek istiyorum.

Bir de zaten bu Politika Kurulları ne işe yarıyor, kimse bilmiyor. Politika Kurulları, makam dağıtma gibi, eski vekiller, işte yandaş sanatçılar, ne bileyim, jöleliler, biliyorsunuz, sizin ekip geniş maşallah.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bana niye bakıyorsun?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hayır, siz Komisyon Başkanı...

Ekip geniş maşallah; eski dönmüşler, örneğin jöleliler, işte, daha önce sizle böyle düşman olup, daha önce hakaret edip bugün sizin yanınızda olanlar. Bu Politika Kurulları ne işe yarıyor, bir soralım. Bunlar ne kadar maaş alıyor, özlük hakları ne? Buradaki değişikliklerle herhâlde makam araçları vereceksiniz, konutlar vereceksiniz. Herhâlde bunlara yeni şeyler açıyorsunuz. Bunları bir öğrenelim biz, bunları bir öğrenelim.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Siz kendinize bakın.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Nilgün Hanım, sen bunu savunma, sen de herhâlde vekillik bitince oradan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Benim öyle bir şeyim yok, ayıp yani ayıp!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Denizli'de ticaret yapıyorsun, senin ihtiyacın yok bu işe, senin ihtiyacın yok!

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Sen var ya, beni tanıyor musun da öyle şeyler söylüyorsun? İhtiyacım yok diye değil, hayatım boyunca hiç öyle değil. Çok ayıp!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, Allah Allah, bak bakalım Politika Kurullarında kimler var?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kimler var Politika Kurullarında?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Size ne ya, biz sizin parti meclisindekilere laf ediyor muyuz?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Söyle sen de varsa.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Hepimizin makamı Cumhurbaşkanlığı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Allah aşkına, burası parti, sen partine al, jöleliyi al örneğin MKYK üyesi yap, genel başkan yardımcısı yap, ne yapıyorsan yap ama arkadaşlar, devletin kurumlarından, Politika Kurullarından bahsediyoruz, vekil olarak bilmek hakkımız bizim, sizin de bilmek hakkınız.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - "Maaş almıyor." dediler.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, tartışmalar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ne kadar maaş alıyor, mazotunu, benzinini kim karşılıyor, masraflarını kim karşılıyor, bunları bilelim.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Maaş almıyor, almıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, aranızdaki tartışma bittiyse ben toplantıyı yönetmeye devam edeceğim.

Sayın Türel bekliyor.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Özür dileriz efendim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum, gayet anlaştık gördüğünüz gibi.

Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ne kadar maaş alıyor bunlar?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Maaş yok ya!

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Almıyorlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bedava mı çalışıyorlar?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, Sayın Türel'in mikrofonunu açtım, lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Söyleyin, almıyorsa "almıyorlar" deyin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - 101.558...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, hem soruyu sorup hem cevabını bilemeyiz, lütfen. Soracağımız arkadaşlarımız burada. Değerli milletvekilleri, birazdan soracağım hepsini.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Almıyorlar.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Kanun var, nasıl almıyorlar?

ERHAN USTA (Samsun) - Kayıtlara bir geçsin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Birazdan soracağız.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Şimdi, sonuçta şey var, orada...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Başka bir şey veriyorlardır, yönetim kuruluna veriyorlardır, harcırah veriyorlardır, bedava çalışır mı ya, bedava giderler mi ya?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - İşin gücün para yani.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; şimdi, her birimiz böyle konuşursak hiçbirimiz birbirimizi anlamıyoruz, dolayısıyla teker teker konuşursak hepimiz birbirimizi anlayacağız.

Şimdi, Sayın Türel'in mikrofonunu açacağım. Sorular da zaten burada soruldu, arkadaşlarımız notlarını aldılar, birazdan sorulara cevap verecekler, müzakereyi sürdüreceğiz sağlıklı bir şekilde.

Sayın Türel, tekrar açıyorum mikrofonu.

Buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğine neden yeniden tekrar dönülmesi gerektiğini ifade etmiştim, tekrar yeniden belirteyim.

Şimdi, bu muafiyetleri gerçekten anlamak mümkün değil. Hatırlarsanız, Türkiye Varlık Fonunda da çok ciddi anlamda bu konulara ilişkin yani birçok kanundan muafiyet var orada, vergilerden, resimlerden, harçlardan, belli kanunlardan. Orada kanunlar tek tek sayılmış. Ciddi anlamda bir denetim yok, Rekabet Kanunu geçerli değil, Devlet Memurları Kanunu, Kamu İhale Kanunu; onun da ne kadar sakıncalı olduğunu değişik defalarda, en sonunda burada Türkiye Varlık Fonunun her yıl bize sunması gereken raporu sunduğu zaman da yani onun üzerine hazırlanmış kamu denetim raporunu görüşürken de söyledik.

Şimdi, burada bakıyoruz, Cumhurbaşkanlığında böyle bir şey var. Neden buna gerek duyuluyor, anlamış değiliz. Yani neden böyle bir şey var, neden Cumhurbaşkanlığı ayrıcalıklı bir konumda? Burada 6 tane kanun var; Harcırah Kanunu, Taşıt Kanunu, Devlet İhale Kanunu, Kamu Konutları Kanunu, Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu. Yani bu getirilmiş olabilir Cumhurbaşkanlığı kararnameleleriyle ama daha önceki dönemlerde Cumhurbaşkanlarında, Başbakanlıkta bu şekilde bir muafiyet yoktu. Şimdi neden böyle bir muafiyet yaratılıyor? Bir de üstüne üstlük biliyorsunuz, tasarruf ve verimlilik paketi vardı yani en çok tasarrufu yapması gereken, tasarruf yaptığı zaman da kamuoyunda da en çok görünür olan kurumlardan bir tanesi Cumhurbaşkanlığıdır. Yani neden böyle bir muafiyete ihtiyaç duyuluyor? Diğer taraftan da burada bakıyoruz, şimdi ifade "Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı" olmuş.

Sayın Milletvekilim, dinliyor muyuz? Yani siz orada sunduğunuz için...

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Dinliyorum.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Diğer taraftan merkez teşkilatı var burada. Devlet Denetleme Kurulu burada. Devlet Denetleme Kurulunun Kamu İhale Kanunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Anlıyorum ben merkez teşkilatı içinde şey olduğu için ama yani burada Devlet Denetleme Kurulunda bu şekilde... Yani bunun kalkması gerekiyor, burada bir terslik var, bu muafiyetleri doğru bulmuyoruz. Neden böyle bir muafiyet var Cumhurbaşkanlığına, niye başka kurumlara yok? Yani burada nasıl bir avantaj sağlanıyor, nedir? Örneğin, bir biçimde geçmişte bu muafiyetlerden sağlanan bunun maliyeti, portresi, sonuç itibarıyla bir miktar var burada, vazgeçiyorsanız bir yerlerde, biliyorsunuz, vergi şeyi var, vergi harcaması dediğimiz bir şeydir bu. Bu muafiyetlerin toplamı ne kadardır bilmek isteriz yıllar itibarıyla.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Peki, teşekkür ediyorum.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bir dakika, bitirmedim.

Bir de bu Cumhurbaşkanlığı Politika Kurulları var, 10 tane kurul oldu galiba, en son 2 tane daha yeni oluşturuldu sanıyorum. Burada benim bildiğim kadarıyla, ilgili maddelere baktığım zaman, kanun maddelerine gittiğim zaman memur maaş katsayısının belli bir rakamla çarpılmasıyla yazıyor orada.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, birazdan onlara cevap verecekler.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Yani bunu bir açıklasınlar bize. Yani eğer almıyorlarsa nedir? Çünkü burada konuşulduğu için şey yaptık, oradaki şeyi de görmek isteriz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, değerli milletvekilleri ve değerli bürokratlar, şimdi söz vereceğiz arkadaşlar, hiç merak etmeyin.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, ben cevaplamaadan önce bir iki soru ilave etmek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Şimdi, bu Cumhurbaşkanlığı Politika Kurulları üyelerinin maaş almadığı iddia ediliyor oradan. Maaş almıyorlarsa herhangi bir yönetim kurulunda maaş alıyorlar mı, hangi imkânları kullanıyorlar, makam araçları var mı, konutları var mı, bu konularda cevap istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, şimdi, Sayın Kocacık, buyurun lütfen.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Değerli Başkanım, Cumhurbaşkanlığı anayasal olarak yürütmenin başıdır ve özel güvenlik, gizlilik, hız ve esneklik gerektiren işlevleri vardır. Bu nedenle, bazı kamu düzenlemelerinden istisna tutulması idari işleyişin etkinliğini arttırmak açısından zorunludur. Ayrıca bu uygulamalar 1980 Anayasası'ndan beri uygulamada vardır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet sistemine geçildikten sonra 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname fiilen zaten yürürlükteydi. Bu düzenleme sadece kanun seviyesinde çerçeveleme sağlamaktadır. Ayrıca, sayın değerli milletvekillerimizin belirttiği gibi, Politika Kurullarına kurulduğundan beri hiçbir şekilde maaş ödenmesi, araç tahsisi gibi herhangi bir söz konusu uygulama yoktur.

Arz ederim.

ERHAN USTA (Samsun) - Başbakanlıkta var mıydı bu muafiyetler, eski sistemde?

Kısa bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Şimdi, işine gelince kuş, işine gelince deve oluyor bu arkadaşlar, tamam mı? Yani, eski sistemle mukayese ederken eski sistemde vardı. Kimde vardı? Cumhurbaşkanlığı. Ya, tarafsız Cumhurbaşkanlığıydı, farklı bir şeydi yani bazen biz burada eleştiri yaptığımızda "Eskiden Başbakanlıkta vardı." deniliyor. Ya, şimdi, kimi zaman Başbakanlık oluyorsunuz eski sistemdeki, kimi zaman Cumhurbaşkanlığı oluyorsunuz, böyle bir şey olmaz, buna bir karar verelim. Artık icrai bir organ bu. O yüzden sordum Başbakanlıkta var mıydı diye, benim bildiğim kadarıyla yoktu.

Yani, hakikaten, arkadaşlar, biz de Başbakanlığa bağlı bir kurumduk, Planlama. Taşıt Kanunu'ndan muafiyetin nasıl bir anlamı olabilir? Niye diğer kurumlar Taşıt Kanunu'na tabi oluyor da buradakiler olmuyor veya İhale Kanunu'na? Bunun nesnel, objektif bir şekilde açıklaması yok, bence yok. Olmaması lazım, bu düzenlemeyi yapmamanız lazım. Yani şimdi burada geldi, hadi şimdi geçecek muhtemelen ama Genel Kurulda, Sayın Başkan, yani siz de gündeme getirin, Genel Kurulda bu gözden geçirilsin. Bu, diğer kurumları da rencide eder; anlatabildim mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık...

SADULLAH KISACIK (Adana) - Şimdi, Sayın Ağbaba bu Politika Kurullarıyla ilgili soru sordu. Ben de 24 Aralık 2024 tarihinde bir soru önergesiyle "Bu Politika Kurulları kaç kere toplanmıştır?" diye bir soru önergesiyle soru sormuştum. Sayın Cevdet Yılmaz'dan gelen cevap: "Cumhurbaşkanlığı Politika Kurullarının kuruluşu, görev ve yetkileri, kurulların çalışma usul ve esasları, personel sekretarya hizmetlerinin mali hükümleri..." bilmem ne falan demiş, "Cumhurbaşkanlığı Politika Kurullarının giderleri mezkûr Cumhurbaşkanlığı kararnamesi uyarınca her yıl Cumhurbaşkanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanmaktadır." demiş. Yani en azından bu Politika Kurullarına ne kadar ödenek sağlanmış, onu bir şey yaparsak... Tabii biz soru önergelerimize cevap alamıyoruz yani cevap belli, kaç kere toplanmıştır demişim, "Mevzuata göre toplanmaktadır." Yani ne olduğu belli değil, onu da bir alırsak...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Türelî...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Evet, ilginç bir hususu belirtmek isterim, o da şu: 24'üncü Dönem milletvekilliği döneminde, 2015 yılıydı sanıyorum, 2015'in başıydı, örtülü ödenek daha öncesinde Başbakan ve ilgili bakandıydı. Sonra onun oradan biliyorsunuz Cumhurbaşkanına verilmesi gibi bir şey de söz konusu oldu, geldi hatta ona da ciddi itirazlar gelmişti. Yani zaten burada var yani bir örtülü ödenek var Cumhurbaşkanının kullandığı. Yani buradaki muafiyetleri ben anlıyorum, tabii güvenlik, işin gizliliği falan filan gibi bir şeyler söylenebilir ama çok anlaşılabilir değil yani Harcırak Kanunu, Taşıt Kanunu, Kamu Konutları Kanunu falan. Yani bunu doğru bulmuyoruz, böyle başka bir şey yaratılmış burada, Cumhurbaşkanlığı içinde ve orada muafiyetler var. Biraz önce söylediğim gibi, Türkiye Varlık Fonunda da zaten bir şekilde muafiyetler var ama oradaki muafiyetlerin bize en son yapılan sunumda da işte bir mantığı var. Sonuçta burası ayrı, birtakım kurumlar buraya getirildi, birçok denetimin dışında olduğunu biliyorduk. Burada da gene bu hususların bizler açısından ciddi bir sıkıntı yarattığını düşünüyorum ve dediğim gibi yani esas tasarruf, Türkiye'nin baktığınız zaman içinden geçtiğimiz ekonomik kriz düşünüldüğünde, tasarruf ve verimlilik paketi çıktı, ne olduğu belli değil. Yani buralarda çok ciddi hassasiyetler gerekiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Çok kısa bir soru soracağım.

Tabii, burada Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğiyle ilgili çok önemli maddeler görüşüyoruz. Acaba bu görüşmeye Sayın Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri niye katılmadı? Herhangi bir mazereti mi vardır, nedir Sayın Başkan? Size bir şey ifade edildi mi? Böyle bir görüşmede Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterinin de bulunması gerekmez mi sizce? Tamam, Genel Sekreterin arkadaşları var, genel müdürler, daire başkanları var da Genel Sekreterin kendisinin de bizzat burada olması gerekir diye düşünüyorum, Parlamentonun itibarı açısından da bu önemlidir diye düşünüyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Şentürk, buyurun.

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - Efendim, doğrusu çok özür diliyorum, burada değerlendirmemi -yani yüz yüze, yakın bir ortamdayız- aldığımız devlet terbiyesi ve yürüttüğümüz kamu hizmeti sorumluluğu mucibince meselelere nasıl baktığımızı ve buradan da nasıl değerlendirildiğini görünce ben şu anda şaşkın durumdayım, bunu ifade etmek isterim.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Eleştirmeden muaf mısınız? Burası Parlamento, cevap vereceksiniz.

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - Estağfurullah efendim, her türlü eleştiriye açığız, onda sıkıntı yok. Ben sizi zaten dinledim ve cevap istediğiniz için. Yaklaşım olarak...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Böyle cevap verilmez.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Görüşlerini paylaştı canım, Allah Allah!

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bizler bürokraside yetiştik, üstüne üstlük bürokrasiyi de en iyi bilen kişileriz, ben de Erhan Usta da Devlet Personel Başkanlığında yetiştik.

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRÜ BİLAL ŞENTÜRK - Şöyle efendim: Yani sizler de bu tarafta oturdunuz ve bu tarafta oturduğunuzda da bakışın öyle olmadığını biliyorsunuz o zaman. Benim izah etmeme de hiç gerek olmadığını düşünüyorum ama şunu belirteyim: Efendim, buradaki düzenlemeler Cumhurbaşkanlığına muafiyet getiren düzenlemeler 1980'den beri ki o tarihten bugüne 5-6 Cumhurbaşkanımız görev yaptılar, tamamında uygulanan hususlardı. Yani bu muafiyetlerin olması -ki Cumhurbaşkanlığı bir yatırımcı birim olarak değil, yatırımcı birimler daha çok bakanlık ve onlara bağlı birimler- Cumhurbaşkanlığı bir koordinasyon ve yönetim birimi, devletin başı. Bu hasletle, yürüttüğü işlerin özelliği, niteliği - Sayın Vekilimizin belirttiği gibi- gizliliği, hassasiyeti, aciliyetine istinaden yürüttüğü cari harcamalar, cari işlemler var. Bu münasebetle, bu muafiyetler kanunen yeni olmamakla beraber, ta 1980'den beri, yürürlükte olan Anayasa'mız var olalı beri var olmuş olan istisnai düzenlemeler. Bu düzenlemelerin olması, mesela Kamu Konutları Kanunu'ndan muafiyet oluşu bizim bu kanuna aykırı hareket ettiğimiz anlamına gelmiyor. Bununla ilgili işlemlerimizde bunu esas alarak yapıyoruz zaten. Ancak Cumhurbaşkanlığı olması hasebiyle aciliyet arz eden, özellik arz eden, gizlilik arz eden, hassasiyet arz eden durumlar olduğunda, buradaki istisnai hükümlerden yararlanma durumu zaten kaçınılmaz bir durum. Burası Cumhurbaşkanlığı, 85 milyonluk bu ülkeyi yöneten bir birimin uluslararası ilişkileri var, kendi iç dinamikleri var, yürüttüğü işlerin özelliği itibarıyla buna ihtiyaç duyulduğu için Anayasa var olalı beri bu hükümler orada konulmuş ve aynen de korunmuş. Yeni bir durum ortaya çıkmadı, belki şimdi Meclisimizin önüne geliyor, o nedenle tartışılıyor fakat yeni bir durum olmadığı için biz neyi tartışalım, ne yapalım, neden vazgeçelim noktasında bir karar verme noktasında değiliz, sadece bilgilendirmek durumundayız. Daha hafta sonu İletişim Başkanlığımız politika kurullarıyla ilgili politika kurul üyelerine hiçbir ödeme yapılmadığına ilişkin açıklamayı yaptı, biz oraya da bilgi notu gönderdik. Yani, bu konunun bir sefer kamuoyuyla paylaşıldıktan sonra malum bir konu olduğunu değerlendiriyoruz.

Politika kurulları ne kadar toplanıyor? Şimdi, bu Komisyon ne kadar toplanıyor? Politika kurulları adı üzerinde yani politika belirlemek üzere birikimlerinden istifade edilecek yapılar bunlar. Birikimlerinden istifade edilecek kişiler Cumhurbaşkanlığımıza atanmakla beraber ihtiyaç duyulduğunda her gün de toplanabilmekte, ayda bir de toplanabilmekte; bu ihtiyaçla ilgili bir şey ve politika kurullarının icrai bir durumu yok, politika belirleme noktasında tavsiyelerde, önerilerde bulunuyor,

inceleme ve araştırmalar yapıyor. Bu üyelere herhangi bir ödeme yapılmıyor, bu ödemeleri yapacak olursak bizim imzamızdan çıkıyor, biz herhangi bir ödeme yapmıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - őimdi, tabii, Bilal Bey benim hemőehrim yani normalde böyle bir őeyin konuőulması bence hiç őık olmadı. Yani böyle devlet terbiyesi ačíndan bakınca hayal kırıklığına uğruyormuősun(!) Ne oldu yani? Biz devlet terbiyesine muhalif bir davranıőta mı bulunduk? Yani devlet terbiyesini sizden mi öğreneceğiz arkadaő? Böyle bir őey olabilir mi ya, bu nasıl bir laf? Bir bürokratın boyunu çok aőan bir laf bu. Men ederim sizi böyle konuőmaktan! Yapmayın lütfen! Allah Allah... Yani burada konuőan 2 kiő var... Ben de devlette otuz yıl çalıştım ya, hem de öyle yani devletin beyni olan işleri yaptık, öyle sekreteryaya işleri falan yapmadık biz. Olmaz böyle bir őey; bu bir.

İkincisi, bir kriter koydunuz, güzel. Diyorsun ki "Gizlilik." O zaman ben őu soruyu sorarım: Devlette tek gizlilik gerektiren işi Cumhurbaşkanlığı mı yapıyor? Niye o zaman diğer taraflarda bu muafiyet yok? Bak, değerli arkadaőım, kriteri kurum bazında değil, gizlilik bazında koyarsanız anlarım. Kimi zaman Genelkurmayda gizlilik gerektiren, devlet sırrı gerektiren iş yapılır, orada, işte mevzuatın, bazı mevzuatların dıőına çıkarsın ama kriteri gizlilik üzerinden koymuyorsun. Sizin karőınızda çocuk yok ya! Kriteri ne üzerinden koyuyorsun? Cumhurbaşkanlığı üzerinden koyuyorsun. Az önce söyledim, bakın, bir őey söylüyoruz, birbirimizi dinlemiyoruz demek ki. Yani, őimdi, burada geldik, kuő olduk... Yani eskiden beri Cumhurbaşkanlığında bu varmış ama birçok őeyi biz burada konuőurken eskiden Başbakanlıkta olan yetki var diye yani o zaman da Başbakanlık gibi bir hüviyete bürünüyor; olmaz bu. Bilmiyorum ben, benim bildiğim kadarıyla, eskiden Başbakanlıkta yok bu muafiyetler. Başbakanlıkta da varsa, suimisal misal olur mu bilmem ama yani o söylenebilir ama eskiden sadece Cumhurbaşkanlığında olan bir őeyi, gečímten beri olanı "őimdi, burada kanunu önünüze getirdik de farkına vardınız." filan gibi, böyle bir őey olmaz. Cumhurbaşkanlığı ile Başbakanlık birleőtirilmişse őimdi, ikisinde de varsa hani yine biraz kabul edilebilir. Yani işimize gelince eski Cumhurbaşkanlığı olacağız, işimize gelince eski Başbakanlık olacağız, böyle bir őey yok. Gečení gün burada bir őey dedik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bitiriyorum Başkanım.

Burada arkadaşlar "Ya, eskiden de Başbakanlıkta teftiş kurulu vardı." falan dediler, orada Başbakanlık oluyoruz, tamam mı? şimdi tekrar şeye geliyor... Bakın, zaten karşı çıktığımız o. Konuşurken kendinizi ele veriyorsunuz. Gizlilik gerektiren diye bir kriter koyarsınız, bu bütün kurumlarda olabilir çünkü tek gizlilik gerektiren iş -burada gizli iş yapılıyor yanlış olur da- burada yapılıyor olamaz. Ya, burada çok basit, sıradan alımlar da vardır, onlarda da bu muafiyet var şimdi burada, onlara da muafiyet getiriyorsun; bu olmaz. Dolayısıyla kriteri böyle koyun, başımızın üzerinde ama kriteri kurum bazında koyduğumuz zaman olmuyor ama anlatırken de bana savunurken bir kriter üzerinden gidiyorsunuz, bu da kendi içinizdeki bir çeliőki.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; meramımız belli oldu, 3-4 tur attık, bir 3-4 tur daha atmayalım yani.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Sayın Başkanım, birkaç şey söyleyeceğim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Teşekkür ederim.

őimdi, tabii, Cumhurbaşkanlığına eski sistemde baktığımız zaman yani parlamenter sistemdeki Cumhurbaşkanlığı bir kere bu kadar büyük bir teőkilat değil, orada yapılan işler, görev ve yetkiler farklı. őimdi, ayrı bir őeye gečíldi, Cumhurbaşkanlığı devasa bir teőkilat, o yüzden ikisinin kıyaslanması bir kere doğru değil.

Diėer taraftan, mesela bir őeyi merak ettim; Devlet Denetleme Kurulu da var burada. Devlet Denetleme Kurulu eskiden de vardı, eskiden de bu muafiyetleri var mıydı mesela; merak ediyorum, bunu öğrenmek isterim. Burada Erhan Bey de söyledi yani burada bir kurumu o yönetiyor diye, tepe noktada diye bütün her őeyden, birtakım temel kanunlardan muaf tutmak doğru değil. Yani, burada bir kriter olur, bir esas olur, o esasa göre zaten varsa bir işin gizliliği doğal olarak zaten onlar oradan yararlanır. İhale Kanunu'nun ilgili maddeleri olur, bunlar yapılabilir, hatta bir düzenleme bile yapılır, bir madde yazılır, görev gereği gizlilik ačíndan eėer ihtiyaç hissediliyorsa zaten herhangi başka bir kurum da bu őeyde olabilir. Yani, bu ačídan, dediğim gibi, bu bize son derece sıkıntılı gözüküyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık, buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Genel Müdürüm, politika kurullarının bilgisine baővurmak üzere gerekli zaman toplanacağı yönünde bir görüş bildirdi de yalnız Cumhurbaşkanlığı sitesini ačítığınız zaman Cumhurbaşkanlığı politika kurulları yeni sistemde çok önemli bir göreve sahiptir. Sağ tarafta kurullar, sol tarafta bakanlar vardır ve bakanlıklardan önemlidir çünkü bakanlık icradır ama sisteme göre politikayı belirleyen kurullardır. Onun için, hatta benim görüşüme göre, gerekirse işlemi doğru yapsınlar, maaő da alsınlar, en iyisinden de alsınlar ama bu sistemde önemlidir. Biz, sadece orada yani gereği zaman toplanacak bir yer değildir, onu söyleyeyim yani őu kanunların çıkması için bile ilk önce orada bir toplantı yapılması lazım bu sisteme göre diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, son sorulara cevapları alalım.

Sayın Kocacık, buyurun.

ERTUğRUL KOCACIK (Sakarya) - Sayın Başkanım, Kamu İhale Kanunu'ndan muaf olan birçok kurum var; Makine ve Kimya Endüstrisi, Nükleer Düzenleme Kurumu, Türkiye Turizm Ajansı, Kapadokya Alan Başkanlığı, Gelibolu Alan Başkanlığı, PTT, ÖSYM ve birçok kurum var Başkanım yani Cumhurbaşkanlığı...

ERHAN USTA (Samsun) - Allah aşkına, yapmayın ya! Ya, saydığınız kurumlara Cumhurbaşkanlığının ne alakası var?

ERTUğRUL KOCACIK (Sakarya) - Kamu İhale Kanunu'ndan muaf olan kurumları sordunuz Başkanım.

ERHAN USTA (Samsun) - Ya, anladım da Makine ve Kimya bir KİT, özel sektör gibi davranılması gereken, hızla alış yapılması gereken bir yer. Cumhurbaşkanlığı öyle mi arkadaş ya? Siz orada alışveriş mi yapıyorsunuz ya? Böyle günlük şak, şak, şak diye... Hayır, yanlış örnek yani örnek yanlış.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Kamu İhale Kanunu'nda istisnaları düzenleyen...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Buna itirazımız yok, olabilir bu.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Zaten varmış Cumhurbaşkanlığı.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Ya, varmış, onu anladık da...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Şimdi, kanunla da düzenlenmiş yani İhale Kanunu'nun 3'üncü maddesinde bir sürü istisna var, biliyorsunuz.

ERHAN USTA (Samsun) - Buraya niye koyuyorlar?

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Tematik olarak da var orada, güvenlik, istihbarat vesaire gibi kurum bazlı da var.

ERHAN USTA (Samsun) - Ya, gizlilik meselesi var.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Ama kurum bazlı da var yani ifade edildi. Şimdi, Cumhurbaşkanlığıyla ilgili burada sayıyor; ofisler, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan başkanlıklar zaten var burada o konuda.

ERHAN USTA (Samsun) - O da yanlış. O zaman niye 2 defa yapıyorlar, onu söylesinler İsmail Bey.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Yani çok farklı bir şey yok, İhale Kanunu'nun kendisinde var.

ERHAN USTA (Samsun) - Yani niye 2 defa yapıyorlar o zaman var olan bir şeyi, pekişsin diye mi?

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - O başka bir tartışma yani içerik olarak tartışıyorduk ya demin, onun için söylüyorum.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, o da yanlış işte.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Yok, yok, 6 tane kanun var. Diğerleriyle ilgili istisnaları da söyler misiniz? Mesela, Taşıt Kanunu'nda, Kamu Konutları Kanunu'nda hangi şeyler var?

ERHAN USTA (Samsun) - Arkadaş, ne üzerinden savunmak durumunda kalıyor? Mesela "gizlilik" dedi; gayet saygı duyuyorum, olabilir ama kurum bazında olması...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kocacık...

ERHAN USTA (Samsun) - Orada varsa bilmiyorum ama bana o söylesin o zaman.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, şöyle yapalım...

ERHAN USTA (Samsun) - Bunun Cumhurbaşkanlığıyla ne alakası var arkadaşlar ya?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kocacık, buradaki sorulara cevabınızı verin.

Buyurun lütfen.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Başkanım, bu sorulara cevap veririz ancak burada bir sürü istisna var. Kamu İhale Kanunu'ndan muaf olanları söyledik, Aşkın Türel Başkanımız diğerlerini de soruyor.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Mesela, taşıttan sordum, harcırahtan sordum.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Şöyle: Mesela, geçen gün Endonezya Cumhurbaşkanı geldi Sayın Başkanım, Cumhurbaşkanlığı bir hafta içerisinde bu karşılamayla ilgili organizasyonları yapmak için Kamu İhale Kanunu'ndan muaf olmasa hız ve hareket açısından nasıl bir aksiyon alacaktı?

ERHAN USTA (Samsun) - Böyle yabancı bir heyet Cumhurbaşkanlığına mı geliyor; Dışişleri Bakanlığına gelmiyor mu, başka bir yere gelmiyor mu?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Dışişleri Bakanlığı yapıyor zaten gerekli şeylerini.

ERHAN USTA (Samsun) - Devlet yeni mi kuruluyor arkadaşlar ya? Yeni bir devlet mi kurdunuz ya?

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Üstadım, tamamen Cumhurbaşkanımızın...

ERHAN USTA (Samsun) - Ya, bu, yüz yıldır olan bir şey arkadaşlar; Osmanlı'da da geliyordu bu devletin misafiri ya. Yapmayın gözünüzü seveyim ya! Dışişleri Bakanlığına her zaman misafir geliyor. Gözünüzü seveyim, cevap vermeyin daha iyi ya.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Ertuğrul Bey, Dışişleri Bakanlığı zaten her zaman onun için... Yani bunlar zaten var, geçmişten beri yapılan işler. Yeni kurulmuş muz cumhuriyeti değil ki Türkiye Cumhuriyeti yani bunlar zaten var olan işler.

Biz, burada var olan bir kısım muafiyetlerin ne olduğunu, ayrıntısını öğrenmek istiyoruz; Parlamento olarak, milletvekilleri olarak bilmek istiyoruz bunları.

ERHAN USTA (Samsun) - Başbakanın misafiri gelmiyor muydu bu ülkede ya?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Mesela, diğer kanunlardan da hangi kurumlara muafiyetler var; buna ilişkin olarak ayrıntılı bir bilgi istiyoruz sizden.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kocacık...

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - İbrahim Hakkı Bey'e söz verebilirsek açıklasın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

CUMHURBAŞKANLIĞI KANUNLAR DAİRE BAŞKANI İBRAHİM HAKKI BEYAZIT - İbrahim Hakkı Beyazıt, Cumhurbaşkanlığı Kanunlar Daire Başkanı.

Efendim, Sayın Vekilimizin de az önce ifade ettiği gibi, söz konusu muafiyetler çok daha önce yani 1995-1996'lardan bu yana istisnasız uygulanan aynı muafiyetler, yeni bir muafiyet tanımlamadık buraya.

ERHAN USTA (Samsun) - Kim için?

CUMHURBAŞKANLIĞI KANUNLAR DAİRE BAŞKANI İBRAHİM HAKKI BEYAZIT - Cumhurbaşkanlığı teşkilatı için Sayın Vekilim.

ERHAN USTA (Samsun) - Zaten ona itiraz ediyoruz biz.

CUMHURBAŞKANLIĞI KANUNLAR DAİRE BAŞKANI İBRAHİM HAKKI BEYAZIT - Ben sadece şunu arz ediyorum - tabii, siyasi değerlendirme zatialinize ait- var olan muafiyetlere yeni bir muafiyet getirmedığımızı ifade ediyorum.

Şimdi, şunu izah edeceğim: Taşıt Kanunu, Devlet İhale Kanunu veya Kamu Konutları Kanunu'ndan muafiyetler az önce dile getirildi; doğrudur, bu muafiyetler var ama bu muafiyetler tamamen Cumhurbaşkanlığı teşkilatının herhangi bir düzenlemeye tabi olmadığı anlamına gelmiyor, bütün bu düzenlemelerin aynısı bizde yönerge ve yönetmelik olarak mevcut.

Sadece Kamu Kontrol Yönetmeliği'nden bir örnek vereyim efendim. Kamu Konutları Kanunu'na ve Kamu Konutları Yönetmeliği'ne tabi değiliz ancak Cumhurbaşkanlığı Konut Yönergemiz var. Bu yönergede kamu personeline uygulanan hükümlerin hemen hemen aynısı ve bazıları diğer kamu görevlilerinden daha ağır şartlarla hüküm altına alınmış. Bir örnek vereyim: Mesela, başka kurumların personeli 120 metrekaresel bir lojmanda yaklaşık olarak 1.300 liraya oturuyor -Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bunu açıklıyor- Cumhurbaşkanlığı personelimiz 3.500 lira civarında yani daha yüksek bir kirayla oturuyor. Şunu demek istiyoruz efendim...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Maaş...

CUMHURBAŞKANLIĞI KANUNLAR DAİRE BAŞKANI İBRAHİM HAKKI BEYAZIT - Normal devlet memuru maaşı efendim, neyse ona göre...

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Çünkü o da önemli.

CUMHURBAŞKANLIĞI KANUNLAR DAİRE BAŞKANI İBRAHİM HAKKI BEYAZIT - Hayır, hayır; Cumhurbaşkanlığına özel bir maaş skalamız yok.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Yani kaçta kaç kiraya gidiyor, o önemli.

CUMHURBAŞKANLIĞI KANUNLAR DAİRE BAŞKANI İBRAHİM HAKKI BEYAZIT - Ben şunu örnek vermek istiyorum: Düzenleme yine var Cumhurbaşkanlığına has, Mesela "Harcırah Kanunu" denildi, bizim Harcırah Yönetmeliğimizde "Harcırah Kanunu'nda yer alan miktarların aynısı uygulanır." diyor. Dolayısıyla, ilave bir harcırah veya daha fazla bir harcırah söz konusu değil; bunu arz etmek istiyorum. Kamu İhale Kanunu'ndaki muafiyetleri saydı Sayın Vekilimiz, daha da fazla muafiyet var aslında yani 20'den fazla kurum Kamu İhale Kanunu'ndan muaf, birçoğu KİT değil ama KİT'ler de var tabii ki.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

CUMHURBAŞKANLIĞI KANUNLAR DAİRE BAŞKANI İBRAHİM HAKKI BEYAZIT - Dolayısıyla, Cumhurbaşkanlığı hizmetlerinin gizlilikten ziyade aciliyet ve süreklilik sebebiyle Kamu İhale Kanunu'ndan bir muafiyeti vardır ama mesela, Cumhurbaşkanlığında da pazarlık usulü esas usullerden bir tanesidir, ihale yönergemizde bu hüküm de var. Dolayısıyla, bu muafiyetler düşünüldüğü gibi herhangi bir belirsizlik yaratmıyor, iç düzenlemesi mevcut.

DDK'yle ilgili bir soru gelmişti efendim, müsaadeniz olursa onu da arz edeyim. Esas itibarıyla -Sayın Vekilimizin de az önce ifade ettiği gibi- DDK eskiden beri muaf aslında. Peki, niçin yazıldı bu? Anayasa Mahkemesi 2002 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nu iptal ederken şöyle bir ibare kullandı... O zaman mevcut ibarede "Cumhurbaşkanlığı Makamı ve İdari İşler Başkanlığı muafıdır." diyordu, "DDK" yazmıyordu ama DDK'nin bütçesi yok efendim, Cumhurbaşkanlığı bütçesini kullanıyor, dolayısıyla taşıt veya diğer ihtiyaçları Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği üzerinden karşılanıyordu. Anayasa Mahkemesi bunu şu şekilde iptal etti 2022 Bütçe Kanunu'ndaki ibareyi, ibare şöyleydi: "Cumhurbaşkanlığındaki araçların üst limiti üst yönetici tarafından belirlenir." İbare aynen böyleydi. Anayasa Mahkemesi "DDK de Cumhurbaşkanlığı içinde ama onun da alım limitini üst yönetici belirliyor. Bu, muafiyet kapsamında değildir." dedi çünkü İdari İşler Başkanlığı bünyesinde değil, bağlı kuruluş; o yüzden iptal etti. Dolayısıyla biz bunu o iptal sebebiyle hususen yazdık fakat uygulamada herhangi bir değişiklik veya ilave bir şey getirmeyecek. Zaten DDK kurulduğu günden beri bütçesi olmayan bir kuruluş, tamamen Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği tarafından ihtiyaçları ve sekreteryası karşılanan bir kuruluş. Bu düzenlemenin de esbabı mucibesi budur efendim.

Arz etmiş olayım.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Ertuğrul Bey Kamu İhale Kanunu'ndan muafiyetlerini söyleyince ben diğer kanunlarda da muafiyet nedir anlamında sormuştum yani ben anladım sizin söylediğinizi.

CUMHURBAŞKANLIĞI KANUNLAR DAİRE BAŞKANI İBRAHİM HAKKI BEYAZIT - Evet efendim, sebebi bu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri...

ERHAN USTA (Samsun) - Çok kısa bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Yani yanılıyor muyum bilmiyorum ama benim gördüğüm kadarıyla -bakıyorum, kontrol ediyorum- "Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan ofisler, başkanlıklar" filan diyor da Cumhurbaşkanlığının kendisini söylemiyor istisnalarda.

CUMHURBAŞKANLIĞI KANUNLAR DAİRE BAŞKANI İBRAHİM HAKKI BEYAZIT - Efendim, bizim 1 sayılı Kararnamemizde Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatı şu şekilde tanımlanıyor: "Cumhurbaşkanlığı Makamı, Cumhurbaşkanlığı Yardımcılıkları, Politika Kurulları ve Genel Sekreterlik" Yani bunlar merkez teşkilatı oluyor, dolayısıyla Cumhurbaşkanlığı...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Ofisler...

ERHAN USTA (Samsun) - İsmail Bey, sen nereden okudun bilmiyorum, ben şu istisna maddesinin (y) bendini okuyorum: "Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan ofisler ve başkanlıkların Türkiye'nin tanıtımı vesaire için yaptığı mal ve hizmetler istisnadır." diyor. Şimdi, bu ayrı bir şey, Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatı anlamında o yok, bir.

Ya, arkadaşlar, bir de emsal olarak gösterilen şey zaten 703 sayılı KHK'yle yapılmış; bir de bu var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Bir de zaten şunu söylüyoruz: İsterse Cumhurbaşkanlığının tamamı olsun... Bakın, şimdi yeni sistemde işimize geldiği zaman eski sistemdeki Cumhurbaşkanlığı gibi davranıyoruz, işimize geldiği zaman eski sistemdeki Başbakanlık gibi davranıyoruz. Şu anda yeni sistemdeki Cumhurbaşkanlığı ile eski sistemdeki Cumhurbaşkanlığı aynı şey mi?

Değil. Bütçesiyle, personel sayısıyla, fonksiyonlarıyla, görevleriyle, yetkileriyle, her şeyiyle bambaşka bir şey yaptık, "sistem değişikliği" dediğimiz bu; doğru veya yanlış, orasını tartışmıyorum. Dolayısıyla, eskiden vardı, şimdi de olmasın. Eskiden Başbakanlıkta var mıydı? Yoktu. E, şimdi, yeri gelince kendinizi esas Başbakanlık fonksiyonlarını yerine getiren bir müessese olarak görüyorsunuz, işinize gelmeyince de Cumhurbaşkanlığı olarak görüyorsunuz; böyle bir şey olmaz.

Şu anda biz eğer bir şey yapacaksak eski sistemden emsal getirerek, 703 sayılı KHK'yle yaparak, oralardan emsal getirerek bir argüman geliştirmek yerine "Şu, şu, şu nedenlerle böyle bir istisna yerindedir, doğrudur; bunun bir ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz." dersiniz, tartışırız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Genel Müdürün "gizlilik" diyor, sen "hızlılık" diyorsun. E, şube müdürüne sorsak o da başka bir şey diyecek arkadaş. Böyle bir şey olur mu ya? Yani biriniz bir şey diyorsunuz, öbürünüz bir şey diyorsunuz. Bu sizi rahatsız etmiyor mu Sayın Başkan ya? Gözünüzü seveyim ya! Bizde mi bir sorun var ya, sadece bizi mi rahatsız ediyor bu?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

ERHAN USTA (Samsun) - Yani burada Parlamentonun, Komisyonun bir saygınlığı yok mu ya? Buraya bir şey getirirken arkasında, önünde ne var diye bakılmaz mı?

Olmaz, olmaz; bunu kabul etmek mümkün değil.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kocacık, sizin başka söz talebiniz var mı?

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Yok Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Burada görüşler dile getirildi değerli arkadaşlar.

(Uğultular)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri sükûneti tesis edelim.

5'inci maddeyle alakalı 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3046) esas numaralı Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 5- 17/8/1983 tarihli ve 2879 sayılı Cumhurbaşkanlığı İdari İşler

Başkanlığına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun;

a) Adı "Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği Teşkilatına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun" şeklinde değiştirilmiştir.

b) 4 üncü maddesinin birinci, ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan "İdari İşler Başkanlığı" ibareleri "Genel Sekreterliği", ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "İdari İşler Başkanının" ibareleri "Genel Sekreterinin", on birinci fıkrasında yer alan "İdari İşler Başkanı" ibareleri "Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri", on birinci ve on dördüncü fıkralarında yer alan "İdari İşler Başkanlığında" ibareleri "Genel Sekreterliğinde", on üçüncü fıkrasında yer alan "İdari İşler Başkanlığınca" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğince" şeklinde değiştirilmiştir.

Cumhurbaşkanınca atananlar hakkında 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrası uygulanmaz, bunlardan emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta olanların aylıkları kesilir ve Sosyal Güvenlik Kurumu ile ilişkilendirilirler.

c) Geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "İdari İşler Başkanlığındaki" ibareleri "Genel Sekreterliğindeki" şeklinde ve birinci ve ikinci fıkralarında yer alan "İdari İşler Başkanlığında" ibareleri "Genel Sekreterliğinde" şeklinde değiştirilmiştir.

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

Tahsin Ocaklı
Rize

Cevdet Akay
Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Az önce de ifade ettiğimiz gibi, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, Cumhurbaşkan Yardımcılıkları, Cumhurbaşkanlığı Politika Kurulları ve Devlet Denetleme Kurulu açısından bu ilgili kanunların yani Taşit Kanunu, Konut Kanunu, Harcırah Kanunu, Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerinin uygulanmaması konusunun madde metninden çıkarılması yani uygulanmasıyla ilgili bir önergemiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Kocacık, buyurun.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 6'ncı madde 3238 sayılı Savunma Sanayii ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un geçici 10'uncu maddesi üzerinde düzenleme yapıyoruz. Burada da şunu söylemekte bir beis yok: Savunma Sanayii Müsteşarlığı Cumhurbaşkanlığı sistemiyle birlikte Savunma Sanayii Başkanlığı oldu. Savunma Sanayii Başkanı ve Başkan Yardımcısı sırasıyla Savunma Sanayii Müsteşarı ve Müsteşar Yardımcısına denk kabul edilerek bu konudaki hakların aynı şekilde devam etmesi sağlanıyor.

Arz ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Maddeyle alakalı söz talebi? Yok.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Kocacık, buyurun.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Teşekkür ederim Başkanım.

7'nci maddeyle Gençlik ve Spor Bakanlığının gelirlerini daha etkin bir şekilde yönetmesi amaçlanmaktadır. Harcanmayan gelirlerin bir sonraki yıl bütçesine devredilmesi kaynağın daha verimli kullanımına olanak sunacak ve uzun vadeli planlamayı destekleyecektir yani Bakanlığımız hizmetlerinin çok daha hızlı gerçekleşmesini sağlayacak bu şekilde, daha hızlı aksiyon alınmasına imkân sunulacak. Kısacası, Bakanlığın kendi kaynaklarından elde ettiği gelirlerin yine o kaynakların iyileştirilmesi, geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi noktasında kullanımı sağlanacaktır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Söz konusu maddeyle, Gençlik ve Spor Bakanlığına bir özel ödenek yani gelirleriyle ilgili bir özel ödenek tahsisi söz konusu, bu da özel hesaplarda takip ediliyor. Geçtiğimiz yıl 4.5 milyar TL'lik tahmin edilenden fazla bir gelir elde edildiği için ödenek olarak konulmuş ve ilgili yerlere harcanmış. Şimdi, burada harcama nerelere yapılmış örneğin? Çünkü özel hesap olduğu için buradaki yatırım programıyla da ilişkilendirilmeden yapılıyor bu harcamalar, dolayısıyla denetime de tabi değil sağlıklı bir şekliyle, burayla ilgili bilgi istiyoruz. Bu yıl için de 2025 yılı için de 5,8 milyarlık bir ödenek burada tahmin ediliyor, bu da özel hesaptan ilgili yerlere kullanılacak. Bunların nerelere, nasıl verimli bir şekilde kullanılıp kullanılmadığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVDET AKAY (Karabük) - Çünkü denetimle ilgili de Sayıştay raporlarında da geçen bazı konular var. Burası şeffaf ve sağlıklı bir şekilde bizim Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından da denetlenemiyor. Bu konuyla ilgili detay, açıklama rica edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kocacık, buyurun.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Başkanım, değerli milletvekilimizin 1'inci sorusuna yanıt: Taşra teşkilatında bütünleşik kamu mali yönetim sistemi kullanılmakta olduğundan tüm işler kayıt altına alınmaktadır yani sadece tahsilatı yapılıp sonradan tahakkuku yapılmıyor, hem tahakkuk hem tahsilat aynı anda yapılıyor.

İkincisi, etki analizinde de Sayın Vekilimizin belirttiği gibi, 2024 yılında 4 milyar 596 milyon 2025 yılında da 5 milyar 817 milyon özel ödenek kullanılacağı öngörülmüş. Bunlar Gençlik ve Spor Bakanlığının gençlik, spor ve yurt hizmetlerinde kullanılacak taşınmazların yapım, kiralama, trampa, satın alma, devir, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi, danışmanlık, mal ve hizmet alımı, personel, bakım ve onarım, tefriş, ısınma, su, aydınlatma gibi işletme giderleri ile öğrenim kredisi, burs, barınma, beslenme ve destekleme ödemelerinin karşılanmasında kullanılacaktır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

CEVDET AKAY (Karabük) - Bir şeye cevap vermem lazım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Şimdi, elimde benim Sayıştayın 2023 yılı denetim raporu var, ben oradaki bulgudan açıkladım Sayın Vekilim. Bulguda şöyle söylüyor yeknesaklık olmadığını: "Bazı illerde gelirlerin tahakkuk kayıtlarının yapıldığı ve tahsilatları yapılan tahakkuk kayıtları çerçevesinde gerçekleştirildiği, bazılarında ise tahakkuk kaydı yapılmadan doğrudan tahsilat yoluna gidildiği görülmüştür." Burada yeknesak bir uygulama yok yani, karmaşık bir uygulama var burada. Dolayısıyla bir düzenleme yapılması ve her birimin aynı şekliyle tahakkuk yapıp, tahsilat yapıp ilgili hesaplara aktarması gerekir veya düzeldiyse de "Düzeltilen" diye söylerlerse... Bu 2023 yılı kesin hesabından çıkan denetim raporu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, ilgili bürokratlar burada mı?

Buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI KAZIM MERT AÇIKGÖZ - Sayın Bakanım, kıymetli vekiller; Sayın Vekilimin sorusuyla ilgili olarak, 2023 yılı Sayıştay bulgusuyla ilgili olarak, il müdürlüklerimizdeki farklı uygulamalarla ilgili olarak şu anda hâlihazırda Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne ilişkin yani özel gelirlerin ve hesapların Strateji Geliştirme Başkanlığındaki özel hesabın da daha sağlıklı ve Sayıştay sorgusunda ve bulgusunda geçen hususları da dikkate alan bir yönetmelik çalışması içerisindeyiz zaten şu anda ve kanunda da bununla ilgili olarak özellikle Strateji Geliştirme Başkanlığı muhasebe biriminin ve il müdürlüklerinin tüzel kişilik yapısı kapsamında bu yeknesaklığın sağlanmasını da amaçlıyoruz efendim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8 ve 9'uncu maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Kocacık, izahat lütfen.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Teşekkür ederim Başkanım.

8'inci madde 174 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle değiştirilen "İdari İşler Başkanı" yerine "Genel Sekreteri" ifadelerinin 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'da da uyum düzenlemesi yapılmasıyla ilgili, uyum değişikliklerinin ilgili kanuna dercedilmesiyle alakalıdır bu maddemiz, bütçeye herhangi bir maliyeti söz konusu değildir.

9'uncu maddeye geldiğimizde, yine 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'a ilişkin bir maddedir. 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle yapılan değişikliklerin yürürlüğe girmesinden önce başlayan işlemler için yani 9 Temmuz 2018 tarihinden önce başlayan işlemler için eski usul ve esasların uygulanması hususunda. Burada amaç, geçiş sürecinin düzenli ve sorunsuz bir şekilde yürütülmesini sağlamak idi. Yani diyelim ki bu tarihten önce ildeki amiri tarafından mesela bir konuyla alakalı soruşturma izni alınıyor ama bu tarihten sonra soruşturma izni Bakanlığa geçtiği için,

örneğin, bu gibi durumlarda işleyişte bir aksaklık yaşanmaması adına, önceki düzenlemelerin sekteye uğramaması adına bu düzenleme yapılmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Söz talebi bulunmamaktadır.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

10, 11, 12'inci maddeleri birlikte müzakereye açıyorum.

Sayın Kocacık, buyurun.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Teşekkür ederim Başkanım.

10'uncu maddede 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun 15'inci maddesinde değişiklikler ele alınıyor. Değişiklikle kamu görevlilerinin sendika üyeliğiyle ilgili istisnalar yeniden düzenlenmiştir. Özellikle Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatı, bağlı kurullar ve bazı kuruluşlarda çalışan kamu görevlilerinin sendika üyeliği kapsamı netleştirilmiştir. Ayrıca, (c) bendinde yer alan üst düzey kamu görevlilerinin sendika üyeliği istisnaları korunmuş ve ifade güncellenmiştir. 2001'de çıkmış bir kanuna ait uyum güncellemesi yapıyoruz bu maddede, herhangi bir mali etkisi bulunmuyor.

11'inci maddeye baktığımızda, Kamu İşveren Heyeti Cumhurbaşkanının görevlendireceği Cumhurbaşkanı Yardımcısı veya bir bakanın başkanlığında toplanacak, böylece karar alma süreçleri daha etkin bir şekilde yürütülecek, toplu sözleşme süreçlerinin de daha hızlı ve verimli bir şekilde yürütülmesine imkân sağlayacaktır. Heyetin Cumhurbaşkanınca belirlenen bakanlıklar ve kamu kurumlarının temsilcilerinden oluşması ihtiyaca karşı temsiliyet noktasında katkı sağlayacaktır. Bu maddenin de herhangi bir mali etkisi bulunmamaktadır.

12'nci maddeye baktığımızda, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun yapısını ve işleyişini düzenleyen 4688 sayılı Kanun'un 34'üncü maddesinde değişiklikler yapmaktadır. Kurulun üye seçimi, sekreteryaya hizmetleri ve işleyişine ilişkin düzenlemeler güncellenmiştir. Ayrıca, maddeyle, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun sekreteryaya hizmetleri Devlet Personel Başkanlığınca yürütülüyordu. Artık, Devlet Personel Başkanlığı olmadığı için Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun sekreteryası Cumhurbaşkanının belirleyeceği Cumhurbaşkanı Yardımcısı veya bir bakanlık tarafından yürütülecektir, bu maddenin de herhangi bir mali yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Arz ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Söz talebi? Yok.

10'uncu madde üzerinde 1 önerge bulunmaktadır, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 4688 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"a) Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinde çalışan kamu görevlileri,"

Ayyüce Türkeş Taş

Adana

Erhan Usta

Samsun

AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Ben kısaca...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Teşekkür ederim Başkanım.

Bu sendika hakkının, demokrasinin vazgeçilmez bir hak olduğuna inandığımız ve düşündüğümüz için bu maddenin en azından 703 sayılı KHK öncesi duruma getirilmesini amaçlayan bir önerge sunduk, oylarınıza sunuyoruz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Evet, teşekkür ederim.

Buyurun.

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI GENEL MALİ SEKRETERİ İSMET TEMEL - Bu 10'uncu maddede bazı istisnalar getirilerek efendim, örgütlenme özgürlüğünün önüne geçiliyor ve o kurumlardaki hak savunuculuğu burada çalışan arkadaşların elinden alınıyor ki bu teşkilatlarda da önemli sayıda memur çalışmaktadır. Aynı zamanda, Adalet Bakanlığında infaz koruma memurları da aslında üye olabiliyorlar ancak Adalet Bakanlığı onların ödeneklerini yatırmıyor ki bu infaz koruma kurumlarında öğretmenler var, sosyologlar var, psikologlar var. O nedenle, bu sendika örgütlenmesinin önündeki tüm engellerin kaldırılmasını talep ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Başka talep var mıydı?

Buyurun.

MEMUR-SEN KONFEDERASYONU TEMSİLCİSİ ÖMER BUDAK - MEMUR-SEN Konfederasyonu adına söz alıyorum.

Öncelikle şunu belirtmemiz gerekiyor: MEMUR-SEN olarak 7'nci Dönem Toplu Sözleşme'de 4688 sayılı Kanun'un bir bütün olarak ele alınıp değişmesine yönelik bir hükmü kamu idaresiyle beraber imza altına almıştık çünkü kanun şartlara uygun değildi. Bu çerçevede, aşağıda değineceğim hususların Komisyon tarafından teklife dönüştürülmesi hem yerinde olacak hem de hükmün gereği sağlanacaktır. 4688 sayılı Kanun'un amaç kısmı genişletilmeli, kamu görevlisi emeklileri de dâhil edilmelidir, bütün kamu görevlileri toplu sözleşme kapsamına alınmalıdır. Sendika üyeliği önüne yasak konulmamalı mahkeme kararıyla değil kanun koyucu eliyle sendikal özgürlükler sağlanmalıdır. Kamu Personeli Danışma Kurulunun daha sık toplanması sağlanarak çözüm üretme gücü artırılmalıdır. Kurum idari kurullarında yetkili sendikayla çözüm ortaya koyabilme imkanı getirilmelidir, dayanışma aidatı gelmelidir. Toplu sözleşme masası yeniden düzenlenmeli, yetkili olanın hakkı teslim edilmelidir. Masada görülecek

konular kısıtlanmamalıdır. Toplu sözleşme hükümleri keyfi olarak engellenmemelidir, toplu sözleşme masasına karar alabilecek en üst amirler oturmalıdır. Toplu sözleşme süresi bir ay ile sınırlandırılmamalı, görüşmelere en az altmış gün devam edilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Süreniz bitti.

MEMUR-SEN KONFEDERASYONU TEMSİLCİSİ ÖMER BUDAK - Hemen bitiriyorum Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Son sözünüzü söyleyin, böyle bir usul yok.

MEMUR-SEN KONFEDERASYONU TEMSİLCİSİ ÖMER BUDAK - Detaylı metinlerimiz de -daha birkaç madde vardı ama- Çalışma Bakanlığımıza sunulmuştur.

Teklifleri Komisyonunuzun takdirlerine arz eder, saygılarımızı sunarız.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

10'uncu madde üzerinde önce önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11 ve 12'nci maddelere geçiyoruz.

11'inci madde üzerinde söz talebi yok.

Önerge yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerinde söz talebi ve önerge yok, her ikisinde de söylemiştik.

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI GENEL MALİ SEKRETERİ İSMET TEMEL - 12'nci maddeyle ilgili bizim bir talebimiz var Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI GENEL MALİ SEKRETERİ İSMET TEMEL - Başkanım, bu 12'nci maddede Hakem Kurulu 11 üyeden oluşuyor. Bu Hakem Kurulunun 11 üyesinin 7'si yürütmenin başı olarak Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından belirleniyor. O yüzden, bu Hakem Kurulu ister istemez memurun anlaşmazlığa düştüğü durumda sıkıntı yaratıyor. Biz, Hakem Kurulu yerine, grevli, toplu sözleşmeli bir sendika yasası istiyoruz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Evet, teşekkür ederim.

Diğer söz talebi?

Buyurun lütfen.

TÜRKİYE KAMU-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI YÜCEL KAZANCIOĞLU - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifimizin 11'inci ve 12'nci maddeleri, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nda değişiklik öngörmektedir. Bu maddeler Kamu İşveren Heyeti ve Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun yapısını belirlemekte. Toplu sözleşme görüşmelerinin etkinliğini artırmak ve ara buluculuk mekanizmalarını güçlendirmek maksadıyla Kamu İşveren Heyetinin ve Kamu Görevlileri Hakem Kurulu üyelerinin kanunda tek tek sayılması ve daha tarafsız bir hakem kurulu oluşturulması için maddelerde yeniden düzenleme yapılmasını teklif ediyoruz. Kamu İşveren Heyeti üyelerinin kurumları adına karar verecek yetkideki üst düzey yöneticilerden oluşması ve bunların unvanlarının maddeye işlenmesi önemlidir. Hakem Kurulu üyelerinin tarafsızlığının sağlanması adına akademisyen üyelerin üniversiteler arası kurul tarafından belirlenmesi yerinde olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Diğer söz talebi?

Buyurun.

BAĞIMSIZ KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKASI GENEL BAŞKANI TÜLİN YANMAZ ÖZGEN - Teşekkür ederim.

Şöyle bir açıklamam olacak 10'uncu maddede: 10'uncu maddenin sendikalar, 4688 sayılı Yasa'nın 15/A maddesi yasaklı kurumları sayıyor. Şimdi, "Cumhurbaşkanlığına bağlı kuruluşlar" derken bizim burada, Millî Saraylarla anlaşamadığımız bir konu var. Çok yakın bir tarihte bir yargı kararı var. İstanbul 12. İş Mahkemesiyle başlayan, daha sonra istinafa giden, oradan Anayasa Mahkemesine giden, oradan tekrar geri dönen ve en sonunda da Yargıtayın kesinleşmiş bir kararı var, diyor ki: "Millî Saraylar Başkanlığında çalışan kamu çalışanları, kamu görevlileri sendikaya üye olabilir, sendika kurabilir." ve bu 12. İş Mahkemesinde de kesinleşme şerhi yayınlandı. Biz, bir buçuk, iki aydır neredeyse Millî Saraylar Başkanlığıyla uğraşıyoruz. Diyoruz ki yasayla biz bu hakkı aldık, onlar Sayın Cumhurbaşkanlığı Devlet Personel Başkanlığından yazı yazdılar, çıkan kararları da gönderdiler, üyeliklerimiz kabul edilmedi. Hâlbuki biz bu yasayla bunu aldık.

Şimdi, gelen teklife bakıyoruz, hiçbir noktası virgülüne dokunulmadan Millî Saraylar Başkanlığı yoruma göre yine bağlı kuruluşlar içinde sayılacak ve biz yine yargı yoluna düşeceğiz. Ya, bu, yasayla alındı, tekrar bağlı kuruluşlar için de bu "yasaklı olan kurumlar hariç" kısmında Millî Saraylar Başkanlığının isminin de geçmesi gerekiyor. Yoksa yine yargı yolunda olacağız.

Teşekkür ederim, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Kayıtlara alınmıştır, Genel Kurul görüşmesi var, eğer uygun görülürse önergeler verilir, bakılır.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi 12'nci maddeyi oylamaya sunacağım...

ERHAN USTA (Samsun) - Başkanım...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Erhan Bey, söz mü istiyorsunuz?

ERHAN USTA (Samsun) - Söz istiyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Ben de aslında bir ara vermiştim, orada geçmiş. 10, 11 ve 12'nci maddeler, 3'ü üzerinde de hemen kısaca düşüncelerimi ifade edeceğim.

Genelinde de bir miktar söylemiştim, bu 10'uncu maddede sendika üyesi olma yetkisi 703'le zaten daha önce de sınırlandırılmıştı Cumhurbaşkanlığındaki bağlı kuruluşlar açısından. Burada onun kanuni düzenlemesi yapılıyor. Bunun doğru olmadığını düşünüyorum. Yani bunun en azından yani 703 öncesi duruma getirilmesi lazım. Ne demek istiyorum özetle: Bu (a) fıkrasındaki Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinde çalışan kamu görevlileriyle sınırlı olması lazım sendika yasağının. Dolayısıyla burada, Cumhurbaşkanlığına bağlı bir kısım kuruluşlar, neydi onlar? Diyanet İşleri Başkanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı ve İletişim Başkanlığı hariç diğerlerinde sendika yasağı getiriliyor, bunun bir mantığı yok. Yani burada da yine bize bir izah edilsin. Mesela bunlar niye hariç? Yani buralarda sendikalaşma -yani Diyanet İşleri Başkanlığında "sendikalaşma" diyor değil mi, yanlış anlamıyorum- serbest ama yine örnek vereyim, Strateji ve Bütçe Başkanlığında sendikalı olmak yasak. Bunun kriteri ne? Yani burada bir kriter olması lazım. Yani, bakın, hep aynı şeyle karşılaşıyoruz, biliyor musunuz? Böyle keyfilik var. Yani eğer bir yerde olmayacaksa, bir din görevlisinin, hani bir politize olma anlamına geliyorsa sendikalaşma, işte şucu bucu falan anlamına geliyorsa bunun olmayacağı belki de en önemli yerin Diyanet İşleri Başkanlığının olması lazım. Yani bir imamın veya oradaki bir personelin, din görevlimizin değil mi, sendika üyesi olmaması lazım o zaman. "Olmasın." demiyorum da şimdi, burada serbest tutuyorsunuz ama diğer bağlı kuruluşlarda yasaklıyorsunuz. Millî Saraylar mevzuunda zaten mahkeme kararı var orayla ilgili, TBMM'yle ilgili yani oradan gelen bir şey var. Yani bu olmaz; burada bir kriter yok, bir mantığı yok. Ya, bir mantık arıyorum ben: Niye acaba birilerinde serbest, birilerinde yasak? Dolayısıyla burada 703 öncesindeki durum hiç olmazsa yani 2018 öncesi durumla sınırlandırmak lazım bu sendikalaşma yasağını. Özetle, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği dışındaki Cumhurbaşkanlığına bağlı kuruluşlarda sendikalaşmayı yasaklamanın bir mantığı, bir anlamı yok.

İkinci husus, 11'inci maddeyle ilgili Sayın Başkan, bu Kamu İşveren Heyeti meselesi. Burada da yine tabii, eskiden toplu görüşmeydi, toplu sözleşmeye geçildi artık. Yani memurlar ile devlet bir toplu sözleşme yapıyor. Bunun hakikaten bir toplu sözleşme olması gerekir. Yani burada şimdi Kamu İşveren Heyetinin daha önceden kurumları tek tek sayılmıştı. Burada değişiklik yapılıyor, Cumhurbaşkanının belirlediği bakan, Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve belirlediği kurum başkanları, işte, belirlenen bakanlıkların, kamu kuruluşlarının temsilcileri. Yani bu da yanlış. Yani en azından orada kurumları sayalım, herkes görevini bilsin, fonksiyonunu bilsin, bununla ilgili, kendisiyle ilgili bir sorumluluk olduğunu bilsin, çalışmasını yapsın ve gelsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Dolayısıyla, Kamu İşveren Heyeti açısından, bir sürekliliğin sağlanması açısından da bunun önemli olduğunu düşünüyorum, bu görüşmelere katılmış eski bir bürokrat olarak söylüyorum.

Diğer taraftan, yine Hakem Kurulu'nda aynı mesele var. Yani, bu Hakem Kurulu'ndan istediğiniz şeyi geçirebilirsiniz arkadaşlar. Bu, toplu sözleşme falan değil. Yani memurlara bunu veriyormuş gibi yapıp bunu vermemenin bir anlamı yok. Buranın daha objektif yani hem işvereni dinleyecek hem çalışan tarafını dinleyip hakikaten objektif karar verecek bir heyet oluşturmamız gerekiyor. Maalesef, kanunda biz bunları göremiyoruz. Bu anlamda, az önceki sendika temsilcilerinin düşüncelerine de katıldığımı ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13'üncü madde üzerinde 1 önerge var.

Bu arada Cevdet Bey'in söz talebi var.

Pardon... Teklif sahibinden açıklama almadım, onu alalım, sonra söz talebini yerine getirelim.

Buyurun.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Teşekkür ederim Başkanım.

13'üncü madde 112 Acil Çağrı Merkezi'yle ilgili, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'na dair bir düzenleme. Bu maddeyle, 112 Acil Çağrı Merkezlerine yapılan asılsız çağrı ve ihbarlara yönelik idari para cezaları yeniden düzenlenmektedir. Çağrı merkezini gereksiz yere meşgul eden, amacı dışında arayan ya da ısrarla çağrı bırakan kişilere 1.500 TL, asılsız ihbar yaparak ekiplerin sahaya yönlendirilmesine neden olanlara ise 15.000 TL cezai yaptırım uygulanacak ve bir yıl içinde tekrar edilmesi durumunda ise cezaların 2 kat olarak uygulanmasını öngörüyor bu madde.

Şimdi, sayılara, sayısal verilere baktığımız zaman:

2021 yılında toplam çağrı sayısı 104 milyon 656 bin 510, asılsız çağrı oranı yüzde 36,20, asılsız çağrı sayısı 37 milyon 887 bin 791, anons sırasında kapanan çağrı sayısı 33 milyon 112 bin 135.

Bu rakam 2022 yılında; toplam çağrı sayısı 104 milyon 475 bin 814, asılsız çağrı oranı yüzde 34,43, asılsız çağrı sayısı 35 milyon 970 bin 400, anons sırasında kapanan çağrı sayısı 34 milyon 575 bin 563.

2023 yılına baktığımızda toplam çağrı sayısı 105 milyon 618 bin 984, asılsız çağrı oranı yüzde 31,30, asılsız çağrı sayısı 33 milyon 61 bin 124, anons sırasında kapanan çağrı sayısı 40 milyon 133 bin 935.

2024 yılında toplam çağrı sayısı 103 milyon 54 bin 637, asılsız çağrı oranı yüzde 28,46, asılsız çağrı sayısı 29 milyon 326 bin 917, anons sırasında kapanan çağrı sayısı 39 milyon 82 bin 570.

2025 yılında günümüze kadar toplam çağrı sayısı 14 milyon 681 bin 959, asılsız çağrı oranı yüzde 30, asılsız çağrı sayısı 4 milyon 441 bin 669, anons sırasında kapanan çağrı sayısı 5 milyon 207 bin 304.

Değerli hazırun, dün -sizler de görmüşsünü- ben bir haber gördüm. Bu haberde -haberi de izledim ayrıca- vatandaşımızın biri 112'yi arıyor ve diyor ki: "Oğluma ödev yaptıramıyorum, telefonu sana versem bir kızar mısın?" 112 görevlimiz "Bu şekilde hattı meşgul etmeyin." dediğinde ise vatandaşımız "Bir polis yok mu, polis? Polise aktar da bir kızsın oğluma." diyor. Yani böyle ve buna benzer bir sürü çağrı var. 112 Acil Çağrı Sistemi'miz gerçekten o an ihtiyacı olan vatandaşımıza hizmet vermekte zorlanıyor. Ödev yapmadığı için oğluna kızılmasını 112'den isteyen kişi, belki de o anda bir kazazedenin hayatıyla oynuyor, yardım gitmesini geciktiriyor. Keza, asılsız ihbar noktasında da kamu kaynaklarının boşa kullanılması ve 112 birimlerinin gerçek bir ihbara belki de gecikmesine sebep vermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Bu konuyla alakalı Almanya örneğini vermek istiyorum ben. Kasıtlı ve bilerek asılsız ihbarda bulunan kişiler bir yıla kadar hapis veya adli para cezasıyla cezalandırılıyor Almanya'da. Biz de en azından bu keyfi meşguliyetlerin önüne geçmek adına böyle bir cezai işlem uygulamasını öngören maddemizle birlikte 112'nin amacına uygun kullanılarak daha etkin hareket etmesini sağlamak istedik.

Arz ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Ertuğrul Bey, teşekkür ederim.

İki söz talebi var.

Sayın Erhan Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - İsterseniz önergede de konuşabilirim, nasıl isterseniz.

Şimdi, burada, evet, istatistiklere bakınca bir ihtiyaç var, bir düzenleme ihtiyacının olduğu anlaşılıyor ama acaba yaptığımız düzenleme, yani, "wording" açısından söylüyorum, doğru bir düzenleme mi, ondan çok emin değilim arkadaşlar. Yani, Acil Çağrı Merkezi'ni meşgul etmek amacıyla arayarak yani adamın amacını biz bilemeyiz ki yani "meşgul etmek amacıyla arayarak..."

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Kayda alınıyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, meşgul etmek için aramıyor yani arıyor ama "Meşgul etmek amacıyla aramak." demek hem meşgul etmek hem de aramakta şöyle bir... Yani mutlak doğru anlamında değil. Mesela şöyle düşündük: "Acil Çağrı Merkezi'ni acil bir durum olmaksızın bilgi alma, şaka yapma, rahatsız etme, iletişimi kesintiye uğratma ve benzeri sebeplerle gereksiz yere arayarak." Bakın, şu amaçla, bu amaçla değil de "Gereksiz yere arayarak Acil Çağrı Merkezi personelinin görev yapmasını engelleyen kişiye il valiliği tarafından 1.500 lira ceza verilir." Yani buraya başka bir şey yazmak lazım. Bizim yazdığımız illa olsun anlamında demiyorum ama yani buradaki ifadede "meşgul etmek amacıyla" ifadesi yani yarın, bir gün bu ceza için birisi idariye gitmiş olsa "Ben meşgul etmek amacıyla aramadım, ben başka bir amaç için aradım." dediği zaman ne diyeceksiniz?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Hatırını sormak için aramış olabilir.

ERHAN USTA (Samsun) - Tabii, evet, meşgul etmek değil yani hatırlı sordum veya bilmem ne diyebilir. Yani sorunu çözümüyor. Tamam, yani istatistikleri anlıyoruz, bir şey yapma ihtiyacının olduğunu da sizin ifadelerinizden anlıyoruz ama bu söyledığınız şey bence sorunu daha da fazla büyütebilir. Bizim dediğimiz şekilde veya bir başka çözümü düşünmek gerekir diye düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Evet, herhâlde, önergeye de dönük konuşmuş olduk.

ERHAN USTA (Samsun) - Evet.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Şimdi, Sayın Cevdet Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Asılsız ihbarların önüne geçmek gerçekten önemli, bu yüzden gerçek ihbarlara yetişmek mümkün olmayabilir. Burada benim bir önerim olacak: Kişi, bir çağrıda bulundu, 112 sistemine bir ihbarda bulundu fakat gecikmeden dolayı olay yerine gidinceye kadar örneğin şüpheli yerini terk etti veya hasta var diyelim, hasta da kendi isteğiyle mesela hastaneye veya başka bir yere gitti, orada idari personel bir tutanak tutacak o zaman, ceza kesecek. Şimdi, bu cezayı keserken hangi kıstasa göre kesecek? Şimdi, eğer kişiler gerçek ihbarlarda bulunmaktan çekinirse örneğin hırsızlığı veya hastayı bildirmeyebilir veya bir yangını bildirmeyebilir, burada tutanak tutan personelin örneğin kamera kayıtlarını veya bir görgü tanığını tutanağa geçirmesi sistematik olarak programlanması biraz önem arz ediyor. Bununla ilgili somut bir düzenleme yaparsanız iyi olur yani.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Cevdet Bey, teşekkür ederim.

Yaşar Bey, buyurun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Evet, tabii, önemli bir karar, bu kanun maddesi de önemli. Şimdi, bu asılsız ihbarlarla ilgili kararı verecek bir kurul var mı? Yani itiraz edilirse ya da kim verecek bu itirazla ilgili kararı, hususu? Bir de gerçekten Erhan Bey'in dediği gibi yani bilmeyerek iyi niyetli bir şekilde arıyor fakat bu şekilde de bu numarayı meşgul etmiş oluyor. Bu ayırım nasıl yapılacak yani bununla ilgili bir düzenleme var mı, buna bir kurul mu karar verecek; ben bunu sormak istedim. Ya da itiraz yolu açık mı?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Şimdi, Değerli Başkanım, bununla ilgili zaten Kabahatler Kanunu'na göre verilen cezaları valilik makamı değerlendirip ondan sonra ceza veriyor.

Burada İçişleri Bakanlığımızdan 112'ye bakan üstadımız var, bu konuyla ilgili kısa bir açıklama yapacak müsaade ederseniz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI İLLER İDARESİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TARIK BAHADIR - Sayın Başkanım, kıymetli vekillerimiz; kıymetli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Tarik Bahadır ben, İçişleri Bakanlığı İller İdaresi 112'den sorumlu Genel Müdür Yardımcısıyım.

2009 yılında ilk Acil Çağrı Merkezi açılıyor ve 2021 yılında tüm Türkiye'de Acil Çağrı Merkezleri şu anda aktif olarak görev yapmakta. Buradaki iki hususu ben özellikle belirtmek istiyorum. Bir, 112'yi aradığınızda ilk önce bir kayıtlı karşılaşıyorsunuz, "Yapılan görüşmeler kayıt altındadır." ifadesi kullanılıyor. Biz tespit ettik ki yüzde 38 gelen çağrı bu sırada kapanıyor yani insanlara aslında ön bir süzgeç görevi görüyor bu ve bu bize sistemselsel olarak bir yük bindiriyor ama yani bizim çağrı karşılayıcı personele ve orada görev yapan personele ulaşan bir çağrı olmadığı için biz bunu süzgeçleyebiliyoruz, ondan sonraki aşamada personeli hem konuşmalarıyla hem de çeşitli ithamlarıyla meşgul edenlere dönük olarak bir yasal düzenleme gerekliliği doğduğu konusunda hemfikiriz herhâlde.

Burada çok önemli bir husus var, eski kanunda, Kabahatler Kanunu'na 703 sayılı KHK'yle eklenen maddede "asılsız ihbar" ibaresi geçiyordu fakat sahaya giden ekiplerin özellikle karşılaştığı durumun asılsız ihbar olarak ifade edildiği, çağrı merkezinin aranması yoluyla bir vaka formuna dönüşmeyen yani bir ihbara dönüşmeyen hususların asılsız çağrı olarak adlandırıldığı bir sistem oluşturulduğunda hem bunların birbirinden ayrılması söz konusu olacak, daha net bir duruş sergilenmiş olacak hem de bunların farklı cezalarla karşı karşıya bırakılmasıyla hem ekiplerin sahadaki aktivitesi artmış olacak hem bir tasarruf söz konusu olacak hem de acil yardıma ihtiyacı olan vatandaşlara ulaşmada bir önceliklendirme, daha hızlı olabilme imkânı sağlanmış olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Tamamlayalım.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI İLLER İDARESİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TARIK BAHADIR - Bizim şu andaki mevcut sistemimizde, Sayın Başkanım, bir vaka formumuz var yani birden fazla kurumu ilgilendiren -7 kurumla çalışıyoruz, acil yardım kurumuyla çalışıyoruz, hepsi Acil Çağrı Merkezlerinde konuştuğu ekiplerini yönlendiriyorlar- bir vakada veya bir kurumu ilgilendiren bir vakada biz vaka formu oluşturuyoruz. Sahaya gidiyorlar, sahadaki durumu gördüklerinde ilgili durumla alakalı bir müdahale yaptılarsa, vatandaşın bir şikâyeti varsa zaten bu vaka formuna işleniyor ve bu vaka formu kapatılmadan zaten o çağrıyla alakalı, acil durumla alakalı durum netleşmiyor. Onun için, elimizde asılsız ihbarla alakalı durumu netleştirebilecek zaten bir vaka formumuz var, bu, elektronik ortamda da işleyen bir mekanizma. Onun için, burada herhangi bir suistimal olabilme ihtimali çok düşük.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI İLLER İDARESİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TARIK BAHADIR - Arz ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - 13'üncü madde üzerinde bir...

ERHAN USTA (Samsun) - Başkanım, çok kısa...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Peki, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Açıklamanıza bir şey demiyorum ama bu söylediğinizi şu yazım karşılıyor mu; benim endişem orada.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI İLLER İDARESİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TARIK BAHADIR - Sayın Vekilim, eski metinde "yaptığı aramayla meşgul etme" ibaresi vardı, bu da meşgul etme amacıyla...

ERHAN USTA (Samsun) - Mesela "gereksiz yere" az önceki benim örnekte... Yani örnek olsun diye söylüyoruz, öyle formüle edebildik, şu, şu, şu, şunları söyleyerek "gereksiz yere arayarak meşgul eden" demek "amacıyla"dan daha doğru bir yaklaşım olur. Adam o amaçla yapmamış olabilir, bakın, sizin dediğiniz o, esasında. Yani diyorsunuz ki "Bizi birileri arıyor -aslında hiçbir şey yok ortada- şaka yapıyor." Belki canı birisiyle konuşmak istedi, işte, şöyle, böyle, her neyse -tamam mı- arıyor, bilmem ne yapıyor, sizin işinizi yapmanızı engelliyor, onu anlıyorum. Tamam mı? İşte bunu iyi ifade etmek lazım, meşgul etmek amacıyla aramamış olabilir ama aramasının neticesinde -gereksiz bir aramadır, herhangi bir şey yoktur- personeli meşgul etmiştir. Ona göre, bizim önerimize de bir bakın yani illa alın anlamında demiyorum ama onu karşılansın.

Bir de şu asılsız ihbarda şöyle bir şey de olabilir: Ben de mesela geçmişte 1-2 defa böyle, yolda, trafikteki bir nedenle falan aradım, sonra polis molis geldi, müdahale etti ama mesela şey olabilirdi, inkâr edebilirdi. Komşun kavga ediyor, ciddi bir kavga geliyor yukarıdan veya aşağıdan, tamam mı? Siz de bir vatandaş olarak -değil mi- bir sorun çıkacak, bilmem ne diye aradınız burayı, dediniz ki: Ya, burada çok ciddi kavga var, ölüm olur, şu olur, bu olur falan. Geldi oraya ilgililer, işte karı koca dedi ki: "Yo, hiç öyle bir şeyimiz yok." Ne yapacağız şimdi? Asılsız ihbarı da çok aşırı cezalandırma gibi -bilmiyorum, böyle şeylerle karşılaşsanız nasıl çözüyorsunuz da- bir durum olursa hiç kimse de ihbarda da bulunmaz ama bizim amacımız insanların da -değil mi- böyle bir olay olduğunda ihbarda bulunması yani o dengeyi -büyük bir optimizasyon gerekiyor- onu iyi sağlamak lazım diye düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Kısaca cevaplayın.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI İLLER İDARESİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI TARIK BAHADIR - Sayın Vekilim, orada sıkıntımız şu aslında: Eski kanunda "asılsız ihbar" terimi aramayı çok karşılamıyordu, mahkeme özellikle kesilen cezalarla alakalı "Kişi aramış, konuşmuş, burada bir ihbar yok, bunun için de buna bir ceza uygulaması yapamazsınız." diye bir yorum yapıyordu. Kesilen cezaların çoğunda öyle bir iptal durumu var ama yurt dışı örneklerine baktığımızda, özellikle saha ekipleri gittiğinde ciddi bir şey oluyor, vatandaşın orada şikâyeti varsa, sizin bu gibi durumda, örnek verdiğiniz durumda bir şikâyetiniz varsa zaten bu vaka formu şikâyetin devam edeceği şekilde devam ediyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, bizim hiçbir sorunumuz olmadı, bizim sesimiz de çıkmadı filan diye değil. Ne yapacağız şimdi? Çünkü karı koca dışarıya çıktı, ben asılsız ihbar eden birisi durumuna düşüyorum. O zaman ben bir daha böyle bir şey söyleyebilir miyim? Söylemem yani vatandaş olarak vazifemi yapmamış olurum ama dengeyi iyi kurmak lazım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Bunları dikkate alarak bir değerlendirin.

ERHAN USTA (Samsun) - Yani özetle şunu söylemeye çalışıyorum: Bunun yazıma ilişkin kısmına o anlamda amacınızı karşılayacak şekilde bir "wording" yapmak lazım diyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Usta, teşekkür ederim.

Bunları değerlendirerek tekrar bakalım.

Şimdi, 13'üncü madde üzerindeki önergeye geçelim.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 5326 sayılı Kanun'un 42/A maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

(1) 112 Acil Çağrı Merkezini acil bir durum olmaksızın bilgi alma, şaka yapma, rahatsız etme, iletişimi kesintiye uğratma ve benzeri sebeplerle gereksiz yere çağrı merkezi personelinin görev yapmasını engelleyen kişiye, il valileri tarafından binbeşyüz Türk Lirası idari para cezası verilir.

Ayyüce Türkes Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Mevzuatın açık, anlaşılır ve uygulamada tereddüde yer vermeyecek şekilde kaleme alınması hukuk güvenliği ilkesinin temel gereklerinden biridir. Bu bağlamda teklifte yer alan "meşgul etmek" ifadesi kapsamı ve sınırları itibarıyla muğlaklık taşıyabilmekte ve uygulamada farklı yorumlara yol açabilmektedir. Önergemizle kanun metninin muğlaklığı ortadan kaldırılıp daha anlaşılır bir hâle getirilmesi amaçlanmaktadır.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13'üncü madde üzerinde bir redaksiyon ihtiyacı bulunmaktadır. Maddeyle değiştirilmesi öngörülen 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 42/A maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Çağrı Merkezi"ne ibaresinin anlatıma açıklık kazandırması ve madde metni içinde ifade birliği sağlanması amacıyla "112 Acil Çağrı Merkezi"ne şeklinde değiştirmek suretiyle redaksiyona tabi tutulması gerekmektedir.

Maddeyi redaksiyon doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14'üncü maddeye geçiyoruz.

Ertuğrul Bey, buyurun.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Teşekkür ederim Başkanım.

14'üncü madde 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığı Personeline İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 8'inci maddesi başlığıyla birlikte yeniden düzenlenmektedir. Düzenleme zaten mevcut uygulamayla aynı yani herhangi bir değişiklik getirmiyor. Diploması Akademisi Başkanlığında ücret karşılığı ders vermek üzere görevlendirilen kişilere haftada yirmi saat ve bir takvim yılında üç yüz altmış saati aşmamak kaydıyla ders ücreti ödenecektir. Ödenecek ücret 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun 11'inci maddesinde belirtilen azami ek ders ücretini geçmeyecek ve Hazine ve Maliye Bakanının uygun görüşü doğrultusunda Dışişleri Bakanlığı tarafından belirlenecektir.

Arz ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

14'üncü madde üzerinde söz talebi yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15, 16, 17'nci maddeleri birlikte görüşmeye başlıyoruz.

Buyurun Cüneyt Bey.

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; ilgili maddeyle 6087 sayılı Hakimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nda değişiklik yapılmaktadır. Bu kapsamda yapılan düzenlemeyle kurulunun yapısında yer alan "Müsteşarlık" ibaresi yeniden ihdas edilmiş ve buna bağlı görev tanımları güncellenmiştir. Anayasa Mahkemesinin kararı düzenlemenin içeriğine değil düzenlemenin yapıldığı usule ilişkindir. Dolayısıyla bugün yapılan değişiklikler Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesini dikkate alarak ve yasama organı olarak Meclis iradesiyle yerine getirilmektedir.

Madde 16: Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ek 2'nci madde Hâkimler ve Savcılar Kurulunun yapısına ilişkin olup zamanında yürütme organının yeniden yapılanması çerçevesinde geçici ve tamamlayıcı bir düzenleme olarak getirilmiştir ancak günümüz itibarıyla ne uygulama açısından bir karşılığı kalmıştır ne de anayasal ve yasal çerçevede varlığını sürdürmesini gerektirecek bir ihtiyaç söz konusudur. Bu nedenle hem hukuki gereklilik hem idari tutarlılık gereği yürürlükte kalmasının anlamsız ve gereksiz olduğu... Bu hükmün mevzuatımızdan temizlenmesi isabetli olacaktır.

Teklifimizi Komisyonun takdirine sunuyorum.

Madde 17: Adalet Bakanlığı Müsteşarına verilen görevlerin anılan kadronun ihdas edilip atama yapılınca kadar Adalet Bakanının belirlediği Bakan Yardımcısı tarafından yerine getirilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır. Getirdiği geçici 8'inci maddeyle bu görevlerin kurumsal işleyişte bir aksamaya mahal verilmeden geçici olarak Adalet Bakanının uygun göreceği bir Bakan Yardımcısı tarafından yürütülmesi sağlanmaktadır.

Teklifi Komisyonun takdirine sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Evet, maddeler üzerinde söz talepleri var.

Nurhayat Altaca Kayışoğlu, buyurun.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu maddeler de bu torba kanun da aslında bana ağa-maraba hikâyesini anlatıyor. Madem yani bu maddelerdeki düzenlemeleri tekrar önceki sistemdeki hâline getireceksek, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, Adalet Bakanlığı Müsteşarı yaparsak biz yedi sekiz senedir bu kaosu niye uğraşıyoruz? Hakikaten 2018'den beri bu Meclis sürekli ucube bir sistemi düzenlemeye çalışmakla meşgul ve zaman kaybı, masraf kaybı, vatandaşın vergisi, parası boşa gidiyor diye düşünüyorum.

Şimdi, eğer bir değişiklik yapılacaksa önce ben şunu beklerim: Adalet Bakanlığı Müsteşarı sonuçta darbe anayasasıyla getirilmiş, Hâkimler Savcılar Kurulunun bağımsızlığını ortadan kaldıran bir kuruluş. O yüzden bunun ortadan kaldırılması... Madem AKP, bu kadar darbeciliğe, darbeye karşıysa bu kurumun buradan kaldırılması gerekir ama bu cümleyi kaldırmak yerine durmadan oraya Adalet Bakan Yardımcısı, efendim, o gidiyor, müsteşar geliyor, tekrar müsteşar gidiyor, bakan yardımcısı geliyor gibi değişiklikler yapılıyor ama samimi bir demokratik değişiklik yapılmıyor. Hem Anayasa'ya aykırı verilen, tek adam rejimi

kapsamında verilen yetkililer hem bütün sistemin altüst edilmesi, hiçbir şekilde... Cumhurbaşkanı deseniz tarafsız değil, işte hükümet deseniz bir hükümet yok, sistem deseniz sistem yok ama adına "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" denilen bir sistemle maalessiz sekiz yıldır boğuşuyoruz. Aslında bunun en acı neticesi de sahada gördüğümüz karşılığı hem ekonomik hem sosyal etkilerinin olduğunu hepimiz yaşıyoruz. O yüzden bu, torba yasalarla yapılacak değişiklikler yerine, birtakım kurumların geri getirilmesi, isimlerinin geri getirilmesi yerine, aslında topyekûn sistemin değiştirilmesi gerekiyor çünkü tek adam rejiminin bizi getirdiği nokta şudur: Şu anda ülkede eğitim hakkı var mı? Yok. Yani çıkıp vatandaşa sorsanız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayalım hemen.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Otuz beş yıl sonra diplomanız iptal edilebiliyor. Mülkiyet hakkı var mı? Yok. Atadan, dededen kalma mal varlığınıza el konulabiliyor. Toplantı, gösteri yürüyüşü hakkı var mı? Yok. En demokratik hak neticesinde insanlar gözaltına alınıyor. Seçme seçilme hakkı var mı? Yok. Seçiyorsunuz, uyduruk mahkeme kararlarıyla alınabiliyor. Özgürlük, güvenlik hakkı var mı? Yine uyduruk mahkeme kararlarıyla insanlar tutuklanıyor. İşkence yasağı ihlal ediliyor mu? Ediliyor. Basın özgürlüğü var mı? Yok. Ekranlar karartılıyor, sırf muhaliflerin gösterileri yayınlandı diye. Savunma hakkı var mı? Yok. Avukatın, yaptığı savunma kapsamında gözaltına alındığı günlere şahit olduk. Doğal hâkim ilkesi var mı? Yok. "Hâkim tutuklamadı." diye görevinden alınıp başka bir hâkim atanabiliyor. Adil yargılanma hakkı yok ve neticesinde de dönüp geldiğimiz nokta tam bir kaostur.

Öncelikle bu torba yasayla değişiklikler değil demokratik parlamenter bir sistemin inşa edilmesi gerekir diyorum.

Teşekkürler.

Saygılar.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Burada bir sorum olacak daha net anlamak için. Kanun metninde "Müsteşar atanıncaya kadar ilgili bakan yardımcısı görevine devam edecek." diyor 1. Daire üyeliğine HSK'de. Şimdi, gerçekten müsteşarlık kavramına uygun bir şekilde müsteşar atanarak devam edilecek mi? Veya atanmadı, gecikti diyelim; mevcut bakan yardımcısını değiştirme durumu olabilir mi? Başka bir bakan yardımcısı... Çünkü metinde açıklık yok bu konuda. Ben değiştirilebilir diye düşünüyorum. Veyahut da hiç bakan yardımcısı olmayıp başka bir yerde görev yapıp yeni bir bakan yardımcısı atayıp o bakan yardımcılığından da tekrar HSK'ye atama olabilir mi? Bunların bir netleştirilmesi ve cevaplandırılmasını talep ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Evet, teşekkür ederim.

Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, burada 15'inci maddeye katılıyoruz, buna olumlu oy kullanacağız. Yani ilk kez doğru bir madde gelmiş oldu bir kanunda. Yani Adalet Bakanlığı müsteşarlığı ihdasına katılıyoruz arkadaşlar fakat 17'nin Anayasa'ya aykırı olduğunu, zaten az önce düşüncemizi ifade etmiştik. Onunla ilgili bir önerge de verdik, önergemiz reddolundu, o ayrı bir şey.

Şimdi, sayın vekilimiz dedi ki 15'inci maddeyi açıklarken: "Adalet Bakanlığı Müsteşarlığını ihdas ediyoruz." Tamam, ihdas ediyorsunuz, güzel, hoş; hakikaten buraya atama yapılacak mı; bir.

İkincisi yani bu ihdas samimiye sadece burada müsteşar ihdas etmekle olur mu? Bunun özlük hakları -çünkü müsteşarlık sistemini tamamen kaldırdık, müsteşarlık yok- soruşturulması, şu, bu, dünya kadar yapılması gereken diğer mevzuatı var. Onlar nerede? Dolayısıyla, burada bir samimiyeğin olmadığını hepimiz biliyoruz. Bu, Anayasa'daki HSK üyesi müsteşar olarak ifade edildiği için müsteşar koyuyorsunuz fakat geçici maddeyle Anayasa'ya net bir şekilde aykırı olarak -aykırılık gerekçelerini söylemişim- orada sayılmış, tek tek sayılmış olmasına rağmen hem lafzına hem de ruhuna aykırı bir şekilde bir bakan yardımcısı tarafından bu görevin yerine getirileceğini söyleyen bir geçici madde getiriyorsunuz. Dolayısıyla burada kanuna karşı bir hile yapılmaya çalışılıyor ama bu hile de Anayasa'ya aykırı; bu çok net. Bu, Anayasa Mahkemesine gidilmesi durumunda iptal edilecektir. Hani "Bile bile yaptınız." dediğimizde "Niyet mi okuyorsunuz." diyorsunuz. Bunun niyet okumayla alakası yok arkadaşlar. Yani bunu bilmemek daha büyük şey. Yani bilerek yapmak kötü, yanlış, doğru karşılamam ama bunun Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmeyeceğini düşünen bir hukukçu varsa burada, o zaman hakikaten onun diplomasını bir gözden geçirmek lazım. Bu sıralar moda bu diploma işi yani bir bakmak lazım. Dolayısıyla, burada bir samimiye yok. Buraya bir atama yapılmayacak. Arkasından dolanma gibi bir şey yapılıyor. Açık bir şekilde de Anayasa'ya aykırı.

Eğer samimiyseniz, o zaman bunu takip eden müsteşarlıkla ilgili diğer düzenlemelerin de yapılması lazım. Oradan da zaten onları yapmadığınızdan da anlaşılıyor ki burada bir müsteşar yerine bakan yardımcısı üzerinden bu iş Anayasa'ya aykırı bir şekilde götürülecek, iptal edilmeye kadar en azından yaparız diyorsunuz; bu yanlış.

Tekrar kayıtlara girmesi açısından söylüyorum: Sadece Adalet Bakanlığı Müsteşarlığında değil kamunun tamamında bu müsteşarlık müessesesini, devletin hafızası olan bu müsteşarlık müessesesini ihdas etmek lazım, yeniden getirmemiz lazım. Bu yanlışın Türkiye'nin dönmesi gerekir diye de kayıtlara geçsin istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sorular var.

Kurum yetkilisine söz veriyoruz.

ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Adalet Bakanlığımızın yetkilisi vekilimizin sorularına cevap verecektir.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKAN ŞEKER - Komisyonu ve hazırunu saygıyla selamlarım.

2017 yılında Anayasa'da yapılan değişiklikler sonucunda HSK'nin yapısında da önemli değişiklikler yapıldı. Üye sayısı 22'den 13'e, daire sayısı 3'ten 2'ye düşürüldü ancak bunlar yapılırken herkesin malumu olduğu üzere, kurulun tabii üyesi olması noktasında müsteşarın durumunda değişiklik yapılmadı. Hâliyle şu anki Anayasa'daki düzenlemede kurulun tabii üyesi olarak müsteşar hükmü bulunmakta fakat gerek Anayasa'mızda gerekse diğer kanunlarda, mevcut durumda hatta diğer mevzuatta müsteşara ilişkin başka bir hüküm bulunmamakta. Şu anki mevzuatta, müsteşarın nasıl atanacağı, nitelikleri konusunda -arz ettiğim gibi- başka bir mevzuatta herhangi bir hüküm bulunmamakta. Ancak daha önceki Bakanlıkların kurulum esaslarını düzenleyen mülgâ KHK'de müsteşarla ilgili olarak 22'nci maddesinde müsteşarın, bakanın emrinde ve yardımcısı olduğu hükmü yer almaktaydı. Aslında müsteşar da bakanın yardımcısı olan bir kişiydi önceki sistemde, şu an Anayasa değişikliği sonucu hükümet sistemi değişirken müsteşarlık müessesesine yer verilmedi. Şimdi, düzenlemeye baktığımızda, iptal edilen düzenlemede HSK'nin kanununda 2'nci, 3'üncü ve 8'inci maddelerde bakan yardımcısı doğrudan kurulunun üyesi olarak kabul edilmekteydi, huzura getirilen teklifte müsteşar kurulun üyesi olarak kabul ediliyor 2, 3 ve 8'inci maddelerde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayın.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKAN ŞEKER - Fakat sadece 5'inci maddede, müsteşar kadrosu alınıp atama yapılıncaya kadarki süreçte kurulun işleyişinde bir sıkıntı olmaması bakımından, Adalet Bakanlığının belirlediği bakan yardımcısının müsteşara verilen görevleri ifa edeceği düzenlenmekte. Bizim idari teşkilata baktığımızda, geçmiş uygulamalarda buna benzer örnekler de var. Yani bir Bakanlığın veya bir kamu kurumunun teşkilat yapısının değiştirilmesi durumunda, yeni birimler kurulması, yeni unvanlar oluşturmaları durumunda, yeni birimler kuruluncaya kadar veya o unvanlara atama yapılıncaya kadar mevcutların bu işi yapacağına dair hükümlerin bulunduğu çok örnekler var mevzuatımızda.

ERHAN USTA (Samsun) - Anayasa'da geçen bir kavram var mı? Emsal olacak işleri söyleyin bize.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKAN ŞEKER - Anayasa'yla ilgili açıklaması bakmak lazım, şu an için sadece müsteşarla ilgili bir durum oluştu.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, tartışma ne? Anayasa'da geçen bir kavram var, onu Anayasa'ya aykırı bir şekilde bir bakan yardımcısı üzerinden yürütmeye çalışıyorsunuz, temel problem bu. Şimdi, bundan örnek verin bana. Elbette olabilir, bir şey kuruluncaya kadar bir başka kişiyi yetkilendirirsin. Bakın, siz bir teknisyensiniz yani siz, şimdi, burada Anayasa'ya aykırılık görmüyor musunuz?

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKAN ŞEKER - Şimdi, müsteşarlık müessesesinin getirilmesi önemli bir düzenleme. Yani sadece buraya müsteşar yazarak hani müsteşarlık müessesesini getirmiş olmayacağız.

ERHAN USTA (Samsun) - Ben de onu söylüyorum zaten, o yüzden samimi değil bu düzenleme diyoruz.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKAN ŞEKER - Hâliyle, kadrosunun alınması, diğer düzenlemelerin yapılması önemli bir karar.

ERHAN USTA (Samsun) - Niye getirmediniz onları o zaman? Bu müsteşar ne yiyecek, ne içecek, nasıl atanacak, nasıl soruşturma geçirecek? Nerede bunlar, hani?

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKAN ŞEKER - Bunlar yapılıncaya kadar biz şimdilik çünkü şöyle söyleyeyim...

ERHAN USTA (Samsun) - Getirseydiniz ya buraya Adalet Bakanlığı müsteşarı için.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HAKAN ŞEKER - 4 Haziranda...

ERHAN USTA (Samsun) - Değerli Genel Müdür Yardımcım, bakın ne getirdiğinizi biz görüyoruz, çalıştık biz bunu yani laf olsun diye konuşmuyoruz, dirsek çürüttük, çalıştık yani onu söyleme bana. O zaman benim sorduğum soruya cevap söyle, o zaman niye getirmediniz? Yani "Bu müsteşarlık müessesesini yeniden getiriyoruz." dediniz değil mi? İhdas ediyoruz 15'inci maddeyle, bunu söyleyin. Ha, bununla ilgili söyleyecek bir şeyiniz yoksa da susun, konuşmak zorunda değilsin ki yani hiç olmazsa bizim de sınırlarımız gerilmez.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Erhan Bey, teşekkür ederim.

Herhâlde notlar alınıyor, arkadaşlar bunun karar verici mercileri değiller.

Tekrar bakılsın, önemli şeyler söyleniyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Ama savunması gerekmiyor, hiç kimse gidip de... O Zaman şunu da söyleyeyim: Bakın, örnekleri hep yanlış yerden veriyorsunuz arkadaşlar. Bakın, neyden verdiniz örneği şimdi? Müsteşar. İşte bu nereden geliyor? İngilizceden "undersecretary" tamam, öbürüne de yani bakan yardımcısına da işte "undersecretary" falan deniliyor. Ama bakın - bakın, burayı lütfen çok iyi dinleyin, zaten uzun vadeli bir bakış yok, her şey gününbirlik yapılıyor- 2017'de bu tercih yapılırken, madem böyle bir müsteşarlık kaldırılacak "Bu sistemin bir parçası olarak kaldırdık." diyorsunuz ya, o zaman Anayasa değişikliği yaparken niye bunları kaldırmadınız, gözden geçirmediniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - O zaman, bakın, böyle bir şey yoktu, bu sırada "Müsteşarlığı da kaldıralım." dedi birisi; aklievvelin biri söyledi, ondan sonra gitti, yapıldı. Şimdi, bakın, şunu söylemeye çalışıyorum, 2017 yılında Anayasa değişikliği yapılırken sistemde hem müsteşar vardı hem bakan yardımcısı vardı. Orada Anayasa koyucunun, Parlamentonun ve idarenin tercihi bakan yardımcısına -ikisi de yardımcı diyordu- vermek olsaydı bakan yardımcısı yazardı kardeşim, müsteşar yazdı. Şimdi olmayacak bir şeyden bana niye savunma getiriyorsunuz? Yapmayın böyle ya! Çünkü müsteşar farklı, o gün de biliniyordu ki müsteşar farklı bir şey, bakan yardımcılığı farklı bir şey yani o da yardımcı, o da yardımcı, ha o olmuş, ha bu olmuş... O zaman kanunların lafzı niye var, kanunların ruhu niye var? O zaman niye yazıyoruz Anayasa'ya bu kadar şeyi? O zaman kurumu da kurmayın. Anayasa'da Cumhurbaşkanlığı seçimi var değil mi? "Cumhurbaşkanı seçilinceye kadar Cumhurbaşkanlığını filanca yerin muhtarı yapar." diye bir kanun çıkaralım, ya, bundan farksız söylediğiniz şey arkadaşlar, lütfen. Yani olmadı işte, savunmayın hiç olmazsa, zaten herkes biliyor ne olduğunu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, söz talepleri karşılanmıştır.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyoruz: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17'nci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Usta, önergeniz var, gerekçeyi mi okutalım?

ERHAN USTA (Samsun) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Anayasa'nın 159'uncu maddesinde Hakimler ve Savcılar Kurulu üyeleri tahdidi olarak sayılmıştır. Anayasa hükmünde "Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabii üyesidir." ifadesi açıkça yer almaktadır. Teklifte yer alan düzenlemeyle Adalet Bakanlığı Müsteşarına verilen görevlerin kadro ihdas edilip atama yapılncaya kadar Adalet Bakanı tarafından belirlenen Bakan Yardımcısı tarafından yerine getirileceği öngörülmektedir ancak bu husus da Anayasa'nın ilgili maddesinin lafzına ve ruhuna aykırıdır. Zira bu geçici maddeyle kadro ihdas edilip atama yapılncaya kadar Anayasa'ya aykırı duruma devam edilmesi planlanmaktadır. Teklifte Anayasa'da müsteşara verilmiş olan üyelik fiilen bakan yardımcısı tarafından kullanılacaktır. Anayasal olarak devrilmez olan bu yetkinin kanuna eklenen geçici bir maddeyle düzenlemesi yine Anayasa'ya aykırılık teşkil etmektedir. Bu nedenle ilgili maddenin tekliften çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 17'nci madde kabul edilmiştir.

18 ve 19'uncu maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Aldemir, buyurun.

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; düzenlemeyle Kamu Denetçiliği Kurumu Genel Sekreterine, Bakanlık Genel Müdürlerine uygulanan mali ve sosyal hakların tanınması, kurumda görev yapan uzman ve uzman yardımcıları ile diğer personele ise Adalet Bakanlığındaki aynı unvan ve derecedeki hemşehrilerine uygulanan hakların sağlanması amaçlanmaktadır. Bu hem kurumlar arası uyumun sağlanması hem de aynı düzeyde görev yapan kamu personelinin eşit muamele ilkesine uygun şekilde haklara erişebilmesi açısından önemlidir. Anayasa Mahkemesinin ilgili hükümlerin içeriğine değil, usulüne ve yetki sınırlarına dayanan gerekçesi kapsamında Meclis gündemine getirdiğimiz teklifimizi Komisyonun takdirine sunuyoruz.

Madde 19: Düzenlemeyle Kamu Denetçiliği Kurumu Başdenetçisi ve denetçilerinin sigorta primine esas kazanç tutarlarının Başdenetçi için en yüksek devlet memuru, denetçiler için bakanlık genel müdürleri esas alınarak belirlenmesi amaçlanmaktadır. Sonuç olarak Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda hareket edilmiştir. Kurumsal hak eşitliği tesis edilmiştir. Kamu görevlileri arasındaki özlük haklarında bütünlük sağlanmıştır. Bu gerekçelerle 6328 sayılı Kanunu'nun 33'üncü maddesinde yapılan bu değişikliğin kabul edilmesini temenni ediyor, saygılar sunuyoruz.

Arz ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Maddeyle alakalı ekranda söz talebi gözüküyor.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 18'inci madde kabul edilmiştir.

19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 19'uncu madde kabul edilmiştir.

20'nci maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Aldemir, buyurun.

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; madde 20: 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'na eklenen maddeyle geçici barınma merkezlerine ilişkin ödenek sistemi oluşturulmuş, bu ödeneklerin özel hesaplara aktarılması ve kamu ihale mevzuatı dışında kullanılmasına imkân sağlanmıştır. Maddeyle Anayasa Mahkemesinin kararı ve gerekçesi dikkate alınarak bu hükümler kanuni düzenleme yapılmak suretiyle kanuna dercedilmektedir.

Arz ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Maddeyle alakalı söz talebi bulunmuyor.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20'nci madde kabul edilmiştir.

21'inci maddeyi müzakereye açıyorum.

Evet, Sayın Aldemir...

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - Maddeyle Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu üyelerinin sayısı, seçim usulü, göreve başlamaları ve üyeliğe son verilmesine ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu demokratik hukuk devleti ilkesinin en önemli dayanaklarından biridir. Bu Kurumun etkin çalışması sadece bireylerin hak ve özgürlükleri için değil, aynı zamanda kamu idaresinin evrensel ilkelere uygun hareket etmesi açısından da hayati öneme sahiptir. Bu düzenlemeyle Anayasa Mahkemesi kararının gereği yerine getirilmekte, kurumun yapısı ve işleyişi netleştirilmekte, kurul üyelerinin seçimi, göreve başlama, üyeliğe son verilme süreçleri şeffaf ve öngörülebilir hâle getirilmektedir. Kurumun anayasal güvenilirliği ve yönetsel istikrarı açısından bu düzenlemenin önemli bir boşluğu doldurduğuna inanıyoruz.

Arz ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 21'nci maddeyle alakalı söz talebi bulunmamaktadır.

Bir redaksiyon ihtiyacımız bulunmaktadır 21'inci maddeye ilişkin.

Maddeyle değiştirilmesi öngörülen 6701 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "atanan" ibaresinin anlatıma açıklık kazandırılması ve madde metni içinde ifade birliği sağlanması amacıyla "seçilen" şeklinde değiştirilmek suretiyle redaksiyona tabi tutulması gerekmektedir.

Maddeyi redaksiyon doğrultuda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 21'inci madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 22'nci maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Aldemir...

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı teşkilat yapısına ilişkin uyum düzenlemesi yapılmış ve "İdari İşler Başkanlığı" ifadesi "Genel Sekreterlik" olarak değiştirilmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Söz talebi bulunmamaktadır.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 22'nci madde kabul edilmiştir.

24'üncü maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Aldemir, buyurun.

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - Madde 24: Kurumlar arasında ortaya çıkan nitelikli personel eksikliği, geçici projeler, yerel ihtiyaçlar veya bölgesel personel ihtiyacı gibi durumlarda kamu personelinin kurumlar arası geçici görevlendirilmesi önemli bir araçtır. Düzenlemeyle hâkim ve savcılar ile bu meslekten sayılanlar hariç olmak üzere statülerine bakılmaksızın bir kadro veya pozisyona dayalı olarak kamu kurum veya kuruluşlarında istihdam edilenlerin kurumların muvafakatiyle bir yılı geçmemek üzere diğer kamu kurum ve kuruluşlarında geçici görevlendirilmesi ve bu görevlendirmenin uzatılabilmesi öngörülmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

24'üncü maddeyle alakalı söz talebi bulunmamaktadır.

1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3046) esas numaralı Bazı Kanun ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 24'üncü maddesiyle değiştirilen 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 25'inci maddesinin son fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

Tahsin Ocaklı
Rize

Cevdet Akay
Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önerge üzerinde Sayın Türeli...

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anayasa'ya aykırılık önergemizde de zaten bu konuyu gündeme getirmiştik. Burada, tekrar olarak yeniden, Anayasa'ya aykırılık olduğunu düşünüyoruz. Anayasa'nın 128'inci maddesindeki memur garantisi ve memurluğa ilişkin olarak kamu görevlilerinin atanma, nakil, görevlendirme, özlük hakları gibi konuların kanunla düzenlenmesi gerekiyor. Burada kanunilik ilkesinin zedelendiğini düşünüyoruz ve Cumhurbaşkanına da sınırları belirsiz bir yetki devri yapıldığını düşünüyoruz. Bu anlamda da bu ifadelerin metinden çıkarılması gerektiğini düşünüyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

25 ve 26'nci maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Aldemir, buyurun.

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - Madde 25: 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen 27'nci maddeyle devlet memuru istihdam edilmeyen kamu kurum ve kuruluşlarında Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle belirlenen görevlerin idari hizmet sözleşmesiyle istihdam edilen personel eliyle yürütülmesi düzenlenmektedir. Bu düzenleme, kamu idaresinin etkinliği, personel rejiminde güncel ihtiyaçlara cevap verilmesi ve hukuk devleti ilkesi çerçevesinde hizmetin aksamadan yürütülmesi açısından önemlidir.

Komisyona takdirine arz ederiz.

Madde 26: İlgili maddeyle kamu hizmetlerinin iş mevzuatına tabi personelle yürütülebilmesi için gerekli istihdam modeli oluşturulmuş, usul ve esaslar belirlenmiştir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi personel istihdam edilmeyen fakat teşkilatlanmaları Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle belirlenmiş olan kamu kurum ve kuruluşlarında görevlerin iş mevzuatına tabi personel eliyle yürütülmesi öngörülmektedir. Bu düzenleme klasik memuriyet kadrosuyla yürütülmesi verimsiz olan hizmet alanlarında kamu idaresine esneklik ve hız kazandırmayı amaçlamaktadır.

Komisyona takdirine arz ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Söz talebi bulunmamaktadır.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 25'inci madde kabul edilmiştir.

MEMUR-SEN KONFEDERASYONU TEMSİLCİSİ ÖMER BUDAK - Başkanım, söz talebim var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

MEMUR-SEN KONFEDERASYONU TEMSİLCİSİ ÖMER BUDAK - 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 391'inci maddesiyle PTT personelinin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 26-27'nci maddelerine göre idari hizmet sözleşmeli olarak istihdam edileceği hükmü yer almaktadır. Ancak Anayasa Mahkemesinin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 27'nci maddesini iptal etmesi nedeniyle bu düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır. PTT'de hem 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye tabi kadro karşılığı personel hem de bu kapsamda idari hizmet sözleşmeli personel çalışmakta ve idari hizmet sözleşmeli personel aynı iş yapmasına rağmen 399 sayılı personelden daha düşük ücret almakta.

Yine, Posta Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde çalıştırılacak idari hizmet sözleşmeli personel hakkında yönetmeliğin 108'inci maddesine göre de iş güvencesi sorunu yaşanmaktadır.

Yine, sözleşmeli personelin kadroya alınması uygulamasında bu personel, PTT'de görev yapan idari hizmet sözleşmeli personel bu kapsam dışında bırakılmıştır. Bu nedenle, PTT'de idari hizmet sözleşmeli personel çalıştırılması uygulamasına son verilmesi 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamına alınması için yeni kanunda böyle bir düzenleme yapılmasını talep ediyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

TÜRKİYE KAMU-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI YÜCEL KAZANCIOĞLU - Başkanım...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

TÜRKİYE KAMU-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI YÜCEL KAZANCIOĞLU - Sayın Başkanım, teklifin 25'inci maddesiyle 375 sayılı KHK'nin ek 27'nci maddesinde yapılması planlanan değişiklikle idari hizmet sözleşmesiyle çalıştırılan personele ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Bilindiği üzere, PTT AŞ'de istihdam edilen idari hizmet sözleşmeli çalışanlarımız KPSS ve kurum sınavı, artı mülakatlarda gösterdikleri başarıya göre istihdam edilmişlerdir ve yine, bu çalışan arkadaşlarımız memur sendikalarına da hâlen üye olabilmeye haklarına da sahiptirler. Ayrıca, bu statüde çalışan dağıtıcı arkadaşlarımız da tebligat teslim işlerinde 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun yapılması ve tebligatın memur vasıtasıyla yapılması hususunda belirtilen memur vasfına muhatap olarak kabul edilmektedir. İşte, bu sebeple PTT kurumunda personel yapısının iş güvencesini sağlayacak şekilde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre sağlanması, Anayasa'nın eşitlik ilkesi, kamu hizmetinin etkin ve verimli bir şekilde tek elden yerine getirilmesi, çalışanların arasında çalışma barışı içerisinde çerçevesi önceden belirlenmiş somut kurallara bağlı olarak görev yapmaları açısından mutlaklık arz etmektedir. Bu çerçevede, PTT AŞ'nin genel bütçeden pay alan bir KİT hâline tekrar dönüştürülmesi ve PTT AŞ'de çalışan 399 ve idari hizmet sözleşmeli personel ayırımının sonlandırılarak kadro karşılığı PTT çalışanlarının hepsinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

TÜRKİYE KAMU-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI YÜCEL KAZANCIOĞLU - Müsaadeniz olursa bir cümleyle tamamlayayım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

TÜRKİYE KAMU-SEN GENEL BAŞKAN YARDIMCISI YÜCEL KAZANCIOĞLU - PTT AŞ'de tek tip bir personel rejiminin hayata geçirilmesi en büyük amacımızdır, arzumuzdur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, değerli sendika temsilcileri; süreyi etkin kullanalım lütfen.

Evet, 26'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 26'ncı madde kabul edilmiştir.

27'nci maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Aldemir, buyurun.

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - Madde 27: Maddeyle ilgili mevzuatında mali ve sosyal haklara ilişkin özel bir düzenlemesi olmayan bazı yönetici kadrolarının mali ve sosyal hak ve yardımlarıyla emeklilik haklarına ilişkin belirlemeler yapılmaktadır. Strateji ve Bütçe Başkanının mevcut ek göstergesi korunmuş, bazı kadrolara da mali haklar yeniden tanımlanmıştır. Mevzuatın uyumlu hâle getirilmesi yani terim birliği ve uygulama bütünlüğü açısından Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı teşkilat yapısı "Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği" şeklinde değiştirilmiştir.

Komisyon arz ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Söz talebi bulunmamaktadır.

27'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 27'nci madde kabul edilmiştir.

28'inci maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Aldemir, buyurun.

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - Maddede üst kademe kamu yöneticisi, kadro, pozisyon ve görevlerine atanma ve görevden alınmaya ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir. Ayrıca, en üst iki yıl üst kademe kamu yöneticiliği yapanlara sağlanan görev sonrası iki yıl daha aynı ödemelerden faydalanma hakkının Bakanlık genel müdür düzeyindeki ödemeleri geçmemesi sağlanmaktadır. Kamu görevlileri arasından Cumhurbaşkanlığına bağlı ofislere başkan ve başkan yardımcısı atananlardan görevlerinden alınanlara iki yıl süreyle mevcut aylıkları nispetinde ödeme yapılmasına ilişkin düzenleme yürürlükten kaldırılmaktadır.

Komisyon arz ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Söz talebi bulunmamaktadır.

1 adet önerge bulunmaktadır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3046) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 28'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "onsekizinci cümlesi" ibaresinin "ondokuzuncu cümlesi" şeklinde, aynı maddeyle değiştirilmesi öngörülen 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 35'inci maddesinin onuncu fıkrasında yer alan "ikinci fıkrada" ibaresinin "dokuzuncu fıkrada" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Orhan Erdem

Konya

Yaşar Kırkpınar

İzmir

Seydi Gülsoy

Osmaniye

Ahmet Kılıç

Bursa

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bir de ne getiriyor, yani son dakikada geldiği için bilmek istiyoruz. Burada gerekçe var ama bilmek istiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Açıklama yapacağız.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Gerekçeyi okuyalım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçe...

Gerekçe:

Önergeyle çerçeve maddede atıf düzeltmesi ve onuncu fıkrada teknik uyum düzeltmesi yapılmaktadır.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Teknik bir değişiklik; yok yok, bir şey getirmiyor. Heyecan yapmayın.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Hayır, hayır. Son dakikada böyle şeyler gelince... Önceden gönderirseniz, biz de bakarız, çalışırız.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Önceden yazmıştık da geç göndermiş olabiliriz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bizden kaynaklanmış olabilir.

Atıflarla alakalı, yanlış atıflar yapıldı, onların düzeltilmesiyle alakalı. Maddeye ilişkin herhangi bir değişiklik yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 28'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 28'inci madde kabul edilmiştir.

29'uncu maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Aldemir...

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 36'ncı maddesiyle merkez ve taşra teşkilatlarında bazı üst düzey kadrolara atanabilmek için gereken özel meslek, sınıf ve süre şartları kaldırılmış, daha esnek bir atama yapısı getirilmiştir. Hizmet sınıfı dışı atamalarda geçici olarak genel idare hizmetleri sınıfı statüsü uygulanacağı düzenlenmiştir. Bu kapsamda Anayasa Mahkemesi kararının gereği yerine getirilmekte, kamu yönetimi dar kalıplarından kurtararak liyakat ve fırsat eşitliği temelinde yeniden yapılandırılmaktadır.

Komisyonun takdirine arz ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 29'uncu maddede söz talebi bulunmamaktadır.

29'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 29'uncu madde kabul edilmiştir.

30'uncu maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Aldemir...

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) - 9 Temmuz 2018 tarihinden önce Bakanlık müşaviri, müşavir veya danışman kadro ve pozisyonlarında görev yapmış olan bazı kamu görevlileri 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle kadroları kaldırılarak araştırmacı veya benzeri pozisyonlara atanmıştı. Geçmişte bu kadrolara liyakatiyle atanmış ancak mevzuat değişikliği nedeniyle görev yerleri değişmiş personelin dilerlerse önceki kadrolarına geri dönebilmeleri bu düzenlemeyle mümkün hâle getirilmektedir. Aynı zamanda, bu madde, söz konusu kadro ve pozisyonların kamu kaynakları üzerinde yük oluşturmaması amacıyla kadroların boşalması hâlinde otomatik olarak iptal edilmesini de hükme bağlamaktadır. Görev yeri değişikliğiyle mağduriyet yaşayan kamu personeline gönüllü başvuru esasına dayalı olarak eski görevlerine dönüş imkânı tanınmakta, böylece hukuk güvenliği ilkesi gözetilmektedir. Atamaların ve iptallerin ayrı bir işleme gerek kalmadan gerçekleşmesiyle bürokratik süreç de sadeleşmekte, kamu yönetiminde pratiklik ve idari denge gözetilmektedir. Bu madde geçmişe dönük hiçbir ödeme yükümlülüğü doğurmayarak düzenlemenin yalnızca geleceğe dönük uygulanmasını güvence altına almakta ve mali istikrarı bozmamaktadır.

Komisyonun takdirinde arz ederiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta'nın bir söz talebi var.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Evet teşekkür ederim.

Ya, şimdi, burada ne yapılmaya çalışıldığını, gerekçeyi falan okuyunca anlıyorum ve doğru. Yani, suyu herhâlde: Müşavir olanlar vardı, müşavirlikler kaldırıldı bir ara 703'le değil mi, yanlış bilmiyorsam. Ondan sonra "onlar araştırmacı" falan dediniz, onlar o maaşlarını almaya devam ettiler, bir şeyler oldu falan, şimdi tekrar müşavirlikler kuruluyor. Ama sanki bu yazımda şöyle bir şey benim dikkatimi çekti: Mesela 9/7/2018 tarihinden önceki bakanlık müşaviri kadrosuna atanmış, atıyorum bu, temmuz ya, haziran ayında ben genel müdürdüm, görevden alındım, bakanlık müşaviri atanmış olabilir miyim? Olabilirim. Değil mi? Genel müdürüm, bakanlık müşaviri yapıldım. Ondan sonra, arka taraftaki "veya" denilen kısmı, atanmış sayılanları falan geçiyorum,

şimdi, kadrolarına atanmış olan, sayılan -o da zaten bir tuhafa da- atanmıştan sonra veya olunca sayılanlardan da devam ediyor "Bu maddenin önceki hükümleri uyarınca atanmış olup" diyor; burası çok anlaşılabilir değil çünkü bu madde şeyi getiriyordu, müşavirliği kaldırınca ki o düzenlemeyi getiriyordu.

Özetle şunu söylemeye çalışıyorum: Yani, en sonuna geldiğimizde, atanmış birisinin sanki o, hâlâ bu şeyde ise 9/7/2018 tarihinden önceki kadro ve pozisyonuna atanır. Yani, burada, şimdi genel müdürlükten alınmış birisini, müşavir yapılmış birisini tekrar genel müdür yapma gibi bir durumla karşılaşılır mı bu yazıma göre? Hani öyle bir niyetiniz yok da bu yazıma o anlamda dikkat ettiniz mi, bilmiyorum; kaygım o. Yani yapılan şey, yaptığınız şey yanlış demiyorum, o müşavirlikler tekrar işte kaldırıldı, edildi, falan filan, onları müşavir yapmak istiyorsunuz, benim de tanıdığım arkadaşlar falan da var ama sanki bu yazımda böyle bir sorun varmış gibi geldi bana, sadece dikkatinize sunmak için söylüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, başka söz talebi bulunmamaktadır.

30'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 30'uncu madde kabul edilmiştir.

31'inci madde yürürlük maddesi.

31'inci maddeyi oylarınıza sunuyoruz: Kabul edenler... Etmeyenler... 31'inci madde kabul edilmiştir.

32'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 32'nci madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan teklif metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde kanun yapım tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması, önergeleriyle yapılan değişikliklerin kanun sistematığına uygun olarak metne geçirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen değişikliklere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini, ayrıca muhalefet şerhlerini 21 Nisan 2025 saat Pazartesi günü saat 14.00'e kadar verilmesini...

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, önümüzdeki hafta Genel Kurulda görüşmeyi planlıyor musunuz? Planlamıyorsanız pazartesiye sıkıştırmayalım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Grup planlıyor. Dolayısıyla, pazartesi eğer aksi bir durum olursa ben sizlerle görüşeyim, o şekilde kayıtlara geçireyim.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Süreyi uzatırsınız o zaman, eğer öyle bir durum varsa.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Eğer gündeme alınmayacaksa -bu kayıtlara bu şekilde aldırıyorum şu an- ben size dönüş yapacağım ona göre, eğer almayacaklarsa gündeme ben size bilgi vereceğim, ona göre süreyi uzatacağım ama eğer gündeme almayı planlıyorlarsa mevcut sürede sabit kalacağız.

Kanun teklifinin Genel Kurul görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere özel sözcüler olarak Sayın Resul Kurt, Sayın Hüseyin Altınsoy, Sayın Orhan Yegin, Sayın Ahmet Kılıç, Sayın Nilgün Ök, Sayın Ejder Açıkkapı, Sayın Yaşar Kırkpınar, Sayın Mustafa Baki Ersoy, Sayın Necmettin Erkan, Sayın Sami Çakır, Sayın Orhan Erdem, Sayın Mustafa Kalaycı, Sayın Seydi Gülsoy, Sayın Ertuğrul Kocacık, Sayın Ersan Aksu ve Sayın İsmail Güneş'in belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

Teşekkür ediyorum.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.10